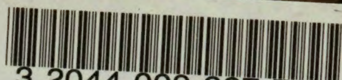
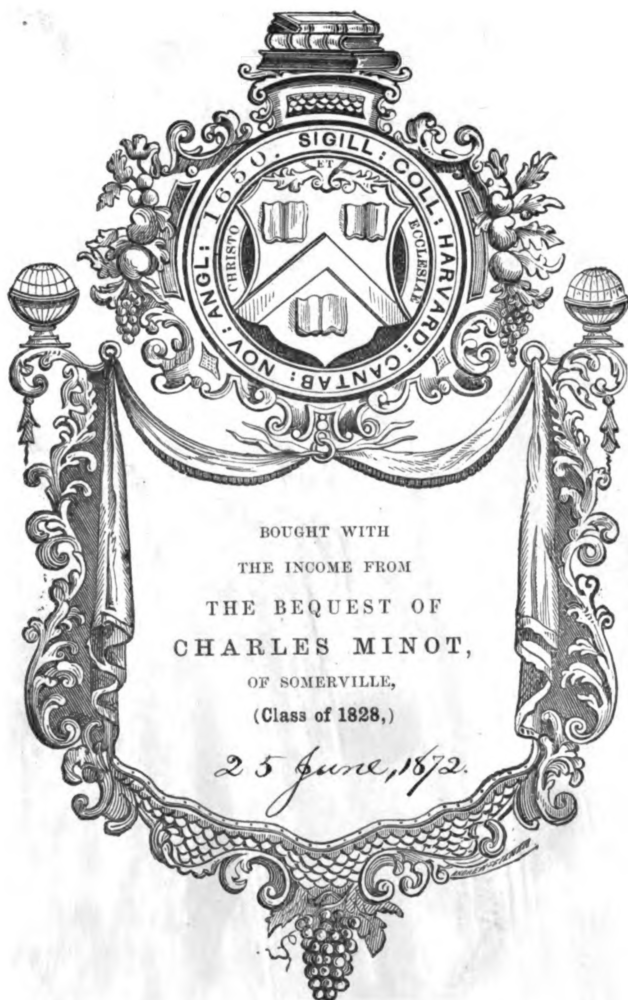

WIDENER
HN TD3J I

3 2044 009 627 787

SIGILL : COLL : HARVARD : CANTAB : NOV : ANGL : 1650.
CHRISTO ET ECCLESIAE
BOUGHT WITH
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
CHARLES MINOT,
OF SOMERVILLE,
(Class of 1828,)
25 June, 1872.

Anal.

SVENSKA MEDELTIDENS

RIM-KRÖNIKOR.

ANDRA DELEN.

NYA ELLER KARLS-KRÖNIKAN.

STOCKHOLM 1866.
P. A. NORSTEDT & SÖNER,
KONGL. BOKTRYCKARE.

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

NYA ELLER KARLS-KRÖNIKAN.

BÖRJAN AF UNIONS-STRIDERNA

SAMT

KARL KNUTSSONS REGERING.

1389–1452.

EFTER EN ORIGINAL-HANDSKRIFT

UTGIFVEN AF

Gustaf Edvard
G. E. KLEMMING.

STOCKHOLM 1866.

INNEHÅLL.

1198—1269. Engelbrekt drager till Stegeborg och får det med dagtingan; far till Söderköping, sammankallar Östgötarne och får deras bistånd. Tre skaror bildas; den ena under Guse Nilsson drar till Stegeholm, som förgäfves belägras i 6 veckor; Karl Knutsson m. fl. komma till hjelp; stillestånd slutes till Mårtensmessan 1434.

1270—1301. Den andra skaran, under Herman Berman, drager till Rumlaborg, Trullaborg och Piksborg, hvilka intagas. 1434.

1302—37. Den tredje skaran, under Engelbrekt, tågar till Örebro, som han får mot 1000 mark. Derifrån far han till Axevall, som belägras; han stämmer dit Vestgötarne, hvilka hylla honom. Erik Puke anförtros belägringens fortsättande. 1434.

1338—87. Engelbrekt uppbådar Vermlands allmoge, som anförd af Peder Ulfsson intar och bränner Edsholm, Agnaholm och Dalaborg. 1434.

1388—1403. Engelbrekt drager till Opensten och Örsten, hvilka intagas och brännas. 1434.

1404—27. Engelbrekt far till Varberg, som öppnar sina portar; han stämmer samman Nord-Halland, dagtingar med herr Axel [Pedersson], fogden på Varbergs slott, att han får behålla halfva skatten af länet, men icke må styra det. 1434.

1428—51. Berman kommer till Falkenberg och stormar det förgäfves; dess fogde, Åke Axelsson, rädd för en ny stormning, flyr och bränner upp slottet. 1434.

1452—79. Engelbrekt och Berman draga till Halmstad, der de insläppas. Skåningarne samla en stor här och lägra sig vid Laholm; Engelbrekt sluter fred med dem på tolf veckors uppsägning. 1434.

1479: 1—24. Rönö öfverraskas och tages af biskop Knuts folk; Erik Stensson, biskopens brorson, får sig slottet anförtrodt, att hålla det åt Linköpings kyrka. 1434.

1480—1521. K. Erik utrustar en stark flotta, som lider skeppsbrott vid Bornholm; är sjelf nära att förgås i Kalmar sund; plundrar och bränner heliga Birgittas gods Hagelrum. 1434.

1522—55. K. Erik kommer till Stockholm med sin här; Engelbrekt kallar i Vesterås man ur huse, att afvärja rikets nöd; belägrar Stockholm. Rodskarlarne hota Östhammar, som uppbrännes af fogden. 1434.

1556—1607. Hans Kröpelin låter bemanna Stäket, men på konungens önskan blir det utrymdt och brändt. Nov. 1434. K. Erik besätter Gråbrödra- och Helgeands-holmen, underhandlar med Svenskarne; stillestånd slutes och ett möte af 12 riksråd (hvilkas namn uppgifvas i de utstrukna vers. 1595: 1—14) utsättes till Nativitatis Mariæ (8 Sept.) 1435 i Stockholm; under tiden skola konungens fogdar ej upptaga skatt af landet. Konungen återvänder till Danmark. 1434.

1608—63. Svenskarne hålla ett möte i Arboga (Januari) och välja Engelbrekt till höfvidsman; i hvart landskap tillsättes en särskild höfvidsman (deras namn uppräknas i de utstrukna verserna 1623: 1—14). Hans Kröpelin begär ett nytt möte i Sigtuna, der rådplägning hålles (Febr.) om förlikning med konungen, för hvilket ändamål Kröpelin och en Preussisk komtur erbjuda sig att fara till Danmark. 1435.

1664—1739. Hans Kröpelin och komturen mäkla förlikning hos konung Erik; möte i Halmstad utsättes. Der beslutes (Maj) att all fejd skall nedläggas och konungen komma till Stockholm på S:t Olofs dag (Juli), då 12 våldgiftsmän skulle afdöma all tillfogad skada; Erik skall vara konung, hålla

8365—8408. K. Karls gemål dör; hennes skönhet och dygder prisas; hon bisättes i Svartbrödra-klostret och begrafves i Vadstena i ett nybygdt kor. Sept. 1450, 1451.

8409—20. Erkebiskopen och biskop Sigge bedja om konungens nåd, lofva trohet och återfå sina län. 1451.

8421—84. K. Karl far till Kalmar, undfägnar der Hansestädernas sändebud; k. Christiern kommer till Ronneby, dit Karls sändebud afgå, men han förlägger sin flotta till Agaskär, för att skrämma k. Karl, och börjar der dagtingan i mening att genomföra den i Halmstad uppgjorda förrädiska planen. De Svenska sändebuden inlåta sig ej deri. K. Karl hänskjuter tvisten till påfven, gör en utfärd till Moratorp, då Danskarne blifva rädde, fly till sina skepp och segla till Öresund. K. Karl väntar på dem i 8 veckor. Juni, Juli 1451.

8485—90. Stor pestilens, då jungfruns 2:a spådom sannas. 1451.

8491—8504. Danskarne röfva i Vermland; k. Karl tillskrifver derom k. Christiern, som säger sig skola rådfråga sitt råd. Sept. 1451.

8505—20. Magnus Gren skickar ut folk, som infaller vid Kolmården och i Bleking; k. Karl klagar deröfver hos k. Christiern utan vidare påföljd. 1451.

8521—54. K. Karl jular i Nyköping; erfar att k. Christierns folk röfvar i Tuna län; samlar rådet i Sthm och besluter hämnas; bekommer k. Christierns bref till Norge, röjande hans plan att taga Sverige från k. Karl. Dec. 1451, Jan. 1452.

8555—72. K. Karl samlar en stor här att infalla i Skåne och Halland. 1452.

8573—8634. K. Karls skicklighet som härförare; han ordnar hären, hvars indelning och talrikhet beskrifves. 1452.

8635—60. K. Karl inrycker i Skåne, bränner Helsingborg. Vintern 1452.

8661—8754. K. Karl drager mot Landskrona, der han hyllas, underhandlar förgäfves med erkebiskop Tuve, bränner Lund, drar till Malmö, slår Danskarne, som samlat sig vid Dalby kloster, drar till Vä och bränner det, skinnar Åhus, bränner Sölvesborg, skonar Göingarne mot 1000 mark skatt, far till Värend, har god krigstukt och bästa väglag. Vintern 1452.

8755—94. K. Karl sänder från Värend en här till Halland och en till Bleking; den förras anförare dagtinga med två härader och inställa förrädiskt alla fiendtligheter; den andra intager Lyckå. 1452.

8795—8814. K. Karl samlar skepp från Finland och utrustar en stor flotta, som skall möta vid norra Ölands udde vid pingsttiden. 1452.

8815—78. K. Christiern infaller i Vestergötland med en stor här, understödd af Tyska förstar; låter belägra Kinnaholm, som efter kraftigt försvar dagtingar om uppgifvande i fall ej undsättning komme innan Vincula Petri (Augusti); drar till Elfsborg, som dagtingar på samma vilkor. Maj 1452.

8879—8928. K. Karl besluter sig för landkriget och utsätter Tiveden till mötesplats; tillskrifver Elfsborgs fogde att ej ingå någon dagtingan. K. Christiern drar till Lödöse, som han låter befästa; Danskarne plundra; Vestgötarne döda dem hvar de komma åt; 2 bönder slå ensamme 70 Danskar. 1452.

8929—90. Olof Axelsson och Magnus Gren komma med en stor flotta till Stockholm, bli tillbakaslagne; landstiga på Käplingeholm och Norrmalm, men blifva slagne. 1452.

8991—9024. K. Karl kommer till Tiveden och rådplägar om hvad som bör göras; återvänder till Stockholm; Danska flottan aflägsnar sig. 1452.

9533—48. K. Karl far till Axevall, gör Thord Bonde till höfvidsman öfver Vestergötland; kallar till sig Skara domkapitel, anklagar biskop Benkt och låter utse en vikarie för honom; tillsätter ny lagman i stället för den som rymt till Danmark. 1452.

9549—96. K. Karl far till Jönköping, der Eggert Cromedikes folk nekar att insläppa honom; han låter belägra slottet, far till Vadstena och sänder Erik Nypertz till Jönköping; denne dagtingar om slottets uppgifvande, hvilket sker vid Calixti tid, October, då konungen far till Stockholm. 1452.

9597—9610. Betraktelse öfver de många förrädiska stämplingarna mot k. Karl och hans underbara skyddande af Gud.

9611—28. Magnus Gren skickas till Ronneby och far till Agaskär, att intaga det, blir tillbakaslagen, drar till Möre, men blir äfven der slagen. 1452.

Namn-Register.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

V.

Wilie i manga vnd*e*r höre
ther aff wil jach r*e*dho göre
och lata h*er* ept*er* forstanda
mangfallelica swenska wanda
thz hende sik swa eth sinne
at swenska hyllade ena danske qwinna
hon heet drotni*n*gh margareta
widha skal man tholiken letha
som saa kan mz klokscap vmgaa
och the ryka saman fae
Sve*r*ige danmark och norrigh
Senth födis annan qwi*n*na sligh
mik tykte the svenska ey wara kloke
tha the henne til höffdinge toke
the waro gantzka flaka thaa
at engen thera matte riket forstaa
vtan ginge twert fraa thera lagh
thz angra thöm sidhan margan dagh
thera lagh wisa swa
thz vtländzkir i riket ey radha maa

Sidan riket kom til henne handa
tha öpedes swenska manna wanda
Vtländzka fingo al land och sloth
och swenska hyöllos ey vtan for spoth

hon haffdhe sidan idhelica vtinna*n* sin akt
at swenska sculde aldregh koma til makt
J thz tenkte hon vppo
huru hon gotland at*er* fae
som h*er*togh erik haffde til panta sath
och pryska h*er*ra haffde aff honom faeth
hon samelde folk j thz sinne
aff sina thry rika gotland at vinne
och sendhe thöm til gotland swa
almoghen hyldedhe thöm strax thaa
öu*er* alt landith alt om kringe
Wysby stadh the tha ey finge
the pryska h*er*ra haffdhe honom tha jnne
the ku*n*ne henne me*n* ta ey vynne
the bygdhe a landit fäm fästa
Sidan komo the pryskä thöm at gestha
the fördhe af pryssen swa storan skara
Drothni*n*ga folk fingo tha fara
the pryska rykto j land*i*t jn
och wu*n*no the slotten j th*etta* sin
4 So*m*me dechtinga sik borth mz harnisk och haua
aff so*m*me sloth sik til fanga gaffuo
hwo försth aff gotland kome kunde
han loffuade goth j alla stunde
tha drothni*n*ga halp thz örlogh jnkte
eth annat vpsath hon betenkte
mz the pryska at dechtinga swa
och ther meth gotland at*er* fae
ffor xx twsant nobele stoth thz j pand
thz wilde the haua j geen forsand

hon loffuadhe thöm thz at*er* faa
och lagdhe en skat a sverige swa
aff huar stube xij öre stokholms vtgiffua
om the j hyllest vildhe liffua
almogen thz jlle behagha
then skatten the togh swa vtdragha
och giordhe thz willelica ther vppo
at gotland til sverige at*er* foe
thz hörir mz retta til sve*r*ig*is* krona at wera
thy wille thz svenska ey vntbera

Tha thz war alt komith til
som hon riken haffua wil
tha togh hon at huxa vppo
huo riken sculde ept*er* henne forsta
aff pomeren loth hon hente til sik
en vngen h*er*ra heeth buggesleff
eth annat napn han tha fik
och kalladis sidan erik
Sith rath loth hon sama*n* kalla
aff sina thri rike alla
tha the h*er*ra til sama*n* äre
sagdhe hon til thöm ther*e*
faen idh*er* en konu*n*gk medha*n* wi liffua
tha maa riken sama*n* bliffua
the h*er*ra sik beradhe
och fruchtede ey for henne onadhe
vtan swaradhe henne swa th*er* til
nadogh fruwe saa lenge gudh wil
at wi niwtha idh*er* liffuadagha

annan herra vilia wi ey haua
Drothninga swaradhe thöm mz haste
Jach hauer idher radh idhert betzta
Vilen i nw ey göra swa
tha foen riken i wodhe staa
och epter min dödh faen i kiffue
thi wisselica riken ey saman bliffue
Jach tenker i forsma then herra for thz
at han är födht aff wore edht
Drothninga giordhe sik sore vredh
rikens radh wardh tha leedh
och giordhe sidan som hon vilde
at the henne vredhe stilde
och sagde til henne som i haua fore
jdert radh wi alla gierna göra
hon takade och jethe thöm nadhe
at the lydde henne radhe
och loth then herra strax hylle
sina rikis radh alle
Sidan sende hon honom til sverige jn
mz hennes folk och hoffesyn
the svenska herra kome moth honom tha
mz stora äre honom vntfaa
och honom strax til morasten föra
til thera konung honom ther göra
tryggia edhe mondhe han thöm sveria
försth the helga kirkio at veria
henne räth störkia och ey forheria
och alla rikesins jnbyggiara räth störkia
vtländzkan räth j riket ey dörkia

anna*n* edhen swor han saa
rätwiso at elska hvat han maa
och orätwiso at fordriffua
e mädhan han maa liffua
tridia swor han wara trygg*er* och thro
hwar then man i sve*r*ige boo
och engen vtan doom forderffua
gudz hyllest motte han ther mz forwerffua
ffiärdhe mz jnföddom raadha
slot och län for allan wadha
och ey taga vtlänzkan i sith raadh 6
och styra riket medh lag och nadh
ey maa han och myndre göra
kronuna jngeld thz ma man höra
ffor then konu*n*g ept*er* kan koma
thz är alt giort for rikesins froma
ffämthe edh swor han saa
olagha skat ey at leggia vppo
vtan berga sik aff kronu*na* rentha
och almogeno*m* jngan tu*n*ga hempta
vtan thz kunde saa hendha
at örlogh sik moth riket wende
och ther til andra edhe mera
jach wil ey nw vptälia flera
tha han war saa erliga koreth
och haffde sina edha swo*r*it
honom swore alla laghme*n* thera edh
och almogen samuledh
at alla honom fore konu*n*g haua
och störkia hans räth j alla daga

och hono*m* lydhno standa
som lagelica bör j alla handa
och alla hans laga skat mz vilia vtgöra
thit han wil scule the honom föra
Sidan reeth han sina erix gatw
som lagen wisa j allo matw

Drothni*n*ga margar*e*ta togh sidan huxa vppo
huru han kunde ena drothni*n*g fae
och loth at*er* sama*n* kalla
sith raadh aff rikeno alla
och sporde thöm at thz sinne
hvar the trösta ena ju*n*cfrw fi*n*ne
och sagde til thöm saa
J engeland wiste hon henne at faa
och giorde thöm sodana skäl
at thöm nögede thz alla wel
nogath ept*er* hon tith sendhe
biscope och riddara som sculde thz endhe
mz thöm manga helledhe froma
tha the til engaland koma
mz äre vntfik thöm konu*n*gin tha
the lotho honom thera ärende forsta
7 som the ept*er* vtsendha waro
konu*n*gin loth thöm wel swara
h*er* thure bents*on* troloffuede hans dott*er* tha
a konu*n*gk erix veghna giorden saa
thera skip lotho the r*e*dho göra
och then jomfrw til dannemark föra
tha the komo for danska strandh

mz āre fördes then jomfrw a land
konu*n*g erik vntfik hona wel tha
drothni*n*ga margar*e*ta giorde och swa
drothni*n*ga loth strax r*e*dha til
och konu*n*gx bröllop gōra wil
hon loth r*e*dha manga handa
j lundh mondhe thz hoffuet standa
hon loth tith saman kalla
pr*e*lata riddara och swena alla
the h*er*ra giorde som hon bath
och komo til lundh then sama dagh
hon haffde thōm fore lagt
the komo ther mz pris och makt
the redhe sik wth som the best gatw
the waro ther glad j allo matw
manga edhle qwi*n*nor tith och fara
mz manga hōgelica jomfruwor skara
pipara baswnara och altskens leek
man ther omneth hōre fik
the dantze hoffer*e* ware kathe
och giordhe thom glad j allo mate
mangt skōnt ōōrs man ther framledde
mz gyllene stycke och sylke bredde
the h*er*ra ther a ridha dōsth
och giordhe sik glādie och mygin losth
medhan thz hoffuet monde standa
the hade forgetet sorgh och wanda
the h*er*ra toghe orloff heem fara
hwar tith honom lösthe wara

Genstan ept*er* litla stundh
öpedes at*er* onth manga lundh
drothni*n*ga och konu*n*gin eth örlogh böria
mangen man motthe thz sörghe
mz the holtzte h*er*ra
thesse thri rike matte tesse w*er*ra
8 konu*n*g erik for ut mz sina makt
holtzte land vi*n*na war hans akt
Jnkte han ther schaffe formatte
vtan then manlikeste ridd*er* han atte
loth han hals hugge ther*e*
drothni*n*ga war thz sore ker*e*
h*er* abram then ridd*er* hethe
lenge scal man tolken lethe
som er swa wis och saa rike
til manheit war ey tha hans like
han miste sit lyff i godhe thro
gudh vnne hans siel i hymer*i*ke roo
konu*n*gin for sidan at*er* heem
the holtzt*er* giordis tha ey mygit meen
tha drothni*n*g margareta thz spordhe
at han ther ey mer*e* giorde
tha for hon til flensborgh
och fik ther mer*e* jem*er* och sorgh
hon menthe ther dechtinge
at hon gottorp til danmark finge
ther bleff then forstinne dödh
gudh frälse he*n*nis siel aff alla nödh
til rosskilde henne förde
ridder och swena som thöm börde

ther lotho the henne lik begraffua
och bodhe gudh he*n*nis siele haua

Konu*n*g erik kum tha til makt
och fik schatten hon haffde sama*n* lagt
och riken fry i sina hand
bodhe slot steder och land
Sidan styrde han riken saa
som man h*er* ept*er* höra maa
aff Sv*e*rig*is* wanda wil jach sigia
aff danmarkx norig*is* nw at tigia
Jach maa togh wel sigia hera
the haua en deels then sama kera

Sv*e*rige borieden*n* styra saa
vtländzka slotten och länen faa
the sculde tha raadha öu*er* land och slot
Swenska hyollos for hath och spot
och wordhe aff allom forsmadhe
the vtlänzke ou*er* alt riket raadhe
han aktede ey thz han sworo 9
tha the han til konu*n*g koro
han swor riket mz jnländzka raade
och styra thz mz lagh och nadhe
han swor och tho at holdhe
at swenska sculde slotte*n* och länen wolda
ffullitith mondhe han the edhe holda

En ridd*er* war när konu*n*gin tha
h*er* henn*i*ng konu*n*gxmark han heet swa

konu*n*gin gaff honom thes pris
at han war bodhe klok och wis
hwat honom lyste konu*n*gin raadha
hwat thz war til gangn ell*er* skada
thz sculde ther alt vidh*er* bliffua
om svenska raadh vilde han ey giffua
konu*n*gin huxade alt tith vppo
huru han the svenska forderffua maa
mz lankt örlogh och manga h*er*ra daga
thz matte the fatiga svenska claga
han hiolt thz örlogh i holtzte landa
ther for komo manga svenska j wanda
the sculde tith saa kostelica fara
arffua och egho fingo the ey spara
mz storan kost och manga swena
mente the konu*n*gx hyollest forthiena
thz ku*n*ne thöm togh litit forsla
the nogoth aff honom fingo war*e* fulfaa

Ena reisa han til femor giorde
saa widha man thz sporde
mz manga skip och storan här
thz rönthe femorlinge ther
han laydhe j land och wilde stride
manlige the femorlinge bydhe
han sprang sielu*er* i then strand
och bat sith folk alt tredhe til land
hade the svenska tha ey wa*r*it
fful ildhe hade han tha farith
the hulpe honom aff then nödh

annars hade han wordit slage*n* dödh
the femorlinge sidan jlla fara
konu*n*gin bath thöm jnkte spara
the flyde vtinnan en kirkio het*er* borg
thöm giordis ther pino och mygin sorg
konu*n*gin loth thöm aff kirkiona taga 10
hwar en trot aff thöm draga
och sidan aff kirkiogarda*n* driffua
the vtan wore lotho thöm ey liffua
the stungo thöm ginom mz ther*e* spiwt
och kastade thom saa öu*er* kirkiogarde*n* vt
the vtan stode högge och stunge
at thom fiol vt bodhe liu*er* och lunge
han hade togh makt nogh ou*er* thöm raada
thy motten giort thöm betra nadhe
en loth han ther mera göra
qwi*n*nor och barn alt tedan föra
qwi*n*nor och möör worde ther skämd
gudh forbarme sik ou*er* then omilde hempd

Konu*n*gin vilde ther ey leng*er* wara
thy monde han til danmark fara
och giorde sidan reisor manga
til flensborg the wore saa langa
ther sculde the svenska ligge
offte the hielp aff konu*n*gin tigge
thz halp thöm tog ey vette
han vilde thöm ey vntsette
the svenska sculde alt tith vtfara
och vtländzka fogadhe hema wara

the svenska worde offte gripne och fanga
h*er*togen hiolt thöm manga aar j twanga
konu*n*gin vilde thöm ey lösa göra
Saa gik the svenska som man maa höra
the lopo vt och in som fanta
vtländzka fingo thera gotz til panta
Sielffue sculde the fengilse och kost betala
thz war thöm jem*er* och mygin qwala
medan the i konu*n*gx reisa woro
fogaden mz theres landbo jlla foro
offte the thz for konu*n*gin kera
engen both vilde han ther a föra
vtan stadde mer oräth göra
hvar köpmän ept*er* thera b*er*ing fara
hans fetalie thöm ey spara
the togo fra thöm gotz och schippe
mz nödh the mz liffuit slippe
11 en wordhe manga kastada ou*er* borde
konu*n*gin ther ey ept*er* sporde
en giordes köpmanom mer wanda
hwar ved*er* och storm dreff thöm til stranda
at theres skip sund*er* bryta
aff thera gotz the jnkte niwta
ffogadene thz alt saman taga
Sted*er*ne thz ofte for konu*n*gin claga
the ku*n*ne togh engen räth faa
thy worde the ou*er* ens swa
at the vilde sik hell*er* weria
en lata sik saa forheria
the screffuo konu*n*g erik tha

at göra hans scada huru the formaa
tha konu*ng*in fik the breff forstanda
han sende budh om al siin landa
Sith folk loth han vtstämpna
thz mesta han haffde ämpna
han screff almogen och saa til
en stor skat aff thöm haua wil
thz plägde altijdh swa fö*r*re wara
ä när the svenska sculle vtfara
thera eghna landbo sculle thöm mesth födha
ther mz monde han alt riket forödha
han halp thöm jnkte aff sin skat
hwazske til dryk eller math
tha the svenska hans vilia höra
razskliga the thöm reeda göra
the foro ä tith han vilde
han lönte thöm tog thz ilde

The städ*er* sampna sama*n* sin skara
j öressunde monde the fara
konu*ng*x makt monde thöm saa möta
thz kunde the städer litet böta
The slogo thöm aff swa mykit folk
och finge swa mangen kogh och holk
the städ*er* fingo swa stor scada tha
en swadan monde the aldrig fa
the svenska waro mz j then skara
gregers magn*usson* monde ther höffitzma*n* wara
aff sve*r*ige fulde hanu*m* mang got man
thz maa man wel sigia mz san

the sökte the lubeska mz stor mandom
thz giorde the edhla hälada from
12 the tydzka komo fore thöm j nödh
mangan garp slogo the ther dödh
the tydzka sampna sik tha sama*n*
thz gik the svenska tha aff gaman
the tydzka thöm tha gripa och sla
engen vntsettnigh ku*n*ne the faa
the svenska lydo ther stora nödh
mangen gotman bleff ther dödh
the ther liffwandis matte bliffua
sculle sik til fanga giffua
the lubesca wille ey lenger bidha
til lybeca lotho the sik lida
the svenska the tith mz sik förde
stora pino thöm ther giorde
the satte thöm j torn och stocka
harde*li*ca monde the thöm blocka
J x aar the ther fangna waro
offte the til konu*n*gen foro
the bodho han ofta och tith
at han wille göra there fengilse qwijt
Stundom wille han thöm ey höra
och aldreij ther*e* fengilsa qwit at göra
the sculde sielffua lösa sik
eller bliffua thera fanga ewineligh
Sielffue scullo the och betala thera kost
thz war thöm ja*m*mer och engen lost
Stundom finge the loff heem fara
thy the ther mygit skylloga waro

ffädherne och möderne satto the til pant
thz röntho the thz war sant
nar the mz ther*e* beskattn*in*g vtfara
konu*n*gx fetalia fore thöm waro
the togho alt thz the tha haffde
offte the thz fore konu*n*gen klagde
thz ku*n*ne thöm jnkte forsla
the ku*n*ne ey thess mer*e* räth fa

Nogra stund ept*er* konu*n*gen screff
til sve*r*ige sende han the breff
the svenska sculle alla reedha wara
och at*er* j hans vtbudh fara
ther*e* landbo sculle th*e*m at*er* spijsa
the haffde ey manga aar thess lijsa
the reedhe sik vt mz kogh och holk
ther til saa mygit ärligit folk
mygin spisni*n*gh the mz sik haffde 13
tha the vt aff sve*r*ige lagde
the sigla til konu*n*gen til köpma*na* haffn
the finge ther skada och jnkte gagn
the logho ther allan een so*m*mar
Rijken thz jnkte fromar
the fortärde there spisni*n*g mädhan hon räkte
tha hon thöm ey lenger kläkte
til konu*n*gin the tha ganga
och bedis meer spisni*n*g fanga
ey wille han spijsa thöm
och ey fingo [the] loff fara heem
harnisk och kläder the ther fortärde

hunger och törst thöm thz nogh leerde
tha the haffde engte j geen
ther mz loppo so*m*me blota heem
Swa monde th*e*m opta vid*er* fara
thy ma the svenska fatiga wara
nw magen j höra huru th*e*m gik
the ther lagho mz the schip
konu*n*gen gaff th*e*m loff vm sidhe
thz war vm *sancte* mikels tijdhe
wt aff köpma*na* haffn the tha fara
och wille gierna heema wara
the lagdis vidh draköör j örassund
•the fingo ther nödh swa mangalund
ther växte storm och mygit wädh*er*
the svenska matte ey thess bädh*er*
there skip ther mestadeel forgingo
Swa storan scada the ther fingo
So*m*ma komo fore barsebek j strand
och so*m*ma driffuo annorstadz j land
So*m*ma huggo öffu*er* there mast
och so*m*ma skip al i stycke brast
vppo saltholm komo so*m*ma mz nödh
the haffde ther hwarte ööl ell*er* brödh
Drothni*n*ga philippa giorde mz thöm wel
hon sende th*e*m tha math och ööl
och loth th*e*m mz skip jnhämpta
konu*n*gx hielp torfte the ey wenta
the misto thera harnisk och kläder thera
offta the thz fore konu*n*ge kära
thz kunde thom jnkte forsla

skadagield the ey aff honu*m* fa
Soma sik til spisni*n*g köpa
och so*m*ma monde til sve*r*ige löpa
hwar foor heem som han kunde best 14
so*m*ma mz skip och so*m*ma mz häst

Ther näst ept*er* moth jwla tijdha
drothni*n*ga philippa wilde tha til sve*r*ige rijda
tha hon til wazstena kum
ther doo then edhla förstin*n*a from
henne lijk the ther begraffua
och bodhe gudh henne siel haua
ept*er* gudz bördh fiortan hundert aar
xxx a xiij dag iula thz war
Aldrig hon barn fik
for en hon aff werlden gik
sidh*e*n skemde konu*n*gen effth*e*r sin wilia
en he*n*nes mö het cecilia
Oc hade hona sid*e*n oppenba*re*
som hon hans äcta hust*ru* wa*re*
ä med*e*n the bade liffua
om tolka skam mo*n*de han ey giffua

Än ma j meer forstanda
aff svenska ma*n*na wanda
huru thöm giordis oräth
togh war thöm a*n*nat j eeden jäät
naar som hiöldis räffstatinga
konu*n*gx breff the h*e*rra finga
at the sculle ey öffuer Cronu*na* döma

tha monde han then eden glöma
han haffde sworet thöm saa slät
at holla thöm widh sverig*is* rääth
Swa monde han thz besinna
aff frälsit wille han ther*e* gotz wi*n*na
och ey onte han th*e*m at*er* fa
ther the haffde fullan räth vppa

Och mag*en* j forstanda hära
Swenska ma*n*na största kära
Sve*r*ig*is* rike fik han frijt
nw wille han haua thz saa flijt
hans arffwa scullo riket beholla
thz meente han ther mz wolla
alla the slot han fra sik fik
Slotloffwan jo swa til gik
h*er*tog buggesleff sculle jo slotte*n* fa
vm konu*n*gen sielu*er* dödhe fra
ku*n*ne döden th*e*m bada aff driffua
ryket sculle jo vnder grypen bliffua
thy fortrykte han the svenska swa
the sculle ey haua makt th*er* moth at sta
Riket wilde han ther mz qwälia
at the ey meer matte konu*n*g wälia
som the haua wald aff aller
och there lagbok thz swa haller

Än wijsa oss lagen swa
laghman och häradzhöffdinga almogan ey fa
vtan the waro medh lagum wolda

litet monde han ther aff holla
han satte ther til hwem han wille
thy monde the mygit lagen spilla

Och monde han sve*r*ige meer forderffwa
alle then skat ther riket ku*n*ne werffua
bönd*er* sculle thz j reedho pe*n*unga vtgöra
th*e*m loth han alla til danmark föra
vtan som neppest fogadana gaatha
bespijsa slotten j nokra matha
för*e* ärffwode togh ha*n* pe*n*ing*e* samalund
thy rothnado slotten nid*er* j grundh
thy är riket forarmat swa
Reeda pe*n*inga är ther vndt at fa
Och kan ey fi*n*nas j rikesens göma
huarken breff eller jngedöma
hwazske pe*n*inga eller smyda
ther riket matte til tijda
vm thöm nöden trängde vppo
at heeden häär wille moth th*e*m ga

Och haffde han j eedom jeeth
älska gudh och styrkia helga kirkio räth
ther mooth giordis the domh*er*ra qwaal
the matte ey niwta thera biscopa waal
han satte ther til hwem han wilde
Swa monde han sin eedh forspilda
En dansk ertzebiscop war til vpsala säth
the klärka fordriffwa*n* fore hans oräth
en annan biscop fik han th*e*m tha

thz war en mwnk aff wadzstena
han monde lenge fore kirkiona raada
til thess han doo gudh hans siel nadha
tha capittel forfara thz meen
strax welde the en ann*an* j gen
thz war en god wel lärder man
mestar oloff swa heet han
the badhe then h*er*ra til room at fara
the reyso wille han jkke spara
han foor til pawen thz raszkast han ma
mz äro vntfik honom pawen tha
pawen loth han sith ärendhe höra
til erchebiscop loth pawen ho*no*m göra
tha konu*n*gin thz spordhe
fulwredh han sik giordhe
han haffde tha en capellan
h*er* arend clemits*on* swa heet han
16 Argere boffwa war ey tha en preest
som hans liffu*er*ne bevijste mesth
Skorliffnadh han öffdhe
dobel och dryk han pröffde
manga fetalia hiolt han til sio
köpmen giorde the mygin oro
the togho th*e*m fra hwat the atthe
och kastade yffu*er* bort hwem the formatthe
hwat gotz the forworffuo ther medh
lika halfft mz th*e*m behiolt han thz
altidh swor han vm wars h*er*ra dödh och blod
thz wolthe then stymper war ey god
konu*n*gen fik honom sith hoffwasin

the fördo honom til arnöö jn
vtan klärkana tak sculle han biscop wara
och saa monde han til vpsala fara
tha han kom for kirkiona dör
s*anct*e erix wredhe mötte ho*no*m ther
Sinna hielsooth han strax fik
och siwkar heem tedan gik
til arnöö the han at*er* forde
ept*er* dyra mestara han spurde
thz matte honom jnkte hielpa
gudh och s*anct*e erik wilde honom stielpa
J arnöö tholde han then nödh
ther bleff then orätta biscop dödh
hans thiäna*re* hugga*n* swa allan j palta
j tu*n*nor the han tha salta
til danmark förde the han
then ondha forba*n*nada man
tha konu*n*gin sporde then nödh
at bisscop arndh war bliffwen dödh
tha sende han ther nästh
til vpsala en annan prest
then sama heeth h*er* torleeff
konu*n*gin mz honom til capittellet screff
the sculle hono*m* til biscop taga
vm the wille hans hyllest haua
konu*n*gx wilia ku*n*ne the ey rama
och ey then prest annama
konu*n*g*en* screff breff j pawens gardh
gull och silff haffde han ospardh
han loth swa mygit appellira j moth

then rätta erchebiscop goth
thz ku*n*ne honom togh jnkte forsla
thy at pawen och capittel jo hanom til sta
17 keyseren och thz ärendhe sporde
han saydhe at konu*n*gin h*ono*m oräth giorde

The fatige köpmän j svenska städer
h*er* far man höra there käro mädher
och ther*e* scada swa mangalund
thy äru the forderffuade j grund
konu*n*gin fik aff städerna storan tuld
badhe silffu*er* och guld
thz loth han alt til da*n*mark föra
som han loth then mera skat göra
ther til hans fogda swa kloka waro
mz stora köpslagen the fara
som nogon köpman j riket boo
thz giorde the köpmän stor oro
vm wintren fogden gozen sampna
thz mesth the ku*n*ne faa ämpna
vm waren ysen vilde aff ga
tha biwdha the stor forbudh vppa
ther mz the thera gotz vtsendha
och til th*e*ra gagn wenda
The köpmen finge enkte vtfört
ffför en fogdana haffde sin marknad giort
the sculle liggia och fortära
mädhan tijden före gik the sculle sik nära
hwo som sculle skippa nokot godz vte
fogden sculle han ther til mute

The ware än fa thz fingo niwta
meenheetin monde thz sara fortryta

Almogen at elska han och swor
huru litet them thz vider foor
han swor at wara tryggar och thro
hwar then man j Suerige boo
och ey lata nakars gotz bort taga
vtan thz schede mz räth och lagha
The fatige bönder j sverige ära
höglica the her mote kära
konungin en pänningh stadga stichtade
herra henning koningxmark thz dichtade
Sidan then penning stadga war sath
tha wordo mang gozen ödhalagt
Riket plagadis mz stora dödha
ther mz lagdis gozen ödha
the fatiga bönder som ater liffwa
jämstor stadga sculle the giffwa
ther forre hundrada bönder boodhe
ther finnas nw naplika tiwgu godhe
Jämstor skat wille konungin haua
som thz war lagt a första daga 18
gudh kunne aldrigh kona swa schapa
at fogden wille henne for gilt vptaka
bonden sculle jo ökia til
ä mädan fogden haua wil
the giorde the böndere meer oro
the matte them fra badhe vxa och koo
klädher kätzla gryta

liten räth the mattå niwta
the mata for ena mark thz wert war thre
thz giorde the fatige bönder*e* wee
fogdana loto the bönder*e* taga
och stockade och klufde th*e*m mot laga
the grepo th*e*m j thera garda
A kirkio vegh ell*er* ting th*e*m ey sparde
the skattade aff th*e*m å huat te vilde
och foro mz thöm swa jam*er*lige jlle
Til konu*n*gin the bönder*e* gingo
liten nadha the ther fingo
the kerdo och loto honu*m* forstanda
huru fogda giorde thöm mygin wanda
the sagde och ho*no*m openbara
at skatte*n* war th*e*m alt for swara
fore gudz sculd bade the honom swa raada
at the matte fa bädhr*e* nadha
the kerdho fore ho*no*m thz th*e*m war giort
som j haffuen förra hört
mykit wärr*e* foro the forsan
än man nw sc*ri*ffua kan
konu*n*gen fik the bönder*e* breff
sina fogda han fore th*e*m screff
Tha the fogda breffue*n* sagho
thz kom the bönder*e* meer til plaga
konu*n*gx breff wille the ey sköta
Sara the the bönder*e* höta
The loto th*e*m gripa binda och basta
och stockade och kluffade th*e*m swa fasta
och skatte th*e*m aff meer än the aathe

ā mādan thera frender lösa matte
ther til sculle the orfeygda göra
at aldrigh mer for konungen kera
the böndere waro glada at the sloppu
til konungin the ater vppo nya loppu
the kera fore honom thz stora wald
som them war skedh swa margafald
han skötade thz ey thz töfrade them lenge
Swa sara lat them nöden trengia
och giorde thöm swa storan qwala 19
offte the til konungen tala
ther til at han ward them vredh
och bannadhe them mangaledh
han grep them j hals fult fast han slog
swa saara them j haaren drog
the fatiga bönder swa sara grata
the luppo heem at jemmerliga lata
gudh sik ther öffuer forbarme
at han wille swa fara mz sina armā

The fatige bönder j dalana boo
there fogda giorde them swa mykin oro
han loth them swa sara plaga
och skattade them aff mest huat the aga
han loth the bönder j rök vphāngia
Swa sara loth han them trengia
there qwinnor loth han ther mz plaga
the spentis for hölass them sculle the draga
them giordis ther mz swa stor nödh
the födhe strax barn som waro dödh

mykin meer oreth han th*e*m giorde
hwo ther gra*n*nelica ept*er* spordhe
the bönder*e* gingo alle til raadha
for konu*n*gen wille the ker*e* sin scada
Engelbrecht sculle ther*e* ärende werffwä
huru fogten th*e*m forderffwa
the haffde thz opta förra kärt
fogdana hiollo thz togh omerdh
Jösse erixss*on* heet then ther*e* fogdha war
han the bönd*er* haffde ospar
Som almogan badh monde engilbrecht göra
och ther*is* kera lot konu*n*gen höra
och talade til honom och sagde swa
the fatiga bönder*e* j dalana boa
The bidhia jdh*er* for gudz wilia
ati Jösse erixss*on* fra th*e*m skilia
han hau*er* th*e*m mykin oräth giort
som j haue*n* opta sport
förr*e* än the lidha leng*er* th*e*n wanda
fförr*e* wille the fra ärffwa och egit ganga
The willa nw hell*er* lidha dödh
än liffwa leng*er* j tolka nödh
än saydhe engilbrecht th*e*n goda man
he*r*re almogans käro är san
ther pa thör jach wädia mi*n* hals
at ther*e* käro är vtan fals
j idh*er* torn och järn lat*er* mik bewara
20 och lat*er* Jösse erixss*on* hijt fara
och lat*er* oss koma j retten saman
thz bidh*er* jach idh*er* vtan ga*m*man

wind*er* jach han och ma jach raada
jach wil han hengia vtan nadha
hau*er* jach oräth och findz thz sa
late han sama retten offu*er* mik ga
konu*n*gin swaradhe tha ther til
ffor sani*n*dh jach thz sigia wil
thu hau*er* nogh höght bud*i*t tik til retta
vm the saka j vm trätta
Rikens raadh skal idh*er* at skilia
lat*er* idh*er* nöghia thz är war wilia
Engilbrecht giorde som konu*n*gin bath
reedh heem alt thz han gat
konu*n*gen screff til rikesens raadha
J faren j dala och hören then waada
J skilen thöm ath om thera trätta
Jösse erixss*on* hielp*er* jo til rätta
kan och oräth pa ho*no*m raka
J sc*ri*ffuen oss thz at*er* til baka
Rikens raadh giorde som konu*n*gin bödh
the ridho j daala och hörde th*e*n nödh
almogen loth thöm thz forstanda
huru jösse erixss*on* haffde giort th*e*m wanda
the ranzsakade the ärende al full gran
thz almogen kerde war san
thz löste almogen togh enkte wetta
Rikens raadh matte ey th*e*m hielpa til rätta
ther giorde hvar ä som han torde
ept*er* rikens raadh the jnkte sporde
konu*n*gin lydde ey stort ther*e* raadh
thy hioldis the for spot och hath

the sc*re*ffuo thz tha konu*n*gin til
forsanna jach thz sigia wil
at the haffde ranzakat ärende*n* swa
vppo jösse erixss*on* mu*n*de orätten sta
konu*n*gin wille thz litet sättä
och öffu*er* jus erixss*on* engeledes rätta

The fatiga bönder*e* gingo tha sa*m*man
thz gik thöm tha alt aff ga*m*man
förr*e* en the leng*er* wille thola th*e*n nödh
förr*e* wille the lata sla sik dödh
the raddis widh och sagde swa
wi wiliom oss än höffitzma*n* fa
the bönd*er* och swa giorde
swa wyde man thz sporde
21 the keste tha til höffitzman
Engelbrecht engelbrecht*is* s*on* th*e*n goda man
och wordho tha til raada swa
the wille man aff huse ga
the böriadhe then hären om en höst
och hopadis warda ther*e* qvijda löst
til vestraars monde the ga
jus erixss*on* behagade jlla tha
haffde rikens raadh ey wa*r*it
jus erixss*on* haffde tha jlla farith
the wende the bönd*er* at*er* til baka
Swa bleff han än tho mz maka
togh sworo the bönd*er* som j ma höra
juss erixss*on* wilde the ey meer skat göra
han wilde togh ey at*er* wenda

skatten wille han än aff thöm henda
ther nest vm midfasta
the bönd*er* at*er* til vestraars hasta
the sa*m*pnades alla vti en skara
til vestraars monde the fara
Juss erixss*on* meente the gästa
the lagde sik hard fore the fästa
haffde rikens radh tha ey giort
forsanna haffde man thz sport
thz slotet wille the brendt j grund
Rikens raadh fögde thz a*n*norlund
greffwa hans sculle slotet fa
och jus erixss*on* ther aff ga
ther mz sculle bönd*ere* heem fara
juss erixss*on* sculle ey ther*e* fogad wara
melchior giotz fik tha thet fästa
greffwa hans trodhe ho*no*m tha besta
bönd*ere* j daala wento tijdanda at fa
at retten sculle öffu*er* juss erixss*on* ga
tha the forsanni*n*dh sporde
at konu*n*gen thz ey giorde
tha räddos the som th*e*m war sakt
at konu*n*gen haffde j fulla akt
th*e*m en werra fogat fa
thy monde the at*er* aff stad ga
ffór borganess komo the sa*m*ma*n*
thz war thera alffwer och ey ga*m*man
the wu*n*no thz slot och brendo j grund
och drogo swa tedan j sama stund
vm *sancte* joh*ann*es dag thz skedhe

at the then manheet teedhe
the komo nid*er* i wesma*na* lande
tha yppedes vtländzka fogada wande
tha h*er* johan waale thz sporde
at bönder*e* for köpingx feste thorde
han bath hämpta sina hesta
och thorde ey bida vppa thet fästa
han rände swa fast til stekaborg
mz mykin qwijda och stora sorgh
han akta thz byggia swa
at engelbrecht sculle thz aldrigh fa
ffor lagalossköping loth engilbrecht draga
och ffor riket liffuet waaga
han wan thz hws j sama stund
och brände thz strax nider j grund

Sidan loth han sama*n* kalla
wesme*n*nena alla
han sporde vm the wille mz honu*m* bliffwa
hielpe the omilda vtländzka fogda fordriffwa
Ept*er* gudz bördh fiortan hundrat aar
tretige vppo tridia thz war
han loffuade thöm hielpa aff ther*e* wanda
the gingo tha alla ho*no*m til handa
til friborna men sende engilbrecht breff
och allom thöm han swa til screff
hwo honom ey wille i vest*e*rars mötha
hans lyff och gotz tha loth han höta
nw loth engilbrecht tedan fara
til west*er*ars wille han wara

tha han til vest*er*ars kom
then köne hälade from
och melchior the tydande sporde
sannelica han ey annat thorde
engelbrechte han tha genstan mötte
swa ödhmiwklica han ho*no*m grötte
engilbrecht sayde til melchior tha
tw scalt mik vest*er*ars nw fa
han swarade waren mik ey sua horda
morgon wil jach idh*er* vest*er*ars antworda
vm sa*m*ma apton til engelbrecht kum
then riddar h*er*ra niclis götzstaffs*on*
och manga godha men flera
engelbrecht talar tha til thera
j sculle alla fölgia mik
j rikesins thienist sa*n*nelik
wi wiliom hielpa riket aff nödh 23
ell*er* alla bliffua slagna dödh
och wiliom niwta rikesens räth
ell*er* och dräpas alla slät
huo ey wil fölgia och när mik bliffua
thera gotz wil jach til skyffling giffua
och än thöm dräpa far jach th*e*m sport
vtan the ryma aff riket bort
the godha men tha alla swara
wi wiliom gierna mz idh*er* fara
wi wiliom idh*er* fölgia mz troliga akt
och hielpa riket mz alla makt
Swa sara the bönd*er* haua wa*r*it forträkta
swa waro wi fra fryheet lykte

vm morgon annamede engelbrecht thet festa
och keste tha for*e* thz besta
h*er* niels götzstaffs*on* sculle slotet annama
och rikesens betzta ther mz raama

The haffde ther ey leng*er* dwala
tedan foro the til vpsala
alla vplenni*n*ga ste*m*pde engelbrecht for sik
thz ma man sigia sannelig
ther kom sama*n* swa storan en här
som alla sagde ther war*e* när
han kallade th*e*m ther alla til hoopa
högt monde han offu*er* hären roopa
och sagde til th*e*m alla tha
ker*e* wenir j scullen forsta
jach hau*er* thet swa opta sport
huru fogda haffua idh*er* oräth giort
Swa skede the fatiga bönd*er* j dala
ther*e* fogda giorde thöm mykin qwala
och thz är mena rikesens kära
thy äru wi nw kompne hära
aff idh*er* wiliom wi haua raad och tröst
huru riket ma warda aff träldom löst
willen j stadelica mz oss bliffua
the omilda fogda viliom wi fordriffua
alla swarade ho*no*m tha
gudh löna idh*er* thz i willen swa
wi stadelica mz idh*er* holla
ä medan gudh vnnar liff at wolla
och wiliom ther jnkte vtinna*n* spara

huart j oss biwda wiliom wi fara
nogh är thz sant som i haffue*n* sport
ffogda haua oss stor oräth giort
offte är thz for konu*n*gen thät 24
togh är ther engen räth fore skäth
tha matte man höra jamers kär*e*
som alla meena haffde thär*e*
the waro ther sampde aff allo lande
hwar kerde ther sin scada och wande
medh bönde*r* giorde engelbrecht nade tha
tridiu*n*gen aff skatten loth han aff sla

Sidan haffde han sin breff ospara
han bödh huar man til sik fara
hwo ey mz ho*no*m halla wilde
hans lyff och gotz wilde han forspilde
til norbotn han tha breff sänder
at antworda erik pwke j händer
och bath ho*no*m stadelica mz sik holla
al norland vnte han ho*no*m wolla
tha erik puke thz hörde
swa gladelica han thz giorde
korsholm haffde han tha jnne
pa h*e*rra niclis veghna at thy sinne
ginstan sampnar erik en här
mz helsinga och the som bodhe ther
han satte th*e*m en höffitzma*n*
eleff diägn swa heet han
ffor faxholm the strax rykke
ther finge the then lykka

the finge thz slot i sama stund
och brende thz genstan nid*er* j grund
en reeste han en anna*n* här
mz öst*er*leningia som bodhe thär
han sette thöm en höffitzman
joan folkass*on* swa heet han
Thesse foro til aland
ther gik thöm ful wel j hand
Alla allenni*n*gia the sama*n* kallade
kastelholm strax bestallade
thz slotet haffde ena qwi*n*na
aff konu*n*gen at thz sinne
ffrw yde swa then qwi*n*na heet
hon atthe h*er* bendict*us* pugge thz men veeth
bether monde konu*n*gen henne thro
än nogan then man j sverige boo
thz war jo the svenska til haad och spot
at qwi*n*na sculle raada rikesens slot
hon war en vtländzka
wel fundos manga the svenska
som thz haffde bäter forthient
haffde konu*n*gen sit hyllest til th*e*m went
then fogad thz aff henne haffde
tha the svenska thz belagde
otte poggewis swa het han
stort at tala han wel kan
forr*e* loth han engen wara sin lika
for*e* thre meente han ekke at wyka
genstan han sa ther the fi*n*na
han reddis the wille ho*no*m slotet aff wi*n*na

for handboga och hwdsko
thorde han ey holla slotet tho
han badh for gudz sculd vnna sik liffua
han wilde thöm g*er*na slotet giffua
johan folkass*on* fik fästet swa
til erik pukes hand hiolt han thz tha
tha erik puke haffde thz swa beståldt
och thöm the håren befåldt
han reedh strax at thz si*n*na
tijth han ku*n*ne engelbrecht fi*n*na

The fatiga bönd*er* aa reekerna boo
ther*e* fogda giorde thöm och mykin oro
Sa sara loth han thom aff skatta
vxa koo och huat the attha
klädh*er* kätzla och gryta
engen räth matte the niwta
han reedh mz manga swena och hesta
omilleliga loth han thöm gesta
han slog thera wi*n*nir och frender j hiel
the nwtto huarte räth ell*er* skål
Swa sara han thera skat ökte
alt thz the atto han vtsökte
the offu*er* gaffwo thera garda och luppo th*er* fra
for the olaga han lagde vppa
han loth mäta for ena mark thz wärd war twa
thz monde the bönd*er* harda ga
vpta loth han the bönd*er* taga
han stockade och kluffuade thöm moth laga
han haffde thz j fulla akt

mädan han war j si*n*na wel makt
thz engen war hans lika
the waro fa han wille fore wijka
thz giorde han aff räth homodh
then draffuels man war ey goth
tha reekbona thz sporde
huru engelbrecht mz fogdana giorde
och fullelica fornoma
at dalkarllana fingo tolken froma
26 the sampnas alla j en skara
och vilde swa til gripsholm fara
then omilda fogad wilde the gesta
och draga honu*m* vt aff thet festa
tha han fik thz at wita
hartwych flögh monde han heeta
tha leth han j skepen bära
alt thz vppo husith monde wära
och loth sik hasteliga tedan lidha
the bönde*r* torde han ey bidha
tha han haffde wte alt thz betzta
tha tende han eeld vti the festa
han war swa redder som en hara
fult snart loth han til stokholm fara
hwar war tha hans dala sinna
han loth sin h*er*ra slot swa bri*n*na
then äthir ey mz thro sin h*er*ra brödh
som sa bre*n*nir hans slot j glödh

Nw magen j meer höra
huru engelbrecht monde göra

engelbrecht drog mz sin här
jn for stokholm och lagde sik ther
han lagde sik hard for norrabro
och wille swa ge*r*na i stokholm boo
en fogat war vppo stokholm tha
hanes kröpelin han heet sa
engelbrecht hono*m* budh sende
och wille mz honom enda
hans giorde som engilbrecht bath
han gik wt til ho*no*m j stadh
togh war thz förra forwa*r*it saa
thz engen sculle annan forhamoda tha
huarte mz ge*r*ni*n*ga ell*er* mz oordhe
engelbrecht hanse strax atsporde
han spordhe ho*no*m at mz snille
vm han slotet antworda wille
hans swarade som j ma höra
jach ma thz ey mz ära göra
konu*n*g erik wil jach thz slottet fa
ä huru alting ku*n*ne ga
the talades tha swa lenge widh
och forenthe sik swa vm sidh
at the loffuede hu*a*r anna*n* forvissa
en fridh jn til martensmessa
engen sculle anna*n* skada göra
the skildis swa at som j ma hö*r*a
thy the bönd*er* monde hanse tacka 27
mz oräth loth han thöm ey beschatta
han giorde them nadhe hu*a*r han ma
the and*ra* fogda giorde ey swa

ä hu*a*r han hörde nog*ra* trätta
g*er*na skilde han thöm at mz rätta
thz löna ho*no*m gudh som wel forma
engilbrecht for ginstan tedan tha

Han loth sik lidha til örabro
ther giorde han kätilb*er*g mygin oro
och layde sik i forborgen for then port
han reddis kätilb*er*g ekke stort
sidan dachtingade the saa
j vj vikur sculle i frida staa
tha sculle fogate*n* aff ganga
och engelbrechte slotet fanga
worde thz thess forinna*n* ey vntsäth
thz wart sa stadeliga mz edom jäth
engilbrecht loth sik tedan hasta
til nycöpung reedh han swa fasta
han layde sik hard for the borgh
thz giorde albrecht styke sorgh
Sa heet then fogat sloteth haffde
engilbrecht husit aff ho*no*m kraffde
the dechtingade ther tha sameled*is* swa
som the giorde for örebro
Starka borgan styken satte
at holda thz han engelbrecht jätte

Genstan monde engelbrecht tedan fara
for ringstadaholm tha wille han wara
han reedh tijt snart mz lithen roo
han satte si*nn*a skraga hart for*e* then broo

thz haffde henrik styke litet troodh
at engelbrecht haffde tord thz giort
engelbrecht talade til styken tha
och bath sik ginstan slottet faa
Styken swarde mz stort fortreth
tw far thz ey huru jach thz veeth
engelbrecht swor at jnna*n* vij [7] daga
tha wil jach tik mz haaren vtdraga
ginstan loth engelbrecht en flota byggia
mz sto*ra* konsth och mykin hyggia
vppo then flota eth bergfrid slögt
thz war wel fām rwma högt
tha henrik styke thz bergfrid sa
sto*ra* fara fik han tha
the ramado tha vti eth lagh 28
thz sculle sta fām daga j dagh
engelbrecht haffde thz ey giort
haffde han ey forsanna sport
at rikesens raadh i wadzstena wara
the monde tha aff danmark fara
engelbrecht loth sik til wadzstena lida
til the h*er*ra wille han rijda
genstan han til wadzstena kum
han kallade sama*n* the h*er*ra from
han mälte j sculle nw alle mz riket bliffua
vm j wille leng*er* liffwa
mik är nw sa til sinna
rikens fryheet wilio*m* wi at*er* winna
the h*er*ra sagde thz ey wilia
the wille sik sore fra konu*n*ge skilia

engelbrecht bath thöm konu*n*ge til sc*ri*ffwa
at the wille ey leng*er* mz honom bliffwa
mädan han hau*er* idh*er* oräth giort
som manga dandemän haffu*er* wel sport
the sagde ney mz en hast
han greep thöm strax widh halsen fast
Först tha greep han biscop knwt
och wille ho*no*m draga til almogen wt
biscop Sigge aff skara
han monde samuled*is* fara
biscop thomas aff strängness
han war j nödhum och til thess
at han monde the and*ra* alla fa
Sidan badhe the ha*no*m alla swa
at han wille th*e*m vnna at liffua
the wille sik g*er*na fangna giffwa
han swor the sculle strax mz riket halla
vm the wille thera lyff behalla
the loffwade och sworo alla thät
the wille bliffwa vidh suerig*is* räth
engelbrecht loth at sc*ri*ffua tha
eth breff som lude swa
at alla the ther waro i wadzstena
waro thess sa wordhne offu*er* eena
konu*n*gen sculle til th*e*ra thienist ey mer*e* thy
the wille niwta thera lagh alt fry
manscap och thienst sagde the hono*m* vp
han sculle ey haua til thöm mer hop
ffor then oräth alt ryket war skeedh
och the haffde offte fore hanom teedh

thz sculle the alla besigla tha 29
engelbrecht loth konu*n*ge*n* breffuet fa
engelbrecht reedh sidan aff watzsteen
och strax til ringstadaholm j gen
engelbrecht haffde forr*e* swa beställd
och höffitzmän j hären befäld
at engen sculle vidh fianda tala
thz tykte fianda*na* war stor qwala
the waro fast i hären tyste
och bygde togh sara alt huat th*e*m lyste
tha engelbrecht kum at*er* j th*e*n häär
tha war then flota fult bygder ther
engelbrecht tha storma wilde
henrik styke gaff sik swa jlle
en kraffde engelbrecht slottet tha
Styken swarade han sculle thz fa
willen j göra mz mik saa
jach ma mz mi*n*a haffwor aff ga
Wiltu konu*n*gen offu*er* giffwa
och stadelica mz thro vidh riket bliffwa
thina hauor mattu behalla tha
och lath mik genstan slotet fa
Styken giorde som engelbrecht bath
och fik ha*no*m slottet tagh*er* j stadh
han bar sidan aff ää huat han wilde
engen matte ho*no*m thz forespilla
engelbrecht fik h*er* niels erengiselss*on* thz fästa
han troade ha*no*m ther til betzta
thi han war en riddara aff rikens raada
han bath ho*no*m hielpa riket aff wadha

Til stekaborg monde engelbrecht tedan draga
han wille thz och endelica haffwa
tha han kum for stekaborgh
waalan fik at*er* hiärta sorg
engelbrecht sende genstan tha
och bath ho*no*m vt til sik gaa
waalan ey annat torde
Som engelbrecht bath han giorde
engelbrecht tha waalan bath
at fa sik thz slottet j stad
maga wi mz woro haffuor aff gaa
jach wille idh*er* g*er*na husit faa
thz gik tha som engelbrecht wilde
waalen han vidh slottet skilde
thz fik han tha biscop knwte
och bath lata konu*n*gin sta ther vte
och bath ho*no*m thz wel bewara
Sidan monde han til södd*er*köpinge fara
och kallade ther saman ösgötha alla
och bath thom troliga mz riket halla
the ginge ho*no*m alla tha til handa
och loffueden fulla lydhno stande
the giorde ther thre skara
then ene sculle til stekaholm fara
gwse nielss*on* heet ther*e* höffitzma*n*
strax at tiwst tha drogh han
tha the komo stekaholm När
laga rödz swena grepo the ther
Saa heet then fogat stekeholm hade
vppa alla sidor the thz belade

godhe män ther om kring han bot sende
at the alla til ho*no*m wenda
ther kum karll knutss*on* aff foglewike
h*er* bo stenss*on* ok fle*re* slike (Se Förf:s Ändr.)
och manga godhe män fler*e*
Saa öktis hären merä
j vj vikor loge the ther före
och lotho stora flota göre
the loto th*em* byggia alt for thy
at the meente storma ther vti
the skikkede folket saa
som ma*n* h*er* ept*er* höra maa
erengisel sculle j en flota wara
h*er* bo stenss*on* j then and*ra* fara
the haffde gode män mz sik jnne
som the meente slotet vinne
the lagde norden vppo thz slot
karl knutzss*on* tycket wara got
at ha*n* sculle leggia sunden vppo
gramsow sculle at öst*er*bro til ga
at westrabro sculle gwsa ganga til
ther beginktis tha eth alu*er* spil
karl knutzson lagde vnd*er* the vinda bro
vesten til for hwsit laa
och lagde sik hard at the reysa pala
the fianda wille han benala (Se Förf:s Ändr.)
the fianda mötte ho*no*m mz spiwt och stena
the pala wille the ho*no*m formena
Spiwten hugge the mz rytinga sund*er*
mz kexe drog han sik til palana vnd*er*

hard vnd*er* palana te lagho
mz skot och stena giorde the the*m* plaga
the stormede fast vpa alla sidha
til thess thz togh at nattene lidha
31 the ku*n*ne toch slottet ey fa
th*er* mz drogo the th*er* fra
äft*er* gudz byrdh fyorta*n*hu*n*dert aar
fiärda oc träthighia a s*anct*i mathe*us* dagh thz war
Vm morgen äft*er* wordhe the ens sa
til martens messo j fridi sta
Enge*n* sculle vpa a*n*na*n* skadhe
th*er* mz the sue*n*sca fra slottet lade

Nw mage*n* j höra af the*n* andra skara
h*er*ma*n* beerma*n* sculle ther*e* höfuitzma*n* war*a*
ha*n* drogh tha til Ru*m*melborgh
h*er*ra Otte snaps ko*m* thz til sorgh
Beerma*n* thalar til h*er* otte swa
Tu scalt mich th*etta* slotted fa
h*er* otte swaradhe th*er* til
engelund jak thz göra wil
förr*e* sculle*n* j mich dödh sla
än j sculle*n* hus*it* fa
the bönd*er* swara mz wreedha
wj wille thic snart mz haret wtleeda
the bönd*er* baru fra*m* wasa oc skraga
so*m* the wille hus*it* haffwa
the gingo th*er* til ful henda
oc thende eeld j alle enda
tha h*er* otte th*etta* sa

han ropadhe högt oc sagde swa
j sta mich före lijff och sund
jak giffuer mich gerna i samma stund
Bönder wille jo sla hanom ihiel
tha giordhe berman mz hanom wel
han lot honom sik fangen giffwa
swa fic her snaps mz nödh at liffwa
Berman tädden til truldborg rykte
henning van lanken thz mistykte
the vnte hanom mz sinna hafuer af ga
Swa fik han them husit tha 32
the brenna thz nider j grund
oc foro til piixborgh j samma stund (Se Förf:s Ändr.)
licherwiis gik tha om thz fäste
som förra om thz andra näste

Wille j höra af then tridhia skara
engelbert sielff munde thera höuitzman wara
Strax ath örabro han lagdhe
ginstan vppo slottet krafde
oc badh claws kötelbergh fa sik thz
han hafde hanom sa i dechtingen ieth
Claws thz til Mathies köttelberch sköth
Engelbrect tha mathies bödh
han sculle hanom örebro fa
the wordo thes ens tha
mathies sculle haua tusanda mark
ther mz fic engelbrecht then borg stark
Engelbret togh gerna widh thz fästa
oc fik sin broder han trodhe bezsta

Ginstan foor ha*n* til axäwalda
th*er* lot han thz slot bestalla
alla wesgöta stempde ha*n* th*er* til sich
the komo oc alla swa ma*n*lik
mz harnisk oc starka wäria
so*m* the mente slottet för häria
Alla the ha*no*m ther hylla
oc giorde so*m* ha*n* wille
Til h*er*ra andr*es* niclisso*n* thalade ha*n* sa
th*en* danska fogdh vppo slottet la
jak sig*er* thic vta*n* spot
thu scalt fa mich th*etta* slot
h*er*ra andr*es* swardhe ha*n* wille thz holla
thes hardar*e* loth eng*e*lb*e*rt thz bestalla
Thz giordhe h*er* andr*es* j stora sorgh
ha*n* bre*n*de sich fra si*n*na förborgh
ha*n* laghde th*er* fore en store*n* schara
och badh the fiande wel thagha wara
Erik puke lagde ha*n* there
thera höffuitzma*n* skulle ha*n* ware
ha*n* ku*n*de th*er* sielffu*er* ey leng*er* bidha
ha*n* sculle widhara vm landet rijdha

33 Han sende budh j wermelanda
oc badh almoge*n* fasta standa
the giörde so*m* eng*e*lbr*e*ct thykte
for*e* eedzholm the strax rykte
pädh*er* wlffson ther*e* höffuitzma*n* ware
fogden bar för ha*no*m fare
ha*n* heet h*er* h*e*rma*n* gizsselär*e*

so*m* slottet hafde af konge*n* thär*e*
ha*n* mu*n*de ey sielffu*e*r heem*a* wärä
husfogath*e*n so*m* th*e*r war tha
päd*e*r wlfson mu*n*de ha*n* ginsta*n* hus*i*t fa
the togho wth hu*at* th*e*r war jnne
ok tende j eeldh oc lotho thz bri*n*ne
The foro side*n* til eth a*n*net fästa
Agnaholm heet thz nesta
h*e*r andr*e*s niclisso*n* hafde oc thz
Sa*m*maleed*e*s foro the th*e*r mz
tha war ha*n* sielffu*e*r vppo axawalla
so*m* eng*e*lbr*e*ct loth förr*e* bestalla
Päd*e*r wlff*son* mu*n*de tädda*n* fara
til daaleborgh mz all sin skara
Palle joans*son* heet th*e*n fogdh thera
j da*n*mark mu*n*de ha*n* födder wära
päd*e*r wlff*son* badh sik hus*i*t fa
palle sagde ney ha*n* wille ey swa
the bygde th*e*r badhe skärm*a* oc skraga
oc sworo the wille hus*i*t haua
ell*e*r alla th*e*r vm störta
the lagde sich hard för th*e*n porta
tre dagha the th*e*r lagha
tha lyste th*e*m en storm at wagha
Swa ma*n*lika the til hus*i*t gingo
Manga dödha oc sara th*e*r ta fingo
Palle sköt fast mz byssa oc piila
the bönd*e*r gaffue sich th*e*r enge*n* hwiila
förr*e* hafde the alla dödh*e*n lidit
än slottet öffu*e*r giffuet

The stickadhe eld a alla sidha
tha thienkte palle sculle dödhen lijdha
han ropade höght a samma stund
oc badh sik sta för lijff oc sund
the bönder wille han endaligha sla
Päder wlffson grepan oc rädda han sa
alt thz han atte thz munde the fa
Sidhan the bönder thäddan fara
huar thiit hanom lystä wara
oc takka gudh för then sighir
han hafde them giffuet swa dighir
at the waro tha skilde
fra the vtlendzska fogda omilda

34 Engelbrecht drogh til opensteen
han fic thz huset vtan meen
Thz fästa hafde greeffwa hannws
han war ey sielff vppa thz hws
thz hafde en thydzsk af hanom j tro
oc han heet Merten grabo
han dechtingar sich aff j samma stund
oc slottet brendis nider j grund
Thädden foor han til örsteen
jusse laurensson han war tha ey seen
dechtingde sich aff mz thz han atte
at han thz til danmark föra matte
oc togh alt wth thz ther war jnne
Tende elden vti och loth thz brinna
jusse laurensson toorde ey lenger bijdha
til danmarks tha loth han sich lijdha (Se Förf:s Ändr.)

Sidhan munde engelbert til wardhberg fara
mz mykit folk oc storan schara
Norre hallandh stempnar han samman j sender
the gingo hanom ginstan alla til hender
Nyä wardhbergh ey annet thoorde
the lotho han jn oc honom wel fordhe
til wardhbergs slot red han tha
oc badh her axel vt til sig gaa
herre Axel giorde som han bad
oc gik til honom tha istadh
them j mellom stodh thz j fridh
ää mädhan the badhe thaladis widh
Engelbert sporde her axel tha
vm han wille hanom huset fa
her axel swardhe ney widh men
Engelbert thu far thz ey än
the dechtinge them j mellan sa
thz sculle sa j godha sta
landet sculle Engelberte lydha
her axel sculle encthe öffuer them biwdha
her axel sculle haua haluen schat
aff wardhbergs län swa war thz lagt
Engelbertz fogadh sculle hanom then fanga
och bliffwa swa j frida standa

Mädhen the dechtinghe för wardhbiergh
tha kom beerman för falkenbergh
mz thz folk han mz sich hafde
ginstan vppo husit krafde
Her axelsson ake hafde thz tha

ha*n* swor ha*n* sculle thz aldrig fa
Beerma*n* wreedgad*is* tha swa fast
ha*n* bad sit folk redha til mz hast
ha*n* wille storma til thz fäst
sich redde hwar so*m* ha*n* ku*n*ne best
Vm ena nat the til hus*i*t gingo
stor hug the th*e*r fingo
mangä dödha me*n* oc saarä
the fianda th*e*m enchte sparä
th*e*r mz rykte the th*e*r fra
the ku*n*ne thz ey wi*n*ne tha
toch lagho the alle qwar th*e*r fore
ake togh tha reed*is* sara
thz the sculle än een storm waagha
thy loth ha*n* til schippen dragha
toogh wth hwat th*e*r war jnne
tende j eeldh oc loth thz bri*n*ne
oc foor strax tädde*n* j sa*m*ma stund
Slottet bre*n*de nid*e*r ij grund

Eng*e*lb*er*t mu*n*de fra wardhberg fara
för falke*n*berg möttis the twa skara
Tädde*n* dragha the til halmstada
the byämen fryktede för skada
Tha Eng*e*lb*er*t ko*m* för th*e*n stadh
byäme*nene* giorde so*m* ha*n* badh
the opna sin poort loth*o*n i*n*rida
meer än en nat wille ha*n* th*e*r ey bidha
Tha the skani*n*ghia finge thz höra
the sich gantzska starka göra

The sa*m*pna sa*m*me*n* swa stor en häär
til lagheholm foro oc lagde sich th*e*r
The lagho vppo th*e*n sudhra siidha
Eng*e*lb*er*t mu*n*de mot th*e*m rijdha
pa badhe sidhor wardhe the eens swa
mello*m* th*e*m sculle j goda sta
Och th*e*r mz giordhe the en fridh
j mello*m* schana oc swärik
th*er* giordis starka breff vppa
at fride*n* sculle sta*n*da swa
hwo th*e*n andra wille schadha göra
j tolff wikur sculle fride*n* vpsegg*is* forä
The sue*n*sca sculle thz vpseghia j lundh
mz breff oc budh j th*e*n stundh
The danska seghia vp j watzsteena
vm the fride*n* ey holla meena
Sidhe*n* the swa för eente wara 36
Eng*e*lb*er*t mu*n*de tha strax til stoch*o*lm fara
(*Se Förf:s Ändr.*)

Tha kon*un*g Erik thz förfan
at eng*e*lb*er*t swa landet oc slotte*n* wan
ha*n* screff sin breff kring vm da*n*m*a*rk
Och sa*m*pnade sich en här stark
til Swerige wille ha*n* fara
och huxste th*e*r enchtę spara
Reedhe loth ha*n* mang skip oc stora
Och ena galeyde mz j th*e*n foora
ha*n* redde sich stark mz folk oc wäria
Swerige wille ha*n* förhäria
Aff köpma*na*hafn ha*n* lagde saa

tha ha*n* mu*n*de borndholm naa
Stora*n* schada ha*n* th*e*r fic
th*e*n longa galeyde th*e*r för gik
th*e*r waro halft a*n*net hundrat pa
Mang flere skip th*e*r oc förga
badhe mz folk oc swa mz spiis
thz matt*e*n före styrt had*e*n warid wis
J Calmarn*a* sundh mu*n*de konge*n* koma
thz war *sancte* Birgitte lithe*n* froma
han togh bort clostrens fasta födha
j roosenkrantz loth ha*n* thz löda
th*e*n besta hölk ha*n* hafde tha
37 wid skägnes mu*n*de han för gaa
konu*n*gen war sielffu*e*r i th*e*n holk
han redded*is* mz nöd sa oc ha*n*s folk
S*ancte* birgitte loth sin fisk tha watne
thz mu*n*de kon*un*ge*n* lithet bathne
S*ancte* birgitte hempdis ok swa
th*e*n schadj konu*n*ge*n* giorde he*nn*e tha
ha*n* loth sit hofwasinde af Calmarn*a* re*n*na
hagelrwm he*nn*e gotz th*e*r j länit aff bre*n*na
mz swa stor harm brende the thz vp
alt thz vt af eelde*n* lup
fä ell*e*r södha hwat th*e*r war tha
mu*n*de the alt at*e*r j elde*n* sla
the bre*n*de thz gotz so*m* the thz fu*nn*e
swa at bönd*e*r enchte rädda ku*nn*ä
hu*a*rte maat clädh*e*r kätzll*e*r ell*e*r gryto
the bönd*e*r matte altz enchte niwta
Mz rätte matte ha*n* haffue the bönd*e*r hä*m*pd
oc icky *sancte* birgitte gotz vpbrendh

Konungen foor til stocholm mz sin häär
Engelbert kom oc sidhan ther
thz konungen engen schada giordhe
kom til som j förre hördhe
at engelbert togh mz hanse en dagh
jn til sancti Martens dagh
at af Stocholm sculle ey ske skadha
thy stodh thz swa mz nadhe
J westerars engelbert spoordhe
thz konungen sich til stocholm foorde
Man af huse han wt bödh
at af wäria rikesens nödh
Riddare oc swena bönder och städer
them toogh han alla mädher
vppa iij syder han för stokholm rykte
konungen thz sara för thykte
hwat konungen wille storma eller strida
Engelbert mente hanom bijdha
Engelbert vppo longeholmen sich lagde
wäsmän oc närike mz sich hafde
Sudermen rykte för suder poort
för Norrabro haffde vplenningia swa giort
Beskerma swärige hafde the akt
The räddis ey stort för konungens makt
Tha roodzskarla förfara
engelbert för stocholm wara
östhamber munde the höta
fogden fic thz ginstan at weta
Han strax til skips bar 38
alt thz ther vppe var

tha vte var hwat th*e*r war jnne
ha*n* tende j eeld och loth thz bri*n*ne
thz bran nidh*e*r j gru*n*d
ha*n* for til stoch*o*lm j sa*m*ma stu*n*d

Hans kröpelin räddis för si*n*na gra*n*na
Stäkit loth ha*n* bema*n*na
Tha räddis konu*n*ge*n* j thz si*n*ne
at the sue*n*sca sculle stäkit wi*n*na
ha*n* lot kalla hans til sich
oc sagde swa thykk*e*r mich
Bädh*e*r lathe wj sielffue stäkit bry*n*na
än the sue*n*sca oss thz aff wi*n*na
ginsta*n* sendhe ha*n*nes tha
budh til th*e*m aa stäkit laa
ha*n* badh dragh aff j sa*m*ma stu*n*dh
oc brenna slot*et* nid*e*r j gru*n*d
Swa mu*n*de nyp*er*tze göra
oc loth alt til stoch*o*lm föra
s*anct*e martens nat ha*n* slottet bre*n*de
och thädde*n* til stocholms wende
Nw tha konu*n*ge*n* th*etta* sa
at the belagde ha*no*m swa
Grabrödra holm*e*n loth ha*n* taka
thz giorde the fatika mu*n*ka omaka
fäm hundrad folk lagde ha*n* th*e*r vppa
at the sue*n*sca sculle ey holme*n* faa
helgandz holme*n* loth ha*n* bema*n*na
thz ma ma*n* tro försa*n*na
Konu*n*ge*n* sporde the sue*n*sca til

hwj the hanom fördriffwa wil
The swardhe them matte förtryta
at the matte aldrig laghen niwta
The samma skyllning lotho the hanom hörä
Som her standhir scriffuet förä
The suensca budhe sich j rätten giffwa
Konungen wille ther ey widher bliffwa
Ther mz wordhe the öffuer eena swa
Til natiuitatis marie j gode sta
Tha sculle the j stocholm til rätta koma
för tolff rikens raadh wijs oc froma
aff Suerge Norge oc Danmark
the herra ware j wisdom stark
fyre aff hwart fornempda rike
j wijsdom war ey ther thera lijka (Se Förf:s Ändr.)
j dechtingen the oc swa förwara 39
konunghs fogda sculle ey til bönder fara
Och engen skat aff landit thiggia
vtan alltijdh qwarre vppo husen liggia
Vm martyny war thenna dechtingen gör
oc gik alt som j hörden för
j hälgandz hws stadfästis tha
at thz stadeligha sculle bliffwa swa
Konungen munde ater til denmarks fara
mz frost oc kyld han twingadis sara
j stocholm han däna qwarra lagde
wel siexhundrat som man sagde

The svänskä tha sva at skilde
en dag j arbogä holdä vilde

vm tiwganda dagh jwll sculle thz warā
alle skulle tith tha farā
Biscoppe p*re*lata ridd*er*e och sswena
köpstadz me*n* af riket mena
Thera radh th*er* til sa*m*ma*n* hafwa
hwem the wille til höfuitzma*n* thagha
Engelbr*ect* the th*er* til fögdhe
at ha*no*m th*e*m tha wel nögdhe
Thy ha*n* war ma*n*lik oc wijs
thes gaffue the ha*no*m prijs
Sidha*n* giordhe the so*m* j fa höra
j hwart landzscap the en höfuitzma*n* göra
Vm nokon wille mot riket fara
at hu*ar* wiste hu*ar* ha*n* toge wara (*Se Förf:s Ändr.*)
40 hans kröpelin screff th*e*m tha til
at ha*n* widh th*e*m thala wil
wille the lägge j sichtwne en dagh
ther kome ha*no*m thz wel j lagh
thoc sculle the ha*no*m wel för wara
vm ha*n* sculle af stoch*o*lm fara
The wordhe alle öffu*er* eena swa
ath eng*e*lb*er*t ha*no*m möta tha
thiit foro oc biscoppa ridda*re* oc swe*na*
vppo rikesens besta the thz meena
oc war thz tha swa besteldt (*Se Förf:s Ändr.*)
och gode män befält
the sculle ha*n*nes til sichtune leyde
at enge*n* sculle ha*no*m feygde
j stoch*o*lm mu*n*de en prytzh*e*rra wara
ha*n* sculle oc mz til sichtune fara

Til Sichtune the tha ridha
vm qwi*n*delmesso a badhe sidho
Th*e*n komptur lotho the sue*n*sca förstā*n*da
huru kon*ungen* hafde giört th*em* wanda
ko*m*pturen oc hans the raadde tha
at ma*n* toghe th*er* a*n*norleed*is* vppo
ku*n*ne man th*er* eth mi*n*ne j raama
at thz sculle ey til rätta koma
The sue*n*sca swara tha mz skääl
at retta scal oss nöghia well
ku*n*ne wj och skälight mi*n*na fa
wj wilio*m* th*er* g*er*na äft*er* ga
kompture*n* oc hanus tha swar*e*
war mödha scal g*er*na wara ospara
j skipa oss godha leyda men
wj faro*m* til da*n*m*a*rk oc försöko*m* thz än
Thil war h*er*ra kon*ungs* nadha
wj wilio*m* oc ha*n*o*m* til se*m*mia radha
Th*er* mz thz swa tha til gik
Eng*e*lb*er*t th*em* leydam*e*n fik
ha*n* looth th*em* sielf vptälia
hwem the wilde wälia (Se Förf:s Ändr.)
the sue*n*sca lotho th*em* första
hu*a*t the sculle äska af kon*ungen* tha

Mädhe*n* the h*er*ra dechti*n*gia th*er*
Erchebiscop olaff heem ko*m*me*n* är
Kon*ungen* hafde ha*n*o*m* stor orät giort 41
so*m* j haua h*er* förr*e* hört
The mu*n*de th*er* ey leng*er* bijdha

kompture*n* och hans til da*n*m*a*rk*is* rijdha
kon*un*ge*n* lotho the thera ăre*n*de for sta
thz danska raadit oc sa*m*maleed*is* tha
Nadoga h*er*ra wille*n* j hŏra
wj hafuo*m* forst*a*nd*i*t [huat] the sue*n*sca wille gŏra
The haffwa ey akt idh*er* Nadh fŏrdrijffwa
vta*n* wille g*er*na widh idh*er* blijffwa
lathe*n* j th*e*m niwta there frijheet oc rătt
thz hafwa the sakt oss alla slätt
Tha kon*un*ge*n* th*etta* hŏra fic
mz the danska ha*n* til radha gik
the fögde thz tha vti thz lagh
j halmstada beg*ri*pa the en dagh
konu*n*ge*n* the danska thiit sănde
at hŏra hwat the ku*n*ne enda
th*er* mz gaff ha*n* th*e*m fulla makt
hu*a*t the sagde sculle bliffwa sakt
mz breff oc jncig*e*ll stadfăst
so*m* thz ku*n*ne fŏrwaras best
Erchebiscop af Suer*ige* mŏtte oc tha thera
Manghe godhemă*n* mz ha*no*m ăra
The ware mz swada*na* makt wtsendhe
hu*a*t the th*er* giorde sculle bliffwa endhe
The bŏriedhe th*er* th*e*n dechti*n*ge*n* swa
all feygdh sculle fŏrst nid*er*lägg*is* tha
oc kon*un*ge*n* sculle sielff til stoch*o*lm fara
pa s*a*nc*t*i olaui dagh th*er* at wara
the sue*n*sca sculle tha wara năr
strax sculle the fŏrlikas thăr
oc wara got vppa alle sidha

at engen sculle meer feygd lida
Sidhan sculle tolff waldgiptis men atskilia
allen schada oc owilia
som huar hafuer för andre giört
j thenne twedregt som j haua hört
Mellen konungen oc riket war thz swa flyt
at aller skadhe war mellom them qwit
vten then schada the suensca fingo tha
the lybescha gregers magnusson j öresunde fa
oc vtan then rekenscap konungen krafde
af hans fogda hans län förre hafde
huar sculle sit jordhagotz frijt ater fa
som hwariom war tha tagit j fra
oc sculle vppo förnämpda tijdh
konungen antwordis slot oc län frijth
ther til sculle the konung Erik haua
för thera konung j hans dagha
Swa scal han them och latha niwtha 42
thera lagh oc rätt ey af bryta
oc holla the eedha han hafde sworet
tha the hafde hanom til konung koret
vtan the hanom nakan bön vnna wille
som han mz them matte försculle
Sammeledh han oc Cronon niwta
there lagh oc rätt ey heller af bryta
oc halla the edha the hanom sworo
tha the hanom til konung koro (Se Förf:s Ändr.)
Drotzst oc Marsk sculle han them fa
the sculle hielpe riket första
oc mang articla flera

her ey görs behoff vptälia meera
Tha finge the suensca halland
konungen ater frijdh vti sin hand
bade land oc städer
Swa war förwarat j dechtinge mäder
Then dechtingen war för raamat
vm jnuencionis crucis oc annamat
Äfter gudz bördh fiortanhundrat aar
xxx vppo fämpte thz war
The herra wille ther ey lenger bidha
the suensca til suerigis ridha

Mädhen the herra then dechtingen haua
begynte engelbert j telge graffwa
han mente at göra ena graff swa diwp
at man sculle fara mz skip ther wth
thz kunne togh engen gangh haua
oc engen kunne swa diwpt graua

The suensca herra tagha then dechtingen wara
vm sancti olafs dagh the til stocholms fara
konungen kom ey tith tha
ther aff the suensca mistanka fa
at konungen wille aff bryta
the sculle then dechtingen ey niwta
som j halmstada war giort
som j haua her förre hört
Til hans kröpelin thala the tha
hardheligha the mana vppa
hans oc the danska flera

badhe förlenghia dagen meera
til natiuitatis marie dag
The suensca giorde som hanus bad (Se Förf:s Ändr.) 43

Koningin kom a samma tiidh
oc miste enä barza j the ridh
j dalerna hon for gangin var
och bar väl lxxx [80] läster svar
the suensca sampnas thz mest the kunne
J iuncfruhafn the sich funno
thera sendebudh lotho the wara
po warfruga dagh til sancte clara
j helgandz hws the samman gingo
ther byriade the at dechtinga
konungen fan swa mange funder
thz freden hafde när ganget sunder 44
hanom thykte wara hardh vpo ganga
vnna the suensca there frijheet fonga
togh dechtingadhe the swa lenge
han kunde them ey högra trenge
ää hwat han them moth rätten bödh
the swaradhe hanom mz lagen j moot
än kom han them mz böön vppa
thry slot matte han raadha at fa
danscha eller norna hwem han lyste
the slot ware thry the besta
j alt riket thy han them keeste
Stocholm Calmarna oc nycöpinge
the suensca tha ther vndergingo
vppo thz the matte hans hyllest fa

thz ku*n*de the*m* toch enchte för sla
än the thz the*r* swa enda
Slotlooffwa*n* sculle ha*n* förwenda
til h*er*tog buggesläffs hand stod ho*n* för
sidha*n* sculle hon sta til rikens kör
som lage*n* thz wt thrykkia
the*n* slotlofue*n* the fra grijpe*n* rykka
The*r* mz sculle the the*m* förlikä
af ther*e* rätt sculle ha*n* ey mer wika
the*r* mz sculle ha*n* all slot oc län fa
äft*er* hans sue*n*sca radz raadhe tha
the jnfödda the*m* thykte bezst nytta
oc the*r* mz all owilia förstytta (*Se Förf:s Ändr.*)
thz loffwadhe ha*n* the*m* sa
the*r* mz the fören*t*äs tha
the sue*n*sca giorde tha hans wilia
vppa hälgandz holme*n* ha*no*m bidhia
ha*n* sculle alle wreedha til giffwa
oc vnna the*m* widh lagen liffua
thz louede ha*n* stadeligha tha
at ha*n* wille göra swa
the antwordhe ha*no*m str*ax* frij igen
badhe slot städ*er* oc len

Sidha*n* badh ha*n* the*m* sielffwa vptälia
hwem the wille til drotzst oc m*a*rsk wälia
the gingo til radha swa
Erchebiscope*n* sporde allo*m* ta
oc badh hwar heemeligh sich berätta
tha wardh*er* the*r* aff enge*n* trättä

Hwilke thre mesta rösten fa 45
thz wil han latha konungen för sta
konungen tagha een af the tre ther til
huilken han tha haua will
Drotzsta koret fiöll swa
thesse thre the keste tha
karll knutzsson oc bo knutzsson
oc ther mz niclis stensson
Erchebiscopen loth tha konungen hörat
huilke the hafua til drotzsta korat
konungen swarde thz duger ey swa
j scullen mich tre gambla fa
som dufftet är af hofdet slagit
pa the vnga hafuen j mistaghet
Taken een af thesse tre jak wil idher raadha
her cristiern niclisson her beynct stenson doga wel
her niclis ärengizslasson doger oc mädher [bada
een af the thre thykker mich wara bäder
tha rikens raadh fic thetta höra
konungens wilia the tha göra
her cristiern beddis the til drotzsta tha
konungen samptyktet oc sagde ja
Sidhan badhe alle the
en marsk af the andra thre
som the hafde keest til drotzsta
konungen samtykthe karll knutzsson tha
her cristiern han fram kalla
oc sagde man scal idher för drotzst halla
her cristiern badh för gudz nadha
herra j mich thz ämbite fördragha

konungen wille tha hans bön ey höra
han munde hanom til drotzsta göra
et litet swärdh gaf han hanom tha
ey meere makt munne han hanom fa
her Erik krummedijke munde han sidan at spöra
huru man pläger en Marsk at göra
han sagde andra herra pläga swa göra
som jak wil idher latha höra
En gulring pa enom keep scullen i hanom fa
oc sighia huru han scal sit ämbite forsta
Konungen wardh swa bradh til swara
keppen scal wel reedha wara
gulringen han ey nw fa kan
thil the herra gik ather han
karl knutzsson kalladhe han til sich
til marsk wille wj hafua thic
46 Han fiöll aa knä oc sara badh
för gudz skull sich fördragha thz
han gaf sich ey ther til tröst
at holla thz ämbite schadalöst
konungen wille endaligha tha
at han sculle thz ämbite första
konungen fik hanom en hwiten kep
oc marskens ämbite ther mz
Marsken badh konungen vm hielpa tha
at han thz ämbit oppe holla ma
konungen swarde hanom swa bradh
jak wil läre thic et raadh
wakte thu thinna föter ey lenger wtstrekkir
än som skinfällen räkkir

annen hielp tha marsken ey fic
swa syrgiande han fra konungen gik

Her äfter ma j höra vtan spot
huru konungen skipta land oc slot
han fic them ää hwem han wil
sit suensca radh spör han ey til
han loot all som thz war förgätt
the dechtingia han hafde töm jätt
the suensca hiolla sich swa illa
thz konungen the dechtinghia ey holla wille
The badhe danska tha
at the wille til konungen ga
och bidhia hanom för gudz nadha
at han wille lydha thera raadha
oc hielpa drotzsten oc marsken swa
at the thera ämbita holla ma
oc sielffuer qwarr j riket bliffwa
swa matte förstyras trätta oc kijfwa
The danska loto konungen thz förstanda
han wille thz altzenchte wanda
Sielffwa tha the suensca til hanom gingo
Stakkot swaar the ther fingo
Swa han munde them swara
jdher jaaherra wil jak ey wara
til riddare oc sweena sagdhe han thz ordh
Engelbert haffuer mich then schada ey giort
thz giorden j mich oc idher frender
tha fruktadhe the suensca all j sender
the badhe gudh vm sinna nada

at hielpa them aff then wadha
huru litet konungen thienkia wil
at aller owilia war giffuen til
thz war vm helgonna messo tijdha
konungen wille ther ey lenger bijdha
47 Hwar foor thijt hanom lyste wara
konungen munne til danmark fara
hans kröplin tha stocholm miste
konungen fic thz som han lyste
her Erik niclijsson en dansk man
liten froma han ther wan
oc lagde ther v^c [500] däna tho
ty han wille the suensca engaledis tro
Swa munde konungen tädden fara
kom swa jn j nycöpings skär
nycöpinge antworde han tha ther
joan jönisson han munde en skaning wara
Swa munde han tädden til stäkaborg fara
en dän fulde hanom heet eggerd frilla
vppo Rogööfiärdh fik han sit spilla
han miste ther badhe gotz och skip
mz liffuet fic han nöwa slippa
Sancte franciscus gotz hafde han nokot jnne
litet munde han ther j winna
Stäkeborg fic han jwan fläming swa
then argeste skalk hanom thiänte tha
En sioröffware munde han wara
Röffwa oc stiäla han aldrey spara
han war ärlös oc slagen vppa hans mwn
han hade tro ey meer än en hund

hans ogerninghe magen j flere hõra
huru han munde j mörkõõ göra
ther waltogh han ena quinna
oc loth henne sidhan j rõk vpbinda
oc rõkte henne thz hon bleff dõdh
fõrbarme sich gudh õffuer thõlka nõdh
the hälgha kirkia loth han ther vpbryta
hwat han ther fant thz loth han byta
opta wart thz fõr konungen sagdt
han gaff thes toch altz engen akt
Thõlka skalka trodhe han bestä
oc fic them badhe landh oc fästä
Sidhan bleff han ey lenger ther
oc foor swa fram j stäkaholms skäär
Stäkaholm munde han ther enom fa
olaff finne han heet swa
j hans kaamar hafde han thiänt fõrre
oc stundom tha wakte han hans dõrre
än hafde thz konungen bäder gangit
hafde han godha riddare oc swena the slotten fonget
ää huar hans ginom skärgarden fara 48
the fatika bõnder loth han ey spara
the togho fra them alt thz the atte
enchte the behalda matte
kläder kätzller grytto oxa oc ko
ater sathe the fatike j stor oro (Se Förf:s Ändr.)
ginsten the wt af skären lagde
gudh them ther fõr plagde
ther byriadis en storm swa stoor
Mangt got skip ther misfoor

the mista mangen degheliken man
danmark then schada sent förwan

Sidhen konungen war til danmarks kommen
ok engelbert hafde thz förnommet
huru han hafde j skären warit
oc illa mz almoghan farit
hanom förtröth sara allmogens onadha
oc huxadhe at göra konungen skadha (Se Förf:s Ändr.)
49 Oc sidhan suensca herra förfunno
at konungen mistrode them mangelunda
oc heller wilde fa slot län oc landh
thölka drafwels men j hand
än godha riddare oc sweena
tha wardhe the thes öffuer ena
en dagh j arbogha at holla
tijt sculle tha koma alla
biscoppa prelate riddare oc swena
köpstadz men oc alla meena
Äpter gudz byrdh fiortenhundrat aar
xxxvj po fabiani dagh thz war
dechtingen the ther för sich togho
oc all ärende öffuer wogho
huru konungen hafde mot riket giort
som j haua förre sport
the wordhe thes til radha ta
then orätt the ey lenger liida saa
konungen scriffwa the än tha sa til
vm han sig än tha bädra wil
50 jnnen nästa fastagangx tijdha

thz wille the ān fōrbiidha
oc lathe th*e*m th*e*re frijheet wolla
fōr h*err*a wille the ha*n* halla
wille ha*n* thz ey gōra
the wille ha*no*m ey leng*er* hōra
oc lotho ha*no*m th*er* mz fōrsta
mz ma*n*scap oc thieniste the fra ha*no*m ga
nōdhe*n* mu*n*de th*e*m th*er* til drijffwa
ha*n*s thiena*re* ku*n*de the ey leng*er* blifua

Tha the waro sa*m*ma*n* thāra
spoorde the nyā māra
at kon*un*ge*n* hafde bestāldt thz swa
ginstan ysen ku*n*de af ga
tha wille ha*n* j Stoch*o*lm wara
h*er*tugh Buggesleff sculle mz ha*no*m fara
Stoch*o*lm sculle buggeslef a*n*nama tha
th*er* mz wille*n* ha*no*m alt suerige fa
tha thykte sue*n*sca illa standa
at rikit sculle j thōlke*n* wa*n*da
Eng*e*lb*er*t mālte wj wilio*m* ey bijdha
vta*n* til Stoch*o*lm alla rijdha
oc mz the danska oss fōrweta
huru wj j th*enna* decht*in*ge*n* sithia
thy the haua oss fōr decht*in*ge*n* sagdt
ho*n* sculle worde holden mz rātta akt
wj sculo*m* oc alla fōlgis aat
at danscha gōra oss ey forsaat
Eng*e*lb*er*t sagde til marske*n* thz
h*er* marsk j sculle oc ridha mz

the wordhe thes öffu*er* eena tha
at the wille alle göra swa
oc th*e*n*na* reyse*n* icky spara
vta*n* alla strax til stoch*o*lm fara

Tha the borgara thz förnomo
at sue*n*sca h*er*ra när stoch*o*lm koma
poort oc windabro the til dragha
oc wille the sue*n*sca ey jnhaua
tha the sue*n*sca th*etta* see
thz hoomodh giorde ther*e* hierta wee
at the köpme*n* the*m* swa trengde
oc wt fra rikens stadh stengde
thz giorde the mz the*n* vthykke
at the wille the sue*n*sca förthrykke
gudh gaf thoch th*e*m thes enge*n* lykke
tha the sue*n*sca th*e*n vwilia see
so*m* the thydzska borga*r*mester*e* th*e*m thee
thz gik the*m* alt af ga*m*men
the sue*n*sca ridha alla til sa*m*man
51 ok wordo öffu*er* ena swa
til borga*r*mestar*e* sende the tha
Marsken oc h*er*ra gutzskalk beynctzson
Eng*e*lb*er*t oc joan karlsson
at the sculle th*e*m aat spöra
hwj the th*e*m stenghia poorte*n* föra
The stungo en hat vppa en*e* glaffwa
för th*e*n stadz poort the tha traffwa
th*er* komo wt thydzska borga*r*mesta*re* twa
til the h*er*ra gingo the tha

Marske*n* th*e*m tilspoorde
hwj the th*e*m th*e*n orät giorde
at the matte ey swa frij j stade*n* fara
so*m* borgara wille aa landet wara
the badhe th*e*m g*er*na j godha mata
at the sculle th*e*m jn j stade*n* latha
The borga*r*mesta*re* swara tha
the wille at*er* j stade*n* ga
ok mz h*er* eric niclisso*n* sich berade
so*m* slottet tha j wärä hafde
the ginge jn beraadde sich tha
komo igen oc sagde swa
at the willde en stu*n*d halla
hans kröplin lotho the thiit kalla
h*er* Eric niclisso*n* wille th*er* ey til swara
förr*e* än ha*ns* kröpelin sculle när wa*ra*
th*er* mz gingo the borga*r*mesta*re* jn
at beraade sich än a*n*net sin
thz yrdhe sara oc war starkt frost
thz war the sue*n*sca enge*n* lost
the hiollde th*er* vte för th*e*n poort
the thyzdzska waro jnne och thalado stort
The borga*r*mesta*re* komo wth tha tridhia sin
Marske*n* sporde än the sue*n*sca matto jn
Bradheligha swarde the marske*n* tha
konu*n*ge*n* haffu*er* eyg befäld oss swa
Marske*n* swardhe hwat k*onungen* haffu*er* bestelt
tha är mich thz aff riket befäldt
ok greep en borgmester widh ha*n*s hals
ha*n* hiolt ha*no*m hard för vta*n* fals

en sin swen munde han hanom fa
then andra borgarmestare grep engelbert tha
tha the suensca thetta see
hastaligha til porten luppu the
52 Her Erik läste poorten igen
oc löp til husit ey seen
thz sudertorn loth han bemanna
the waro them suensca onda granna
mz byssa oc piill the sara skiwthe
thz munde the suensca ganst förtryttha
tha the danscha til husit gingo
alt thz the j wegen fingo
folk oc fää hwat them war före
thz the strax pa huset körä
af husit skutte the mz byssa oc pijla
oc vnte the suensca enga hwijlo
The fatighe meenheet j staden ärä
som sculle sich jo af riket näärä
ey kunne the annen köpenscap göra
vtan köpa thz bönder them til föra
the räddis at suensca sculle them bestalla
hunger oc nödh sculle them till falla
Naar aff landet enchte jnkomer
tha wardhe the lijdha nödh oc hunger
The thiänkte tha vti sit sin
koma nw ey the suensca jn
Mat oc dryk the oss förmeena
tha ärom wj jo förgongne reena
til then porten the tha gingo
oc slogo the las thz the fra springo

The suensca som ther vte sta
höra thz swa til ga
Manlika the til poorten gingo
Mang stor stens hugg the fingo
aff them som vppo tornet waro
Suensca the tha enchte spara
The satte thera banner pa korn torgh
Tha finge the danska hierta sorgh
marsken togh högt at öpa
vnder suensca banner sculle alla löpa
the mz riket wille holla
them scal engen schada wolla
widh lijff oc godz förbödh han tha
at engen the borgare skiöflä ma
ther mz togho the suensca akta
at the slotz port wakta
oc sende thera folk för huar then port
danska räddis the ey stort
Borgara alle vnder banner sökthe
then suensca hoop ther mz ökthe
Marsken och engelbert samman gingo 53
The andra torn the oc tha fingo
the lotho alla bemanna wel
oc takkadhe gudh at the waro säl
vppo stora torgit komo the alla
och lotho borgarna samman kalla
Po bwrspraket the herra ga
Alla borgarna nidan för them sta
marsken spordhe them til alla
vm the wille mz riket halla

Och troligha mz the sue*n*sca sta
the borgara swaradhä alla Ja
Rijkens raadh sworo the tha och tro
ää mädha*n* the j sweria bo
Rijke*n*s raadh jätte th*e*m huldscap igen
stadheligha holla vtan meen

The swe*n*sca sende budh til hanse tha
oc lotho ha*no*m thz fullaligha för sta
at ha*n* sculle för th*e*m ey fara
vppo hans schadi wille the ey wara
Toch wille the ha*no*m j *gra*brödra clost*r*e ey haua
Till sin gardh skulle ha*n* dragha
The sue*n*sca til h*er*ra Erik scriffwa
hwj ha*n* swa hardheligha wille mz th*e*m liffwa
at ha*n* hafde byssor oc pijla ospara
thy the thiit ey ko*m*pna waro
at nokot örlögh th*er* at holla
vm the finge thz sielfwa wolla
vta*n* at mana the da*n*ska men
at kon*un*ge*n* holle th*e*n dechti*n*ge*n* än
thy at the hafde laffuet th*er* föra
at kon*un*ge*n* sculle th*e*m ey orätt göra
The dansche wille thz ey sköta
jo fastara the the sue*n*sca höta
the wille th*e*m schada hu*a*r the ku*n*de
The sue*n*sca sich tha sa*m*ma*n* fu*n*no
j warf*ru*g gillastuffwa ginge the jn
och schicka sina wäria j thz sin
Och wordho tha öffu*er* eena

huru the willde the da*n*scha förmena
at the ey byän schadha
oc the thes bädh*e*r bliffwa mz nadha
The stelte swa thera schara
Marske*n* sculle j byyn wara
helfti*n*na af folket sculle ha*n* fore sta
Andra helfti*n*na a*n*namdhe Erik puke tha
Marske*n* belagde th*e*n westra port
the da*n*scha rädis hono*m* tha stort
Erchebiscope*n* ma*n*lik mz riket stodh
ha*n* hafde th*e*r ma*n*ge*n* hälad godh
th*e*m ha*n* m*a*rske*n* alla befala 54
Marskens wäria tordhe fia*n*de*na* ey nala
opte the th*e*n wäria sökte
litet thera hoop thz ökte
the mötto th*e*m swa mz byssa oc pijla
the danske fult snart at slotet ijla
thy the finge th*e*r badhe dödha oc sara
thy hafde the för th*e*n wäria fara
Marske*n* hafde j si*n*no göma
fra k*ir*kia*n* oc til Norraströma
Stark bolwerk loth ha*n* th*e*r göra
oc vm nätt*e*rtijdh th*e*m vtföra
the danscha thz ey troodho
för än bolwerken reedha stodho
Swa snart thz mörkte wordhe the fra*m*sat
the hoffme*n* fylte th*e*m mz jordh fult brad
the hafde th*e*r skyttahol vppo
Nida*n* vnd*e*r kular mä*n* j sta
ey stort akte the förwissa

hwat danska skuta mz thera byssa
för hälgandz holmen sculle tha rada
Niclis jönisson beynt jönisson brödra badha
oc taka wel wara
at danska ey ther vtfara
Kötmangara bodha oc kirkia gardh
hafde köpmen j thera wardh
Täddan oc til östra strandh
anamadhe erik puke vnder sina hand
the waro slöö til at byggia
thz kom them til stor ohyggia
litet för än thz war swa bestelt
oc hwariom sina wäria befäld
eth opsat giorde the danska
at brende stadhen offuer the suenska
mellan husit oc Norrapoort
en skinnara gardh hafde hans ther gort
ther wt wilde the j staden slika
lönlik the swensca swijka
the swensca hafde ther vpo wakt
oc driffwa them tädden mz makt
the danska elden j garden tende
brat sich ater til husit wende
the mente staden brenna j grund
gudh halp thz slektis j liten stund
Then schada war mykit nytta
danska hafde sich sidan huarien vnder stytta

Sidhan huar wiste j staden tagha wara
tha sculle engelbert vm landen fara

thy herrana hafde bestelt thz swa 55
tha the waro j arboga
sin breff j alla land senda
oc badho fõrwara alla enda
fõr fogadhana pa alle slot
som te hafde the suensca a mot
oc fõrwara at the ey brenda
eller sköfla landen j nakra enda
Engelbert sina homen samman kalla
Reedh til nycõpinghe oc lot thz bestalla (Se Förf:s Ändr.)

Vm qwindelmesso apton thz skeedhe
the danska et vtlop teede (Se Förf:s Ändr.)
som borgare finge sik mat
oc räddis ej for dena hat
jn j thera hold lupu the tha
Stora hug swenska ther fa
pa kõtboden the elden tenda
oc strax ater at husit wenda
the hafde thz fõrre j akt
oc manga byssor ther vppo laght
the skutte sara mz byssa oc piila
the suensca fingho tha liten hwijla
thz giorde the danska ther vpa
at the then eld ey slekke fa
ginstan the elden teendhe
war herra wädrit wende
fõrst munde stormen pa staden sta
sidhan blestet ther lika fra
Junfru Maria gaf them lykke 56

at the then elden finge slykke
Sidhan togho borgare bäder at hyggia
Starke bolwerke the tha byggia
the giorde them högh oc breedhe
enchte vtloop the thit sidan teedhe
thera byssor the ther j laghede
the danska thz illa behaghede
borgare sate ther vnder nat oc dagh
qwadhe drukko oc giorde them gladh
Sidhan engelbert sporde thetta meen
strax reedh han at stocholm igien

The suensca sidhan vm thala
at the waro kompna j qwala
thy the ey görla weta
hwo them thera schada schulle vprätta
vm the wordhe fongna eller therre misto
thy at engen höfuitzman the fullaliga wisto
för thy wordhe the swa til sinna
j Swartbrödra clostre alla sik finna
ther vm sik beraadde tha
hwem the til höfuitzman fa
the wille them jo en fonga
som them sculle för schada standa
träthighia the tha ther til ämpna
the sculle them en höfuitzman nämpna
af biscopa riddare oc swena
hwem thessa kunde wardha eena
then sculle thera höfuitzman bliffwa
oc wilde hanom alla gerna lydha

Erchebiscopen sporde them sidhan til
hwem the ther til hafwa wil
oc badh sich thz hwar heemaligha berätta
tha kome ther af engen trätta
oc huar sculle thz mz eedhom lästa
at wällia thz kor vppo rikesens besta
the oc sidan alla giorde swa
Erchebiscopen lotho the thz heemaliga forsta
huar äfter sit bezsta sinna
Thz kor the tha swa finna
Rösterna fullo vppo thessa tre
Marsken Engelbert oc Erik puke
fām oc tiwghu röstir pa marsken gik
Engelbert ey meer än thre tha fic
twa munde erik puke fa
Swa samthykte alla marsken tha
oc the hanom tha alla hylla
oc jätta at göra huat han wille
prelate riddere oc swena
köpstadz men oc alla meena 57
the jätta hanom lydha j allahanda
han lofwade them ater för schada standa
Tha Engelbert oc puken thz hördho
gantzska wreedha the them giordho
the sagde at them nögde ey swa
thz sculle än alt annors ga
the waro sworna samman som sella
thy willde the thz anders bestella
oc wilde ther jo swa mz fara
at anner thera sculle höfuitzman wara

Allmogen oc fast mz them holla
klerkerij oc ridderscapit til marsken fullo
Engelbert oc puken ville fra them skilia
ther mz giorde the swa there wilia
thz Engelbert sculle lika mz marsken radha
oc sculle swa riket styra badha
toch sculle marsken j stocholm wara
oc Engelbert vm riket fara
oc latha all annor slot bestalla
som oskälika fogda hafde walla

Hans kröpelin wilde tha til danmark fara
Rikens radh loth han at wara
at hans ärende thy tiit liggia
hielp af konungen wille han tiggia
wille the hanom nokot werf befala
thz wille han gerna för thera sculd thala
the badho hanom werfwa thz swa slät
wille konungen än holla them widh rät
the willen än för herra haffwa
oc thiäna hanom alla hans dagha
Hans sich thz ärende vnderwaan
strax til danmark tha reedh han

Engelbert fic ther ey lenger bidha
han ville oc ater til nycöpinge rijdha
Alla sudermen lot han thiit stämpna
Rikesens orät wille han hämpna
han thaladhe til them a husit la
oc badh the sculle hanom slottet fa

Joan jönniss*on* fic ha*no*m ey swara
thy at ha*n* mu*n*de galin wara
gudh kastadhe ginsta*n* ha*no*m plagha vppa
thy slotet mu*n*de ha*n* mot lago*m* fa
the swena po hus*i*t waro
Eng*e*lb*er*te swa swara
wj wilio*m* th*etta* hws ey giffwa
ä mädha*n* wj mago*m* liffwa
Eng*e*lb*er*t badh tha reedha göra
en storm til hus*i*t föra
Beerma*n* sculle thz för standa 58
ha*n* lot th*er* reeda ma*n*gaha*n*da
Eng*e*lb*er*t war ey sielffu*er* när
m*e*dh*e*n beerma*n* stormar th*er*
Beerma*n* badh alla läggia vppo
thy ha*n* wille strax til hus*i*t ga
hu*ar* reedde sich so*m* ha*n* gat besta
ma*n*lik trodha the til thz festa
the gingo til vpa alla sidha
the jnne waro tordhe th*e*m bidha
oc mötto th*e*m swa hardel*i*ca geen
mz piila oc byssor oc mz sten
the ku*n*ne thz hus*i*t tha ey wi*n*na
oc drogho af mz schada j thz si*n*na
Eng*e*lb*er*t thz spordhe oc war ey seen
fult snart reedh ha*n* tijt igen
Andra höfuitzma*n* satte ha*n* tha
joan karlss*on* cla*us* plata thz för sta
Thy beerma*n* war worde*n* saar
so*m* ther förr*e* höfuitzma*n* war

Engelbert tha tädden reedh
til Sudercöpingh war hans leedh
thiit loth han östgöta kalla
Riddare swena oc köpstadzmen alla
han badh them stäkaborgh beläggia
a badha sidhor ther fore byggia
ärengizsel niclison ther til höfuitzman satte
lydhna the hanom alla jetta
Bo knwtzsson lot han oc befala
Stäkaholm sculle han sich benala
oc sculle thz bestalla
mz tiwstbona alla

Sidhan engelbert hafde swa bestelt
oc hwariom sinna wäria befäldt
täddan loth han sich lidha
til Calmarna munde han rijdha
han lot the borgare vtt för sich kalla
spordhe vm the wille mz riket halla (Se Förf:s Ändr.)
The borgare tha engelbert swara
wj mona jo konung erics thienare wara
59 Och wardom jo medher hanom holla
medhan her jöns grim haffuer slotted wolla
j magen thz sielff besinna
Slotet star ey snart at winna
fingen j staden hafde han thz fästa
jammerligha wardhe wj tha gesta
mz brandh oc slagh manghehanda
the af slotet finge oss göra wonda
thy thörfuen j ey ther äfter tra

j kunnen ey staden mz war wilia fa
tha engelbert thz hörde
ful wreedan han sich giordhe
oc melte thz scal idher schadha
swa wijdh jak ma raadha
han badh niclis steensson kläkkabergh tagha
oc göra the borgare ther af agha
oc swa then fogudh huar han kan
her jens grim then danska man
vppo klekberg lagde han beynt gutzskalsson
swa oc götzstaf laurensson
Mädher them swa manga swena
Calmarna sculle the landet meena
Niclis stensson sculle höxsta höfuitzman wara
toch sculle han mz engelbert fara
the ther qwarra bliffwa tha
mz matt oc dryk sculle niclis them första
Nagwat förre niclisses swena sporde thz
at suensca hafde sich mot konungen sät
The redde sich strax thz sinna
at the wille bryms winna
the wodho öffuer the graffwa
oc mente thz husit haffwa
The koma lönlik j portstufwan jn
och togo sich fore eth vpsaattis sin
Tha the hördho at wektene afbleste
ginstan ther äfter hwsit vpläste
Niclisses swena mz spent armborst wtgingo
vm slotzsins poort the mz them fingo
the thrykte sich jn oc waro mangha

husfogde*n* gr*i*pa the til fonga
kon*ung* erics folk the af drijfwa
och sielffwa the widh bryms hws bliffwa (*Se Förf:s Ändr.*)

Sijdha*n* eng*e*lb*er*t af Calmarn*a* wendhe
j bleekinghia wille ha*n* lendha
60 Tha ha*n* kom för sildabro
th*er* lagho för ha*no*m alla bleeking*is* bo
the hofme*n* hörde til for*e*n gnyy
huru borgara wt af Rotnaby
Sildabro sund*e*rkasta
the hoffme*n* togho fast hasta
loppu til rama vtöffu*e*r th*e*n bro
the borgar*e* rymdhe oc bleking*is* bo
th*er* lagho a badha sidha
dödhe och sara j swijdha
Eng*e*lb*er*t loth vpstinghia en hat
Begrypo en fridh ter sa*m*ma*n* rat
the dechti*n*ghia oc wordhe thes eena
the borgara oc bönd*er* meena
engilbr*e*ct the th*er* hylla
oc fic Rotnaby so*m* ha*n* ville
ha*n* jätte th*e*m got oc reedh th*er* jn
the lagde sig alle th*er* om win
at göra eng*e*lbretz willia
tha ha*n* wille fra th*e*m skilia
ha*n* satte th*e*m th*er* en höfuitzma*n*
Clawes lange swa heet han

Engelbert loth sich lijdha
til laghaholm ville han rijdha (Se Förf:s Ändr.)
j suderköpinghia hafde han budh ospara 61
wesgöta smalenninghia sculle til hanom fara
han badh them möta a en wissan stadh
mz skaninghia wille han holla en dagh
tha the hans wilia spordhe
som han badh the giordhe
för laghaholm the honom mötte
henningh odargh thz litet bötte
swa heet then fogadh thz slotet hafde
Engelbert ginstan slottet krafde
henning swarde j samma stund
jak far idher laghaholm engelundh
Engelbert swor jak scal thz hafwa
oc scal thic mz haret af dragha
Engelbert lagde en hoop ther fore
her bo oc swan thera höuitzmen woro
Sielf loth han sich täddan lidha
oc ville jn j Schana rijdha
tha Skaninghe thz spoorde
snart the sik reedha giorde
Pädher oxa gik thz tha af gammen 62
the skanunga sampdhe han fast sammen
Thz skeedhe swa thz magen j tro
the fornomo huar annen widh Rynabro
Tha engelbert wardh thes wara
at Schaninghia mot hanom fara
hans rennara ginstan öffuer brona ridha
pädher oxäs swena toorde ey bijdha

the meynte sich ey wara nogh starka
thy flyde the tha af marka
pädher oxa war ey komen thära
mz alt thz folk som hanom war nära
Knwt saxtorp sik ter förrendhe
thy wardh han grypen til engelbrecz hände
oc sagde engilbric for wisso ther
thz oxan kom mz j [1] storan här
Engelbert kalldhe sit folk swa fasta
Badh rijdha til baka oc brona kasta
the homen giordhe som engelbert badh
Sidhan kom päder oxa rijdhande j stadh
tha han thz förfaar
at bron kastat waar
sit folk han tädden badh
oc reedh strax til tranorpa wadh
Ginstan engelbert thetta saa
widh tranorpa waadh mötte han tha
the lägradhe sich oc wille ther wara
engen tordhe öffuer waadhit fara
them j mellom the swa förrama
en fridh vppo badhe sidhor annama
mz samma wilkor oc för oordh
som fridhen war förre mellom them giort
Mz swadant skeel the dechtingha
vm Engelbert lagholm ey finge
jnnan pasche apten ther näst
tha scullen latha rykkia fra thz fäst
vm Skärtorsdagh lotho the breuen scriffwa

Mädhan monde engelbert til laghaholm ridha
henning odarg badh til sich ga
oc krafde ater husit tha
eller han wille storma ther fore
Henning togh tha rädis sara
henning swardhe engelbert tha
han wille hanom gerna husit fa
toch tusande Rinscha gyllena gillde
han för husit hafwa wilde
the samthykte som hwar wilde
engelbert hanom fra husit skilde (*Se Förf:s Ändr.*)
Engelbert war tha ey seen 63
redh til tranarpa waadh igeen
oc giordhe then dechtingen en eendä
oc sidhan ater til lagholm weendä
Schaninghe sende sin budh mz thiit
oc funne the waro lagholm qwijt
Engelbert fic lagholm tha en man
Arffuid swaan swa heet han
oc loth sich tädden lijdhe
til halmstadha munden rijdhe
oc badh the borgare vt til sich kalla
ena dechtinghia mz them halla
En borgarmestare spoordhe til
huat engelbert ther göra wil
Budit swardhe hanom swa
at han meente staden fa
Thyke hiordh heet borgarmester thär
han swardhe et ordh thes wardh hanom wärr
ä medhan jak ma standa

thenne staden komber ey j hans handa
Sidhan sculde han sich vmwenda
Stort vnder honom hende
hans been brast ofwen twert sunder
thz war them allom vnder
Sidhan han til the andra sagde
gudh thenna hämpd pa mich lagde
jak wil idher ther til raadhä
j giffwen idher j engelbertz nadhe
eller j bliffwe förderffwade j grundh
han winner toch staden j samma stundh
j magen thz a mich merkia
gudh wil the suensca sterkia
then war engen j thenna stadh
som hardare sta mot engelbert badh
thy är jak kommen i thenne nödh
wissaligha kienner jak min dödh
Sidhan dödhe han jnnan dagha tre
Tha the andra borgara thz see
at gudh sende hanom swa starka wraka
Engelbert the sidan jntaka
Stadhen loth han wel bemanna
at wakten wel för onda granna (Se Förf:s Ändr.)

64 Siden wille engelbert til wardhberg fara
bestella at thz tagis wara
Mykit folk lagde han thära
her bo sculle höfuitzman wära
her brodher swensson oc beerman mädher
at ther sculle förwares thes bäder

Thädde*n* foor ha*n* til älfuisborgh
Matt*is* va*n* kaale*n* ko*m* thz til sorgh
ha*n* looth ha*no*m wt til sich kalla
dechti*n*gen mz ha*no*m at halla
Ha*n* badh sich elfuisborgh fa
Matt*is* sagde sich thz ey göra ma
the grijpu toch thz j lagh
at thz sculle standa j dagh
Mathies sculle ey j landet fara
eller mz länit sich bewara
the dechti*n*gen th*er* mz bleff
eng*e*lb*er*t strax tädde*n* reedh
jn för axewalla
och loth thz bestalla

En stoor siwka fic ha*n* tha
och reedh th*er* mz til örabro
then siwke*n* giordhe ha*no*m qwijdha
Mz stora nödh mu*n*de ha*n* rijdha
Til örabro ko*m* ha*n* sa 65
Rikesens radzs br*e*ff fik ha*n* tha
ha*n* sculle til stoch*o*lm fara
oc vta*n* töfringh när th*e*m wara
H*er* beynct stenss*on* hafde sin budh vppo
at eng*e*lb*er*t war ko*mm*e*n* til örebro
ha*n* lot sich leydha til ha*no*m j stadh
eng*e*lb*er*t giordhe so*m* ha*n* badh
j byn koma the til oordha
h*er* beynct eng*e*lb*er*t at spoordhe
vm ha*n* matte mz nadhe bliffwa

j rätten wille han sich giffwa
Engelbert swarde hanom tha
her beynct willen j göra swa
af mich scullen j ondt ey förmoodha
jak wil idher hellar göra til godha
the thz förwissa ginstan thära
at engen sculle a annors schada wära
badhe sculle the koma til rätta
för rikesens radh vm thera trätta
Vm pingxsdagha til rätta gonga
j fiortan dagha äfter j fridh standa
her beynct lafde för sin son oc sich
at dagen sculle standa vtan swich
thz lafwede mz hanom andra twa
Sona pädersson och girmund the heta swa
Engelbert lafde hanom thesligis igen
af hanom eller hans ey finna meen
ey hans son eller nakra j there brödh
sculle af hanom eller hans fanga nödh
thz lafwedhe oc för hanom twa
joan̄ andrisson oc kädel the heta swa
Engelbert badh her beynct ther nest
at koma vppo husit oc wara hans gäst
herra beynct giordhe som engelbrecht badh
gik vppo husit oc fik sich matt
han plägde hanom wel j alla maata

Engelbert menthe the skildis satä
oc togh sich ey til wara
vtan huxadhe til stocholms fara

och loth baathe reedha göra
och sich sielffwan til stranden föra
Ey meer makt hafde han tha
han loth sich lyfta til häst oc fra
j bathen loth han läggia sich
och waktedhe sich för engen swich
hardh för göxholm foor han fram 66
til then nesta holmen han ther fan
ther looth han föra sich til landa
och frykte för engahanda
vtan troodhe vppo then feyligheet
her beynct hafde hanom teedht
En liten eld the ther vp bötte
liten werma han ther nötte
liten stund han ther är
Magnus beyntzson kom strax efter tär
til then holm ther engelbert laa
ginsten engelbert bathen saa
han sade nw magen j alla see
än wil her beynct mich wenscap tee
och biwdha mich heem til sijn
jak gither toch ey för krankdom min
Engelbert sende budh til stranda
at wisa huar bezst wara koma til landa
the lagde thera badh hart widh then strand
Magnus beynctzson sprank strax a landh
ginstan munde han thiit ganga
han sa engelbert standha
oc stodde sich widh sinna krykke
han faradhe för engen stykke

Magn*us* beyntzs*on* thalar til hanu*m* saa
Ma jak en fridh j swerie fa
Eng*e*lb*er*t swarde mz kra*n*ka makt
thin fad*er* haffu*er* mich en feylog dagh sagdt
oc hopas ha*n* hafu*er* thic berät
th*e*n stora fridh ha*n* haffu*er* mich jätt
Magn*us* beyntzs*on* hafde en yxa j ha*n*de
th*er* mz giorde ha*n* eng*e*lb*er*t e*n*de
ha*n* hiögh til ha*no*m oc ey höte
Eng*e*lb*er*t tha för sich böte
mz th*e*n krykke ha*n* hafde j he*n*der
thry fing*er* hiögh ha*n* ha*no*m af j send*er*
Eng*e*lb*er*t sich tha vm wende
Magn*us* fulde äft*er* mz wreedha he*n*de
ha*n* hiögh ha*no*m a*n*net sin
swa diwpt eth saar j halse*n* jn
thz tridhia hugh hiögh ha*n* tha
swa thz mu*n*de gino*m* hierna*n* ga
Eng*e*lb*er*t styrtte nid*er* mot en sten
hans hofwdh pa*n*na slo ha*n* swa klen
Swa mu*n*de ha*n* dödh*e*n liwtha
Sida*n* the ma*n*ga pijla wti ha*n* skiwta
67 wel matte ha*n* hafwa thz fördraget
Eng*e*lb*er*t hafde opte för riket lifuet waget
för ha*n*s beste oc andra fleera
ha*n* fic thz toch ey niwta thes meera
h*er*ra gudh th*er* j hi*m*merike boo
lathe ha*no*m niwta thz ha*n* war swerige t*r*o
Ju*n*cf*ru* maria mz thin helga bön
tha hielp ha*n*s siäl til hi*m*merik*is* lön

Alla gudz hälgon*na* j hi*m*märik
bidhin för ha*no*m ewi*n*nelik
tha th*e*n häladh tolde th*e*n*na* nödh
thz ha*n* wardh swa slage*n* dödh
äft*er* gudz byrdh fiorte*n*hu*n*dert aar
xxxvi för jnue*nc*ionis *crucis* fredage*n* thz war

Sidha*n* ha*n* eng*e*lb*er*t swa slogh
ha*n*s hust*ru* oc gotz oc swena ha*n* togh
ha*n* mu*n*de th*e*m til göxholm föra
h*er* beynct wille ey th*er* a mote göra
Albrech peccatil thiente eng*e*lb*er*t tha
th*e*n tijdh magn*us* monde ha*n* sla
Magn*us* grep ha*n* til fangha
oc hafde*n* po göxholm j twanga
ha*n* nödde ha*n* sida*n* fara mz sich
oc sagde örebro scaltu skipa mich
j nat wille wj th*er* wara
Sigh at thu mont eng*e*lb*er*tz äre*n*de fara
the giordhe so*m* magn*us* sagde
j förborge*n* för örebro sich lagde
Albrecht ropade j thz sin
oc badh wekt*er*e*n* hielpa sich jn
ha*n* badh sighia fogdh oc poortenära
at ha*n* hafde eng*e*lb*er*tz äre*n*de thära
the sculle vpläsa oc widh*er* ha*no*m thala
oc hafwa th*er* mz altz enge*n* dwala
th*e*n wektere*n* loth thz fogde*n* första
ginsta*n* mu*n*de fogde*n* pa werna ga
ha*n* sagde Albrecht thu wordh*er* bidha

til j morge*n* betijdha
jak läsir ey thz hws vp j natt
thz mattu weta försat
thär mz magn*us* thz förnam
thz ha*n* ey pa hus*it* kom
Sidha*n* mu*n*de ha*n* tädda*n* ga
jn j stade*n* th*er* ski*n*nadhe ha*n* tha
68 hu*at* ha*n* th*er* spoordhe
thz eng*e*lb*er*tz swena til hördhe
thädda*n* ha*n* til göxholm far
Eng*e*lb*er*tz hust*ru* th*er* än war
sidha*n* looth ha*n* he*n*ne fara

Mädhalösa bönd*er* bodhe nest thär
the foro thiit so*m* liket är
the th*er* thz lik vptagha
j mädhalösa k*ir*kia thz begraffwa
Ryktet yppad*is* sich swa wijdha
Rikesins män tha togho at qwijdha
synderligha eng*e*lb*er*tz sweena
Almoge*n* oc the allä meena
rykte for göksholm sa*m*ma*n*
mz stor harm oc ey ga*m*ma*n*
h*er* beynct oc magn*us* til fore*n* sporde
at the sich swa reedha giordhe
the tordhe th*er* ey bijdha
til Ringstadhaholm the rijdha
the lotho ther swe*na* tha the af fara
oc badhe göxholm wel bewara
Eng*e*lb*er*tz swe*na* drogho tha thiit

oc bestallde then gardh mz fliit
the kunde ther ey meer endha
än hans trähws the af brendhe
af tornet kunde the enchte fa
thz wardhe the ther vppe la
thil mädhalösa the tha tädden dragha
oc engelbert ther vp tagha
the förden sidan til örabro
j stadzsins kirkia lagden til roo
Swa munde hans regiment sich enda
nw vil iak begynna ther iak wende

Marsken war tha ena höffuidzma*n*
rikesins inbyggia*re* elskadhe han
Oc giorde th*e*m goth hwar ha*n* kwnde
the wnte ho*no*m wel alle stw*n*de
Rikesins duk räkte ha*n* wt fast
mat ok ööl engom brast
69 hwilke til hans bordh wille gange
han loth th*e*m alle ofreth fange
ha*n* aat sielff jnne mz th*e*m ee
hwem nog*et* brast wille ha*n* see
th*er* for*e* hans hop sik sara ökthe
hoffme*n* mest til ho*no*m sökte
Erik puke affwndad*is* th*er* wid
at marskens hop sa ökte sik
thy tenkte han altiidh oppa
huru han marske*n* aff dage*n* faa
ofthe redde han sik th*er* til
at han marsken dräpe wil
gud bewarade hono*m* toch saa
han kwnde thes aldrigh ö*m*pne fa
Han swor sielff en eedh
oc viij hans swe*na* samaled
thz sculle th*e*m alle like gelle
at the marsken dräpe wille
hwar the kwnde thes ömpne faa
ha*n* sculle the*m* aldrig lewand*is* wnga

han forsökte thz ofte nogh
marsken thz toch altiid fordrog
han wille nöducht begy*n*ne prang
mede*n* the wäre i the thwangh

En dagh hende thz th*e*m saa
at rikesins radh sculle samen ga
rikesins me*n* marske*n* bwdh senda
nogor groff rikesins erende ända
at sa*m*pnes i Stokholm i swartbröd*ra* stuge
tha haffde erik digert i hughe
hans sworne swene oc swa
at the wille th*e*r marsken sla
erik sagdhe til marsken thär*e*
karl k*n*wtss*on* iac rader tigh här*e*
at thu thine stöffuar*e* hem kalle
the lokke mik fra mi*n*e swe*na* alle
hell*er* wid gudz död iac scal th*e*m offu*er* nöse*n* sla
at the skulo all fendens wllokko fa
Marsken erik tha swara
iac wet h*er* enga stöffware wa*ra*
är h*er* nog*er* aff mi*n*a swe*na*
the thu nog*et* scylle mene
for rikesins radh sculo the h*er* wa*ra* 70
oc altiidh til r*et*the sware
hoo ey wil swa*ra* til like ell*er* r*et*the
han scal ey mith brödh ätha
Swarade erik mz wrede mode
iac went*er* wy skilias aldrich at mz gode
förr*e* än thz kan sigh saa falle

at wi oc wo*ra* swena alle
pa en mark til same*n* kome
hwilken tha behall*er* th*e*n frome
han mo siden bliffue mz nade
oc wtoffu*er* th*e*n and*r*e radhe
Marsken swarade mz tocht oc är*e*
thz mon io engen mandom wär*e*
at wi oppa wa*ra* swena lythe
lat os thz baden sielffue bythe
nar gud wil at th*etta* haffu*er* en ände
at wi h*er* wtaff staden wenda
är thz tha thin wilie swa
iac slas wel mz tik om eth stra
nw iac thz engeled*is* gör*e* wil
wthe*n* thu mic alsting*is* nödh*er* th*er* til
erik monde th*er* mz op springe
han oc hans at dörr*en* ginge
tha han när til dörr*en* nacha
en hans swen rykte ho*no*m til baka
oc sagde erik i tenk*en* oppa
for hwars skul monde wy hiit ga
erik swarade i th*en* riidh
mik tykk*er* thz er ey nw tiidh
tha swarade swe*n*nin som han wil
meden tu höth*er* hugg*er* annar til
erik lagde th*er* ey ath
ha*n* gik bort theden hwat ha*n* gat
Rikesins radh tho*m* for hender togo
oc forlikted mz en kerlek fogo

Th*er* nest efth*er* om midfaste tidha
tha kom joan karlss*on* til stokholm rida
th*er* fan han marsken oc rikesins radh
sit *er*ende sagde ha*n* sa brat
iac haffu*er* mz fiende*na* a nycöpu*n*gh talat
finge marsken sig th*e*m benalet
han sculle wel sa mz th*e*m dectinge 71
ath the hono*m* nycöpu*n*gh finge
Ok haffu*er* iac hört th*e*m alle swerie
at mede*n* the liffue wilie the wärie
at engelb*re*cth scal thz aldrigh fanga
ää hurw thz kan gange
Rikesins radh hono*m* tha swa*ra*
Marsken scal mz tik tiit fare

Litet for th*e*n sama tiide*n*
war erik puke i land*i*t ride*n*
Marsken hono*m* wtsende
Rikesins oc hans besta at enda
latha timb*er* oc spisni*n*gh jnkoma
thz war alt giort for rikesins froma
Erik puke thz *er*end*et* om wende
oc fik sigh th*er* annat ända
oc talade mz almoge*n* saa
at the sculle mz hono*m* sta
oc sagde i wacth*e*n idh*er* for the*n* waada
Marsken oc rikesins radh wilia id*er* forrada
i lyden mik hell*er* alle slet
iak wil halle id*er* widh skel oc rät
almoge*n* wiste ey aff hans list

oc tenkte thz alt wa*ra* wist
thy loffuade the hono*m* tha
at the wille mz ho*no*m sta

Mede*n* han swa dactinga
eth onth budh hans swe*na* i stokholm finge
the kome th*er* i sto*r*a nödh
aff the*m* worde monge slagne dödh
the haffde for husit et haldh
oc bycht til wä*r*io oc staldh
Arla om morgone*n* thz sa skede
the danske th*e*m et hoffmod thede
the mz baner oc macht wtganga
slogo oc g*r*i*p*e th*e*m til fanga
oc elden siden i stallet tende
mest erik pukes wä*r*ie op brende
Marsken kom oc slykte i sama stund
ällis haffde staden brent i *gru*ndh
haffde erik hell*er* hema wa*r*it
sit folk oc wä*r*ie bet*er* forwa*r*it
72 for th*e*n scull ho*no*m swa illa gik
at han for mz falsk oc swik
siden th*e*n elden war sa slykt
oc Marsken haffde mz rik*is* rad sa*m*tykt
at han sculle til nycopu*n*gh ride
thy wille han ey leng*er* bidha
han redh st*ra*x til thz fest
oc dactingade so*m* ha*n* kunde best
i viij viker sculle thz i gode sta
m*e*ll*e*n hans oc the*m* a husit la

om the oc thesse for jnnen ey wnsetting fanga
tha sculle the alle aff husit gange
oc marskenom antwarde thz slot
oc frij til theris fare bort
then dactingen giordis swndagen efter midfasto
siden marsken ater til Stokholm hasta

Tha han kom ater i then stadh
wart han ekke mykit gladh
en hierteligh sorgh monde han tha finne
han fan sina edle dande quinne
at lyggia tha redha swa ner
at engen liffs wan i henne är
hans hierte fik tha et slagh
hon döde en then same dagh
then ädle dygdelig quinne rene
henne kende wel ridder oc swene
til äre oc dygd war hon wiss
bland dande quinnor bar hon pris
gud haffde henne wel skapet
oc engen fägrindh a henne tapet
til allo war hon dygdeligh
thy angradis hene dödh mangfalleligh
Marsken lot henne ther beganga
mz mwnke oc preste the meste han fanga
oc siden i ene kiste sla
i grabrödra kloster sattis hon tha
et iempth aar stodh hon ther jnne
siden fördis theden then ädle quinne
oc in til wastena

ther begroffs then edle rene
i wastena kör mon hon liggia
thy marsken lot honom sielffwer byggia
73 Herre gud thu som i himmerik bo
wn henne siel mz tik ro
jomfru maria mz thin mille nade
thu hielp henne siel fran allen wade
efter henne haffde marsken barn ey flere
än en dotter hon war ey mere
vthen oppa sit fiärde aar
hans ende barn hon tha war

Siden ledh fast at pingxdaga
at marsken sculle nycöpungh haffua
han lot sin skip all redhe ware
som han wille thit mz fare
tha erik puke thette hörde
at Marsken sig redhe giorde
tha huxade han ydeliga pa
huru han matte fly thz sa
at han matte sielff til nycopungh fare
oc Marsken sculle hema ware
en dagh badh han erchebiscopen samen kalle
rikesins radh oc fribornemen alle
oc togh thz sa til wara
at Marsken sculle ther ey ner wara
och sagde swa til them thäre
thz kan engeledis nytte wäre
at Marsken far aff thenne by
thz siger iac ider for thy

ati lyde*n* ho*no*m h*e*r helst alle
ä hu*ru* all tingh ku*n*no falle
thz är*e*nde kan wel en annar ända
ä hwem idh*er* lyst*er* thit at sende
throde thz alle wa*ra* wist
oc aktade ey hans falske list
oc bade marske*n* st*ra*x til sin gange
oc loto ho*no*m thz är*e*nde forstande
Marske*n* sporde th*e*m st*ra*x til thz
hwat meni*n*gh at the haffde th*er* mz
the war*e* tha sa brat til swa*ra*
h*e*r marsk nar i häde*n* far*e*
tha fölg*er* folkit mykit id*er*
wi torffwo*m* thz h*e*r bet*er* wid*er*
Marsken wart sa brat til swa*ra* 74
mi*n* wä*r*ia wil iac wel forwar*e*
haffwe*n* th*e*r for*e* engen quide
th*e*r scal enge*n* idh*e*r skade bide
tha swarade erik gensten nest
i fare*n* ey til skips hell*er* til hest
Marsken swarade iac kan ey fa
mi*n*e hesta alle i gräsit gaa
Eriks swar war ey sene
iac wil fa id*er* nogh bade heste oc swe*na*
Marsken swarade mz toctogh sinne
lat the swe*na* bliffua h*e*r jnne
iac wil toch haffua mz mik faa
ey mer en ij [2] skyttebata sma
skip oc folk lat*er* iac h*e*r wa*ra*
iac wil wtoffu*er* wid telig*is* far*e*

tha erik kunde thz engelundis ända
then reysen for marsken om wenda
tha haffde han stadeliga act pa
at lathe Marsken i tälige sla
thy han haffde tälige tha sielff jnne
en Marskens wen fik thz forsinna
Siden wille marsken ey lenger bida
lot sigh alt thz han kunde lidha
oc huiltis hwarken stwnd eller daga
förre han lat batana wid tälie öffuerdrage
för än erik fik bestelt sin wilia
tha monde them sa lanct at skilia
at Marsken actede ey hans onde fund
gudh gömde honom wel i alle stund

Litet for marsken wille aff fare
hans kröpelins breff kompne ware
at om pinxdaga nest
sculle danzke kome til wastena mz hest
mz them städer sendebude twe
Aff lubeke oc hamborgh ware the
aff lybeke timme wadewerk en radman
aff hamborgh peder wille sa het han
en borgemester monde han ther wäre
mz her marten jönsson oc kröpelin komo the there
75 tha wart rikesins radh sa offuer ene
at Marsken sculle sielff til wastena
oc flere aff rikens rad ther komo
at dectinge for rikesins frome
Marsken kom til nycöpungh brat

oc eskiade strax pa thz slot
the swarede later war dagh wt ganga
siden scule i thz wel fange
Marsken la ther i viij dagha
the danske thz sare klage
at the engen wnsettingh fa
thy sculle the aff husit ga
Marsken antwordade thz sin man
joan karlsson het han
oc bemannade wel thz feste
oc bespisadet i thz beste

Sidhen for til wastena han
honom fölgde mang en ärlig man
biscopa riddere oc swena
the rikit oc honom mz tro mena
ther mötthe honom the sendebuda
oc lotho ther theris ärende lude
oc worde forente sa
ath thz sculle i fride sta
mellen konungen oc rikens men
ytermer war ther fornompmit än
och all the slot först bestallit ware
at the som ther lage fore
scullo ther sa kwarre ware
oc the aff slotten ey aff fare
toch sculle engen then andre hathe
oc sculle the pa slottit köpe late
fersken mat som man kunde pröffua
at the pa slottit jo behöffua

Oc wart th*er* sa stadfest
at pa sa*nct*i olaui dag nest
sculle k*o*nu*n*ge*n* i kalm*a*rn war*e*
oc swenske tit mot ho*no*m far*e*
th*er* sculle the forenes mz mi*nn*e ell*er* r*e*tte
for danzke oc städ*er*ne om ther*e* trätte
76 tha thz war endat thär*e*
Marsken giorde the sendebud är*e*
mz kost foder oc gode redhe
än mer*e* gönst han th*e*m thede
en stolten hingest hwarde*re* gaff
the prisade alle hans loff
oc sagde*n* war*a* mil höffuidzk oc wiss
thess gaffuo the alle ho*no*m priss
Siden for h*er* marte*n* at*er* hem
th*e*n radma*n* aff lybeke fölgde ho*no*m ige*n*
th*e*n borgemest*er* aff ha*m*borg oc ha*n*s kröplin
the for*e* mz marsken til stokholm in
at kungör*e* the a hus*i*t wär*e*
huru the mz swenske offu*er* ene är*e*

Mäden marsken til wast*ena* war
dreff än puken sin onde par
ha*n* haffde akt oc all sin wilia
at marsken widh liffw*i*t skilia
ha*n* sk*r*eff sin b*r*eff til engilb*re*ct swe*na*
oc badh the sculle alle hono*m* tiena
ha*n* loffuade th*e*m nogh gelle oc giffua
om the wilde mz honom bliffua
Thy the ware än enkte atskilde

oc haffde än orabro som the wille
han lot them [sin] wilia forstanda
at the sculle marsken sla eller fange
oc screff warom wi widh honom skilde
tha mattom wi rade som wi wilde
thy ther waro oc some the
som med honom haffde sworit sig ee
swa the sculde alle niwte huat the werffue
oc wilde samen dö oc forderffue
togh torde te ey rade pa
marsken gripa eller sla
thy huar han for i landit fram
fölgde honom sa mang rasker man
ther war ey got mothe bäria
the wille sigh manlige wäria
tha erik ater sporde
at the hans wilia ey göre torde
tänkte han ater ena fundh 77
hans onsko war sa mangelund
huru han matte marsken krenkia
harstekit lot han atersenkia
thz lot han göre fore thy
thz marsken sculle the ledena fly
oc ater om tälie fara
ther mente han for honom ware
oc lot thit engilbrecx swena kalla
the sculle honom ther möthe alle
ille giorde erik tha
han wille marsken forrada sa
thy the skildis wener ath

marsken tänkte the hade warit sat
nogre marskens wener worde thes ware
oc budo honom ey om tälie fara
Thy for han tit som ater war sänkt
thz haffde erik toch otenkt
han lot oprensat i liten stundh
oc löste mangen sten aff grundh
at ther wart ater en godh ledh
til bata diwp oc offrit bredh
oc kom til stokholm mz then liste
at erik ey förre wiste
än han war i then stadh
thes wart han ey mykit gladh
Marskens wener gladdis alle gen
at han war wel komen hem
oc loffwade gud honom war wel gangit
oc haffde sa sin wilie fangit
Erik war oc tha ey sen
gik til marsken lotz wara hans wen
marsken giorde honom dygd oc äre
oc mente han sculle jo bäter wäre
oc böd honom siden som för til gest
oc plegaden som han kwnde best

En dagh badh erik marsken tha
til gest mz honom gaa
gode men oc quinnor ware ner
Marskens syster war oc ther
78 Marsken loffuade erik tha
at han wille til honom gaa

Toch bidde han thz lenxte han gat
alt til erik hade fangit sik mat
tha the brödh oc mat wt bäre
oc mest alle drokne äre
marsken tha til honom gik
erik honom wel wntfik
oc satte honom til bordh
oc snakkade mz honom mang ordh
tha sade marsken wi äre nw forente
sig mik huat thu ther mz mente
oc hwat thu tenkte
tha thu harstekit ater senkte
erik ganst drokkin war
thy gaff han sa bradelige swar
then gedde gar ey mellen calmarn oc thette
ther flere kroke äre fore sette
än iac haffuer sat for tigh
thz kunde toch aldrig lykkis mik
tha erik haffde sa sakt
marskens syster gat ey tacht
gud forlate ider tolken ordh
sa ofthe iac sa ider wid hans bordh
i drukken oc aten hans öl oc mat
han plegade ider thz bezte han gat
Aldrigh formode han thz sik
ati menten honom tolkit swik
alt lotz marsken tage til takk
oc slogh thz aff mz annedh snak
lange dwale han siden ey fik
wthen strax bort theden gik

Th*en* tydzke borgemest*er* oc kröpelin
loto h*er* erik kalle til sin
oc fl*er*e the pa husit la
oc lothe th*em* decting*en* forsta
huru end*et* war i wast*ena*
oc bade th*em* sa hallet rene
79 the loffuade ath the g*er*ne wilde
the decting*en* huarg*en* forspille
the waro fulglade the ho*no*m fingo
thy th*er* ma*n*ge pa krykkior gi*n*ge
th*em* war kru*m*pet hand oc fot
at some finge thes aldrigh bot
mang*en* rask ma*n* bleff th*er* dödh
for konu*n*ge*n*s scul i the nödh
haffde the th*en* fårske mat ey fang*i*t
iac men*er* the hade alle forgang*i*t
hade marsk*en* sa ther*e* iemb*er* wist
wth*en* twiwel hade the th*en* mat*en* mist
thy the lido swa sto*r*a nödh
om afthone*n* karsk om morgone*n* död
thy tenkte the the liste
hwar giorde sigh sielff en kiste
för än kisten war wel giordh
for grofs ha*n* mz he*n*ne i jordh
sa begroffuo the j^c^ xxxiij [133] i th*en* forb*org*
thz matte wel r*e*knes hierte sorgh
ofret hade the gamblen math
ey for them thy sa ath

J same tid*en* komo tho
drozet*en* oc biscop*en* aff abo

oc mange mz them aff finlandh
the ginge tho alle marsken til hand
swore oc loffuade at the wilde
ware honom tro oc hulde
som flere rikis men hade forre giort
oc her i boken er förre sport
Siden rikis radh til calmar sende
biscopen aff abo oc drotzeten sculle thz enda
oc meder them flere aff rikis radh
the same fore strax afstadh

Tha i then sama riidh
komo twa engilbrectz swena tiid
oc sporde marsken til
om han theris skade oprette wil
wilden them löne oc for skade sta 80
örebro wille the honom faa
Marsken swarade mz tocht oc snille
han thz gerne göre wille
oc wille strax til örebro fare
Oc bad them ther alle for sig ware
Marsken kom til orebro sa
oc hiolt them som han loffuade tha
sa fik han the borgh
oc takkade gudh han wart wten sorgh
Han for theden til stokholm igen
ok reddis tha mindre pukens men
thy the swena ängilbrect hade
marsken alle tienste sagde

Nw wil iac sigia sannelik
huru dectingen i calmarn gik
konungen war komin there
hans feddre mz honom äre
aff pomeren hertugh buggesleff
aff walgast hertugh wartzleff
aff bard hertug barnem
Aff danmark ware monge mz them
biscope prelate riddere oc swena
the wille alle konungen tiena
honom folde städerne sendebud mäder
at hans dectingen ginge thes beder
the dectingade lenge thz gik harde
för än the ens warda
toch endadis dectingen sa
konungen sculle riket ater faa
oc rikens men alle
sculle honom for konung halla
han loffuade them ater sa slet
at halla widh there bescriffna ret
oc begynte thz ther mz saa
twa swenske fik han calmarn tha
her benct stensson her bo the bröder bade
sculle thz slottit haffua oc radhe
81 oc sculle konungen nest om mickelsmesse
ware i suderkopung til wisse
Suenske sculle oc möthe tha
oc konungen riket ater faa
the bade konungen i calmarn bliwa
til sancte mikkels tiidhe

meden wille the til stokholm fara
oc kunnoga thz dectinget wara
tha sporde the at konungen wille
til gotland thz tykte them ille
thy the strax til honom gaa
oc sagde til honom swa
os tykker enkte rad wara
ati nw til gotland fara
han actade thz enkte wätta
oc wille thera radh ey setta
wten lot at gotland gaa
the swenske foro at stokholm tha
oc lotho ther samen kalle
rikens radh oc men alle
oc loto them forstande ther
huru i kalmarn dactinget är
the swenske tykte wel ware
oc redde sig til suderköpung fare

Thz ledh fast at then ridh
at konungen sculle koma tidh
toch reddis han for swik
thy willen haffue bud for sik
Hermen fan hagen oc flere ware
som thz budskap sculle fare
mz xxvj pa en snekkia
en storm monde the reyse stekkia
tha the litet fran landit komo
böriadis them iämber oc engen frome
stormen slo them bort fra

säglet alt fra the*ra* ra
the lato lenze i same stund
wage*n* slogh the*m* tha nid*er* i g*ru*ndh
82 noget efth*er* wilde ko*nungen* far*e*
til sud*er*kopu*n*g mz sin skar*e*
tha ha*n* midbutnis komi*n* är
stor storm fik han th*er*
thz war mot midnatte tide
tha finge ha*n* oc hans kwide
th*er* siglde tha hwar anne*n* i g*ru*ndh
some forging*is* oc anner lundh
konu*n*ge*n* forde tha ena lykte
fulbrat ha*n* hona slykte
ä mede*n* liws*i*t i hona bran
trengde sig alle om han
thz war ena mörke höstnat
thy miste th*er* ma*n*ge liffu*i*t brat
Side*n* skild*is* alle ath
huar for som han gat
some kome i swd*er*köpu*n*x skär
oc some th*er* huarge*n* ner
some in i kalmarn*a* swnd
some swnko for öland i g*ru*ndh
mik swor en at han sant wiste
thz k*onungen* tha ij^{c} [200] miste
hade konu*n*ge*n*s styrema*n* tha ey warit
onde reyse hade han farit
han wende tha ath*er* til baka
tit han tröste gotland raka
oc kom wnd*er* karlsöö mz wanda

oc takkade gud han ko*m* til lande
mz thz ena skip*i*t kom ha*n* th*e*re
al and*ra* fra hono*m* skilde är*e*
än bleste mersen ho*no*m fra
iac tro ha*n* glad*is* ey myk*i*t tha
the h*e*rre war*e* i sud*er*kopi*n*ge
annar tidh*e*nde the ey finge
oc enge*n* wiste sannar*e* th*e*r
wth*e*n konu*n*ge*n* forgange*n* är
the ner hono*m* i storme*n* war*e*
haffde oc th*e*n same far*e*
the kome til sud*er*köpu*n*gh mz nödh 83
the kastade offu*er* bordh bade öl ok brödh

Marsken oppe nykopu*n*gh bidde
konu*n*ge*n*s oferd han litet quidde
tha han hörde huru konu*n*ge*n* gik
til swd*er*köpu*n*gh skynd*er* han sik
erik puke mu*n*de mz ho*no*m rida
oc loffuade trolige mz hono*m* bliwa
tha han kom offu*er* kolmardh
ma*n*ge haffde pa hono*m* wardh
the h*erre* motthe hono*m* th*e*re
ha*n* wnfik th*e*m mz är*e*
bade smaleni*n*ge wesgöte
swa oc the ösgöte
Sua r*e*dh han til sud*er*kopu*n*x by
the heste giorde myke*n* gny
baswner*e* oc lekare for hono*m* rida
ha*n* kom sa in for wte*n* quide

Drotzet*e*n oc the danzke war*e* ey th*er*
toch war*e* the pa ena mile ner
j en ha*m*fn jwrsness het*er*
ho*n* finz th*er* än ho he*n*ne leter
oc budo st*ra*x marske*n* til
at ha*n* til th*e*m koma wil
tha the th*er* wte same*n* kome
swenske oc danzke helede frome
the swenske ginge til rade tha
om huat the wille sla oppa
Marsken swarade os dug*er* ey dwala
wi wilio*m* til fogate*na* om slotte*n* tala
mede*n* the är*e* nw alle here
som th*e*m aff konu*n*ge*n* haffue i wär*e*
Drotzet*e*n swa*ra*de thu mat forsta
aff danzke haffu*er* iac fornu*m*it sa
huat k*onungen* liffu*er* ell*er* är i dözins twa*ng*
dectinge*n* scal jo haffue fra*m*gangh
iac haffu*er* forsta*n*d*it* at the wille
at thu skalt först koni*ngen* hylle
Side*n* skule alle hylle os bade
til mi*n*s h*er*re k*on*unge*n*s nade
84 Marsken giorde so*m* han badh
oc hyllade konu*n*ge*n* tha i stadh
siden hyllade alle the and*ra* tiegne
marsken oc drotzet*e*n a k*onungens* weg*na*
th*er* endad*is* ey mer tha
wth*e*n worde til rade sa
th*e*n aftane*n* til byn far*e*
om morgone*n* alle i swd*er*köp*ing* war*e*

Morgonen komo the ther samen
tha gik fogetena aff gamen
Marsken kraffde fast oppa
oc badh sig alle slotten fa
the swarade wi moge thz ey göre
för wj fa wisselig spöre
huru war herre gik i then nödh
om han är liffwendis eller dödh
Marsken swarade waren wiss pa
i skolen mik antigge slotten faa
eller iac tager ider wara
ati aldrig wel hem fara
fogatena bliknede i there kinde
oc hade gerne warit täden i thz sinne
thz kunde toch them enkte forsla
the skulle jo marsken slotten faa
oleff finne tha fram gik
oc antwardade stekeholm fra sik
sa giorde folke erixsson axewalde
han fik thz ey lenger halle
matties fan kalen i hiertesorgh
antwardade ta op eluesborgh
jwen flämingh kalle the siden fram
oc kraffde stekeborgh aff han
han lotz tha ware tröst
sade i faen thz ey sa quidelöst
marsken swarade oc wart wred
tha pakka tik hen thine ledh
iac oc mine wener alle
wile tigh en i aften bestalle

85 Walen sade til fleming tha
arme stymper hwi later thu sa
huru wil thu halla stekeborgh i nöd
thu haffuer huarte öll eller bröd
ey i aften än mere sider
wthen thu thz köper eller aff androm bider
flemingh tha mz hierte sorgh
antwardade them badom stekeborgh
henrik clawsson sider fram gik
abo han them oc fik
hans kröpelin finge the thz tho
han loffuade hallat til rikit i thro
oc them badom ater faa
ner the kraffde ther pa
oc huilken there ther fiolle fra
tha sculle han thz then andra fa
bliffue the oc döde bade
tha scullen antwordet rikis rade
eller hwem the til hoffuidzmen sätte
stadelig han thz halle jette
ää ho som noget slot tha fik
slotloffwen jo sa til gik
nielss stensson trode the til äre
thy fik han stekeborg there
thz giorde marsken for the acth
han hade honom got sworit oc sakt
Marskens syster han oc tha hade
ther fore marsken thz sa lade
twne län fik nielss meder
ok trogden thy hon war beder

oc konunge hãred i werend ther til
for sanne iac thz sigie vil
han matte liffuat rik oc sel
haffden annars wilet wel
then fogaten westerars haffde
fik thz marsken tha han kraffde
erik puke the siden fram kalle
rikesins rad trode honom ille alle
kastelholm hade han tha jnne 86
som i för i boken finne
sin slotloffwen forklareden tha
huru hon sculle siden sta
hade marsken tha ey warit
ille hade erik ther farit
iac siger thz for wist
at han hade ther hoffuwdit mist
for roff oc andre store sake
som han hade giort til mangz omake
thy war drotzeten honom wredh
monge flere samaledh
Marsken honom altiidh wel rõnte
ãn tho han honom thz ille lõnte
siden alle the andra lãn forwende
mz rikis rad the thz ende
the herre ther ey lenger ware
hwar monde hem fare
Marsken offuer land til stokholm redh
drotzeten for sioledh
the waro bade til wisse
i stokholm martens messe

oc sende her erik bud sa
at han sculle them husit fa
Her erik beradde sik
at han them slottit fik
Sua anamade the thz feste
oc waktadet som the kunde beste
Drotzeten forborgen fik
Marsken togh adelhusit til sik

Siden sporde marsken i mange mate
at puken wille sigh ey nöye late
ok screff han marsken sa til
at han mz honom tale wil
ok badh han mote sik mz faa
sielffuer willen oc möthe swa
Marsken toch sporde
thz forredelse erik giorde
87 Han skikkade sina swena
j^c [100] the honom tiene
at the sculle tage war
nar marsken til honom far
tha sculle the honom sla
tha han the tidende fra
oc thz for sanne sporde
mykit wel han mot erik giorde
Han sende honom tha eth breff
som han helsinge skreff
the sculle erik alle sware
oc om kronone skat lydoge ware
oc huat them borde kronone före

thz sculle the alt erik gör*e*
sa me*n*te ha*n* mz gode forwin*n*e
th*e*n snöde forräd*er*s sin*n*e
oc swar hono*m* at*er* sende
ha*n* kunde thz tha ey ende
thy ha*n* sculle til west*er*ars far*e*
oc bad erik th*er* for sigh war*e*

S*an*cte kaderine dagh marske*n* r*e*dh
at west*er*ars the geneste ledh
ää hwar ha*n* bland bönd*er* kom
fullelige ha*n* fornam
at erik hade them forwent
mz the bud han hade th*e*m sent
thy ää hwat ha*n* aff th*e*m kraffde
the swa*ra*de the thz ekke haffde
j tia daga ä hwar ha*n* r*e*dh
bönd*er* swa*ra*de alt sameledh

Siden hende thz sik saa
at M*arsken* en nat i köpu*n*gh la
tidende ha*n* th*er* sporde
hu*ru* erik sik r*e*dhe giorde
ok hade forwe*nt* rekbona alle
at the mz honom halle
thy ha*n* swor mz onde liste
mz all almoge*n* han sik forwiste
M*arsken* wille thz ey thro
at erik sculle gör*e* soo
och sagde i haffwe*n* wnd*er*ligh wilia

Erik oc mik wilen i at skilia
Marsken gik i sengh til hwile
hans kogemester til honom ila
oc sade her marsk iac rader ider akta
ati ider for erik wakte
han är ey heden wten milor twa
i nat wil han idher gripa eller slaa
Marsken swarade let ware then thala
lat mik liggia oc haffua dwale
erik haffuer mik sa got jät
han gör mik aldrigh slik oret
än sade han haff engen lede
war i morgon arle redhe
oc lat tig til arboga lida
morgen wil iac tit ridha
skipa mik ther alzkons nade
til kost oc foder bade
han giorde som marsken badh
morgonen arle redh han astadh
tha han kom i arboga by
fornam han i alle thy
hurw erik jn i klostret redh
ok skikkade sin skare mangeled
och sende sine swena i then stadh
Marskens kögemester gripe badh
the grepo strax han
ok ledden til erik fram
han sade hwi loten i mik fange
iak wille wel elles til idher ganga
enkte haffuer iac mot ider brutit

oc wet ey hwe*m* iac haffu*er* nwtit
M*arsken* bär for id*er* ey far*e*
ha*n* tenk*er* ati wener war*e*
erik swa*ra*de tha swa
eth fengilze thu mik loffue ma
ioha*n* swa*ra*de mz sörge*li*ca röst
iak ser her är ey annar tröst
wnner mik mi*n*e haffw*er* walle
iac wil id*er* et fengilze halla
thit i mane wil iak kome 89
huat thz gar til skade ell*er* frome
erik badh ho*no*m i byn bliffua
oc enge*n* bud til M*arsken* giffua
joha*n* sade til erik tha
mik wndrer hwj i göre*n* saa
M*arsken* wet ey rett*a*re en
wthe*n* i är*e* hans thro we*n*
Aldrigh ha*n* än sporde
ati hono*m* forwaringh giorde
erik swa*ra*de bida bidha
thz är nw betidhe
genste*n* lot ha*n* sc*r*iffue b*r*eff
twa borgamest*are* the*r* mz wtd*r*eff
M*arsken* the the*r* mz mötte
sare erik ho*no*m i b*r*effw*i*t hötte

Tha m*arsken* b*r*effw*i*t läsit hade
gladelige til sit folk ha*n* sade
nw moge*n* i alle see
the*n* oär*e* erik mik thee

nw find*er* iac rōn pa
som mo*n*ge haffue sakt mik fra
at erik wille mik forradha
thz find*er* iak nw for hend*er* bade
ān sade han til the swene
nw wile wi war ma*n*het rōne
ok i th*e*nne dagh sa bythe
thz scal anne*n* war*e* forthryte
gōr*e*n idh*er* nw alle gladh
th*et*te bliffu*er* war lykke dagh
wi wilia nw priss och ār*e* w*er*ue
oc wor*e* werste fiende forderffue
sa stegh marske*n* aff sin hest
oc badh til gud ha*n* trode best
at ha*n* wille ho*no*m tha hielpe
sine fiende nid*er* stielpe
ok sade gud so*m* r*e*tter do*mare* āst
thu west wa*n* wilie best
haffu*er* iac aff ho*no*m th*et*te fortient
thine hemd offu*er* mik sent
gōr han oc mik or*e*t
thw he*m*nis offu*er* ho*no*m tāt

90 Side*n* sporde ha*n* th*e*m til
hwat the honom rade wil
oc sade mik tykk*er* best
wi wordo*m* alle str*a*x hans gest
āā huru al ting ma gaa
latom hono*m* ey mer makt faa
trōste wi os alle wel

han kom*b*er aldrig täden säl
laten mik nw idert rad fforsta
hwat wi best sla oppa
the tha samen ginge
oc sadant rad finge
at han ther ey lenger bide
wthen til westerars ride
oc bespise wel thz feste
oc bemanned i thz beste
oc sa til stokholm fare
then staden oc slottit wel beware
Marsken swarade han wille thz göre
oc giorde som i mo höre
en hop senden ther fra sik
there hoffuidzman het hans medwik
the sculle til örebro fare
ok hielpe thz wel forware

Sielffuer han strax redh
til westerars then geneste ledh
oc lot op til sik kalle
byfoget oc borgemestere alle
oc kerde sigh i mange matha
oc bad them sik köpe late
alt thz the kunde honom fly
thz spissning ware i there by
oc loffuade han wille them wthen quale
alle samen wel betale
the swarade som i mo höre
wi thorom thz engelund göre

nar erik mz almogen komber
ok thesse tidhende fornimber
tha later han i same stundh
os oc war stad brenna i grundh
91 och later os engen lisa
thy wj hans fiende spisa
Marsken swarade gud haffue loff
thz scal ey göris behoff
iak wil ider sadan lek kenna
erik scal ider stad ey brenna
Marsken talade til sine swena
sa mange raske men mik tiene
i leggen idhert harnisk pa
nidher i byn wile wj ga
oc wor erende ända
ell i alla garda tenda
borgara finge tha store fare
oc bade honom sik nade ware
oc stille sine wrede
hwat the äge scal wara redhe
tha marsken then ödmiwkt forstod
gensten saktade han sit mod
oc sade skipe mik borgare twa
mine swena skule mz them gaa
i hwariom gard letha
oc hwars manz empne wetha
haffwer noger spisning öffuer
thz han en manad behöffuer
ther wil iak wider bliffua
oc honom like fore giwa

the giorde som for är rört
spisning wart tha nog opfört
mz C ökia til lika
ther wille tha engen wika
hwar körde som mest gat
nogh fik marsken foder oc mat
ther til öll oc alle hande
han haffde siden minne wande

Sundagen om aften kom marsken there
han monde ther ey lenger wäre
än til at thz mörke togh
tha sagh han at ther war nogh
kost oc foder badhe
siden lot han efter swenana rade
thiwgu oc C kuarre bliffue 92
sielff monde han at stokholm ridhe
thz ware tröste helade froma
the redis litit pukens kome
benct gunnersson bleff hoffuidzman
Marsken trode wel han
xl hester lot han ther bliffua
the andra alle mz marsken driffua
som dag oc nat war like
monde marsken thäden vike
om morgonen för sol op ger
Marsken än wid stokholm är
erik puke them thz ware tykte
thy the porten aterlykte
tha marsken thette sa

sar*e* sörgiende wart ha*n* tha
thy ha*n* wiste the i stade*n* wel
som erik radde thz dar*e*spel
M*a*rs*ke*n badh sit folk alt bida
iak wil nw fremst for porte*n* ride
när mi*ne* swe*na* worde tess war*e*
at iac är h*er* wte*n* for*e*
bradelige the porte*n* opsla
ā hur*u* th*e*m ka*n* gaa
the döö elles alle i thz sin
ell*er* iak komb*er* at porte*n* in
M*a*rs*ke*n tha for porte*n* rände
the hono*m* alle görle kende
the loto op porte*n* bade*n* in far*e*
oc bade*n* alle wel kome*n* war*e*
Drotzet*e*n st*r*ax vt mot ho*no*m gik
oc sagde son hur*u* gar tik
ha*n* swar*a*de gud ma wel berade
h*er* ward*er* ey ān mykit skade
oc sagde side*n* drotzet*e*n huart ord
huru erik hade mot hono*m* giordh
ok hur*u* erik mu*n*de swe*r*ia
at ha*n* wille drozet*e*n häria
drozet*e*n dröffd*is* tha sara
M*a*rs*ke*n sade i haffwe*n* ey fare
93 enkte wth*e*n tenke*n* pa
hur*u* wi mer*a* folk faa
oc at the rask*li*ca r*e*de war*a*
iak wil st*r*ax wt mot puke*n* fare

Siden scriffuen the i alle ändhe
at alle marsken folk sende
i staden war [han] pa bwrsprake
oc kynnede alle sine sake
huru erik giorde honom skade
mot thz gode han honom giort hade
Siden sporde han them oppenbare
om the wille honom til hielpe ware
oc halle honom thette
som the honom iette
tha the kesten til höffuidzman
tha swarade the alle han
hwat the hade sakt wille the holla
meden the matte liffuit walle
hwart han wille fare
thẹ wille honom til hielpe wara
oc loffuade honom all i sän
j^{c} [100] welredde men
some mz slede some mz hest
at fölia som the kunno bäst
erchebiscopen skreff oc marsken til
ath han honom möthe vil
mz en fager skare
the scule alle redhe wara
ä nar marsken biwder
pa then stad hans [breff] luder
Marsken hade en dreng het snare
han bad honom sit erende fare
til westerars och örabro
ok göre them alla fro

ok sigie th*e*m th*ett*e
han wille th*e*m wnsette
ok late th*e*m wite mz fulle akt
han hade th*e*r til ŏffrit makt
M*arsken* redde sik i viij dage
so munde ha*n* aff stokholm drage
94 nw wil iak om marsk*e*n tigia
oc aff puk*e*n mer*e* sigie

Tha puk*e*n the tidende hende
at marsk*e*n til ryggia wende
han badh almoge*n* til sik gaa
ok sade til th*e*m pa arboga aa
ker*e* wen*er* iak forfan
at marsken os enkte got an
wth*e*n wil oss skade hwar ha*n* ma
thy wile wi alle mot ho*no*m staa
wile i mik t*r*olige hielpa
ho*no*m oc hans wile wi stielpe
meden ha*n* wil rik*i*t kwelia
wilia wi oss en konu*n*gh welia
Ok sig*er* iak ider wth*e*n far*e*
ider konu*n*gh wil iac ey war*e*
wi wilio*m* th*e*r til en bonde taka
hwem s*anct*e erik w*n*ner oss rake
ok sethien pa mor*e*sten wth*e*n skam
ok kronen th*e*r i fend*e*ns na*m*pn
Marsken begynte*n* myk*i*t t*ru*gha
ok for almoge*n* sar*e* liwge
iak sig*er* ider wte*n* swik

Mars*k*en liffw*er* sa obarmeligh
nar nogre bönd*er* thil ha*n*s gaa
ok nog*et* mot ho*no*m sigie faa
ha*n* lat*er* the*m* st*ra*x binda ok basta
ok gör*er* the*m* myke*n* lasta
ok lat*er* the*res* mw*n* til öro*n* opskär*e*
ok siger han wil the*m* nya sider lär*e*
en bödel mwn han mz sik haffua
som altidh scal bönd*er* plaga
ha*n* lat*er* the*m* stegle b*r*enne oc hengie
ok ofta mz risom flengia
ok bind*er* the*m* wid garde wthe*n* skäl
ok lat*er* the*m* frysa th*er* ihel
ok otalige lygn*er* fle*re*
som ha*n* th*er* optalde me*re*
Thz giorde han wthe*n* skäl
marskin hade giort mot hono*m* wel
ok ey ont aff ho*no*m fortient
hade han thz til gode went
ho the forradilse sculle sc*r*iffua 95
th*er* erik plegade mot marske*n* d*r*iffua
th*er* worde wel aff en stor bok
än sculle ha*n* wara i wisdo*m* klok
tha bönd*er* hade erik wt hört
ok alle the lygn ha*n* hade fra*m*fört
the tha alle marske*n* lasta
ok loffuade sta mz erik fasta
Sadana rykte ha*n* sc*r*eff oc sende
kringh om rik*et* i alle ände

Thy trode folkit alle stade
a the lygn som puke*n* sade

Siden ste*m*pde han til sik köpu*n*x län
the hyllade ho*no*m alle i sän
Thy ward ha*n* bade gladh oc fro
oc r*e*dh sa thede*n* til ör*e*bro
Nerikie*na* kallade ha*n* same*n* alle
sa mo*n*de ha*n* örebro bestalle
ha*n* kal*la*de the bönder alle til sik
ha*n* melte i sta*n* fast mz mik
iak loffw*er* ider thz pa mi*n* thro
at nar wi wi*n*ne örebr*o*
aff slott*i*t wilia wi et klost*er* gör*e*
oc engilbr*e*ctz lik th*e*r str*a*x inför*e*
jak wet thz är al*m*oge*n*s besta
tha bliffue*n* i oforskattet oc oforgeste
the bönd*er* gladd*is* alle tha
oc swor*e* the sculle thz husit fa
Some lope i marsk*e*ns ladegard
huat the th*e*r fune hade the ospardh
the forterde th*e*r hans feta far
korn oc rogh alt thz th*e*r war
thz hioggo the aff forbanda
oc r*e*dd*is* tha for enge handa
the togo bort bade oxe ok ko
gris oc galta oc hwar th*e*n soo
alt thz the ku*n*ne fin*ne*
bade mer oc mi*nne*
enge*n* fridh nöt marske*n* tha

lass oc dörr*e* broto the fra
thä*n* fog*et* tha for husit r*e*dh
Niels nielss*on* sua ha*n* hedh 96
Erik sende ho*no*m bud wte*n* dwale
ha*n* sculle koma oc mz ho*no*m tale
ha*n* swa*ra*de ware*n* ey so brade
iak wil mik först mz swe*na* berade
th*e*r stod for husit en forb*or*gh aff thrä
erix opsat war thz ää
kun*ne* ha*n* först th*e*n forb*or*gh faa
siden menten fly thz saa
at ha*n* wille th*e*m watn fortage
ok liggia th*e*m th*e*r til omake
fogate*n* redd*is* th*e*r for*e* oc fast
thy lot ha*n* opko*ma* mz hast
alt thz i forb*or*gen war
siden hade ha*n* trähusen ospar
elden st*ra*x wti th*e*m tende
nid*er* i grwnd th*e*m brende
han öpte siden til erik tha
ok sagde ha*n* kunde ha*ns* talen ey faa
tha erik fik th*ett*e see
wart ho*no*m sa i hiert*et* wee
ha*n* mente th*e*r mz husit fanga
oc fogate*n* sculle til ho*no*m ganga
Sua mente han ho*no*m g*ri*pa
oc enge*n* felighet lata niwte
thy ha*n* hiolt ey thro ell*er* ära
thz matte marsk*e*n mz sa*n*ne kär*e*

Erik i sit h*er*berge gik
sua sörge*li*ca hiölt ha*n* sik
ha*ns* werd talade til ho*no*m bradh
ho gaff id*er* th*etta* radh
tolken darskap for*e* taka
alt rik*i*t ko*ma* i tolik omaka
erik swa*ra*de til thz ord
thz haffua thesse bönd*er* giord
the haffua mik lat*i*t wist forsta
th*er* är ey folk ey spisni*n*gh pa
han haffu*er* ey fangit aff land*i*t skat
thy fa wj wel thz husit rath
101 thz är the böndh*er* fulla tro
vppa alt thz huss är ey en ko
värdin swa*ra*dhe medh snilla
erik i är*en* forradde illa
j sighin at th*er* är ey en ko
thz vil jach och väl tro
ij[c] [200] yxn ku*n*no the forsla
visse*li*ca är*e* the th*er* vppa
och a*n*nan spisni*n*g nogh th*er* til
forsa*n*no jach thz sighia vil
jach sigh*er* jdh*er* me*re* än
th*er* är väl hu*n*d*ra*dhe deghe*lik*e män
the tiit i gar fra marske*n* kome
thz är alt raske me*n* och frome
j faan thz väl bradhe*li*ca fresta
h*er* j byn mena the jdh*er* gästa
erik fich tha stora fara
ha*n* ville ge*r*na tädha*n* vara

Sidhan loth han the böndher kalla
vti en hoop saman alla
och sagde til them thäre
jach faar ey lenger dwälia häre
jach vil jdher her en höffuidzman fa
som mannelica scal medh jdher sta
sielffuer vil jach til vesterars fara
land och almoghana ther bewara
at marskens swena ey brenna och skinna
jach tenker vy viliom thz raskelica vinna
böndher togho tha alle quidha
badho honom ey fra sig ridha
han lydde them tha enkte aath
vden pakkadhe sich bort hwat han gath
tha marskens swena vorde täss vara
bradhelica the aff husit fara
och söchte the böndher j allo thy 102
Swa sara ta the böndher fly
the forgato bade piik oc skräppa
the monde ful ner anden släppa
oc söchte bade skogh oc kär
hwa tha bidde honom vard vär
ther vordo mange gripne och slagne
och somme ater j skoghin taghne
the varo tha ey ner swa kathe
som tha the marskens faar vp aatho
thz angradhe them tha sara
at the swa for husit varo
the viste tha engin radhe
wtan badho foghatan göra sich nadhe

then swennin ther effter erik bleff
mz stora nödh han vnt reedh
oc pakkadhe sich aff betidha
thy monde han vnt ridha

¶ Sidhan ville erik fresta
om vesterars var got at gästa
han sampnade saman en storan scara
thz monde alt mest böndher wara
vesterars borghara loth han til spöra
hurw the villo moth honom göra
the swaradhe ey haffue vy annan akt
än halla mz then mäst hauer makt
tha giorde snare ekke skäl
thy at marsken trodhe honom väl
alt hwat marsken haffde honom bereth
for erik sagde han thz släth
och for marskens swena sagde han swa
at the sculle engin vnsätting fa
haffde snare ey swa for raadh
marsken haffde erik tha väl faath
sidhan monde erik j vesterars dragha
for marsken haffde han myken agha
103 och rykte jn mz allan sin hop
j biscops gardin til biscop knop
och lath strax husit bestalla
medh sina böndher och hofmen alla
och menthe ginstan swa daghtinga
at han husith finge
biscop knop badh han tha

sith ärende til husith ga
och fögha thz j swa danth lagh
ath thz matthe sta j dagh
the aff husit giorde ther aff gaman
och swaradhe ginstan alle saman
medh then forrädhara viliom vy ey dagha
och engin fridh medh honom haffua
medh böndher vy thera matsäkkia byta
för the koma hädhan scal them fortryta
om lögherdaghen kom erik thäre
the böndher thz sara käre
thy vinterin twingade them sara
och plaghade them the aff husit ware
om aftonen the pa husit waro mätthe
fogoten sagde til them thette (Se Förf:s Ändr.)
nw görom oss hwar en halm kranz
oc görom til pukans haldh en danz
the slogho thera vindebro nidher
pukans hallara gaffuos vidher
mannelica the j hallith söchte
pukans folk thz litit öchte
puken fich ther dödha och sara
them angradho the tiit kompne varo
ther flyde tha hwar som mäst gath
the lopo fra öl och math
the forgato ther bade matsäk oc pika
hwar gladdis som ther fich viika
som erik offuer borde sath 104
tesse tidhande fich han brath
bradhelica monde han for husit fara

och hiolt the nath mz al sin skara
the lido th*e*r stor nödh aff frost
och jämbradhe sich sara aff e*n*gin lost

Om morghone*n* arla for sool vp gik
the pa hus*i*t redde at*e*r sich
the haffdo hört messo och waro mätte
erik puke tenkte ey th*et*te
tiughu och c [120] monde the war*a*
som lupo aff husith i en scara
the lupo st*ra*x vt a thz torgh
erik fich tha mere sorgh
te stokadhe om byn th*e*r väl en thima
ma*n*gen lagdo the tha j swima
the driffuo the böndh*e*r pa hus*i*t so*m* far
fylto torn stokka och thz th*e*r var
haffde the tha vist hwar puke*n* saat
vta*n* twiuel haffdo the ha*n* faath
the driffuo jn bad*e* hors och hästa
mz matsäkkia ma*n*g las the läste
huat the böndh*e*r tiit fördo
mestadelin the thz pa hus*i*t kördo
sidha*n* ko*m* röktit om alla*n* by
so*m*me badhe bidha och so*m*me fly
puka*n*s hoffme*n* sama*n* rykte
och böndh*e*rne sara til th*e*m trykte
tha marske*ns* hoffme*n* th*etta* se
at*e*r til hus*i*t gingo the
105 puke*n* togh tha mera quidha
oss dugh*e*r her ey leng*e*r bidha

vy haffuom her enga lengre dwala
wtan pakkom oss snarth vp at dala
the bönder jämbrade fast j thy
at erik ville fra them fly
oc begynte tha sara grata
mz myken jämber illa lata
och sagdo han haffde them illa forfört
medhan han flydhe swa fra them borth
sich pakkadhe hwar j sina skrubbo
synd är fatigha böndher saa tubba
then onde forrädher snare
han monde och tha medh puken fare
effter gudz byrd xiiij^{c}xxx pa vj^{e} aar
sönnedaghen nest effter sancte lucie thz var

Marsken foor tha aff stokholm mz makt
erik puka finna var hans akt
ther han la the första nath
fich han the tidhande brath
at puken torde ey bidha
wtan monde aath dala ridha
tha sagde marsken swa fra sich
ther faar jach honom visselich
hanis martinsson mon strax mot honom sta
alle dalakarla göre och swa
the sworo oc loffuade a tro och san
tha the mich hyllade til höffuidzman
at the ville aldrey fra mich ga
ä medhan jach liffua ma
j enecöpung loth marsken saman kalla

aff fiädhringa land the böndher alla
och sporde them alla tha
om the villo medh honom sta
106 the sworo alle til lika
the villo aldrey fra honom vika
och sworo om maria then rena mö
the villo heller for hans föter dö

Bradhelica marsken tädhan reedh
til vesterars the genasta leedh
aff alt länit loth han saman kalla
böndher och landbo alla
och sporde them medh snille
huj the rikit swa fordarffua ville
medhan the haffdo loffuat honom got
rykto tiith och bestalladhe hans slot
the bönder alle tha strax swara
them ther til nödde wara
Marsken viste togh ful väl
at the thz sagdo vtan skäl
for husith loth han säthia ting
som man pläghar i en ring
och loth swa genstan koma thäre
alla the böndher gripne äre
han kärde then oreth och wald
the haffdo giorth swa mangen faald
thera engna granna them döma
thy han ville laghin göma
fra liiff och godz the them dömpde
sina nadh han tha ey glömde

hwar godh ma*n* scal sich jw forbarma
altiidh *ger*na offu*er* th*e*n arma
thz haffde ho*no*m togh enkte forslag*i*t
haffde ha*n* th*e*m alla aff daghom tak*i*t
iiij[a] the värsta aff th*e*m alla
loth ha*n* vtaff hopen kalla
effte*r* thy som folk*i*t sagde
the som största scullen*a* haffde
th*e*m badh ha*n* göra sin sc*ri*ptamal 107
oc lot th*e*m bre*n*na ther j baal
thy monde ha*n* the näffste*na* göra
at alldh*e*r almogh*e*n sculle thz höra
kringom rik*i*t alla stadhe
och vakta sich fra tolkom vadha
och th*e*r vidh*e*r see
oc ey mer*e* tolken darscap thee
the andra loth ha*n* alla liffwa
for gudz sculd töm alla sach til giffua
the takkadhe hono*m* alle thär*e*
for ha*n*s nadhe och stora är*e*
Och sworo thz sculle aldrey ske
hono*m* tolken darscap mer*e* thee

Sidha*n* redh ha*n* tädha*n* brath
til torsharghe th*e*n sama nath
the borgh*ara* waro alle aff by
thz giordo the for thy
the haffde mäst mz erik hall*i*t
och almogha*ns* vtgang myk*i*t vall*i*t
the haffdo och än mer*e* giort

alt thz the aattho j k*ir*kion fört
och mentho th*er* mz swa
at the sculle engin scadha fa
Marsk*en* badh th*em* hem koma
om the villo vitha sich froma
villo the sielffue tinga for sich
ha*n* ville th*em* nadha sa*n*nelich
ma*n*g budh ha*n* til th*em* haffde
altiidh a thz sama kraffde
och loth th*em* th*er* vidh*er* wara
vta*n* the villo hem fara
tha ville ha*n* vtaff k*ir*kio*n*ne taka
och hwar ha*n* ku*n*ne th*er*as raka
108 och ville swa offu*er* so*m*ma r*et*tha
at andre scullo tess hell*er* sättha
th*er* kom togh engin aff th*em* alla
thy lot ha*n* klokkar*en* kalla
och loth vp läsa k*ir*kion thär*e*
alt borghar*a* godz vtbär*e*
kirkia*n* och p*re*stin scullo ther*is* niwta
thz andra scullo hoffme*n* byta
om kirkia*n* hell*er* p*re*stin nakat miste
gudh veth at marske*n* thz ey viste
ha*n* togh sich thz til stora quala
thy monde ha*n* th*em* thz betala

Rekbona kalladhe ha*n* alla sama*n*
the sörgde tha thz förr*e* gama*n*
ha*n* sagde vilia th*em* sköffla alla
vta*n* the villo til nadh*er* falla

the swaradhe honom medh snille
at gerna göra hwat han ville
naghat aff penninga jättho the tha
swa at the hans hyllist fa
sidhan redh han til arbogha fram
honom folgde swa mangen rasker man
ä hwar han foor loth han sich hylla
the giordo alle som han ville
jwlen han j arbogha drak
medh myken glädhi och höffuelich snach
sidhan han jn i närike redh
ther hyllade honom alle samaledh
engin loth han mere aff liffua
togh scullo the en skumpo skat giffua

Sidhan fich marsken nagher breff
the dalakarla och hanis martinsson screff
the breffuen ludde alle swa
the villo alle medh pukan sta
och villo honom hielpa j nödh
heller bliffwa mz honom dödh
then hans mortenson war marskens fogete tho
han hade befelt honom alla dalana i thro
ey giorde han ty thenne oskäl
meer än andra trodde marsken honom wäl
Sidhen marsken wardh tess wara 109
budh och breff haffde han ospara
om kringh rikit j alla endha
ath alle skuldo honom folk sendha
om tiwgundha dagh j westeras mötha

erich och dalakarla*na* hono*m* hötha
the giordho alle sso*m* m*a*rsk*e*n badh
och möthe ho*no*m th*e*r sama dagh
ha*n* haffde nog wäl r*e*ddhe män (*Se Förf:s Ändr.*)
ösgötha wesgöta smaleni*n*ghia waro th*e*r ey en
ha*n* hafde togh aff vpläni*n*gia nogh
reth sso*m* han aff west*e*ras drogh
och hafde tenkt for vtha*n* dwala
st*ra*x dragit vp i dala
tidh*e*nde mötthe ho*no*m thär*e*
ath erich och dalakarlane vthe äre
ma*n* aff hwse tho vtga
stora*n* sigh*e*r menthe the fa
the menthe och for vth*e*n meen
fa sik en konu*n*g pa mora sten
thz war alt tera akt
ath erich pucha th*e*r til haft
the drogo vt aff dala swa tyste
ath engh*e*n ter aff viste
erich meth th*e*m alla drogh
och lägradhe sik vppa hella skogh
och huggo th*e*r starcha brwtho vm sik
the tordho ey lengh*e*r draga nidh
tha the vtforo haffdo the ey akt
ath m*a*rsk*e*n hafde swa stora makt

M*a*rsk*e*n skikkade tha sit folk
th*e*r war ma*n*gh en hälad*e* stolt
och me*n*the en a*n*nan wegh ath traffua
och gyno*m* hella skogh ey draga

han wildhe koma mellan them och dala
swa menthen giorth them qwala
haffdhe hans folk thz swa giort 110
tha haffdhe enghen komit borth
marsken war tess ey wara
for hans rennara pa brothen waro
ther fik hans folk nagran skadha
han badh them strax ater draga
och wardh sara wredh
ath the ey ridho then andhra ledh
tha the aff skoghen komo til baka
tha mondhe them natthen taka
han melthe wj wiliom j nath wäre
j tessa nesta by her ära
och j morghon gantz betidha
wiliom wj then andhra veghen ridha
mz sina haldara loth han forwara
ath han for puchan wilde ey fara
hans godho män melto til honom ta
om wj konnom fly thz swa
ath erik och i komen til ordha
j matthe än godhe venir worda
marsken swaradhe them bradlig swa
erich haffuer hwarchen äro eller tro
swa lenghe the honom badho
ath han sagde jach lather idher radha
kan ther annars got aff wara
jach wil thz och ey spara
om morgonen the erik budh sendha
ath han skulde aff then darskap venda

och lotho ho*no*m widh*er* wara
ath m*a*rsk*e*n wildhe om kringh ha*n* fara
tha erik fik höra th*et*ta
ha*n* melthe jach wil idh*re* radhe settha
wile j mich medh gislen forwara
tha wil jach til m*a*rsk*e*n fara
the forentos medh ho*no*m swa
ho*no*m niclis stenss*on* och beerma*n* til gislo fa
om f*r*edagh*e*n sattis j thz lag
ha*n* ko*m* och ey for a*n*nan dagh
tha ha*n* skulde til m*a*rsk*e*n fara
berma*n* och niclis ner dalakarla*na* varo
111 ha*n* visthe ath niclis m*a*rsk*e*ns systh*er* haffde
thy ha*n* ho*no*m til gislan kraffde
m*a*rsk*e*n och erik forliktoss swa
erich skuldhe aldrigh meer moth ho*no*m sta
och aldrigh falskhet moth ho*no*m göra
om morgone*n* almoga*n* moth ho*no*m föra
til en k*ir*kio het haraker
erik loffuadhe wardha spak*er*
m*a*rsk*e*n sagde til erich mere
gör mich aldrigh otro fler*e*
mich är offtha loffuat tro aff tik
thz haffu*er* tu aldrigh hald*i*t mich
jach bröth än aldrigh wid tik swa storth
thz tu kanth bewisa til eth ordh
vtha*n* nw j th*en*na fundh
ther nöddhe tu mich til marga lu*n*dh
erik swaradhe thz skal ey ske
at jac idh*er* owenskap mera thee

marsken melte jach gör som jach findher
gudh giffue then wenskap lenghe vindher

Marsken om morgonen til haraker redh
alt hans folk och samwledh
erchebiscopen kom och thär
biscopen aff strengenes war och när
then daghen the widh haraker wentha
ath erich skulde the böndher hentha
thz war tho jnthe vthan lyg och tanth
erich sagdhe them jnthe santh
thz fröss bleste och snöde sara
thz rönthe the ssom vthe waro
thz togh tha mörchia moth quelden om sidhe
tha mondhe erich til them ridha
tha sagde marsken openbaar
tu hiölt ey thz tu loffuade j gar
erich swaradhe jach kan ey bädher
the böndher radher jach jnthe mädher
hwar j vilen skulo the idher mötha
j morghen viliom wj thetta bötha
marsken swarade thz ma wara 112
lath them alla til vesteras fara
Erich swaradhe honom swa bradh
jach weth ekke om thz är radh
the böndher vandha ey hwat the göra
the wilia mich och ey stort höra
swa bradlig mondhe marsken swara
jach bär for them enghen fara
wilia the vt a en slet gangha

jach wandher ey the wara fyrasins sa mange
tha loffuade erich och swor stora eda
om morgonen möta pa hofdista äng breda
the enghen harth vthe for vesteras la
marsken redh til westeras tha

Arla om morgonen war marsken redho
och redh vt pa the enghena bredho
the böndher komo togh ey thäre
j skultwna the then natthen äro
marsken erich ather bwdh sendhe
och spurdhe hwj han them swa vendhe
erich wardh tha ather brat til swara
ath om morgonen skuldo the ther vara
arla morgonen daghen fik waldha
marsken redh ater a enghena haldha
ther mondhe han bidha
ful när in til middax tidha
the böndher och erich ther ey kom
ther tok marsken wredhgas om
han mondhe ather erich budh sendha
och spordhe hwat han haffde ändha
hwj han wildhe ekke koma fram
och sagdhe han gör oss skam
Erich tha ather til marsken redh
och wildhe en töffrat samwledh
och badh honom än til morgonen bidha
och loffuade tha mötha betida
marsken wardh tha warat ffore
ath erich wildhen ather dara

han töffradhe marsken alt ther pa
han wenthe sigh mera hielp at ffa
thy helsingana monde j weghen wara
gestringana och mz them ffara
ner twa daga haffde fram gangit
tha hafden them til hielpa fangit
ty wardh marsken til swar ey seen 113
tu ridh ather til böndherne j geen
och segh them frilegha tesse lwndh
jach ridher til them j sama stundh
tha blegnadhe erich som eth bast
oc begynte tha rädass fast
sa sorglig han marsken swara
magwm wj tha alle feloghe wara
marsken swaradhe honom medh skel
swara the mich alle wel
tha math tu sigia them vthan spot
jach vil ey göra them annat en goth
Erich redh tha sina ledh
til rikisens radh ather marsken redh
jach seer erich mon oss mopa
han lather oss her halda och snopa
mädhen the vilia ey til oss ridha
tha viliom wj sökia them betidha
the herra swaradhe honom alla
wilia the än til nadha falla
j gören medh them en sämia godh
ath man giwther ey for myken blodh
marsken ropadhe sina skittar fram
j ridher nw i wars herra napm

hwa som nw är nakat godher
han tenke a sina modher
thog skulen j them ey sla
for än jach bedher ider swa

Marsken vp til the kirchio redh
the salga böndher wardh tha swa ledh
j presta gardhen waro the alle
han loth them tha til sik kalla
til the böndher melte han
minnis idher j hylladhe mich for höffuidzman
the böndher swarade honom medh skel
käre her marsk oss minnis thz wel
han melthe j haffuen thz illa haldhit
mykit omak haffuen j mich waldhit
mädhen idher listher j örleg liffua
114 wilen j idhra felighet nw öffuer giffua
tha wil jach slas medh idher ee
the böndher ropadho alle nee
the badho honom swa jnnerligh
ath han skulde wara them nadelig
oc loffuadhe än tha widh hedher oc äro
aldrigh meer moth honom wära
och altidh effther hans nadh at liffua
skat och rettoghet honom gerna giffua
the loffuade och ther oppenbara
medh erich sik aldrigh meer bewara
wenskap gaff tha marsken them
och badh them strax alla fara heem (Se Förf:s Ändr.)
marsken redh sidhen til vesteras heem

en bleff erich qwar ner them
mykit mwndhe han mz them endha
ath them ather til darskap wenda

Erik om afthonen j westras är
hans marthensson tha war oc ther
om affthonen ther hans marthensson sat
thera vllocho han ey thegat gath
ther godhe men satho ner honom vid bord
tha talade han tesse ordh
man menar thz är nw alt slet
wj böndher menom ey alle thz
ner dalakarla och helsinga koma saman
wj fa än tha eth annath gaman 115
twa riddhermensmän thz hörde (Se Förf:s Ändr.)
om morgonen thz för marsken rördo
marsken togh ta sara fara
jach weth erich och hanis bada j rade wara
marsken loth kalla them tha
och grep them strax badha twa
thz skulen j nw geldha illa
ath j mich swa swicha wildhe
longho haffde thetta örlog enth
haffdhen i almoghen ey for wenth
han loth them legia j tornidh nidh
jlla gaffuos the ther vidh
alla erichs swena wedher fors och swa
ä hwar han them kondhe fa
snare pakkade sik betidha
han lot sik at dala lida

medh twa eriks hestha
the han attho bestha
the böndher gripo honom tha
och haffdo honom tenkt marsken fa
han wnkom them medh listhe
for än the böndher wiste
och pakkade sik til helsinga landa
oc wardh ther gripen til marsken handa
xiiij vikor for forgik
än marsken honom til stokholm fik
ther stodh han sin rettha plaga
som alla foredhare bör haffua
pa sydher malm han honom stägla loth
alle the som giorde marsken amoth
the plägde fleste illa fara
thy radher jach hwar sik ther j forwara
daghen effther ath marsken lot hanis gripa
om westeras gator loth han hanum slipa
pa eth stägil giordis hans endhe
erich pucha han til stokholm sendhe
thy loth han honom til drozsten föra
han skulde hans reth lata göra
ther endis eriks falshet swa
han loth honom hwdhit fran halsen sla

116½ Tha hanis kröplin sporde for wiist
at Eric hade hofwdet mist
mz Erics swena han degtinga
Castelholm the honom fingo
mz twsende gyllena han them stille

oc lot th*e*m fara å huart the ville
sidh*e*n helsingha oc gest*ri*nga for fara (115)
erich pucha gripnan wara
swa sara mo*n*dhe the vndan ila
jach venth*er* the ey myk*i*t hwila
hwa ey gat renth ha*n* mo*n*dhe ridha
engh*e*n tordhe effth*er* andr*om* bida
alt thz te foro sagho the til baka 116
och reddis ath m*ar*sk*e*n skulde th*e*m taka
m*ar*sk*e*n r*e*dh sidh*e*n om alt swer*iges* rike
alle tha for ho*no*m vikå
å hwart ha*n* ko*m* j hwilk*i*t landh
the gingho ho*no*m alle til hand
och loffuade ho*no*m troskap halda
å mådh*e*n the liffuit walda

Ån wil jach sigia eth litit kiff
hwru jöss eriks*son* ende sit liff
tha degtingha*n* j swd*er*köpu*n*g war
tha han til m*ar*sk*e*n gar
och badh han sik fordegtinga
och ath han ha*n*s legdeb*re*ff finge
m*ar*sk*e*n lot ho*no*m thz giffua
och sporde hwar ha*n* wilde bliffua
saa han ho*no*m swara
ath han wildhe j waste*na* vara
m*ar*sk*e*n swa*ra*dhe ho*no*m bradha
jach vil idh*er* thz ey radha
the böndh*er* v*n*na idh*er* alle illa
the magha th*er* idh*er*t liff forspilla

han swaradhe jach wil min fara sta
swa for han til vastena
tha böndher i askahäret thz forsta
ath puchen örlogade moth marsken sa
sara gladis the ther widh
och alle i wastena samna sik
jn i klostridh the gingo
jöss eriksson the ther fingo
the waro wredhe j there huga
och thogo honom j kloster stwa
och släpedin ther vt medh hans föther
jach venther han fik tess ey böther
harligh släpedhe the han alle
ath nakken alle traporna taldhe
sidhen bundho the han a slädo som et swin
the skenkto honom hwarthe miödh eller win
117 och fördhen swa til mothala tingh
och satthen midh i then ringh
och dömdhe ther strax domen sa
ath han skuldhe fran hwdhit ga
ther huggo the thz aff vthan flärd
medh en ixe the skötto ey swerdh
the lagdho hans halsben pa en stok
och huggo swa hwdit fran hans krop
aldrigh haffde han tess akt
tha han war j sin wel makt
ath böndher skuldo swa offuer honom rada
och göra honom slika onadhe
hwat han haffde giorth dala karla foreth
jach venther han betaladhit tha alt slet

gudh v*n*ne ho*no*m togh aff sina nadha
och frelse ha*ns* siel aff alla*n* wadha

Sidh*e*n wardh rik*es* radh öffu*er* ena
en dagh j st*re*ngnes halda mena
om palma sundax tidha
the h*er*ra skuldho tidh alle ridha
m*a*rsk*e*n war och tha thär*e*
thy ha*n* wildhe th*er* fra ey wär*e*
the haffdo tha alle vitha fang*i*t
ath konu*n*ge*no*m war ey swa illa gang*i*t
vtha*n* ath ha*n* wisliga j gotlandh är
thy lagdis th*e*n dagh*e*n thär
ath the wildho alle offu*er* ena wara
hwat the wildho konu*n*ge*no*m swara
thy j swdh*e*rköpu*n*g war swa forramat
danzche och swe*n*sche hafdo thz anamat
th*er* nest om *sancte* johanissa dag vtha*n* fara
skuldo the alle j Calmar*na* wara
och skuldo haldha Calmar*na* degtinga*n* fast
och forbätra thz j swdh*e*rköpu*n*g brast
tha wordho the alle i st*re*ngness öffu*er* ena
ath Calmar*na* degtinga*n* halda mena
til kalmar*na* skulde drozst*e*n och m*a*rsk*e*n f*ara*
erchebiscope*n* skulde och meth th*e*m wara
och ma*n*ghe godhe män fler*e*
hwa th*e*m wildhe vpthälia mer*e*
Än wordo the offu*er* ena swa 118
at marsk*e*n fik droztin nycopu*n*g ta

thz monde thz valda
at marsken ville ensam Stokholm behalda

Genstan ther effter tha isen vpgik
til pryzen pakkadhe konungen sik
medh the prydzke herra ändadhe han täre
jach tror thz pa Sweriges bedzta ey wäre
tha han haffde ther änth
til gotland foor han ey senth
och screff the swänska swa til
at han ey til calmarna vil
för än om natiuitatis marie ther nesth
thy at rikes radh aff danmark haffde swa stadfäst
Sidhan swenska radhith var a stadh farith
och haffdo lenge pa reysan warith
tha the j ydhasund komo
thenna tidhande the ther fornomo
the vändo om kring och waro ey seen
hwar foor ater hem jgen
och ville strax redho wara
om natiuitatis ater til calmarna fara

118½ Medan marsken waar vti the reeso
dalakarla giordo honom stora neeso
hans fogeta ok swena slogo the i häll
thz giordo the vtan sak ok skäl
vermana spordo the tidende braat
the slogho oc then foget marsken hade them sat
Alla bönder mente egna herre wara tha
ty slogho the tolkan darskaap oppa

strax marsken thz sporde
hurw bönd*er*na mot ha*n*s tiänar*e* giorde
ma*n*ga breff han thom tha sände
at the skulle syn darskaap wände
oc böte thz the broted hafde
the agtade tog ey huat marsken sagde
vtan trugade fast mer*e* ylla göre
oc sagde efter m*a*rsken eyncte spöre

Marske*n* redde sich som ha*n* ku*n*ne bedzst (118)
och redh a stadh til calmarn*a* medh häst
tha ha*n* kom til höxby swa när
vissa tidha*n*de mötthe hono*m* thär
at konu*n*ge*n* tha ey ko*ma* vil
the j calmarn*a* waro sc*ri*ffuo ho*no*m thz til
Erchebiscope*n* och droztin ho*no*m the budh se*n*de
och badho honom ath*er* vända
och badho ho*no*m sich j skäni*n*ge bidha
the ville st*ra*x tiith efft*er* ridha
thy konu*n*ge*n* loth th*e*m vidh*er*w*a*r*a*
at ha*n* ville st*ra*x til danm*a*rk*is* fara
som the badho marsken giorde
lit*i*t efft*er* ha*n* thz sporde
at aff swensca rad*i*t ville til konu*n*ge*n* fara
Erchebiscope*n* och biscop magn*us* the varo
Droztin och hanis kröpelin ville och mz 119
th*e*ra vilia tha var thz
ey för at*er* til Swer*iges* dragha
än the konu*n*ge*n* medh sich haffwa
th*er* medh ridho the til lund

och lagho ther longa stund
the fingo ther tidhande rama
at konungen aff däner slotten anama
och fich them sina fäddre at valda
thy the danske sich illa hallda
han ville the danska gripa och sla
swenska menthe han och göra swa
thy haffdo the komit til honom vist
alle haffdo the huffwth mist
the swensca togho illa fara
och villo gerna hema wara
tha tok biscop magnus och hanis sich til
ath the til konungen fara vil
och lata honom fullelica forsta
Sweriges rike friith ater fa
om han vil halda daghtingan och ordh
som i calmar var loffuath och giordh
Erchebiscopen och droztin varo ey seen
the pakka sich strax til Sweriges j gen
tha biscop magnus och hanis hadhe konungen thz
tess gaff han ey myken akt [sakt
togh ändadis thz ther medh thäre
at konungen och the swensca scullе väre
ther nest om olaui j calmar til orda
oppa badha sidhor calmar daghtingan fulborda

Biscop magnus och hanis foro strax hem
litit effter j arboga mötte rikes rad them
om martensmässo tid thz war
at the dagen höllo ther

th*er* vordo the swenske swa offu*er* en*a*
th*e*n daghe*n* j calmarn*a* halla mena
Marske*n* kärde sig thär stort
hurw dalakarla oc värma hade giort
oc haffdo ha*n*s swe*na* slaghit
th*e*ra hästa och haffuor bort taghit
ha*n* ville thz swa *ger*na hämpna 120
om gudh vnna hono*m* the ämpne
the hono*m* alle swara
th*e*m tykte thz ey radh wara
vy frukta atj th*er* scadha finge
thy är thz bätre at vy daghtinga
Marske*n* var swa brath til swa*ra*
th*er* om vil jach sta mi*n*a fara
jach vil mz gudz hielp beställa swa
at mi*n*e th*er* engin scadhe fa
the hono*m* at*er* swara
hurw ku*n*ne thz wara
Marske*n* swa*ra*dhe jach sigh*er* jdh*er* sath
jach menar wa*ra* i dala om jwla nath
först j henamora swa j twna
tha menar jach th*er* medh th*e*m rwna
at hwar th*e*ra mist*er* hand oc footh
tha faar jach for mit houuodh booth
Swa tädha*n* til mora ridha
och göra th*e*m th*er* sama quidha
och sidha*n* jn j värmelanda
och göra th*e*m th*er* th*e*n sama vanda
thy wta*n* almoghe*n* faar nagha*n* agha
the lydha oss aldrey j wa*ra* dagha

the swaradhe honom sidhan alle måste
fulfölghen thz än medh thz bedzste
droztin swaradhe jach vil them wända
om jach kan thz nagherledis ända
oc haffua min budh ospara
ath lata them jn j dalana fara
hwat swar mich vidherfar
them scal thu raskelica varda war (Se Förf:s Ändr.)
ther medh haffde thz en ända
och hwar tädhan ater hem vände
sidhan kalladhe droztin marsken til sich
och sagde son jach sigher tik
121 Nw haffde jach ämpne om jach ville
at göra mothe tik ful ille
Marsken swaradhe medh tokt och soma
hurw sculle thz til koma
Droztin swaradhe honom ther til
son jach tik thz sighia vil
biscopa prelata riddara och swena
köpstadz men böndher och alle mena
the mona tik alle onde wara
och alle sara offuer tik kära
Marsken swaradhe til thz ord
jach veth mich ey haffwa them ont giordh
forlate them gudh mich valda thetta
thy at thz görs mich til oretta
Marsken redh sidhan mz sina swena
til Stokholm ther jwl han halla mena

Droztin marskenom sidhan budh sende
at han medh dalakarla haffde en ända

Swa at th*e*r sculle om xiij^{e} dagh
aff dala wa*ra* xij j enecöpu*n*gx stadh
Aff alla dala scullo the haffua makt
och hwat the sighia scal bliffwa saght
Thy bidh*e*r jach tik son kär*e*
at thu jw och tha var thär*e*
Och ridh tiith medh fa hästa
at vy almogha*n* ey forgästa
Swa monde och marske*n* til enecöpu*n*g fara
at thz sculle ha*n*s sculdh ey wara
gensta*n* ha*n* kom j th*e*n stadh
droztin hono*m* til sich badh
Marsken tha st*ra*x til hono*m* gik
oc wiiste nog ha*n*s onda swik
Drotztin vnfich hono*m* väl
och badh hono*m* ko*ma* hel och säl
en lith*e*n stund the th*e*r saatho 122
the giordo th*e*m gladh drukko oc aatho
tha mälte droztin och sagde swa
Jn j en lith*e*n stwffw viliom vy ga
än sagde droztin hwar mon bädzt dugha
the swa*ra*dhe j clost*er*ith är en stwffua
rik*is* radh th*e*r jnga
tha mälte droztin och sagde swa
the ord haffva vy j dagh h*e*r hört
th*e*r dala sendebudh haffua framfört
tha aff gudz nadhom thz vardh*e*r väl goth
togh sighia tesse alle vta*n* spoth
at the vilia aldrey ä medha*n* the liffua
tik nagha*n* tiidh mer*e* scath giffwa

for thy som jach sighia vil
the sighia th*er* naghra saka til
vppa th*en* första göra the skäl
tha j vorden vidh skultwna forlichte väl
sidha*n* ridho the til vest*er*ar*s* gästa
th*er* misto the th*er*a hästa
Thz and*ra* är som th*em* fortykte
at thine swe*na* giordo th*er* rykte
at thu ville mz tusanda hästa tiit ridha
thy baro the for tik quidha
Och sighia the th*em* var ky*n*nath illa
benkt gu*n*nass*on* th*em* fordarffwa ville
och at ha*n* var en hardh*er* man
th*er* for*e* slogho the han
vidh hwa*r*ia th*er*a kära droztin sagde
ä vidh ända*n* ha*n* thz lagde
at the villo aldrey marske*n* swa*ra*
och ey mer*e* hono*m* lydoghe wa*ra*

Tha droztin haffde vt sakt
swaradhe marske*n* medh fulle akt
Och sagde fadh*er* ma jach nw swara
han sagde thz ma väl wara
123 Til thz första som j rör*e*
at the vilia mich hwazke swa*ra* hell*er* hör*e*
thy the misto th*er*a hästa
tha the j vest*er*ar*s* gästa
Rik*es* radh thz väl wetha
jach loth efft*er* th*er*a hästa letha
alt th*er*as thz jach ku*n*ne finna

thz fingo the jgen bade mere och minna
Och var mich leeth gudh thz viste
at the ther en pening miste
Thz andra them fortykte
at mine swena giordo rökte
om the manga hästa
at jach ville them gästa
mine swena mona her wara
til thera bruth sculo the sielffue swara
som the sighia at bent gunnasson ville
them alla fordarffwa illa
thz var huadzke reth heller skäl
at the sloghen for thy j häl
är her nagher honom skylla vil
ther vil jach fullelica swara til
hwat thz kostar godz heller liiff
jach vil thz böta vtan kiiff
Til hwaria sach ther marsken swara
ordstäffuit monde jw swa wara
wtan man kan thz swa finna
at the honom medh rettha offuervinna
the sculo honom lydha och skatta tha
heller the sculo alfändens vllykka fa
än swaradhe marsken tha medh haste
som ogillan pening sculo the mich ey aff kasta
jach scal förra ther om beswära
alla the mina venir ära
Droztin mälte och sukkadhe harda 124
jach rätz her vil ey goth aff warda
ther medh skildes the tha swa
at om morghonen arla ather saman ga

Om morghonen marsken droztins budh fich
bradhelica han til honom gik
Droztin sagde til honom tha
vtj ena stwffuo viliom vy ga
och se hwart thetta vil viika
om vy kunnom thz forlika
Swa at ther är ey mange näre
the som höra thera käre
Marsken vardh swa brath til swara
käre fadher lathen thz fara
jw flere ther är när
jw liwffuare mich thz är
Jach an thz väl at alle forfara
om jach är swa ondher man sigher mich wara
kallen them heller pa torghit vth
och hören var ärende offuerluth
tha droztin fan thz wara vist
at honom kunne ey hielpa hans list
han haffde alt ment thz swa
at han sculle dalana fa
och hans son vesterars fangit
om hans vilie haffde fram gangit
Sidhan loth han saman kalla
vti ena stora stwffuo alla
Swa manga ther j byn wara
och hörde thera ärende openbara
Marsken sporde them mz snille
hwat the honom skylla ville
the swaradhe honom strax vtan spoth
enkte skyllom vy jdher vtan goth

Droztin mälte strax ther vidher
j gangen vth och beradhin jdher
Än sporde marsken annan tiidh til
hwat the honom skylla vil
the swaradhe ater tha medh skäl 125
vy skyllom jdher enkte vtan väl
än swaradhe droztin vtan gaman
beradhin jdher bäter och gangen saman
Marsken sagde tridhia sinne
är her naghan man jnne
ther mich haffuer til at tala
jach vil honom swara vtan dwala
Och aldrey för hädhan ga
hwat retthin giffuer vil jach sta
for benkt gunnasson och mich
thz sigher jach her sannelich
hwat thz kostar godz heller liiff
thz vil jach her böta vtan kiiff
ather swaradhe dalakarla thäre
vy vithom jdher ey vtan dygd och äre
Ather swaradhe droztin tha som för
j beradhen jdher bäter och gan a dör
thz är ey alt som thu sigher
han menar alt annat ther star och tigher
the böndher gingo vth och ater jn
thera kära war ey annat j thz sin
än thz som droztin haffde förra rört
tha marsken haffde thz alt vt hörth
tha swaradhe han them swa släth
at alle gaffuo honom räth

sidhan sporde han the böndher tha
om the villo honom til rettha sta
the swaradhe honom tha alle thäth
nadh är mykit bätre än räth
vilin j oss jdhra nade giffwa
effter jdher vilia viliom vy liffua
och aldrey offtermere mot jdher sta
then stund ther vy liffua ma
126 Marskens swena waro och näre
j retthin gaffuo the sich thäre
engin sculd the til them finna
och medh engin reth öffuervinna
sidhan forentes the swa
Marsken gaff them venscap ther vppa
at the scullo lidha plight och mödha
fasta och böta effter the dödha
och al hans skath the vtfästa
jnnan kyndelmesso ther nesta
thz loffuadhe the vidh hedher och äre
at thz swa sculle stadhelica väre
ful väl marsken tha forfan
at droztin honom ey goth an
och forstodh tha hans onda vilia
han ville honom fra daal oc vermeland skilia
Än är bätre at en tigher
än mena onth then han goth sigher

Marsken sidhan tädhan reedh
til stokholm then genista leedh
Naghat ther effter han tidhande sporde

at vermelandzbo sich redha giorde
och haffde fangit sich en höffuidzman
torsten jngeldsson swa heeth han
Marskens swen war han än tha
tha likaväl munde han mot marsken ga
thz var ey för eth fiärdungx ar
thz han ydhelica ner marsken var
torsten sampnade värmana alla
the sagde ville örabro bestalla
aldrey giorde marsken them vtan väl
togh at the slogho hans foghat jhäl
han ville jw fulfölghiat mz thz besta
thz halp honom togh ey mästa
strax marsken monde the tidhanden fa
them loth han droztin vndersta
och badh honom om hielp tröst oc radh 127
droztin screff honom ater brath
honom tykte wara bäste
at man medh daghtingan freste
Marsken screff honom ater tha
ä mädhan vy töffua swa
wara fianda stärkia sich j alla ända
almogen the rath fra oss wända
Ater swarade droztin ey bäter
mith ämbite thz ey kräffuer
nogot örlög mz thom opstinga
ty töcker mic bäst at degtinga
tha marsken fich thetta höra
han badh sina swena redho göra
tha var ner honom en tröster man

han het aruidh swan
Marsken badh honom ridha medh
han swarade gerna gör jach thz
Marsken befaal sina swena j stadh
fullelica göra hwat Swan them badh
Som han sielffuer vare ner
thz loffwade the alle göra thär
sidhan screff marsken j alla ända
at alle scullo til vermeland vända
och swan alle lydha och höra
hwat han badh scullo the göra

Fogeten aff örabro bödh sidhan marsken til
at wärmana honom jw bestalla vil (*Se Förf:s Ändr.*)
Oc screff them wara' thäre
oppa vj [6] mila näre
tha marsken thz sporde
sielffuer han sich redho giorde
oc redh til örabro swa brat
forsymade hwadzke dagh heller nat
tha vardh han var thäre
huru swan mötte torstens här
tha bönder fingo hoffmennena see
tha skildes at oc flyde alle the
128 vtan try heradh rykte mz torsten jn
sich ther at väria var thera sin
Swan effter them jn drogh
å hwar han foor bödh han them nogh
badhe mz bön oc swa medh radhe
at the scullo alle falla til nadhe

och bätra thz the brutit haffde
Marskens skat han och kraffde
han badh them sich vakta for scadha oc skam
och leggia the forrädhara fram
som thz haffde mäst vallith
at the haffdo moth marsken hallith
the loffuadhe honom göra swa
och aldrey mere moth marsken sta
togh haffdo the lönlich budh mellan sich
at göra marskens swena swik

Tha swan j jössis heradh kam
vissa tidhande han ther for nam
at böndherne sich sampna alla
och mestadelin saman halla
Swa väl the honom hyllade och sworo
som the andre ther vndan foro
then sama nath mentho the tha
Swan antigia gripa heller sla
tha swan the tidhanden sporde
raskelica han sich redho giorde
oc saa strax rykte han 129
tith han the bönder fan
reth som jämpnt var dagh och nath
tha wart han warse braath
hwar bönder pa et näs hade lägrat sik
isen ther mäst om kring gik
broto haffdo the och huggith for sich
tha mälte Swan til them alla
wy viliom pa sanctj örian kalla

huilken hoffman nw är godher
han tenke pa sin godha modher
the böndher vordo betidha wara
hwar the hoffmen pa jsen fara
och redde them til väria mest
som the kunno aldra best
hoffmenene ropadhe om bönder villo lifua
vnder marskens nadhe scullo the sich giffua
vilen j alle liffua hele
j gan til swan vy viliom jdher fela
bönder swaradhe ater swa
vy felom oss sielffue hurw thz kan ga
thorren j ällist til oss fara
j finnen vy viliom jdher ey spara
sidhan rände hoffmen them strax i mot
och fiöllo genstan aff til footh
medh stor mandom the til them gingo
stora hug the böndher fingo
sla dödh the hoffmen alle öpa
och bönder tha at skoghen löpa
the glömde quar bade piik och skräppa
och takkade gudh the kunno sleppa
130 vidh xl oc c [140] bönder sloghuss ther j häl
förre matte the haffwa styrt thz väl
hoffmenene fingo alla thera hästa och slädher
och swa myken flat kaka mädher
tiwghu och hundrada hoffmen the waro ey flere
vij^c [700] varo bönderne och än mere
wärmelandh the tha betwinga
sidhan the aldrey moth marsken gingo

the hylladhe swan th*e*n köne ma*n*
och badho for gudz sculd alle ha*n*
ha*n* sculle th*e*m ey fordärffua
wta*n* th*e*ra bedzsta til marske*n* värffwa
Swan lisadhe th*e*m j th*e*n wadha
och togh th*e*m alla sama*n* til nadha
wta*n* friisdala och älffuedala
the fingo än mer*e* quala
thy the wltho the oskäl
at marske*n*s foghat vard slagh*e*n j häl
for th*e*m vard sköfflat mer*e* och mi*n*ne
alt thz ma*n* th*e*r ku*n*ne fi*n*na
sidha*n* haffde swan budh ospara
efft*er* torste*n* jngelss*on* loth ha*n* fara
the söchte alt thz the ku*n*no
til tess the hono*m* fu*n*no
och än en a*n*nan fingo the wp leth
jösse hanss*on* swa ha*n* heth
j vermeland ha*n* höffuidzma*n* vär*e*
for än torsten jngeldss*on* kom thär*e*
th*e*r medh ändad*is* th*e*ra mal
the bränd*es* badhen pa eth bal
the lidho mäst alle tolke*n* wadha
som marske*n* mena at forradha

Sö*n*nedagh*e*n nest efft*er* fasto gangx tidha
scullo alle her*re*na til arbog*is* ridha
thy monde thz at valda
en h*er*ra dag scullo the th*e*r halda
tha haffde marske*n* j sin akt

the ordh ther droztin haffde honom sakt
at rikesens men honom onth ville
och alle vntho honom illa
thy badh marsken alla thäre
swa manga ther monde wäre
biscopa prelata riddara och swena
köpstadha men bönder och alle mena
at the for gudz vilia
honom vidh thz höffuidzmanz döme skilia
han villeth fortiäna alla dagha
at the villo honom thz fordragha
the gingo alla at beradha sich
och swaradhe honom ater bradhelich
her marsk vy bidhiom j waren ey vredh
vy haffuom alle sworit jdher en edh
jdher for höffuidzman viliom vy halla
ä medhan gudh an oss liffuit walda
til then dagh vy konung fa
och vitha hurw om konung erik kan ga
och haffuen j sworit oss swa släth
at hielpa och halla vidh lagh oc reth
Marsken swaradhe jach star jdher til
jdher vilia jach och göra vil
jach vänter droztin gladdes ey mästa
tha the marsken swa stadhfäste

Ther nest effter om pingxdagha tidha
the herra fingo ey lenger bidha
the scullo tha til calmarna fara
om midsomar sculle dagtingan wara

Droztin och marsken foro tiit tha
Erchebiscopen sculle och göra swa
benkt jönsson benkt godzscalksson oc andra flere
aff östergötland smaland och manga mere
bade biscopa riddara och swena
som then daghen och sochia mena
Erchebiscopen tha ey lenger van
än til nycöpung ther dödhe han
gudh forbarme sich offuer hans siel 132
han störkte gerna reth och skäl
tha the herra j calmarna äre
aff danzske radet mötte thom there
Erchebiscopen aff lund, her eric krommedike
her martin jönsson oc flere slike *(Se Försl. Ändr.)*
konungen monde them tiit senda
hans ärende scullo the ther ända
konungen for sielff aff danmark
til gotland medh en hoop swa stark
al then skat til riken hörde
konungen tha til gotland förde
han hade ey degert effter glömt
vtan tok alt thz j folan war gömth
sa oc bössar oc wäria mz
til wisborg förde han alt thz
the danske lotho thera ärende forsta
at konungen kalmarna daghtingan ey halla ma
wtan swenske ville henne sachtare göra
och vnna konungen try slot ther före
at fa danska huilka han ville
thera swenska friiheth mente han spilla

sidha*n* togh marsken fortryta
at konu*ngen* ville daghti*ngan* bryta
Och swar*a*dhe tho*m* swa th*er* til
at han thz ey göra vil
th*er* medh skild*es* the tha
än lot marsken konu*ngens* sendebud forsta
ville ha*n* än jn j rikit fara
togh sculle vtlendzke ey medh ho*no*m wara
the villon än *ger*na for konu*n*g halla
och v*n*na ho*no*m lande*n* och slotte*n* valla
th*e*ra lagh mentho the tha nywta
oc alzeyncte ther aff bryta (Se Förf:s Ändr.)
133 Droztin och marske*n* th*er* ey leng*er* bidha
at vplande*n* lotho the sich lidha

Sidha*n* tok marske*n* at huxa vppa
hurw ha*n* sculle ena hust*ru* fa (Se Förf:s Ändr.)
oc tok draga vilia til
ena jomf*ru* som jach sighia vil
hon var födh aff godha äth
toght och äre gömde hon släth
gudh haffde he*n*ne väl skapath
enga fäghrindh war aa he*n*ne tapath (Se Förf:s Ändr.)
134 Och dyghdelich j alle mattha
badhe mz si*n*ne och swa mz lathe
Marske*n* loth thz he*n*na fadh*er* for sta
ha*n* togh th*er* ey langt beradh pa
Swa *ger*na so*m* marske*n* he*n*ne haffwa vil
tha lotho he*n*na frendh*er* vilia th*er* til
sidha*n* loth marske*n* redha tha

j Stokholm sculle thz hoffuet sta
Marskens syster gaffs och tha en man
clauus niclisson swa heeth han
han var föddher j skane aff godha släkt
Marsken och henna venir var thz täkt
thy han var bade manlich riik och vijss
alle the han kände gaffvo honom thess priis
Marsken loth kringom rikit senda
och bödh sich gäster j alla ända
biscopa och riddara loth han tiit kalla
frwr och jomfrwr och godha men alla
badh han til Stokholm til sich koma
och haffwa ther skämptan mz glädhi och soma

Naghra stund för hoffuet gik vppa
monde en dagh j telghio sta
rikesens men waro ther alle mäste
biscopa riddara och swena the bäste
konung eric theres sändebud tedan sände 135
oc tha honom til rätta stämpde
at ynnan xij vikor wid moresten wara
oc thom ther til rätte swara
om han thz ey göra vill
et annat vilia the göra ther til
the wordo oc ther sa ofuer ena
at konung eric aldre hylla mena
vtan at han thom alla fulslät
lethe nywta theres bescrifna rät
om nogor honom förra hylla ville
äro liiff oc gotz sculle han forspylle

tha tesse är*e*nde ände waro
drozsten kärde sa saara
for rikes*ens* rad syna nödhe
at han kunde sig ey födhe
aff the län han tha hafde
aff m*a*rsken han än mer*e* krafde
tog hafden nycöpu*n*g mz al sin län
viborg hafde*n* th*er* til än
Semitwna torstwna h*er*ed och lagund
Asunda h*er*ed oc Haghund
Swa oc then roden biörnö i ligger
mer*e* hielp ha*n* än aff m*a*rsk*en* tigg*er*
marsken sig ofuer han forbarmer
ty ha*n* kärde sig swa armer
oc fik hono*m* gäst*ri*ngeland th*er* til
ty han hans vilia jw gör*e* vil
Sid*en* sagde marsken til drozsten thär*e*
jac far ey länger wara här*e*
Til stocholm iac fara vil
oc lata redha then kosten til
min sc*ri*uar*e* oc mit jncigle lat*er* iac h*er* qwaar
han skal tagha idher til waar
oc besigla thz i hono*m* befala
om the är*e*nde rikes*ens* rad her taala
bade til da*n*marks oc tydzke städ*er*
drozsten ok m*a*rsken skilias th*er* mäd*er*
drozsten lot tha göra breff
til Helsingeland ha*n* thz screff
vtaff marskens mwn mu*n*de thz lywda
136 Helsingana swa tilbywda

at the skolo drozsten lydoge wara
ok engom androm höra eller swara
heller thz budh ha*n* tiit sände
hans är*e*nde the*r* at ände
m*a*rskens incigle ha*n* the*r* forträgte
m*a*rskeno*m* thz tha saara fortögte
at drozsten i ha*n*s fraw*a*r*a* thz giorde
oc hono*m* ey the*r* om sporde

Th*er* nest eft*er* mu*n*de bryllop*i*t wa*ra*
the h*erre* alla til stocholm fara
Marsken vnfik tho*m* mz priis oc är*e*
oc bad th*e*m alla gudj velko*m*pne wär*e*
om lög*e*rdag affton the brwd*er* koma
the wordo vnfangne mz är*e* oc soma
m*a*rsken for sieluer vt mot them
mz hono*m* mong*er* riddar*e* oc sween
pipar*e* baswna oc alzskons leek
ma*n* ther tha nog höra fik
vid grabrödra holm the forst lände
mongt örss oc gang*er* marsken tit sände
mz dyra sadla oc kostelig redhe
the*r* war tha glädj oc engen wredhe
A gat*er*ne war tha myket trang
ty lekar*e* giorde the*r* myk*i*t bangh
the foro tha jn pa stocholms fäste
sa mo*n*ga gode gladha gäste
om samo affton wordo the fäst
oc gingo st*ra*x til bord the*r* näst
atho oc drucko oc gladdes fast

ty at tho*m* ther eyncte brast
Clarhet win myöd ok mwst
mat oc dryk war engen brust
sa mo*n*ga rätter waro thär*e*
thz sa*n*na the th*er* waro när*e*
forgilte brynna*n*de sa kostelig
thz ma man sigia sa*n*nelig
dantzce ok leka wa*ra* ympnet ther
the vnga hälethe ränna mz spär
oc öfde ther dyst mz myken kraft
th*er* stagx synder sa ma*n*gt et spärsskapt
137 rike gafwor skeptes ther*e*
mz the gode gäster th*er* är*e*
th*er* öfdes oc sa mo*n*gahonde käte
at enge*n* länchte i tolken läte
Alle the bäst i sue*r*ige är*e*
waro tha mäst alle thär*e*
aff b*isco*pa p*re*lata ridda*ra* oc swena
ffrwr oc mör oc alla mena
thz rwm war ey a hused tha
thz war joo fult mede*n* i kunde gaa
oc än monge a golfuen gingo
so*m* ey rwm at sithia fingo
J xij dagha mu*n*de thz hofued sta*n*da
th*er* war nog glädj foruta*n* vonda
tha som th*etta* bröllopit war
war m*a*rsken iempna xxx aar
oc visseliga at thz sy*n*ne
war ha*n*s daga hwadzke meer ell*er* my*n*ne
efft*er* gudz byrd xiiij^c^xxxviij [1438] aar

sõndage*n* efft*er* s*ancti* fra*n*ciscj dag thz war
thz fyõl sik tha sa i lagh
lõg*er*dage*n* nest for*e* war fra*n*ciscj dagh

Med*e*n drozten i thz bryllop waar
õfde ha*n* syn gambla paar
oc hafde mz b*isco*pana rad oc agt
at skilia m*a*rsken aff synne magt
hono*m* tõgte tha wara got vid*e*rtaka
ha*n* mente styra riket vta*n* omaka
m*a*rsk*e*n hade tog mo*n*gan ondan dag
for än han komet i thz lagh
at all almog*e*n vtan fara
hono*m* oc rikes*ens* rad sa lydoge wara
the betänchte tha et swikeligt synne
hurw the skulle m*a*rsken ofuer vinne
oc togho thz tha fore saa
at xij aff radet skulle sama*n* gaa
oc ofuirwäge rikes*ens* bästa
oc thz vti ena sc*r*ipt opkasta
the ypperste so*m* thz skulle gõre
forbundo sig alle mz drozten fõr*e*
at skepe hono*m* riket efter hans vilia
oc marsken th*e*r tha fran skilia
bland de xij waro m*a*rsk*e*n somo godo
st*ra*x the sa dana falzchet forstodo
m*a*rsken warade the th*e*r vid
at wagta sig for tolken snidh
En dag the xij saman kalla
m*a*rsken oc rikes*ens* män alla

138 the sagde wy hafuo*m* haft stor omaka
oc ku*n*nom tog ey her geno*m* raaka
vta*n* at huar siger oss aff fulla akt
at huat wy göra skal blifua vid magt
oc besegle oss alla et breff th*e*r oppa
vid heder oc äro th*e*r aller fragaa
drozten war sa snart til swara
mit jncigle skal h*e*r r*e*dhe wara
huat i vele besigla eller ända
eller skal iac th*e*r fra wända
thz lofuer iac idher alla här*e*
bade vidher heder ok äre

Sid*e*n spordo the marsken til
huat ha*n* th*e*r til göra vil
ha*n* swa*ra*de Jac besigler huark*e*n lit*i*t ell*e*r stort
for än jac vet huatj hafue*n* giort
J magen pa sa dana är*e*nde falla
jac besigl*er*et eller holler*e*d ey mz alla
huati hafue*n* giort eller hafue*n* i hugho
thz forkynne*n* morgon i warf*ru*gilstuo
Jac byud*e*r b*isco*pa p*re*lata ridd*ara* oc swena
köpstademän oc alla mena
at morgon betide i th*e*r waren
vid höxte bud i thz ey sparen
the komo om morgonen alle saman
thz gik tha drozten fast aff gaman
m*a*rsken hono*m* lwt at sporde
hwy ha*n* sa mz ha*n*s incigle giorde
i gode tro fic iac id*e*r thz

i besiglden fra mic helsi*n*gland th*e*r mz
thz giord*e*n i mic mz onda liiste
sa at iac th*e*r af alzencte wiste
Sid*e*n lot m*a*rsk*en* tho*m* alla forsta
ha*n* ku*n*de ey leng*er* forhallat sa
iac vil veta om iac scal radha
eller oc blifua vnd*e*r drozt*ens* nadhe
Sid*e*n sagde m*a*rsken til tho*m* alla
ho so*m* nw mz mic vil halla
the fölie mic nw alle aat dör
the and*r*e blifue jnne qwör
m*a*rsk*e*n tha aat dören treen
th*e*r blifuo ey mo*n*ge jnne igen
vta*n* biscopa oc nog*r*e andra fa
the andre alle mz m*a*rsk*en* ga
m*a*rsken tha til huset wände
b*isco*pana tha st*ra*x til hono*m* sända
Och badho hono*m* ey vredhgas swa 139
wta*n* ath*e*r til th*e*m ga
haffu*er* droztin giort hono*m* oskäl
vy viliom thz forlicha väl
Marsk*e*n loth th*e*m at*er* swara
thz ka*n* swa ey leng*er* wara
mich ma jw en tiidh fortykkia
at droztin vil mich altiidh fortrykkia
ha*n* var togh aldrey j nogot kiiff
tha jach swa offta waghad*e* mit liiff
och haffu*er* lidhit sorgh nödh och wanda
for rikes*ens* gagn och bestanda
thog vil jach j morgh*e*n til th*e*m ga
j clost*er* stwffn j sigh*e*n th*e*m swa

Om morghonen loth marsken saman kalla
j closter stwffwn rikesens men alla
the och alle ther in gingo
och aff honom höra fingo
At aldrey medhen han liffua maa
willen sielff annar for rikit staa
Wille the herra cristiern ther til haffwa
tha sculle the thz honom fordragha
tha swaradhe honom alle swa
medhan thz scal jw swa til ga
tha viliom vy alle vidh jdher bliffwa
och herra cristiern offuer giffua
Sidhan hyllade the tha marsken alla
Marsk och rikesens forstandare honom sidhan kalla
han sculle tha ena slot och län badhe
skiffta och forläna mz rikesens radz radhe
Alle fornyadhe ther slotloffuan tha
til marskens hand sculle hon sta
Droztin tok thz mykit til fara
at marsken sculle hans höffwidzman wara
och var ther fore illa vredh
Swa hans son och samuledh
Ey han tha i hiärtad lade
at han för marsken i stocholm hyllat hade
togh loffwadhe the honom badhe tha
the slotten sculle honom open sta
som the j värio haffde
ä när han them kraffde
140 ther medh ändadis swa thäre
at marsken och droztin sculle venir wäre

gästringaland tok marsken tha (Se Förf:s Ändr.)
ther medh fich thz hoff en ända
hwar ather hem tädhan vände
Hans kröplin for til Abo
then winther bleeff han ther mz roo

Marsken ville och ey lenger bidha
wtan lot sich til vesterars lidha
sina ämbitzmen han sporde
hurw dalakarla skatten giorde
the swaradhe honom ey seen
at han stodh alldher mäst j gen
the haffdo och än giort engin skäl
fore thz the slogho marskens foget j häl (Se Förf:s Ändr.)
Marsken tha strax j vpland screff 141
til sina swena swa mangh breff
och badh them strax redho wara
medh häst och harnisk til honom fara
the tordo och ey lenger bidha
the mondo strax til honom ridha
genast effter martinsmesso vtan dwala
tha redh marsken vp j dala
och stämpde the dalakarla saman
thz gik them tha vtaff gaman
the mondo tha swa rädde wara
at marsken wille illa medh them fara
östra och västradala bödh marsken tha
til gagnäff alle moth honom ga
the tordo ey för än the loto sich fela
thy ath the villo gerna liffwa hele

Marske*n* feladhe th*e*m alla til sich
och sagde til th*e*m toktelich
kär*e* wenir hwj är thz swa
atj medh mi*n* skat swa at*er* sta
Mi*n*nis jdh*er* och thz ful wäl
atj sloghin mi*n* foghata j häl
och alt thz j haffue*n* loffwat mich
thz är enkte vta*n* fals och swik
the böndh*er* swa*ra*dhe alle medh skäl
kär*e* h*er* marsk vy kä*n*nomps thz väl
vy haffuo*m* och lenge fa*r*ith ville
och giort moth idh*er* myk*i*t illa
vilen j oss til nadha taga
vy lydom idh*er* g*er*na j wora daga
thz scal oc aldrey nogor for*e*fara
oss naka*n* tiidh me*re* moth jdh*er* wa*ra*
hwarke*n* medh g*er*ni*n*ga hell*er* radhe
och faam vy nw jdhra nadhe
och viliom bötha effte*r* waro formagho
thz vy jdh*er* foghat slogho
142 Tha marske*n* th*e*ra ödmywkt hörde
stora nadh ha*n* medh th*e*m giörde
ha*n* hände möghe*li*ca sona och böt*er*
the fiöllo alle a knä for ha*n*s föt*er*
ha*n* gaff th*e*m til alla sacha
the loffwadho hono*m* at wara spache
j twna gik thz och tesslike
the loffwadho marske*n* aldrey swika
Swa giorde the och j henamora
medh stora edhe the thz sworo

Sidhan redh marsken til vesterars j gen
och loffwade gudh at han fich ey men
Joan karlsson sende han til droztin tha
och loth honom allaledis forsta
hurw honom var j dala gangit
och at the haffde honom väl vnfangit
och bödh honom mere til
at han en dagh j sudhercöpung halla vil
om xiii[a] dagh jwla tidha
badh honom och tiit ridha
och at hans budh och breff om kring landit fara
at alle friborne men scullo ther tha wara
och beställa om rikesens bäste
badhe om kalmarna och annor fäste
Droztin looth honom ater swara
honom tykte thz ey radh wara
at man säter dagha for manga hästa
thy at the almoghen forgästa
thz giorde droztin alt for the liste
at niclis stensson och han sich forviste
Medhan marsken sin ärende j dala forda
tha waro the vppa nycöpung til orda
Marsken kunne them för aldrey forlicha
ther vppa forentis the at marsken swika
och vordo offuer ena j thz sin
at the villo haffwa konungen jn

Litit effter screff erchebiscopen marskenom til 143
at biscop tomas och han mz honom tala vil
och badh at han sculle til enecöpung fara

th*er* ville the badhe for hono*m* wara
Benkt jönss*on* sculle och tiit ridha
thy loth marske*n* sich tiit lidha
J enecöpu*n*g mött*is* the tha
gensta*n* lotho the marske*n* forsta
at droztin monde ha*n*s ven ey wa*ra*
wta*n* sagde at ha*n* hiolt hono*m* til fara
Marske*n* swa*ra*dhe tha mz skäl
vy vordom j stokholm forlichte väl
sidha*n* haffu*er* engin sport
mich medh ord hell*er* *ger*ni*n*ga mot hono*m* giort
the sagde at thz mo*n*de valda
at ha*n* fich ey sin län al behalda
vy haffuo*m* forstand*i*t aff ha*n*s vilia
sina swena vil ha*n* ey fra sich skilia
Marske*n* swaradhe swa th*er* til
her är*e* och fler*e* so*m* haffwa vil
halle swa ma*n*ga so*m* ha*n* väl ka*n*
mer*e* län tha faar ey nw ha*n*
thy so*m*me mena at ha*n* vil illa
rikes*ens* friiheeth oss forspilla
vy haffuo*m* forswor*i*t swa ma*n*gt eth sin
at aldrey konu*n*g eric anama jn
Nw sighia so*m*me swa th*er* til
at droztin och niclis stenss*on* ho*no*m hylla vil
thy ka*n* jach a*n*nat nw ey swara
än vil ha*n* trolica mz oss wa*ra*
och lata oss tro befi*n*da
och enkte band moth riket binda
144 tha skifft*er* jach *ger*na mz ho*no*m thz bästa

hwat jach haffuer thz aldra mästa
likerviiss som han min fadher ware
thz gören honom kunnokt openbare
än findher jach och swa
at han vil jw moth riketh ga
och konungen her jn dragha
moth war vilia pa allas wara scadha
tha sighin honom och frileca swa
at jach vil effter hans wärsta ga
som han haffde slaghit min fadher j häl
jach hopas jach ma thz göra mz skäl
sidhan badh marsken benkt jönsson täre
tesse ärende for droztin bäre
at han sculle for hans sculd til nycöpung fara
och droztin tessin ärende openbara
biscopana badho benkt jönsson tha
for thera sculd och göra swa
benkt them väl swara
han ville thera ärende gerna fara
biscopana scriffwo och droztin tha
hwat swar the aff marsken fa
Marsken badh benkt ey wara seen
vtan skipa honom raskelica swar j gen

Marsken genstan tädhan redh
til vesterars then genista ledh
sina jwl hiolt han täre
manga hans venir varo ther näre
the waro ther alle gladhe och kate
j fyra dagha väl til mathe

Marsk*en* fich tha ey leng*er* bidha
ha*n* ville til sud*er*cöpu*ng* ridha
ha*n* ville jw wa*ra* th*er* tha
tha th*e*n dagh*e*n sculle sta
och loth at*er* bidhia droztin j ma*n*ga mathe
at ha*n* thz engalu*n*d*e* forlathe
at ha*n* jw til sudh*er*cöpu*ng* ridha
Marsk*en* ville hono*m* th*er*' bidha
145 Och badh hono*m* frileca tiit at fara
thy marsk*en* ville hono*m* til god*e* wa*ra*
tha marsk*en* kom ringxsta*da*holm när
starka tidha*n*de mötte hono*m* tär
hurw karl c*ri*stiernss*on* och nic*lis* ste*n*ss*on* hadhe
och illa mz folket j öst*er*gotla*n*d fa*r*ith |saman va*r*ith
och haffde slaghit jn pa th*e*ra fäste
vxa och ko thz aldra mäste
alt hwat the haffde j th*e*ra ladho garda
a*n*nat folk the ey hell*er* sparde
kirkior och huss the vpbryta
engin r*e*th matthe the niwta
korn och spisni*n*g thz th*er* var jnne
alt förd*is* til slotten j thz si*n*ne
och sagdo thz openbara
at the villo mot marsk*en* wa*ra*
han trodhe th*e*m ey til thz swik
tha ha*n* th*e*m the slotte*n* fik
tha marsk*en* hörde thessa sagha
illa hono*m* thz behagha
och badh at*er* gudh jnnelica om nadhe
at hielpa hono*m* aff th*e*n wadhe

Swa och hans modher mille
at hon honom störkia ville
at han matthe ther swa genom ga
at han ey scadha heller nesa fa
Sidhan kärde han for alla täre
thz stora homodh och oäre
thz niclis och karl honom giordo
thz lastadhe alle the thz spordo
tha ville marsken jw fram fara 146
j sudhercöpung vppa daghen wara
oc sende budh och niclis at sporde
hwj han swa moth honom giorde
Niclis swaradhe swa ther til
thy han mich fordarffwa vil
Droztin haffuer mich thz saght
at thz är hans fulla akt
och haffuer marsken konung erik forsworit
som wy haffuom alle hyllath och korath
jach vil honom her jn hielpa
heller jach scal ther om stielpa
togh vil jach väl til marsken fara
hwar han ville mich swa forwara
at jach komber j mith behald j gen
wtan scadha eller men
scal thz oc swa til ga
tha scal han mich godha gisla fa
tha marsken thetta swarit sporde
niclissa vilia han tha giorde
sin brodher sielff fierde til gisla fik (Se Förf:s Ändr.)
saa skynda niels til sudercopung sik

marsken niclis tha at sporde
hwi ha*n* swa illa mot hono*m* giorde
Niclis swardhe mich är sakt
mich fordarffwa är jdh*er* akt
mina brödh*er* och venir och swa
thz vil ey än swa til ga
toktelica swa*ra*dhe marske*n* tha ha*n*
thz scal beuisa engin man
147 Jach haffu*er* jdh*er* altiidh til godho warith
och aldrey efft*er* jdhart wärsta farith
the godhe män th*er* waro när*e*
forlichte niclis och marske*n* tär*e*
Niclis swor at*er* stora edhe ma*n*ga
at aldrey mer*e* mot marske*n* ganga
och loffuad*e* hono*m* vppa tro och är*e*
at aldrey mer*e* moth hono*m* wär*e* (*Se Förf:s Ändr.*)

Som marske*n* th*er* vppa gato*n*ne gik
droztins breff ha*n* th*er* fich
thz sama breffu*i*t lude tha
at drotztin haffde forent sich swa
medh niclis stenss*on* och ha*n*s brödh*er* alla
the villo stadhe*li*ca medh konu*n*ge*n* halla
medh liiff och makt leggia th*er* om vin
at the villo haffwa konu*n*ge*n* jn
tha marske*n* th*en*na tidha*n*den fich
ekke myk*i*t gladde ha*n* sich
tha var jw thz ha*n*s fulla akt
at sta mot konu*n*ge*n* mz al sin makt
och trodhe jw fulle*li*ca wara gudz vilia

at konungen sculle fra riket skilia
thenna sorghen haffde han mz sich jnne
och loth thz engin man forfinna
Arla om morghen han tädhan redh
jn moth skäninge then genista ledh
niclis folgde honom pa väghin medher
marsken trodhe honom jw tess bädher
och skildis tha swa venlica täre
at engin trodhe annat väre
strax niclis vände om j gen
tha redh til honom en hans swen
och orloff aff honom badh 148
niclis swarade honom j stadh
mon thz nw tiidh wara
at thu scalt swa fra mich fara
Swennin swaradhe hwj ey tha
käre niclis jach menar väl swa
jach haffuer jdher tiänt effter jdher vilia
jach ma mz licha fra jdher skilia
j torffuen nw for engin fara
jach veth jdhra ovenir hwarghin wara
Niclis swarade honom tha
thu forstar tik ther enkte vppa
än sagde han mer medh meningh onda
thz är löst hemloff liff hel bonde
ekke haffde han lenger j akth
then godha venscap han hafde marsken sakth

Sidhan tenkte marsken mz sich
vppa herra cristierns falska swik

och badh gudh jnnelica j th*e*n vanda
sich väl visa th*er* mothe standa
en swen looth ha*n* til sich kalla
fra the andra swena alla
och sporde hono*m* tha jnnelica til
om ha*n* liffu*i*t for ha*n*s sculd wagha vil
Clau*us* va*n* lange*n* swa heth ha*n*
thz war och en godh tröst*er* ma*n*
ha*n* swar*a*dhe h*er* marsk j torffue*n* ey fara
mith liff thz vil jach ey spara
ä hwart j vilen mich senda
jach scal th*er* jdh*er* vilia ända
thz vil jach jdh*er* for visso thee
hell*er* j sculen mich aldrey at*er* see
Sidha*n* kärde marske*n* tha
at drotzete*n* wille forderffua*n* saa
149 Clau*us* suarade thz skadar ey wetta
jac wil idh*er* th*er* wel offu*er*retta
idh*er*t hogmod jac wel hempna will
fan mich a*n*nars hielp th*er* till
Marsken swar*a*de jac wil tik ffaa
hwem thu sielffu*er* kesar vppa
ath*er* monde clau*us* swara
with*e*n j nogot hwar drotzsete*n* mon wara
Marsken swarade jac wet forsan
j räffuilsta mat thu finna han
Sidh*e*n badh clau*us* marsken en
fan mich xxx raska men
the som mic wilia lyda oc höra
godh tydende skulin j raskelik spöria

marsken swar*a*de honu*m* th*e*r til
kess thu sielffu*er* hwilka thu wil
pa en sc*ri*fft lät thu th*e*m sätta
sidh*e*n wil jac th*e*m thz sielff beretta
Clau*us* giorde som marsken badh
lot th*e*m vppsc*ri*ffua tagar j stadh
Sidh*e*n lot marsken th*e*m sama*n* kalla
j eth herberge til sik alla
oc badh th*e*m alla j th*e*n stadh
fulko*mli*ga göra hwat clau*us* badh
The loffuade ho*no*m thz alle tha
at the wilde göra saa
hwem thz war medh eller mot
the wilde jo standa marske*ns* bot
J skäni*n*ge the sik widh marske*n* skilia
oc ride effter gudz oc marske*ns* wilia
Oc fu*n*no h*er* c*ri*stiärn i räffuilsta ha*ns* garde
Thera liff oc helbrygde the ey sparde
The waro widh xl ey mera
h*er* c*ri*stiärn haffde C oc en flera
The slogo th*e*r til som köne men
ty maa man prisa th*e*m een
h*er* c*ri*stiärn wille tha j seng ganga
oc tencte ey tolka gesta fanga
han kom ey wel j seng*e*n nidh
for marskens swena togo ho*no*m widh
hans mädewik oc jeppe j tyby
the kende ho*no*m tha ena lexa ny
Oc togo ho*no*m op sa bradelig
at han fik ey wel signat sig

150 J en slāde the han kasta
oc fordan til westras mz hasta
hans swena sato mest i stwone inne
druko oc qwade i thz synne
oc waktade sik ey thāre
for marskens swena nār th*e*m āre
oc gripo th*e*m th*e*r alla tha
the th*e*r vnsluppo woro ffaa
til marskens hand skulde the sik giffua
om the wilde lenger liffua
th*e*r dōdde iij j th*e*n tide
ty the wildo sik ey giffua betide

Tha marsken haffde i skāni*n*ge ānt
oc sina swena til vpland sent
tha redde han wt ān en skara
the som skuldo til kalmarna fara
oc satte th*e*r til hōffuidzme*n* twa
eric thurss*on* arwid swan the heta swa
han badh th*e*m kalmar*na* bestalla
taga smalenni*n*ge til hielp alla
genstan marsken aff skāni*n*ge redh
til elffuisborg th*e*n ledh
j sa*m*ma tidh*e*n han th*e*r geste
tha tog han aff snawenborg thz feste
oc fik thz ath*e*r sin brodh*e*r tha
twre stenss*on* han heet saa
Oc monde genstan thedh*e*n rida
mot nārke lot han sik lida
Tha han kom axewald nār

wissa tydende mötte honu*m* thär
hurw resan war hans swena gangit
oc at the haffde dröston fangit
The tidende han oc tha hörde
at the honu*m* til örab*r*o förde
Marsken takkade gudh innirlig
at han halp honu*m* sa skinbarlig
sidh*e*n redh han saa fro
lot sik lida til örabro
genstan han kom oppa thz fäste
tha lot han aff drosten fräste
om han wilde honu*m* ffaa
the slot han haffde aff riket taa
drosten swa*ra*de saa th*e*r til
allan hans wilia jac göra wil
Marsken haffde tha b*re*ff ospara
at han wilde til nycöpu*n*g fara
oc bad alla til sik koma
som wilde wita rikesens f*r*oma
Marsken strax til nycöpu*n*g körde 151
oc drötzsen medh*e*r sik förde
Oc lot thz strax bestalla
om alla sidhor for hwsit halla
Sidh*e*n flyddis thz saa
drotzsens hust*ru* oc hans son til honu*m* gaa
oc forentos en for the opginge
at the marsken hwsit finge
oc thz saa forrama
om morgone*n* skullen thz anama
H*er* *cri*stiärn full sara til föga tha

hans son karll giorde oc saa
rikesens radh forlikte thz thäre
at thz skulde alt i gode wäre
Her cristiärn forswor ater konungen tha
karl hans son giorde oc saa
The hyllade oc sworo marsken bade
at hielpa honom mz makt oc rade
saa vnte marsken her cristiärn tha
at han wyborg behalda maa
tog skulde han honom thz fa igen
nar han kreffuer for vten men
thz loffuade han widh hedher oc äre
thz skulde alt saa sant wäre
marsken vnte her cristiärn thz han atte
at han thz före matte
å hwart han wilde
thz skulle honom engen forspilde
Marsken wnte oc karll tha
thz han ringxstadaholm behalda maa
han badh sik gudh fordöma liff oc siell
om han annat giorde mot marsken än well

Nw mogen i her höra faa
hurw lenge then handlig monde sta
Ther niclis stensson marsken sagde
illa war thz han ey heller tagde
genstan niclis fra marsken wende
manga godemen til marsken rende
oc sporde marsken genstan tha
om the skulde tro vppa

th*e*n storo tro oc felighet
th*e*r niclis haffde marsken thet
han swar*a*de jac kan ey rettar*e* forsta
än j mog*e*n th*e*r friliga tro vppa
genstan marsken aff östergötla*n*d war
ta dreff ater niclis syn onda par
Marskenss swena lot han g*ri*pa oc taka 152
swa ma*n*ga han kunde raka
Oc lot bade röffua oc skinna
alt thz han kunde finna
kirkior oc p*re*ster han ey spara
köpstadzmen bönder eller ho the wara
han lot alt fra*n* th*e*m taka
hwat han sin gading konde raka
han lot sa omögliga liffua oc gesta
thz kärde alle the thz fresta
tha marsken sporde th*e*n obilde
ey lenger han thz städia wilde
rikesens radh lot han thz forsta
oc badh th*e*m alla fölgia sik tha
til stäkeborg wilde han fara
höra hwat niclis wille swara
slotsloffua*n* wilde han kräffuia oppa
oc see om niclis wille ho*no*m thz faa
the ho*no*m alla swara
g*er*na wilia wy mz ho*no*m fara
tog sende the budh for sik
at niclis skullde möta töm felik
oc rikesens radh wilde en fresta
om the ku*n*de komit i thz besta

tha niclis hörde the br*eff*
spot han th*er* aff dreff
Oc swar*a*de ho wid mic wil tala
for th*et*ta huss skal han benala
tor marsken offu*er* bradwike*n* rida
han finner the h*er* ho*no*m bida
ta tencte th*e*n daren i sit sinne
at marsken war redd*er* som en qui*n*ne
tha marske*n* niclisse ordh sa sporde
at han ey offu*er* bradwik torde
tha war han i östergötla*n*d thär*e*
pa en mila stäkeborg näre
ty matte niclis heller takt
en slik fafeng ordh sakt
sidh*e*n gingo th*e*m budh mella*n* saa
a*n*nan dag*e*n skulde j godo sta
for stäkeborgs bro skulle m*a*rske*n* fa*ra*
niclis wilde th*er* for ho*no*m wara

Arla morgane*n* kom marsken thäre
er*che*biscope*n* oc drotzsete*n* mz ho*no*m är*e*
153 Biscop thomas ridda*re* oc swena mer*e*
oc ma*n*ge godeme*n* flere
the wilde alle fly thz swa
at niclis skulde til marsken gaa
eng*e*n radh stodh th*er* til
at niclis til ho*no*m ganga wil
widh windebron niclis gik
tit badh han marsken ga til sik
marsken sagde han wildit ey spara

lote niclis sin armbost wara
ty niclis drog windebron op for sik
mz xxx armborst han tit gik
tha swa*ra*de niclis budh*e*n tär*e*
eth armbost ey thedh*e*n bäre
wil marsken ey hit gaa
th*e*r ligger mic eng*e*n makt pa
thz giorde niclis for the oskäll
han me*n*te marsken skiuta j heell
Tha marsken forstod th*e*nna wada
at niels wilde honu*m* sa forrada
er*che*biscopen biscop thomas sende han ta
drotzsen skulde meder gaa
marsken th*e*m ta befala
om slotloffuan til niclisse tala
oc skulde mana th*e*r oppa
at niclis skulde ho*no*m slottit faa
niels swarade thz kan ey wäre
Jac wil thz holda mz stora äre
en j th*e*r nw mana vppa
bätre swar kunde the ey fa
mz the swar the fingo
j nesta clokka*re* stuwa the gingo
tha sporde marsken alla til rada
hwat best wore göra til tolke*n* wada
the swarade ho*no*m alla saa
the forstodo sik th*e*r eyncte oppa
sidh*e*n sagde marsken mz wredan huga
käre winer thz wil ey sa duga
wy wardom jo nogot for*e* taga

th*etta* ärende wil enda haffua
mic tykker best rad aff alla
wy lato*m* tesse skalka bestalla
154 at the ey mere empne fa
th*etta* fatiga landit forderffua sa
marsken sagde til berma*n* thär*e*
h*er* sunnan til skal thu wäre
myna swena jac tik fanga wil
alt stäkeborgs län th*er* til
karl thu skalt oc h*er* bida
bestalla pa th*en* norra sida
hielp oc folk th*er* til
jac tik ömnidh skippa will
karl swa*ra*de i sam*ma* stundh
jac kan thz göra engelundh
for en jac takar mic thz vppa
wil jac idh*er* ringxstadholm aterfa
om morgane*n* fik thz marske*n* tha
hwat karls egit war forden th*er* fra
twadela aff spisni*ng* lot han qwar wär*e*
tridig*en* vnte han h*on*om til thäre
Drotzen oc hans son tha ey bida
vt*en* loto sik strax at wiborg lida
Eringils nielss*on* fik ringxstadholm tha
marsken redh thed*en* fra

Eringisl oc berma*n* drogo for stäkeborg
sid*en* fik niels mera sorg
marsken*s* swena waro oc th*er* mädh*er*
niclisse behagade ey thess bädh*er*

oc lagde sik hart for then bro
niclis tog fast rädas tho
oc begynte at degtinga
at han ena sämia finge
tog haffde marsken budit soo
at engen skal niclisse tro
ty han kende well hans onda grundh
oc hans falskhet swa mangalund
tog loto the sik alla dara
sa manga ther fore wara
niclis lot them alla forsta
at effter marskens kärlig gaa
oc sagde wiste jac mic felig wara
ta wilde jac til marsken fara
wil han mic en ey forderffua
hans wili wil jac werffua
eringilss niclis swara
han wilde mz til marsken fara
Oc föra honom tit for vten men 155
oc ater i sit beholl igen
niclis swarade thz kan ey wara
jac haffuer for marsken stora fara
myn broder wil jac tit senda
han skal först myt ärende enda
oc skal aff marsken forsta
om jac maa komma felig til oc fra
wy wiliom oss mz gudz hielp wel forlika
ther om skulen j eyncte twika
än wart ther forwissat swa
til palma syndag i dag sta

th*er* mz skulde the fra hus*i*t draga
skermar oc wăria the th*er* haffua
thz skulde alt j mak wara
the aff husit skulde thz ey forfara
th*er* mz skulde niclis oc hans a hus*i*t bliffua
oc eng*en* stadz i land*i*t at rida
th*et*ta forwissade niclis tha
thz skulde stadogt bliffua saa
viij hans swena th*er* for*e* sagde
thz war illa the ey heller tagde
e*r*ic stenss*on* oc magn*us* benctss*on*
swen wise oc he*m*ming laurenss*on*
pedh*er* basse oc laga duss
the holla ey me*re* tro ăn en liuss
nisse jŏnss*on* oc pelle gotgezelle
the holla thz loffte som forrăda*re* alle

Eringisl oc e*r*ic stenss*on* ey lenger bida
til ŏrab*r*o til marsken rida
han vntfik th*e*m tha well
oc sporde mz hwat skăll
the wore ko*m*pne thăre
eller hwat thera ărende ăre
eringisl lot ho*no*m forsta
hurw degtingan mu*n*de tilga
marsken swa*ra*de oc wreggad*is* sara
j haffuen idh*er* latit swikliga dara
jac ke*n*ner nicliss th*e*n t*r*olŏsa man
t*r*o eller ăra haller aldh*er* han
tha swa*ra*de eringisl at thz sinne

jac t*r*or j skulen wel a*n*nat finne
jac haffu*er* oc wist hört aff ho*no*m saa
ald*rig* menar han mot idh*er* sta
Thz sendebudh lot marsken for sik kalla 156
oc hörde hans ärende alla
höffuidzliga han honu*m* swara
niclis skulde wel felig wara
til ho*no*m oc i sit beholl igen
thz motte han t*r*o vt*en* men
Marsken monde oc thed*en* fara
ty han wilde til nycöpu*n*g wara
om sam*ma* afftan han sporde
th*en* oära niclis giorde

Tha iij daga forlidne wo*re*
effter marskens swena fra*n* hus*i*t foro
niclis th*er* ey leng*er* bleff
sielff a*n*nan oc xx thed*en* redh
vt gino*m* tiwst mz haste
alla bror han effter sik kaste
tha han kom til eds kirkia när
iiij frelsemen grep han thär
oc tog th*em* fra hwat the atte
hans gode t*r*o ey lenger racte
sidh*en* til twna redh han
eth skip han for sik th*er* fan
han strax i thz skippit tren
for til ölandh ey seen
han monde th*er* ey lenge wara
vt*en* strax täd*en* til gotla*n*d fara

konu*ng* e*r*ic th*er* for sik fan
ho*no*m all ärende berette han
oc loffuade ho*no*m th*er* oppe*n*bara
med*en* han liffu*er* hans tiäne*re* wara
ho*no*m folgde oc tiid h*er* bo ha*ns* brodh*er*
han war ey heller rikeno godh*er*
niclis badh konu*n*gen om hielp tha
at han stäkeborg vnsätia maa
thz oc effter hans wilia gik
ij^{c} [200] konu*n*gen ho*no*m fik
oc giorde ho*no*m til sin marsk thär*e*
offu*er* alt riket mektog wäre
oc fik ho*no*m mang breff
som han om riket screff
at alle skulde niclisse höra oc swara
ty rikesens marsk skulde han wara
konu*n*gen gaff ho*no*m peni*n*ga oc gull
oc alla skipe*n* mz spisning full

157 Konu*n*gen sc*r*eff oc til nordme*n* alla
elffuidzborg skulde the bestalla
Johan vmereyse skulde thera hoffuidzma*n* wara
olaff bok oc med ho*no*m fara
the twa skulde alla nordme*n* lyda
ä hwat the th*em* biuda
The giorde strax som konu*n*gen bad
oc rögte for elffuesborg i stadh
wid vi^{c} [600] höffmän oc än mer*e*
th*er* til köpstadame*n* oc bönder fl*ere*
oc bygde barfrid pa ski*nn*ar*e* cleppa

sworo elffuesborg skulle them ey sleppa
J x wikor the ther lago
marskens brodhers swena the illa plaga
all almogen ther om kring them oc hylla
at the mz them holla skulle

Sidhen niclis ey lenger bida
vten lot sik strax til stăkeborg lida
oc for fŏr sydhercŏpung jn
mz konungens makt oc hoffuesin
tha niclis kom thăre
waro marskens swena ey năre
The ware vp i landit tha
thera hesta pa gress at sla
j sudhercŏpung war ey tha hoffman
vten bermans swena oc sielffuer han
ther kom tha niclis mz danabrocha
han lots tha wara kloka
oc lot genstan herman widher wara
at han skulde vt aff staden fara
oc bŏd the borgara j samma stund
han wilde thera stad brenna i grund
vten the gŏra hans wilia
oc sik strax fran herman skilia
sidhen degtingdade herman ther saa
at han felig teden fara maa
mz harnnisk oc wăria han ther haffde
all sin spisning ther qwar lagde
oc torde ey ther lenger bida
vten lot sik til ringxstadholm lida

siden sende niclis j alla städher
danabroca folgde jo mädher
158 om kring alla östergötlande
the fatige men giorde han ther wande
swa lot han them gesta
the stalo oc röffuade thera hesta
kirkior oc closter the vpslogo
hwat them lyste ther wt togo
oc slogo mö barn i kirkior til död
gud forbarme sik offuer tolken nöd
goda quinnor the gripo oc beskatta
engen snödhet monde them fatta
the sparde hwarske brenna eller röffua
all ogerning the öffua
niclis mädhen i sydercopung wara
meden the sa offuer landit fara

Tha marsken thenna tydende sporde
at niclis war komen oc saa giorde
sina swena lot han reda wara
oc mz skip til nycopung fara
siden the offuer land til sydercöpung ganga
oc mente ther niclisse fanga
thz haffdo them oc wel widherfarit
haffde ey berman warit
haffde han gitit sa lenge bith
at marskens swena haffde komit tit
tha marskens swena i östergotland koma
tha mente han winna froma
til södercöpung red han tha

oc me*n*te the*r* niclisse g*ri*pa faa
ty han haffde ey ma*n*ga i thz sinne
the*r* i stad*e*n när sik inne
hans swena wor*e* til wadzste*na* dragne
mz danab*r*oc wtslagne
tha h*er*ma*n* monde til syd*er*cöpu*n*g draga
niclis wiste ey hwat ha*n* wilde for*e*taga
han fik sit pantzar j sin fampn
oc rymde the*r* mz last oc skam
sa sara the the*r* flydde
eng*e*n effter th*e*n andra bidde
j poska wiku monde thz wär*e*
at the saa forfäredis thäre
tha thz rycte byriade gaa
magn*us* benctss*on* än pa seng*e*na laa
oc soff ful hart när sinne brudh
mz orloff sakt en onde hwdh
Han diktade engen wysa aff ny 159
han lop the*r* barbenat aff by
hwar wore tha the stora orde
the sik sa skämelig aff byn forde
niclis torde sidh*e*n ey lenger bida
til gotland lot han sik lida
widh ij^{c} [200] lot han the*r* qwar
oc mz twa snekkior thed*e*n far

Marskens swena loto til stäkeborg lida
oc belagde thz oppa bada sida
marsken sendhe budh alt thz ha*n* kunde
oc sa*m*pnade folk i alla stunde

sin skep lot han r*e*da gõra
oc all sin spisning i th*e*m fõra
oc wilde tha ey lenger bida
vt*e*n lot sik for stãkeborg lida
vppa skipholma han sik lagde
konu*n*gens folk thz illa behagde
effter marsken fik holme*n* na*m*pnet beholla
karlsholm nw ho*no*m alle kalla
han bestallade thz slot pa alla sida
the pa husit wore baro th*er* for*e* quide
en ware the pa husit kate
oc foro offua*n* wt oc jn mz sina bate
marsken konde thz ey betaga
th*er* offuan mo*n*de han ey bata haffua
sidh*e*n lot han slepar gõra
bata oc snekkior su*n*nan offu*er* fõra
the aff hwsit worde thess wara
hwarg*e*n torde the wt fara
marskens folk fu*n*no om side
eth gap wt mz th*e*n norra side
the foro th*er* fram ã nar the wilde
the aff husit kundo th*e*m ey spilde
mz byssa oc pila skuto the til thom
the gaffuo th*er* tog eyncte om
strax the oppa husit thz fornome*n*
at marsken war tit sielffu*er* ko*m*men
tha gitzade thz alle the
thz han wille sin haal besee
for beggia broarna ãnda
ty the xiiij fõglara wãnde

alla mot then nörre sida
ther mente the göra marsken quida
han skulde jo vt mz bergit ee 160
om han wille norra hollit besee
theress byssamestare het rodenborg
han bad them wara vten sorg
wille marsken then wägen gaa
wist skulle han ther döden faa
sa högt wilkorade han thz thäre
han satte wid bade liff oc äre
marsken wiste ey thera onde grund
han for til thz hollit j samme stundh
strax the marsken fingo see
fulgörla kende honom the
han war en man aff skapnad saa
bland M man honom kenne ma
oppa hans gang oc andra stykke
gud skop honom serdelis then lykke
hwar hans ordh bland M falla
hans röst hon kendis offuer them alla
meden han oppa hollit gik
the aff husit redde sik
tha han skulle ater ganga heem
rodenborg war ey sen
oc skot til marsken mz j [1] byssa
jac sigher thz her for wyssa
byssan sik vtaff ställingen slog
xx fampna stennen offuer marsken tog
rodenborg i samma stunde
fyrade the andra thz raskasta han kunde

kamaren vtaff byssone sprang
th*e*n stene*n* gik ey xx fa*m*pna langt
sa fyrade han oppa th*e*n tridia bössa
oc mente raka marsken til wissa
the bossan ho*no*m sielff mz stierte*n* rörde
han fiol nidh*er* hwarken saa eller hörde
th*e*n stene*n* nalkad*is* marsken thär
ey oppa ij^{c} [200] fa*m*pna när
sidh*e*n skoto and*re* mz the bossar fle*re*
marsken skadde the ey thess me*re*
al marskens wele oc all sin akt
satte han til gudh aff all sin makt
ty beskirmade han ho*no*m bade ta oc me*re*
for the fiende oc andra fle*re*

Sidh*e*n lot marsken flota bygia
rör oc torff th*er* pa legia
161 mz storm lot thz til husit driffua
hans fianda sik ta illa giffua
eld*e*n lot han th*er* j tände
oc me*n*te th*er* mz hus*i*t brände
the misdädare haffde än sa lykka
at the th*e*n elden slykka
the lopo j watnit wndh*er* the*ra* haka
mz stora stänger mot flotono*m* taka
oc mz makt th*e*m fran sik stinga
at the eng*e*n skada finge

Med*e*n marsken pa holma*n* laa
eng*e*n sorg haffde ha*n*s folk tha

the dantzade oc quado oc wa*re* ful kate
oc gladd*e* sik i alla mate
pyppare oc bassuna*ra* lek
man th*e*r ömnid höra fik
fru oc ju*m*f*ru*r wore thär*e*
thess mer*e* glädi mu*n*de th*e*r wär*e*
te gladd*is* oc ty sa fast
mat oc öll th*e*r engo*m* brast
marske*n*s hust*ru* th*e*r oc war
dansa oc leka war hon ospar
j viij wikor log marsken thär*e*
for the aff husit mu*n*de thz ey wär*e*
the lida th*e*r hu*n*ger oc törst
thz tycte th*e*m jä*m*mer störst
Ey ma*n*ga daga sa forgingo
at the ey döda eller sara fingo
medh*e*n marsk*e*n th*e*r laa
ey mer än en dödan mo*n*de ha*n* fa
the wor*e* oc ty bäter ey ma*n*ga
th*e*r han monde sara fanga

Thure marskens b*r*odh*e*r ko*m* thär*e*
sin stora wonda han högelige kär*e*
hurw the norska eluisborg belagde
oc hans swena mz th*e*m degtingade
at finge the ekke v*n*tsetti*n*g y*n*nan monad th*e*r
nordme*n* skulle the fa thz fäste [neste
starke gislan nordme*n* sätte
at the skulde holla thetta
viij aff the beste pa elffuizborg wor*e* tha

the th*er* for*e* for gislan staa
162 Ta marsken war the tydende war
budh oc b*re*ff hade han ospar
til närke wesma*n* oc wesgöta
en dag ha*ns* b*r*oder wid axewol möta
han fik oc syno*m* brod*er* thäre
ij^c^ [200] wärende aff the th*er* är*e*
oc bad ho*no*m liffua vt*e*n sorg
the skulle wel vnsätia eluisborg
oc badh honu*m* sielff th*er* när sik bliffua
han swor han wilde jo mz rida
tha thur*e* kom til axewoll när*e*
marskens godeme*n* möte hono*m* thär*e*
han drog til elffuisborg i th*e*n stu*n*de
oc lot sik lida thz mesta han kunde
ta nordme*n* th*et*ta sporde
the sworo th*e*n gressgäde ey tit torde
han war ey äldre en tu aar oc tiwga
ty me*n*te the ho*no*m eyncte duga
litit th*er* effth*er* hende thz säg
the iämrade sik for gedda*na* lek
thur*e* kom pa ena eng elffuisborg när*e*
ma*n*g wellige söcte the nordme*n* thär*e*
bade mz armborst sa mz spiwt
oc haffde ma*n*ga kärrabyssar wt
Thure gaff th*er* ey a akt
han söcte the nordme*n* mz krafft
illa gaffuos tha nordme*n* widh*er*
the fiollo sa ma*n*ga döde nidh*er*
soma fiollo a knä i sam*m*a stundh

bade sta sig for liff oc sund
somo flydde at skog oc mosa
The glömde bade säk oc posa
harnnisk oc wäria hwat the ther hade
effter sik ther i skogen lade
Johan winrese ater at skinnecleppen wende
sara the swenska effter honom rände
han sprang strax jn i syna bata
The ey kommo snart jn worde ther wata
wel xxx vten for batan hängde
sa sara the swenske them tha trängde
The pa barfridet bade staa sig for liff oc sund 163
oc gingo aff j samma stundh
wid ij^{c} [200] the ther slogo oc gripa
the andra takkade gud the vnslippa
heller matte the skipt hema thera flat kaka
än lidit j swerige tolken omaka
the äta lenge theress sura sill
for them lengter at tolkit spil

Sidhen satte marsken j en dag
mz them aff husit i tolkit lag
om natiuitatis marie ther neste
skulde the gaa aff thz feste
vten the ther ynnan vntsetting faa
marsken skulde husit haffua tha
oc ther ynnan ey aff husit fara
oc hwariens rikens skada wara
gerna giorde the aff husit thz
the haffde ey mykit berga mz

thz war om s*anc*ti olaffs tida
marsken th*e*r ey leng*er* bida
han for til stocholm vt*e*n dwala
wille wid rikens rad th*e*r tala
oc lot th*e*m til sik kalla
the komo til ho*no*m alla

Om wint*r*en for hans kroppelin sc*re*ff
til marsken saa ludande breff
ku*n*det marskens wilia wara
tha wilde*n* til k*onungen* fara
hwat han kunde th*e*r got göra
marsken skulde ey a*n*nat spöra
Marsken sc*re*ff thz ma wel wara
oc bad ho*no*m tit fara
ta giorde han mz första opit watne
än tho han thess litit batne
tha han kom när konu*n*ge*n* wara
engeled*is* lot han ho*no*m fra*n* sik fara
konu*n*gen lot wara taga
nar marsken wilde fra stäkeborg draga
tha han th*e*n tydende sporde
fult snart sik tit vt forde
hans kröpplin for mz ho*no*m thär*e*
niels stenss*on* oc saa är
164 konu*n*gen sc*re*ff b*re*ff til alla enda
om kring rikit han th*e*m sende
at alla skulde til ho*no*m fara
oc skulde alla felige wara
kalmarna dägtinge wille ha*n* holla

thz loffuade han mangafolla
tha rikens rad i stocholm äre
breff sa ludande finge the thäre
the swarade hwart marsken oss kalla
tit wiliom wy gerna komma alla
tha marsken thenna tydende forfar
at konungen til stäkeborg komin war
han tha ey lenger bida
han lot sik til nycöpung lida
thet ma jac sigia forsant
han töffrade hwarske dag eller nat
tha han til nycopung kommin är
konungens breff mötte honom thär
at han skulde til konungen fara
oc skulde then resan felig wara
marsken swarade som han wel kunde
han wilde thz göra engelunde
at han wilde til konungen fara
vten rikesens radh skulde mz honom wara
konungen sende bud til marsken än
the ware iiij beskedne men
the radde marsken alla thetta
at han skulde konungen setta
oc skulde friliga til honom fara
vten arkt skulde han felig wara
wilde han annars ey ther tro pa
the wilde for honom gisla gaa
marsken swarade i samma stund
ney jac gör thz engelund
ta gaffuo the honom annat sin

j alräkio möta ha*n*s kroplin
oc konu*n*ge*n*s wener fle*re*
hwem han tit sendh*er* me*re*
the forwissade marske*n* vt*e*n fara
vt*e*n arkt skulde thz wara
marske*n* swar*a*de th*e*m th*er* til
thera bön han fölgia wil
oc giorde sik reda i sam*ma* stu*n*d
oc for til th*e*m i alräkio su*n*dh
iij^c [300] men haffde han mz sik
thz ma jac sigia sa*n*nerlik
The monde alla tröste hälade wa*ra*
165 ty haffde han ey myken fara
tha the komo i alrekkia sama*n*
th*er* taladi*s* bade alwa*ra* oc gama*n*
ha*n*s kröplin bad m*a*rske*n* oppe*n*ba*ra*
at ha*n* skulle til k*onungen* fara
ha*n* wilde ha*no*m th*er* for*e* staa
fara felig bade til oc fra
m*a*rske*n* swarade ha*no*m mz snille
at ha*n* thz ey göra wille
ty thz matte engalu*n*d wär*e*
vta*n* rike*n*s rad wor*e* th*er* när*e*
sida*n* satte theet i en dag
til nesta s*ancti* morti*n*s dag
j fridh skulde thz sta
eng*e*n th*e*n andra skada maa
thz skulde sa sta i alla mota
ho for konu*n*gens skuld wilde göra oc lata
han skulde rikens me*n* ey göra men

marsken loffuade saa igen
for sik oc alla the honom tilhöra
the skulde konungen ey skada göra
oc engen ther honum tilhörde
starka breff the ther pa giorde
än loffuade marsken them til wisso
ther nest innan mikelsmessa
wilde han rikens rad tit senda
som mz konungen skulde enda
hurw then dägtingan skulde sta
oc han matte forlata sik oppa
marsken oc hans wordo ther offuer ena
at hanis mz rikit holda mena
ä hurw om konungen kunde wara
hans wilde jo til stocholm fara
oc wilde mz marsken oc rikit bliffua
ä hwat konungen wilde bedriffua
her swarte jöns [ok] magnus gren
loffuade thz marsken vten men

Mäden konungen wid stäkeborg är
manga breff fik han thär
aff alla sina men j danmarc
the breffuen syntes honom ram oc stark
manskap oc tiäniste the honom vpsagde
oc alrede en annan konung hagde
konung cristoffer hans syster son 166
til hierta sorg thz konungen kom
hanis ater til konungenom wende
lot konungenom forsta then enda

Marsken ther ey lenger bida
vtan lot sig strax til stocholm lida
rikesens rad lot han tit kalla
the mötte honom ther alla
ther han them sagde
hurw han mz hans degtingat haffde
wisse tydende wordo the tha waren
at konungen war ater til gotland faren
ty forramade the et annat lag
j tälia mötes om sancti michels dag
kring om alt riket scriffue the swa
at alle skulde mötas ther tha
biscopa prelata riddara oc swena
köpstadamen oc alla mena
niclis stensson oc hans broder tha breff senda
the skulde sik ater til rikit wenda
oc pa then dagen i tälgia wara
felige tit oc theden fara
sa skildis the alle i thz sin
oc funnos ather j tälgia igen
the ther siden offuer lagde
konungen tiänist oc manskap vpsagde
oc scriffue alla hans sak j eth breff
som han mot lagen j rikit dreff
thz breffuit loto the honum faa
han gladis ey mykit tha
sidhen sagde hwar annan i thz sinne
hwar skulom wy en konung finne
erchebiscopen swarade först tha
aff mit besta samwit siger jac sa

bätre radh ku*n*no wy ey raka
en wy h*er*tug c*ri*stoffer taka
th*e*n the i da*n*marc haffua wilia
tha torffue riken ey at skilia
Ta monde ho*no*m alla swara
m*edhen* wy liffua skal thz ey wara
wlleka war oss ey aff fat
medh*e*n wtlenska k*onunga* haffua offu*er* oss rat
gud late thz aldrig sa harda gaa
at the mera offu*er* oss rada faa
Sid*e*n samtycte the alle thär*e* 167
nog*ra* stu*n*dh skulle thz sa wär*e*
the wildo vt*e*n konu*n*g wara
oc marsken skulde for rikit swara
til thess the haffde rikit frit
oc landh*e*n oc slott*e*n waro qwit
vt aff rikens fiende hendh*er*
thz samtycte the ta alle i sänd*er*

J thz sam*ma* kom niclis thäre
h*er* boo h*er* benct mz ho*no*m är*e*
rikesens rad th*er* mellan gingo
at the marskens wenskap fingo
the loffuede marsken vt*e*n fara
stadeliga mz honu*m* oc riket wara
oc loffuad*e* ho*no*m frit vt*e*n wanda
stäkeborg oc kalmarna j sin handa
the loffued*e* oc for konu*n*gen ey tigia
tiäniste oc ma*n*skap ho*no*m vpsigia
thz ärendit haffde ey sa hafft gang

haffde the ey rädz for marske*ns* twang
ty monde the marsken slott*i*t faa
hwarke*n* öll eller mat haffde the th*er* pa
ä hurw thz haffde gangit
marsken haffde likawel slott*i*t fa*n*git
marsken giorde tha et byte
thz monde som*ma* sara fortryte
eringils fik han stäkeborg tha
niclis stenss*on* trögd at*er* faa
sidh*en* han sa forrama
gotzstaff laur*enson* oc birger t*r*vlle calmar*na* an-
marsken loffuade at*er* h*er* bo lama
su*n*daholms län oc halff widzbo
oc än ij sokna i osth*er*götlan
h*er* benct stenss*on* loffuade oc han
Mädillösa sokn oc mädilpata
swa skullo the sig nögia lata
th*er* mz skild*is* the at thär*e*
hwar for tit han lyste wär*e*

Marsken for til stocholm tha
oc redde sich som han mest ma
han wille strax til kalmar*na* fara
th*er* oc pa ölandh me*n*te han wara
ha*n*s brodh*er* thur*e* skulde mz ho*nom* rida
i th*en* resan fik marske*n* quida
168 xi^M [11000] iu*m*fr*u* dag ride the
bade aff nycopu*n*g vt*en* we
mellan calmar oc th*er* logo th*en* nat
Thur*e* fic th*er* sin helsot brat

twa netter la han siwker tha
th*e*n t*ri*dia dag döde han oppa
tha fich marske*n* sua stora quida
han gat ey for sorg le*ng*e*r* at rida
alla swenske thz sara käre
at th*e*n hälat sa döde thäre
thy thz war en helat til sit liff
manligh bade j storm oc stridh
mz alla the han omgik
goda tykkia aff th*e*m fik
alle the hono*m* dödan sporde
stor hierta quida th*e*m thz giorde
oc bado gudh sa jnnirlic
at warda hans siel nadelic
sa wil jac oc g*er*na göra
om gud wil myna bön höra
h*er*ra gudh höxt i hime*r*ike är*e*
thu vni ha*n*s siel mz tik wär*e*
Jo*m*fru ma*r*ia skär oc reen
göm ha*n*s siel fra alt meen
al gudz helgo*n* j he*m*merik
bide*n* for ha*no*m y*n*nerlich

Sida*n* ward m*a*rske*n* wara
at niels wilde til k*onungen* fara
sa giorde oc ha*n*s brod*er* h*er* bo
ty matte them m*a*rske*n*s illa thro
nielse swena i land*i*t bliffua
myke*n* oskäl the bedriffua
the rida i öst*er*götlande

fatiga almoga*n* giorde wande
the rida mz lx hesta
saa omögeliga gesta
the laago ey til sa arm en ma*n*
the fodrade jo ij [2] hesta *om* j [1] spa*n*
oc skonade ey mer än för
hwar the rida opsla dör
169 hwat th*e*m lyste the thz giorde
efft*er* enge*n* the nogot sporde
j ix wikor öffde thz saa
enge*n* bätring ko*m* th*er* oppa
the me*n*te war*a* sin egne h*er*ra
oc liffde jo hwar dag tess werra
om side ko*m* m*a*rske*n* j huga
thz kun*n*e saa ey le*n*g*er* duga
Han bad sine swe*na* redhe war*a*
til öst*er*götland sit er*e*nde far*e*
ha*n* befol th*e*m alle tha
nielss stenss*ons* svena g*ri*pa ell*er* slaa
the swe*na* tha ey leng*er* bydhe
Marsk*e*ns är*e*nde the st*ra*x ride
thz fiol sigh ey bet*er* j lagh
Nielss kom hem th*e*n same dagh
iak went*er* thz gudz wilie wara
at ho*no*m sculle sa at fara
ho altiid far mz swik ok tandh
thz rönis ho*no*m jw litet sant
om tisdage*n* the f*ra* marsk*e*n ridho
torsdag*e*n th*er* efth*er* om middaxtidhe
m*e*ll*e*n norkopu*n*g oc sud*er*kop*ung* a en ängh

ther röntis mang en röster drengh
Nielss ther marskens swena mötte
iak wenter thz honom litet bötte
han önskade thz toch altiidh för
ath marskens swena honom möthe ther
han bidde ther toch ey thy
han flyde strax at en by
hwat tenkte tha hans starka kämpa
the kunno tha hwarken lat eller lempe
för forrymade altidh the
at en war manligare än marskens thre
liten stund the sigh warde
Marskens swena them enkte sparde
claws grawart oc gotgeselle
them the döde aff hestena fälle
böleken oc basse gaffue op sin anda
niels stodh i storen wande
oc bad sa ynnerliga tha 170
sik for liff oc swnd sta
han oc hans som tha wille liffua
skulle sik alle fangna giffua
til norköpung fördis niels tha
ther döde han aff pestilencia
han war siwker for the han fonga
effter marskens welia monde thz gonga
gud giorde som han willde
marsken oc hanom wäl atskilde
gud munde sielff then döden welia
at han skulle rikit ey mera qwelia
nielsa swena sende marsken tha

til söd*er*cöpu*n*g ther*a* rät sta
for thz the haffde giort omaka
ix ther*e* huffuud satt*is* pa staka
m*a*rske*n* sida*n* for wissa sporde
hwat niels wid gotla*n*d giorde
fra en skipara röffuade*n* th*er*
hwat ha*n* redast hade när
Skipare*n* thz for m*a*rske*n* kerde
som nöden hanu*m* lerde
oc sade ha*n* at niels ell*er* h*er* boo
hade ey opsagt k*onungen* thro
vta*n* loffuade ha*no*m bade thär*e*
the wille ha*no*m til tyänste wär*e*
h*er* bo loffuade ha*no*m oc tha
kalm*a*rna at*er*faa
thz första syön worde reen
ty gaff k*onungen* hanu*m* j gen
M m*a*rk j [1] lest myöl oc j [1] lest malt
g*er*na tok ha*n* thz alth
the woro thz tha bade lika när*e*
m*a*rske*n* hade kalm*a*rna j sin wär*e*

174 Tha mot fastega*n*g leed
m*a*rsken mot Calmarna redh
magnus gren felade ha*n* til sig tha
oc sporde om ha*n* ville ho*no*m borcholm faa
han swarade ey görat vtan wonda
jac vill hollat til kon*ung* erics honda
m*a*rsken swarade tha saa raat
huar är tha thz goda tw hau*er* mic jaat

sa mongt sin sworet men tw mat lifua
mz riket ok mik tha ville tw blifua
Thu hau*er* oc gifuet tit breff th*er* oppa
fra rikese*ns* bästa ald*r*e gaa
magnus ville thz ey sköta
vtan m*a*rsken saara höta
at kome ha*n* oppa ölanda
ha*n* ville hono*m* göra skade ok wa*n*da
Ther mz magnus aat borcholm tog
m*a*rsken strax effter droogh
ok lot thz bestalla i sama stunde
at the aff hused ey longt vtkunde
fastagongs affton m*a*rsken til calm*a*rna koom
et vnderligt är*e*nde ha*n* ther fornom
aff th*e*n byssemäster rodenborgh
hono*m* ville skywtit vid stäkeborg
han hafde budh til m*a*rsk*en* tha
oc lot hono*m* for wisso forstaa
at ha*n* aldre helbrögdo nöt
sida*n* ha*n* aat marsken sköt
oc at ha*n* ledh sa bitter iä*m*mer ok nödh
tog kunde han jngeled*is* blifua dödh
for än ha*n* m*a*rskens wenskap finge
birg*er* trulle oc göstaf laur*enson* thz bud*i*t ginge
m*a*rsk*e*n swarade oc töchted vnder
badh gud forlata hono*m* syna synder
oc sagde huat ha*n* antige dör ell*er* lifu*er*
ge*r*na iac hono*m* thz forgifweer
Tha Rodenborg th*ett*a sporde
han bad gud löna m*a*rsken at ha*n* sa giorde

ok sagde fa mic lywsed nw ändes myn wonda
ok gaff saa strax ther opp syn anda
175 Birger ok göstaff til marsken aterwända
ok sagde honom aff Rodenborgs ända
Alla vndrade som thz fornomo
hurw thz monde sa tilkoma

Marsken lot sig tedan hasta
oc koom til stocholm om midfasta
the tidende fik han tha
at Hanis kröplin dödde pa Aboo
om fastagangs tidhe
marsken lot sig sidan lidhe
oc redde sig som han bäst gaat
sa at han folgde ysen aat
Han fik Abo vtan kiiff oc slagh
oc anamadet om helge kors dagh
sidan fik han til syna handh
Castelholm oc Alandh
marsken thz ey ylla behaga
han kom ater til stocholm om pingsdaga
oc for strax til öland mz en stoor här
som han ville wara felig thär
syn stora skep lot han i Curahampn fara
sieluer mz smaskep til borcholm wara
tha magnus gren thz fornaam
at marsken bögde mot borgahampn
alle syna byssor han lagde oppa
at han marsken skadha maa
rät som marsken aat hampnenne bögde

et vnderligt tekn gudh tha fögde
ofuer hampnen sa stoor en toke gik
at engen hans owen hono*m* sigia fik
pa alla andra sidha
monde engen tokne bidha
Ey länger stood then token th*e*r
än m*a*rsken til läghis komen är
Sidan wart thz ater clart som för
thz vndrade alla ä hoo thz spör
Sidan giorde magn*us* sa dana dägti*n*ge
at om ha*n* ey vnsätting finge
aff konu*n*g e*r*ic om olafsmässe näste
m*a*rskeno*m* skulle han faa thz fäste
spisni*n*g oc alt a*n*nat so*m* ha*n* th*e*r jatte 176
hwart han ville thz föra matte
Ther mz ändades thätte
konu*n*g Eric torde hono*m* ey vnsätte
m*a*rsken anamade forutan qwide
borcholm om s*anct*i olafs tidhe

J the sama matto tha
komo kon*un*g c*r*istoff*er*s bud til calmarnaa
Ar*che*b*isco*pen af lund ok m*a*rskens swager mäd*er*
at the matte fa the*r*es vilia thes bät*er*
m*a*rsk*e*n oc rikes*ens* rad loto the forsta
at the*r*es är*e*nde thz waar saa
ville the kon*ung* c*r*istoff*er* til h*erre* taga
ha*n* skulle thom holla vid rät oc lagha
tha matte riken blifua saman
at hwar skepte mz and*r*om got oc gaman

th*e*n h*erre*n gafuo the sa stora*n* priis
hurw han waar ma*n*lig myld ok wiis
ok at skönar*e* p*er*sona kunde ey wär*e*
bland alla h*err*e i wärldene är*e*
forvtan swik är han fultroo
han är oc altid glad ok froo
Jac kan then tyende del ey sc*ri*ua
thz stora loff the hono*m* gefua
än wort th*er* degti*n*get saa
at riken skulle jo i fridhi staa
ä huat the swenske om kon*un*gen göra
alder skulle nogot rik*i*t ty and*ra* ofrid föra
thz wart stadfäst mz breff oc löpte
thz sa*ma* wort oc giort förra offte
Ar*che*bis*co*pen tog m*a*rsk*e*n vtofu*er* ena sidho
oc baden wara wiss forvta*n* quidho
at ville ha*n* konu*n*g c*ri*stoffer hylla
ha*n* skulle hono*m* vnna ä huat ha*n* ville
at hafua aff riket til sit bestand
thz swor ha*n* oc lofuade mz mwn oc handh
sa giorde oc m*a*rsk*ens* swager med*er*
at m*a*rsken skulde joo thro tes bäd*er*
177 the badho honom keesa pa finlanda
th*er* matte ha*n* blifua forvta*n* wanda
wy lofwom id*er* än th*er* til forsant
borcholm ok öland til et pant
aff hans arfua at lösa for xl^{M} [40000] mark
oc sagde thz wara god hielp oc stark
m*a*rsken swarade tha th*er* oppa
jac tor ey fullelige thro th*er* aa

nar han forst riket i wäre fanger
efter mit fordärf han sidan ganger
han aan mik tha huarken gotz eller lifua
jac forma ok ey tha mot honom kifua
mina owener äre oc j riket monga
som efter mit wärste daglige ganga
Ty iac trengde thom mot thera vilia
mz riket holla oc fra konung eric skilia
jac kunde thz ey forfölia mz lagha
thz mena the nw pa mik clagha
Jac giordet tog for rikens bestanda
tha mena the ther fore göre mic wonda
the swarade wy lofuom vid heder oc ära
sa dana sorg torfwe i aldre bära
Wy lofwom ider här vid äro oc haalss
han skal idher holla forvtan faalss
alt thetta som wy hafua ider sagt
oc skal ider störkia mz liiff oc magt
til alt idert gangn ok bestanda
oc skal ider beskerma for allan wanda
oc skal aldre dömas hwarken litid eller stort
huat i eller idhra tiänara hafuen her til giort
Ther mz lofwom wy ider nw her saa
hans opna breff opa all thenne stöcke faa
Ther mz the sig ther aat skilde
om konungen swenske sig berade vilde
oc wordo offuer ena thera
at alla om mikelmesso i arboga wära
marsken bestälte oc ther om saa
at mena rikens men skulde mötas ther ta

th*er* mz the fran kalmarna wenda
hwar tit som han haffde enda

Nogot effth*er* marsken for
thit som en godelik iu*mfru* bor
hon war wel wid lxxx ar
vtaff thz hus hon tha i war
haffde hon j xx ar ey wa*r*it
thz haffde marsken wist forfa*r*it
178 han sagde til he*n*ne mon thz wa*ra* gudz wilia
at jac skal mik wid riket skilia
jac forny*m*mer oppa alla rikesins men
the mena konu*n*g c*ri*stoffar haffua en
hon swarade jac sigh*er* idh*er* i tro
gudz wilia haffu*er* jac forstondit swo
han haffu*er* idh*er* frelzt i alla daga
oc wil idh*er* til sue*r*igis konu*n*g haffua
Marsken swa*ra*de hurw skeer thz ta
at rikesens radh wilia ey saa
the sigia alla mot mik ney
oc hylla konu*n*g C*ristoffer* hwat jac wil eller ey
Ju*m*f*ru*n swa*ra*de ath*er* swa
tre plagar skal riket th*er* förr*e* faa
stort örlog finna i alla endha
oc mista thera gotz ā hwart the wenda
aff hu*n*gar skola the lida nödh
sa at ma*n*ge haffua hwaske öll eller brödh
oc otalige warda saa osell
at aff hu*n*gar skola the swelta i heel
the *tri*dia pest*i*le*nti*a skal offu*er*gaa

at ma*n*ge garda öda staa
saa skal en gudz wilia framfara
ther*a* konu*n*g skulin i en lykawel wara
om the idh*er* nw til konu*n*g taga
the plagar wil th*e*m gud fordraga
göre the oc ey sa
wisseliga the plagar offu*er* th*e*m gaa
marsken swar*a*de he*n*ne th*er* til
om gud mik til konu*n*g haffua wil
i there wilia thz wel raka
at the mik th*er* til taka
ga*n*ge som gud skiuth*er* tho*m* i huga
aller wil jac tho*m* th*er* til trwga
eth vndh*e*rlicth tekn m*a*rsken wid*er*foor 178½
j wadstena i worafru koor
som mwnken p*re*dican haffde
eth möbarn til sina modh*er* sagde
see modh*er* holken fagh*er* gulkro*na* th*er*
oppa m*a*rskens huffuud är
q*ui*nnan saa oc cronona saa
oc sagdit st*ra*x for andro*m* thaa
thz äre*n*dhe he*n*ne war teeth
oc at skön*a*r*e* gulcrona hade ho*n* ald*re* seet

Sidh*e*n ko*m*mo rikens men i arboga sama*n* (178)
ta sagde th*e*m marsken vtan gama*n*
ker*e* winer i haffuen wel forfa*r*it
hurw jac haffu*er* idh*er* höuisma*n* wa*r*it
oc withe*n* thz alla nog
i hwat bedröwilse jac h*er* widh*er* tog

tha i mik til idh*e*n höwisma*n* keste
haffde wy hwasken slot stadh eller feste
179 th*e*r wy mato*m* jn fara
oc wort howd felige wa*ra*
jac takkar g*er*na gud thz haffu*er* sa flyt
sw*er*igis rike är nw alt frijt
i sw*er*ige fins nw ing*e*n saa
th*e*n mz nogra wil riket mote sta
hwat idh*e*r lysth*e*r nw for*e* taga
thz skal mik oc fulwel behaga
tog haffu*er* jac til idh*e*r alla bön
betänken mik mz saa dana lön
at jac ey ko*m*bir i stora nödh
oc myn barn ga effth*e*r mik om brödh
i with*e*n wel hurw jac haffu*er* wag*i*t mit liff
oc farliga stondit i margt et kiff
jac är oc skyllog sa ma*n*gen man
nepliga jac thz betala kan
thz haffu*er* jac giort oppa idh*e*r froma
at riket skulde til frihet koma
i tänken oppa at swara mik h*er* til
medh*e*n jac idh*e*r wmwika wil
Marsken wt for dörren gik
oc rikesins men beradde sik
the senda budh til hono*m* tha
at wita hwat han wilde eska oppa
om finlandh badh han tha forsant
oc öland for en bruklig panth
at han matte thz haffua vt*e*n men
oc ölandh lösas aff hans arffua igen

for xl^{M} [40000] marc peni*n*ga
the budh*e*n fran hono*m* ath*e*r gingo
oc sagde hurw han th*e*m swara
alla sagde thz maa wel wara
marsken bade the ath*e*r jngaa
er*che*biscopen sagde til hono*m* saa
ker*e* h*er* marsk som i loth*e*n oss hŏra
idh*e*n wilia wy alla *ger*na gŏra
oss tykker riket ko*m*bir aller til laga
vt*e*n wy konu*n*g *cri*stoffer til h*er*ra taga
effth*e*r idh*e*r wilia wy alla gaa
b*re*ff oc incigla giffuen idh*e*r th*e*r oppa
Oc takkom idh*e*r alla sleth 180
i haffuen oss hulpit til lag oc r*e*th
oc ko*m*mit oss aff t*r*eldom oc onda
thz wilia wy forskylla i alla sto*n*de

Th*e*n dăgtingan the saa ende
til konu*n*g *cri*stoff*er* the ta sende
at breff oc wissan aff hono*m* faa
om tolka p*ri*uilegia the ăskade oppa
oc at the wilde hono*m* bidha
i kalmarna nest midso*m*mars tida
marsken oc ta til hono*m* bud sende
oc ku*n*nade hono*m* aff th*e*n ende
som rikesens men mz hono*m* giort haffde
hans breff oc wissan th*e*r oppa kraffde
konu*n*gen sc*re*ff hono*m* ath*e*r til
at marsken hono*m* mŏta wil
xx dag jwl i halmstadh

marsken giorde som ko*n*nu*n*gen badh
mangen rask man haffde marske*n* thit
konu*n*gen lagde ta al syn flit
at han marsken til sig draga
oc sagde alt thz hono*m* behaga
twa the yppersta som wore i konu*n*ge*n*s radh
sende han til marsken brad
oc lot hono*m* bidia thära
at wilia hono*m* for fadh*er* wära
oc sagde m*edhen* han maa liffua
marskens t*r*o son wilde han bliffua
marsken swarade i lat*e*n fara
wil han mik for fadh*er* wara
han skal thz finna oc röna for san
jac bliffu*er* hono*m* for en t*r*o man
ho thz skulde sc*ri*ffua konu*n*gen loffuade tha
nepliga thz i twa böker gaa
alt thz marsken forr*e* loffuat war
konu*n*gen thz bade beb*re*ffuade oc swor
thz endade sa i thz sen
oc mötas i kalmar*na* midso*m*mar igen

181 The swenska komo til karllmarna saa
konu*n*gen kom th*er* ecke tha
han tha i jwt landa är
oc st*ri*dde mz syne egne böndh*er* th*er*
hwan attande peni*n*g the atte wille ha*n* faa
the böndh*er* th*er* ey wndh*er*gaa
the böndh*er* rycte sama*n* brat
oc sworo for th*e*n olaga skat

konungen til the böndher drog
widh xiiij^c [1400] aff them slog
the andra mest fot oc hendher forspille
sidhen tog konungen alt hwat han wille
the swenska konungens breff i kalmarna faa
at for tolken fal kom han ey thaa
assumpcionis marie ther nesth
tha wilde han möta ther forwist
marsken tha ather til stocholm faar
erchebiscopen oc rikens rad bliffua ther qwar
til thes konungen kommir thär
fölia honom fa til stocholm när

Natiuitatis kom konungen til kalmarna
erlige the swenska vntfingen tha
mz processio oc wirdning aller besta
oc leden sidhen oppa et festa
ecke lenge the ther bida
oc loto sik strax til stocholm lida
tha han kom harsstekit när
marsken möte honom strax thär
mz mongen rask man i the stunde
oc vntfikken thz aller besta han kunde
strax marsken war kommin thera
konungens embitzmen saara kära
at the hwarske mat eller ööl haffde
marsken fik them alt hwat the kraffde
konungen lagde til walmassöö tha
twa netther lag han ther oppa
medhen marsken oc hans embitzman reda giorde

til sydher malm sik sidhen fordhe
182 vtaff syn skep steg han thära
the swenska mötan mz stora ära
biscopa prelata oc klerka alla
mz processio honom til fota falla
sidhen the jn i stadhen gaa
vndher konungens arm ledde marsken han tha
the them sage sa ga til saman
sagde hwar annan vten gaman
gud bedröffue then thz giorde oc wilde
oc oss sa wid marsken skilde
marsken är betre werdher at krona bera
än konungen en hans tiänere wära
han är skönare en konungens ty
we warda them thz saa fly
oc oss giorde thenna skada oc men
marskens lika faa wy aldre igen
konungen oppa husit gik
mz stora ära marsken honom vnfik
ey mikit the ther lenge wara
vtan strax til vpsala fara
konungen hylladis for vtan men
helga kors afften oppa mora sten
alla sworc ther honom syn edh
oc han them ather samaledh
a helge kors dag settis hans krona oppa
wel lxx riddara slo han tha
aff swenska däna oc beyara
marsken monne then första wara
allen kost ther konungen haffde

marsken then all saman wtlagde
badhe i stocholm sa oc thära
ä hwar konungen munde wära
fra förste konungen kom til symonis oc jude dag
han hopadis jo konungens welbehag
en dag monde konungen til kirkia gaa
tha sagde han til marsken saa
i skolen ey sa när oss ganga 183
stor nesa wy aff idher fanga
her sigher alt folk i thenne bi
ati ären skönare än wore ti
oc ären betre werde crona bära
än wy idher tiänere wära
marsken swarade honom ther til
en dare sigher som han wil
nadige herre the mage betre tia
än aff sa dana osannind sigia
hwar godman kan tog forsta
til skönhet jac idher ey likna maa

Tha konungen ather j stocholm är
drotzeten her cristiern mötte hanom ther
til marsken han stora kära lagde
huru han hanom grepit haffde
hade marsken tha ey sa cloker warith
liffuandis haden aldre thedhen farith
nw swarade han ther mz wisdom saa
at the kommo hanom engen sak oppa
konungen hade tha forgeth
thz han hade marsken jeth

at aldre skulle dōmas hwadzke lith ell*er* stort
thz m*a*rsken ell*er* hans tyänar*e* hade giorth
konu*n*gen gik sida*n* j alle stunde
efft*er* m*a*rskens forderff ā hwar ha*n* kunde
mz degtinga*n* trengde drotzsten tha
m*a*rsken rasaborg j fira aar fra
j xiiij aar nōrrabotn th*er* til
th*e*n dägtinga*n* gik som drozete*n* wil
wyborg skullen oc beholla vta*n* meen
oc om walborgamessa faat m*a*rsken j gen
tha m*a*rsken konu*n*gens forrädilse forfan
han redde sik thedh*e*n thz snarasta ha*n* kan
hwat ha*n* oppa husit haffde
vtj sin skip han thz lagde
om symo*n*is & jude fik han konu*n*ge*n* thz feste
thz war bespisat alla beste
184 J ladagorden loth han hanu*m* ffaa
C yxn oc ij[c] [200] faar th*er* bliffuo tha
offu*er* alt thz konu*n*gen fortärt haffde
sin han fōrst til stocholm lagde
än gaff ha*n* ha*n*om M redhe m*a*rch th*er* til
for san*n*a jach thz sigia wil
til at kōpa yrth*er* oc ferska fiska mädh*er*
han meenthe hans hyllist jo fa tess bädh*er*
J same tid war thz saa
at m*a*rskens hust*ru* j barnseng laa
j swartasyō thz mu*n*de wara
m*a*rsken bad ku*n*gen tith at fara
mz all sin macth han tith kom
oc hyōlt m*a*rskens dotter til c*ri*stendom

alskons glädi monde ther wara
oc kostelige drykke nog ospara
ther sondes engen hwat han begäre
ä hwariom hwat han lyste fortäre
konungen foor til stocholm j gen
marsken skyndade sik oc ey seen
til stocholm j then sama tidha
oc loth sik strax at Abo lidha
kom tith a sancti mortens afftan som han wille
oc takkade gudh som hanom oc konungen atskille

Then winther reed konungen sin eriksgata
marskens wersta han thede i alle motha
haa marsken fortalade aller meste
han war kungens wen then beste
konungen sidan marsken breff sende
mz första open watn til stocholm stempde
at komma til stocholm wid hans hylla
oc swara the hanum hade skylla
marsken swara han kan thz ey endhe
vthan han hanom leyde män sendhe
som hanum leyda oc forwara
j frid for hans owener fara
konungen sende hanum een beyara ther
han heet her Albricth morer
han loffuade marsken wid hedher oc ära
friliga pa hans leyde fara
Han war högst j konungens raadhe 185
ty trode marsken hwat han sadhe
marsken läth strax redha göra

spisning oc wäria j skipit föra
iij merseskip oc vij annar hade han tha
oc v^c [500] riddara oc swena ther oppa
the degliste men a föther motte gaa
saa kom marsken til stocholm thaa
konungen hanom wäl vnfik
marsken räddis tok for hans swik
konungen morer til marsken sende
oc sagde han wille mz hanum endhe
ther them badhom laage stor makt oppa
om morgonen mellen iij oc iiij skullen til hanom gaa
ther skulle tha engen wara när
vtan her albricth morär
marsken giorde som konungen badh
oc kom til hanum vtj hans mak
konungen badh hanom strax tha
hart när sik sithia gaa
marsken togh ey sina tokte glömde
vtan giorde som hanom sömpde
sidan bade the marsken j mange matha
til konungen sik fulkomliga forlatha
konungen swor thaa wid hedher oc ära
paa marskens skada aldrey wära
marsken swor hanum tha ather j geen
alla daga affwäria hans meen
oc hanom thro tyänare wara
oc liff eller gotz ther om ey spara
konungen tha aff marsken begäre
tha klokkan slo vij at wara ather there
ther mz marsken fra hanom gik

konungen loth raadith kalla til sik
aff sin iij rike alla
oc än beyarana medher kalla
marsken kom aather som konungen badh
oc rönthe hans falskhet strax j stad
konungen ladhe hanom strax degtingan oppa
om Abo oc tauastahws ath ather faa
ther til öland oc swartasyö medher 186
marsken behagde ey tess bedher
vtan swarade jach kom ey her at tolik liste
thz jac menar sa mykit mista
kan thz engaledis bether wara
vnnen mich mz leyde hädhen fara
konungen oc hans raadh woro kloke
the lagdo for marsken manga kroke
marsken forfan tha thera listhe
wyborg eller abo skulle han jo miste
oc än takka gud for then fromma
at han kunne mz liffuit thädhen komma
hadhen ey sa mang rask man mz sik
han hade ther bliffuit äwinnelik
marsken hade oc förra spord
aff mangom aff her cristierns ord
at ä men han liffua maa
marsken skulle aldre wyborg faa
oc meenthe han bliffua mz bätre roo
paa wyborg än aa Aboo
thy loffuade marsken konungen thäre
nar han hade wyborg j sinne wäre
hwem konungen wille abo faa

wisseliga skulle ha*n* faa thz thaa
sida*n* komo ma*n*ge a m*a*rske*n* klaga
konu*n*ge*n* wille g*er*na haffuan aff daga
hade m*a*rsken swarat saa
at han wille til retta staa
domara hade ha*n* th*e*r nogh fongit
effth*e*r lag*e*n hade ha*no*m litit gongit
ty sköt m*a*rske*n* altid a konu*n*g*en*s br*e*ff
th*e*r mz ha*n* ther*e*s ondzka fordreff

Marsken sik tha thädh*e*n skynda
til wyborg thz snarast ha*n* ku*n*de
tha han kom til wyborg när
wisseliga sporde han thär
at M sin hade drozete*n* sworet saa
thz m*a*rsken skulle ald*r*e wyborg faa
drotzete*n* tha sin hälsot fik
alla sina fogota kallade ha*n* for sik
oc bad th*e*m alla forwar*a*t saa
thz m*a*rsken jo ald*r*e wyborg faa
litit tenkte ha*n* a ärena thoo
ha*n* anamade jo wyborg aff m*a*rske*n* j thro
187 gud giorde togh so*m* han willde
oc m*a*rske*n* oc drotzete*n* wäl atskillde
sama dag döde drotzete*n* tha
ha*n* hade loffuat m*a*rskeno*m* slottit faa
m*a*rsken kom tha mz konu*n*g*en*s br*e*ff
som han drozeten til sc*r*eff
at han skulleno*m* st*ra*x wyborg faa
om han wille hans hyllist naa

ther mz fik marsken thz feste
siden reddis han for konungen ey meste
konungen fik aather Abo
som marsken hade hanom sakt j thro
thz wore her forlangt at scriffua
hwat falshet konungen ville moth hanom bedriffua
än gud beuarade marsken al sinne
at konungens falskhet fik ey mer winne

Konungen lot sik sidan lidha
alla raskasta han kunne ridha
til lödissö j westergotland
ther gynge hanom nordmen til hand
oc förden sidan til oxlo
oc krönton ther strax swaa

Strax marsken war aff rikit faren
rikens jnbyggiara wordo tess nog ware
the wordo sidan bade skinnade oc brende
aff konung erics fetale sa mangaledh skende
them gik sidan saa illa j hand
bade til watn oc saa landh
ä hwart swenske skipen sik wende
the komo jo til konung erics hende
hans fetalia thz myket rosa
the gripo riddara oc brendo trosa
thz wore her alt for langt at scriffua
then skade the her j rikit driffua
tha konung cristoffer sa dant hörde
ey vtan spot han ther aff giorde

188 oc sagde wor modherbroder sither pa eth skär
hanom behöffuer oc berning thär
tha gaffuo sik mange fult ille
at the marsken fra sik skilde
ty han bescermade them j alla ändher
men rikit war j hans hendher

Sidan loth konungen huxa oppa
hwar han ena drotning fa
han sende sin budh ther om sa wide
oc fik at spöria tha om sidhe
at margreffuen aff brandeborg hade j [1] dotter the
skönaste man wille see
mz stakkotom ordom thz sa gik
konungen henne til drotning fik
hon war gamal wid xiiij aar
Dorothea henne nampn war
the wigdis baden om sonnedagh
drotningen kröntis om monadagh
ey ful try aar the saman bliffua
engen barn munde gud them giffua
j köpmannahaffn munde bröllopit standa
tith komo mange aff främada landa
herra förste oc andre flere
thz hoffuith kan ey prisas mere
ty thz stod ey fulla daga iij
sidan skulle hwar sik sielff forsee
badhe om fodher saa oc om maath
ther aff hördis mangs ond laath
them tydzka gaffs nogh hwar the woro

än the swenske jo omboro
the wordo oc mest til ändan trykte
mangom swenskom thz fortökte
aff goda men oc quinnor badhe
at the wordo saa forsmadhe
fredaghen nest effter herrene atskilde
sa at hwar for tith han wilde
togh hölt konungen sith radh til saman
thz gik beyarna tha aff gaman
swenske oc danske wordo til rada
at the konungen raaddo oc baadha
at latha beyarna hemfara 189
the städia them ther ey lenger wara
ty at gul silff oc fagra hesta
tha finge beyerne alt thz besta
badhe graskin hermelin oc morde
hwat the beddis konungen ey sparde
the finge oc förat fodher hwar konungen geste
aff kellar oc stegherhus thz besta
ä hwat swenske oc danske konungen radha
han giorde tog hwat beierne bada
thz war til froma eller skada
han trodhe best hwat beierne sadha
wille nogor län aff konungen faa
tha skulle beierne there bud gaa
ther til the them kösteliga begaffua
mz goda hesta eller andra haffua
hua them ey sa wille giffua
han skulle vtan hielp bliffua
the komo aldre sa arme löpande hith

the wordo st*rax* rike y*n*nan stakkat tidh
the*n* the*r* ko*m* mz riffue*n* kiortel oc stakkat swerd
ha*n* fik snart M m*a*rch werdh
thz fortröt the and*ra* om sidha
oc willo thz ey leng*er* lidha
ty vnd*er*uiste [the] k*onungen* j fler*e* saka
the*r* aff tok ha*n* sik stora omaka
oc ward tha sa harmeliga wred
j viij dagha gath ha*n* ey snakkat ell*er* leed
thz skulle jo togh thz sama wara
beyarna loth han tha hem fara

Å men m*a*rske*n* mektogh war
tha war j rik*i*t the besta aar
so*m* ma*n* wille onska aff wor h*er*ra
st*r*ax k*onungen* kom tha ward thz werra
ä men ha*n* war tha war stor hu*n*ger
ty hatade ha*no*m badhe gamal oc vngh*er*
190 böndh*er* oc bokarla alla
ha*no*m barkakonu*n*g kalla
oc bade altid til *gud* oc ha*n*s mod*er* ren
at m*a*rsken fa til h*er*re j gen
The ena plaaga*n* sa*n*nad*is* thaa
so*m* mön sade rik*i*t skulle offu*er*gaa
k*onungen* hade oc j [1] ondan sidh
ä hwar han göno*m* rik*i*t redh
han hade jo sa ma*n*ga hesta
arma böndh*er* ha*n* forgesta
ha*n* fodrade v lest*er* korn mest hwa*ri*a nath
th*er* gatz ful ma*n*go*m* illa ath

som ather saatho j jember oc nöd
oc hade hwadzke myöl eller bröd
vtan barch ther skullo the wider liffua
oc konungens hesta kornith giffua

Om winthren effther thz bröllop wor
konungen op til stocholm for
hanom tykte wara tess bedher
at drotningen folde medher
han screff marsken til sik komma
oc sende hanum til gislan mektiga män oc froma
for ty han wil til gotland fara
oc jo at marsken skulle mz hanom wara
han tröste ey ellest konung eric besta
vtan at marsken folde thaa
ty han war mektig aff skip oc swena
oc kunne hanom best j raadom tyena
ther war oc engen j al hans rike
j tolkom stykke marskens like
marsken giorde effter konungens akt
han kom til hanom mz störste makth
konungen vnfik hanum mz stor äre
teslikis giorde oc drotningen thäre
oc sagde hon saa ey för hans like
j alla tesse konunga rike
hon böd marsken offta til sith bord 191
och haffde mz hanum mangt gamans ord
han begaffuade henne kösteliga j thz sinne
teslikis henne jomfrur oc qvinne
marsken giorde ther tha eth haaff

at alle ther woro sagde hans loff
konungen oc drotningen aatho mz them thär
oc alle the herre ther woro när
aff manga främede land oc städher
ther wore än nogordz sendebud medher
them skenktis ther nogh myöd win oc most
hwar sagde at ther eyncte brast

Litit effter bad konungen reda wara
at han wille til gotland fara
oc for saa til gotland
the resa gik hanom illa j hand
all thera kost ther ladis oppa
engen j swerige thess bäther maa
herrene bebreffuade hwar androm frid
thz bleff ther ey lenger widh
konung Eric loth eyncte tess myndre röffua
å hwar han kunne sin fordeel pröffua
strax the herre ther atskilde
konung Erics folk röffuade hwat the wilde
tha konung Cristoffer tedhen wende
j calmarna tenkte han at lende
wädrit forsatte hanom j then stund
hans skip stötte oc sank j grund
vtan for idö pa en sten
tha gik hanom mykit til men
ther dronknade mang en rasker man
mz store nöd tha reddis han
sielffuer mz en skippbaath
ther woro tha sa jemmerlich lath

hans besta clenodia han ther miste
oc gul oc peninga j mangen kiste
sa bloth kom han til stäkeholm tha 192
han hade ey vtan j [1] tröye oppa
thädhen han til calmarna faar
drotningen ther for hanom waar
the foro strax til danmarch
sorgen war them tha starch
marsken siglde til opland tha
flere swenske giorde oc saa

Sidan loth marsken alla höra
sina dotters bröllöp wille han göra
j swartasyö om michelsmesse nest
oc bad them alla ther wara hans gest
the giorde thz gerna alle saman
oc hade ther gläde oc mykit gaman
then marskens dotter fik het eric ericson
thz war j [1] iwtsker ridder from
ther war oc tha j [1] grabrodher
man sagde hanom wara gudlik oc goder
then brodren sagde til marsken tha
her karll j reden idher ther oppa
ynnan iij aar her konung at wara
jac sigher idher thz nw oppenbara
jac weth wist thz är gudz wele
konung cristoffer wil han fra rikit skele
marsken swarade vthan dwala
fadher j wakten hwatj tala
for konung cristoffer sa dant höra

wisseliga lather han idher forgöra
munken swarade sa ther til
jac wondar ey ha thz höra wil
eller ha thz grather eller leer
konung cristoffer komber aldre til swerigis mer
effter gudz byrd xiiij^c [1400] aar
xl pa siette om micaelis thz war
tha thz bröllöp hade j [1] ende
marsken ather til wyborg wende
oc bleff ther j gode roo
konungen wille han ey mera thro
han bygde sa kosteliga aa thz feste
thz sanna alle som ther geste
oc giorde ther the sköneste mak
[andra fortryte them holla mz taak]
oc loth them mwra om kring fortinna
at skönare slot skal man ey finna
oc lot ther göra en kroppadam
som aldre giorde nogor for han

193 Sydan hugsade konungen oppa
huru han then skadan opfylla faa
aff al sin rike sampna han folk
oc loth taga mang en kogh oc holk
aff hollender oc ängilska j örasund
the köpmen angrar thz longa stund
han fik ther gotz offuer alla motha
tess werre motte köpmennene lata
mest alla the hus j kopmanhaffn wara
fyltis mz graskin wax oc köpmanna wara

al then skat swerige hade förra rentat
war oc all til danmarch hentat
thz war j hösten om helge kors tidhe
julen effter wille konungen ridhe
til jönecöpung oc holla ther daga
thz motte the swenska illa behaga
somma them haden tenkt wid liffuit skilia
haffde thz gongit effther hans welia
gud skilde the swenska aff then nöd
konungen bleff pa helsingborg död
om xiij jula dagh
thz fyöl mongom wäl j lagh
som gerna wid barkakonung skille
the spordo tidande som the wille
aff ene frismaa fik han the sooth
som engen man kunne raada hanom booth
til roskilde the hanom förde
j lucies kirkia hanom jorde
effter gudz byrd xiiij^c [1400] aar
xl pa thz viij thz war

Om sama dag konungen bleff död
tha leed mangen stora nöd
aff storm liwngel oc ilth wedher
swartebrödher j skäninge tyga thz meder
östra gafflen j thera kirkia bleste nidher
jlla gaffuos munkane wedher
at hwaluith oc högekoren nidherslog
ij [2] monka man döda ther vtdrogh
räth som the boriade högmessa 194

finge the then skadan for wissa
thz wädher longx gönom rikit gik
mongen skada ther aff fik
thz bläste om kul sa mangen skog
oc mangen skorsten nider slogh
oc blesten bort thz engen wiste
hwart the flugo bland skog eller qviste
ther bleste tha bort sa mangt et taak
at thz wart mangom stort omak
alle the som woro for thz wädher
sworo at fenden war tess wisseliga meder

Konung cristoffer war medelmota hög
oc j ondom radom slögh
hans fadher hertig i beyera landh
hans modher hertigadotter aff pomerske strandh
han war ganst feet a liff
hwat han kunne nogra skynda til kiff
ther om lagde han sik all win
han war ganst hastog j sit sin
mest alla nätther offuer mynnat drak
skörhet oc böffuerj war mest hans snak
böffuerj at öffua war hans sid
swäria oc dobla war oc hans idh
om j [1] dag länte han wäl iij et län
at han kunne göra hwar annars owän
al then ondzka han plägade driffua
wore her forlangt at scriffua
dyg weth jac aff hanom ey sigia
oc lygn at scriffua är bäter tigia

alt thz drotningen oc han omginge
eyncte barn the saman finge

Strax effter konungen vtan dwala
döde erchebiscopen aff vpsala
the domherra woro ey seen
keeste strax en annan j geen
thz war her benct jönsons son
mester jöns han heta mon
oc sende til pawan oc concilium tha
om confirmacionem ther oppa
pauen oc concilium tha eens ey draga
[thy loth han thz aff them badhom tagha]

Te swenske herre j jönecöping äre 195
spordo konungen dödan wäre
the wordo strax til raada saa
at the keeste ij [2] höwidzmen tha
her benct jönson oc hans brodher
han het her niels oc war ey goder
thz kerde the köpmen mang en dag
han elskade hwadzke rät eller lagh
thera gotz loth han j syön taka
ä hwar hans swena them raka
the skulle rikit forestaa
til tess at alle kunne bud faa
at komma saman all j en skara
oc rikens besta bäther forwara
hade marsken tha warit j rikit ynne
the hade hanom kest j thz sinne
at staa for rikit som han for giorde

ful bradeliga ha*n* the tida*n*de sporde
alle ha*n*s wen*er* ha*no*m tha forkynde
at han sik in j rik*it* skynde
ty at the rik*it* skullo forestaa
the woro ha*n*s störste owen*er* tha
konu*n*ge*n* drog th*e*m fra*m* j sto*re* makt
at ford*ri*ffua m*a*rske*n* efft*er* ha*n*s akt
ā nār ha*n* for til and*ra* landa
rik*it* befol ha*n* th*e*m forsta*n*da
ty rikese*n*s mā*n* a*n*nur rad tha ey fi*n*ne
vta*n* keste pa th*em* at thz si*n*ne
tha m*a*rske*n* th*e*nne tida*n*de sporde
koste*li*ga ha*n* sik rede giorde
bade mz folk skip oc spis
the ha*no*m sago gaffuo tess pris
wid viij^{c} [800] ridda*ra* oc swena hade ha*n* mz sikk
ty ha*n* wille fara säkerlich

196 Om pingilsdaga for ha*n* fra wyborg
oc kom til sandhaffn vta*n* sorgh
j [1] ō westerst j wyborgs lān thz är
en hans tyäna*re* mōtte ha*no*m th*er*
oc fōrde ha*no*m eth breff
so*m* p*ri*orissan aff calm*a*rna ha*no*m tilsc*re*ff
m*a*rsken las thz b*re*ffuit brath
lu*dand*i*s* atj ther*a* clost*er* tedis jula nath
ene gudliga me*n*niske saa
at y*n*na*n* thz nesta aarit tha
skulle m*a*rske*n* j swerige k*onung* wara
hon skulle ha*no*m thz ku*n*noga vta*n* fara

giorde hon ey gudz welia saa
tha skulle hon hempd ther fore faa
fierda dag jula screffs thz breff
konung cristoffer än tha bedreff
alt thz hanom wäl behagha
engen trodhe sa stakkata hans daga
tha marsken forstod breffuit saa
storliga vndrade han ther oppa
helgelichama dag kom han til stocholm in
ther gladdis sa monge j thz sin
bade qvinnar sa oc män
the takkade gud tha alle j sän
oc sagde alle oppenbaar
them hopadis at fonga bätra aar
som marsken kom wart sa stort j [1] regna
tess wordo alle swenske fegna
thz hade ey regnth alla the waar
thz war oc tha thz större oaar
sa at span myöl xij ore galt
mong en menniske led tha swalt
marsken strax j staden faar
oc bemannade the besta hus ther war
oc screff strax j samma stunda
at alle skulle sik tit skynda
riddara köpstadzmen oc swena 197
saa oc aff almogan mena
biscopa klerka oc prelata
the wille ther tha forefata
rikens besta oc bestonda
at thz motte komma af vonda

oc ater til rikens gambla lagha
menhethen thz alla wäl behaga

Moth mydsomar komo the til saman
tha gik her benct oc her niels aff gaman
mestedelen wille alla wid marsken bliffua
the willo thera makt ey offuergiffua
för än ther worde räth konunga wal
sidan ward ther eth annat tal
sa at the wille göra effter swerigis lagh
oc welia en konung then nesta dagh
j sancte gertruda gillestuga
tha fingo somme sa stoor ahuga
som hiollo mz her niels oc her benct
en there eller thera son hade til konung [tenkth]
the woro tha alle pa stocholms borg
oc haffde for marsken stora sorg
tha electus fann at ther til draga
at swenske wille marsken til konung haffua
han stod ther moth ä men han gath
oc hade til marsken mykit hath
ty at hans fader the makten wngik
strax aff husit pakkade han sik
oc til stäkit ther bleff han
til tess thz wal til enda kam
ther mz lyktadis tha the dela
the lotho sik alle for marsken fela
oc wille mz flere en lina draga
hwat flere radde skulle them behaga
om morgonen aarla komo alle til radha

oc bade gud ynnerliga om sina nade
at the motte tha raaka fore
thz som rikit nyttast wore
ij [2] biscopa oc ij [2] riddara skulle thz göra
hwars mans röst tha hemeliga höra
hwem han wille til konung nempna
oc strax vpscriffua alla the empne
then mesta röster fonger thäre
han skal tha thera konung wäre
en dyrasta eed skulle hwar en swäria 198
at effter sit besta samwet welia
then han weth rikeno nyttast dugha
thz ey lata for frendskap wild eller redhuga
iij oc lx rösther fik marsken thäre
tog ey vtan iij j walit äre
then ene fik iij then andre fem
sidan ropade meenheten all i sen
wy welia aldre annan herre haffua
vtan bliffua wid marsken alla hans daga
sa togho the tha then wärda man
konungs nampn lagde the a han
thera konung oc herre wäre
oc hyllade hanom alle thäre
oc leddon sa j kirkion in
oc sungo te deum j thz sin
om torsdagen ward sa stadfest
om mondagen war sancti johannis dag ther nest
tha electus sporde huru thz gik 198½
snart til konungen skynda han sik
oc loffuade mz dyra eede thäre

a konungens besta altid wäre
alt thz got han loffuade thaa
wore her forlangt at scriffua fraa
konungen lenthe hanom j sama stundh
badhe oland oc norundh
thz han skulle jo forfinna oc see
thz konungen hanom got vnthee

(198) Konung karl for til vpsala vtan men
oc hylladis sancti peders afftan aa morasten
oc kröntis j domkerken sancti peders dagh
iij oc xxx til riddhara slogh
Om mornen wigdis erchebiscopen oc song thäre
visitacionis nest giordis drotningenne äre
erchebiscopen krönte henne tha
sa rikeliga monde the hoffuen staa
alle the ther woro finge nog
å hwar tolikt hans wili til drog
ther war tho engom faat
tog giordo böndher ther til engen skat
alt thz konungen loth forgöra
loth han mz sik aff wyborg föra
oc köpte til for sina peninga
oc engen almoga ther fore twinga

199 Sidan for konungen til stocholm i gen
oc tenkte pa thz stora meen
som rikit hade lidit aff gotlande
han wille them frelsa vtaff then wande
han redde tha vt en storan här
oc satte her magnus gren til höuidzman ther

ha*n* satte til ha*no*m stora thro
oc forlänte ha*no*m Abo
at han skulle ha*no*m tess throar*e* war*a*
gren ha*n* loffuade sit liff ey spara
han fik ha*no*m wid ii^{M} [2000] raska men
the folde h*er* gren alle j sen
riddar*a* oc swe*na* haa the ära
alle skulle gren lydoge wära
k*onungen* sende oc tha nog*ra* aff sit radh
in til norg*is* men sa bradh
om the wille ha*no*m til h*er*ra tagha
ha*n* jette th*e*m holla wid retta laga
oc wille th*e*m sa hielpa oc forläna
at the skullo ha*no*m weleliga tyäna
han böd oc th*e*m j da*n*m*a*rch saa
huru the swe*n*ske hade kest ha*no*m tha
oc at ha*n* wille rikena forbi*n*dni*n*g holla
ä mede*n* gud an ha*no*m liffu*i*t wolla
än mera han aff däner kraffde
swerg*is* skat k*onung* c*ri*stoff*er* vtfört haffde

Her magn*us* gre*n* tha at gotla*n*d tok
oc k*onungen* sielff til borgholm drogh
h*er* magn*us* siglde j flena wik
th*er* göra landgong tröste ha*n* sik
the ginge sida*n* for wisby stad
k*onung* eric war tha ey myk*i*t glad
ha*no*m behagde fult illa the geste
the bygde th*er* st*ra*x iij feste
la*n*d*i*t gik th*e*m st*ra*x til honda

oc gladdis at the bliffua vtan mere wanda
200 tha konungen til borcholm kommen är
aff danska radit mötte hanom ther
the bado hanom tha alle
sith folk i gen aff gotland kalle
ty thz hörer danmarcs rike til
konungen swarade thz han ey wil
oss vndra at idher ord äre slike
gotland höre rät til swerigis rike
konung karl forstod oc tha alth
the danske hade sik j [1] konung walt
konung cristiern han heta mon
hertigans aff holzsten systerson
ther mz endadis thz tha thäre
en degtingan skulle j halmstad wäre
ther nest om walborga messa
oc beggie rikens rad ther mötas til vissa
oc a then gambla forbindning sik boda forlata
hon skulle bliffua fast j alle motha
tha thz hart moth hösten gik
til stocholm skyndade konungen sik
the herremen pa gotland wara
them loth konungen mest hem fara
her birge trulle bleff ther höuidzman qwar
mang en rask man när hanom war
konungen sende them hwat the behöffua
bade til wäria oc sa til föda

The danska bud til konung eric senda
om han wille til them wenda

the wille ha*no*m vnsätte saa
the swe*n*ska bort aff la*n*d*i*t sla
k*onung* *eric* loffuede th*e*m got j gen
the sky*n*de sik tädh*e*n tha ey sen
oc ther*a* h*e*rra widh*e*r wara
hwat th*e*m k*onung* *eric* swara
st*ra*x the da*n*ske the tida*n*de sporde
en stora*n* hop the r*e*dho giorde
so*m* gotla*n*d skulle vnsette
thz batade th*e*m tha ey wette
tha the swe*n*ske th*e*n ända sporde 201
k*onung* *eric* mz the da*n*ske giorde
the sworo welia wisby faa
ell*e*r the welia j döde*n* gaa
the giordo starka stega langa
sa ma*n*liga the at mwre*n* ga*n*ga
a s*anc*te barba*re* nath kliffue in mz liste
sa at engen j staden wiste
for än i*n*ne woro mestedeel
tha fik k*onung* *eric* mer*e* oheel
en stor deel ha*n*s folk the g*ri*po
so*m*me oppa husit lopo
blotte for vta*n* alla wåria
at swenske skulle th*e*m ey bäria
borgarane hyllade the swe*n*ska tha
at the ey skulle th*e*m g*ri*pa ell*e*r sla
oc at the motte the*ra* gotz beholla
thz vnthe the swe*n*ske th*e*m tha alla
hwat k*onung* *eric* oc hans tilhörde
thz bytte swe*n*ske so*m* th*e*m borde

hade h*er* trulle tha tag*it* sik war
for k*onung* *erics* gam*bla* par
oc enga degtinga*n* mz ha*no*m go*n*git
vta*n* ha*n* hade st*ra*x wysborg fong*it*
tha hade ha*n* snart faat en ända
än ha*n* loth sik mz falshet we*n*da
oc giorde en degtinga*n* mz k*onung* *eric* sa
ha*no*m först borcholm oc öland faa
202 sidan wille k*onung* *eric* fa hanu*m* j gen
wisbyhus vtan men
oc th*er* mz skulle j fridi staa
the aff husit motte j byn gaa
k*onung* *eric* fik sik sa at spisa
oc ko*m* sik th*er* mz til lisa
haden först faat öla*n*d j sina he*n*d*er*
sa me*n*the han behollat bade j send*er*
ha*n* degtingade aff rätte nöd
ho*no*m brast tha bade myöl oc bröd
th*er* til köth oc a*n*nar spisa
ty degtingade ha*n* sik sa til lisa
lx hesta slo ha*n* j salth
ha*n*s fetalie the aatho th*e*m alth
alla fastana the köt fornöta
the hade ey fisken wid*er* böta
the danska lagde tha aff stadh
moth wisby so*m* k*onung* *eric* badh
gud gaff th*e*m snyo oc sa stort wäd*er*
at the so*m*me ey motte tess bädh*er*
iij stor skip the miste tha
vid ꝟc [450] raska men oppa

the andre siglde gotland när
sa at the finge spöria ther
at the swenske stadhen hade
ther fore the ather at danmarc lade

Tha thz moth jwlen leedh
konung karl sina ericsgata redh
j hwarie lagsaga som lagen lyda
manskap oc hylling hanom alle byda
om jwlen han j skara war
oc sa strax effther til stocholm faar
j skara bestelte han thz saa
v sloth lot han byggia tha
skagaholm rumblaborg oc örsten
kindaholm oc echolm te danska til men
oc fik them the han trode best tha 203
mz spisning oc wäria nog ther oppa
sa fik han the tidande ther
huru thz a gotland gongit är
jlla behaga konungen tha
at her birge hade degtingat saa
oc screff her birge sa raskelik
at wakta sik fore konung erics swik
oc at hanom vndrade ganzka stort
hwi sa war degtingat hanom oatsport
konung karl redde strax vt en skara
som til gotland skulle fara
her magnus gren skulle ather höwidzman wara
oc böd konung eric sa til
om han them wisborg fonga wil

the skullo ha*no*m at*er* loffua saa
at borgholm skulle ha*n* wisse*li*ga faa
finge ha*n* thz ey vta*n* fals at wolla
the skulle ha*no*m hwar et fe*n*gilse holla
tha k*onung* e*ric* thz hörde tok ha*n* at lee
oc giorde th*er* aff bade spot oc spee
j scola mich aldre aff wisborg we*n*de
for borcholm är frith j mina he*n*de
st*ra*x oppa slottit mo*n*de ha*n* gaa
oc bad sina tyänar*a* skiwta oc sla
ha*n* hade tha sa spisat sik
ha*n* aktade ey huru thz gik
han hade oc mz da*n*ska offu*er*lagt
st*ra*x effte*r* pascha ko*m*mo the mz makt
sa stora skip hade the tha
at the swenske torde th*e*m ey leggia pa
hart vta*n* for slottit the ankar kasta
k*onung* e*ric* st*ra*x in til th*e*m hasta
mz the besta hoffuor ha*n* th*er* hade
the da*n*ska ha*no*m wisse*li*ga sade
wille ha*n* th*e*m fa thz neste
the faa ha*no*m j gen iij goda feste
204 Nycöpy*ng* i falst*er* oc raffnsborgh
alaholm oc laland vtan sorg
k*onung* e*ric* fik th*e*m wisborg saa
at ku*n*ne ha*n* ey the slotte*n* faa
tha loffuado the for vta*n* meen
at faa ha*no*m wisborg j gen
the da*n*ska foro thede*n* mz th*etta*
k*onung* e*ric* sida*n* j pomere*n* opsette

konung eric tökte thz wara meen
the danske behölle en deel gotz j gen
the danske angrade sidan effte
at the konung eric sa fra sik sleffte
oc at the han ey til danmarch förde
mz haaffuor oc alt thz hanom tilhörde

Then samma winter lot konung cristiern kalla
j wilsnak the tydzke herra alla
xiiij landisherra hanom loffuade hielpa
konung karl aff swerige forderffua oc stielpa
ther mz togo the hwar annan j hender
oc sworo for thz helge blod alle j sender
at engen skulle fra androm wike
for the hade wnnit konung karl oc hans rike
tha giorde the swenska stort omaka 204½
thz mykla gotz konung cristoffer loth taka
fra engilska oc hollendäre
ther legdes tha mz sollenäre
oc al then swerigis rikis rentha
som konung cristoffer loth til danmarch henta
brukade the danske tha sa ringa
oc mente swerige vndertwinga

The bod konung karl til norge sende (204)
komo j gen mz sa dan ende
at nordmen hanom hulskap sade
thera breff the ther a hadhe
bade erchebiscopen oc flere thäre
the brotho thz togh mz stor oäre
the hyllade sidan konung cristiern

oc satt*is* mot k*onung* k*arl* til wern
th*e*n menige almoge j norg*is* rike
lotho sik ey *fra* k*onung* k*arl* wike
the wille hell*e*r döde*n* fonga
än nogo*n* tid *fra* k*onung* k*arl* gonga

Moth walborgamesse se*n*de da*n*ske en skara
oc lotho th*e*m in j sönd*er*bo fara
205 the ski*n*nade bre*n*de oc giordo mord
for k*onung* k*arl* wiste aff eth ordh
ha*n* me*n*te fride*n* skulle haffua bleffu*i*t
so*m* the da*n*ske hade sworet oc sc*r*iffu*i*t
at om *sanc*te walborga dagha
skulle wa*r*it degti*n*ga*n* j halmstada
enge*n* forwari*n*g ha*n* aff th*e*m fik
for xiiij daga effte*r* at bra*n*de*n* gik
st*ra*x ha*n* sporde the he*r*iade oc bre*n*de
sit folk ha*n* j west*er*götla*n*d se*n*de
oc loth thz sida*n* sa forwara
at the fingo ey wer th*e*r mz fara

K*onung* *cristiern* sida*n* rede giorde
oc wille sik at gotla*n*d forde
h*e*r olaff axels*on* ha*n* for sik se*n*de
at se hwat ha*n* th*e*r ku*n*ne ende
ha*n* hade ma*n*g skip oc litit folk
mo*n*g obema*n*nad kog oc holk
tha h*e*r gren thz fornam
at h*e*r olaf til west*er*garna kam
ha*n* tha st*ra*x til ha*no*m redh
oc degti*n*gade mz ha*no*m tesse leed

at danske skullo husit holla
oc swenske skullo staden oc landit wolla
ther mz skulle alt j godo wara
the danske skullo frj j haffnen fara
oc fōra pa husit hwat the wille
engen skulle them thz forspille
om missomar effter skulle saman komma 206
aff baden riken the wisesta oc froma
hwilkit rikit the tha finna
som mz retta kan gotland winna
thz skal tha faath alt saman frid
oc behollat til āwinnelich tidh
vtan meen sa loffuade dener tha
oc beseglde ther kosteliga breff oppa
oc sworo sa throliga holla wille
mang dyr ed the ther a spille
siden foro the danske j haffnen in
mz al thera makt oc hoffuesin
al thera skip for husit lagde
fōrde op hwat the i them haffde
bade aff wāria sa oc kost
thz tōkte the swenske engen lost
som offto haffde wagat sit liff j nōd
at her gren them tōligit bōd
storliga thz mot thera welia gik
at her olaff then degtingan fik
the hade heller hafft thera liff ospart
oc bade land oc staden warth
en mykit mere them fortrōt
her olaff alla thera skerma opbrōt

her gren forböd alla ther mot swara
ha ey wille konung karl forrädare wara
hade the andre swenske wist then wada
at grenen wille them sa forrada
wist hade the han slagit j häl
oc hollit sa landit mz betre skäl

207 Tha her olaff hade kommit sin welia til ende
snart bud han til konung cristiern sende
oc bad hanom komma oc wara ey seen
han faar alt gotland vthan meen
konungen giorde som her olaff sagde
mz sin skip strax j haffnen lagde
the swenske behagde illa tha
the danske hade alle thera harnisk oppa
wid vj^{M} [6000] kunne wäre
then makt konung cristiern hade thäre
the sampnadis pa klinten pa alla ende
the swenske bud tha til them sende
oc lotho konungen spöria tha
om then degtingan skal fasta staa
han swarade them ther sa til
at han henne fulleliga holla wil
än sende konungen ij [2] riddara tha
til the swenske the sagde them saa
myn herra wil holla mz fulle krafft
alt thz her olaff haffuer idher sagt
nepliga the danske sik fra them wenda
for än thera selskap ellen tenda
alla wegna j byn hwar the gaata

tha war the swenska illa til motha
ther war tha borta bade skerm oc skraga
them motte sa mykit tess vär behaga
the danska thera baner tha vtsla
sa hordeliga at the swenska gaa
the swenska tha j stenhusen ära
manliga grepe the til wäria thäre
ä hwar the danske a gaterna gaa
the swenske them döda skiwta oc slaa
danske oc tydzke störte j alla enda
ä hwar the tha mot swenska wenda
wid iij^{c} [300] döden finge
aff the som at the swenske gingo
the wordo ther aff sa huffuud sky 208
oc pakkade sik alle vtaff then by
pa slottit oc klinten the alle gaa
sa vnderlich jertekne skede ther tha
j en kirkia woro offuer iiij^{c} [400] qvinnar oc män
the sago thz ther alle j sen
mz thera ögen oppenbara
at sacramentit swettis retta thara
rät som then man j möde är
än mere jerteken skede thär
j [1] klokka ringde sik sielff tröswär
sa at ther war engen menniske när
the skönaste beläte man wille see
rätta dödz folks ferga finge the
ä men the swenske j then nöden sta
tha warade them then fergan saa
tha the danske ellen j byn tende

en stor storm rät at byn wende
ellen dreff at the swe*n*ska saa
th*e*m reddi*s* the skullo alle forga
the fyöllo a knä oc y*n*neliga badho
jo*m*fr*u* mar*i*e sik hielpa aff th*e*n wada
st*ra*x tha the j th*e*n bönen äre
een hwit duffua ko*m* flyga*n*de thär*e*
rät mot elle*n* so*m* starkast bre*n*de
wädrit oc ellen tha st*ra*x wende
rät *fra* the swe*n*ska lika so*m* j [1] snor
for sa*n*na th*e*nne jertekn widh*e*rfoor
bla*n*d th*e*m alla war enge*n* tha
so*m* th*e*r för nog*ra* hwita duffua saa
g*u*d forbarme sik offu*er* tölic oära
so*m* the swe*n*ske forraddes thär*e*
209 sent the da*n*ske mot gud forvi*n*na
thz mord th*e*r skede aa barn oc q*vi*nna
mo*n*gastadz j kellarna fantz thz sa
at modere*n* död när barnen laa
so*m* q*vi*nnar skullo barne*n* föda
tha doo the oc j toliga nöda
fatikt folk bade halte oc blinde
ma*n*ga stadz oc sa bre*n*na y*n*ne
hade the swe*n*ske formot th*e*n fara
the hade sik bäth*e*r tag*i*t wara
gud ha*n* fögade toch sa thär*e*
at enge*n* aff the aff swerge är*e*
til th*er*a liff nago*n* skade hende
vtan v th*e*r y*n*ne brende
om morgone*n* the da*n*ska forfu*n*no

at swe*n*ska [the] ey sa fordarffua ku*n*no
thy at skullo the th*e*m wi*n*na mz makt
fler*e* hade the th*e*r aath*e*r lagth
et a*n*nat radh the for*e* finga
oc begy*n*te tha ath*e*r dägtinga
en starka*n* frid the th*e*r foruissa
jn til nesta walborgamessa
aff hwart rik*i*t skulle tha wara
xij j halmstada vta*n* fara
hwilk*i*t rik*i*t rät hade til gotla*n*d tha
thz skulle land*i*t wisse*li*ga at*er*fa
xij aff the swe*n*ska sik fongna jetta
om k*onung* k*arl* wille ey holla th*etta*
th*e*r mz skullo the swe*n*ska hem fara
sik mz gotla*n*d ey meer bewara
hwat skip the swe*n*ske hade thaa 210
the danske togo th*e*m al fraa
oc alt thz the j skipe*n* fi*n*na
hwat swe*n*ske hade j huse*n* y*n*ne
thz motte the sielffue nywta tha
the takkade gud the sloppo än sa
the legde sida*n* skip ä hwar the fu*n*no
oc skyndade sik thädh*e*n hwat the ku*n*no
the motte tha skylla h*e*r magn*us* gren
so*m* th*e*m hade woll*i*t tolig*i*t men
oc giort th*e*m oc rik*i*t th*e*n wonda
skilde gotla*n*d f*ra* sin r*e*tta h*er*res honda
än mer*e* oära ha*n* tha haffde
k*onung* *cristiern* troskap oc ma*n*skap sagde
oc giorde thz mz töliga liste

at enge swenska ther aff wiste
effter gudz byrd xiiij^{c} [1400] aar
xlix^{de} pa sancti olaffs afftan thz waar
thz danske ellen pa wisby tende
oc mz forrädilse the swenska teden wende
konung cristiern sig ater aat danmark forde
mot helgemässo sit bryllop giorde
mz drötning dorotee thz waar
som konung cristoffer hafde foor
Än wil jac her göra redhe
aff eth jertekn j gotland skedhe
litit för the swenska landit fynge
konung erics fetalie j bro kirkio ginge
for thz helge kors offrade thär
aff thz the röffuade j swenske skär
litit effter the ath dören wende
alt theres offer ther opbrende
ey giorde then ellen skada tha
a altara klede ther vndher laa
korsit alt op i blemar gik
som then man hade skollat sik
thetta maa hwar wisseliga thro
thz skedhe thz helge kors j bro
hade offret gudj tekkelict warit
jac menar thz hade ey sa farit

211 J then somaren fik konung karl breffue
som almogen j norge hanom tilscreffue
at wille han til them koma
the vnfa hanum mz ära oc soma

the wille ha*no*m alle gaa a hend*er*
oc hyllan til konu*n*g alle j sendh*er*
ha*n* swar*a*de th*e*m at*er* tolke lunde
ko*m*ma til th*e*m thz raskast ha*n* ku*n*de
tha k*onung* k*arl* spöria fik
huru hans folk j gotla*n*d gik
sina goda men ha*n* tha sama*n* kalla
at möta ha*no*m j arboga alla
om michelsmesse th*er* nest
hwar f*er*dig mz har*n*isk oc hest
allo*m* th*e*m tha sa behaga
at ha*n* wille til norg*is* draga
ha*n* tok mz wid v^{c} [500] hesta
at almoga*n* j norge ey forgesta
j west*er*götla*n*d oc en hop fara
for the da*n*ska th*er* forwara
k*onung* k*arl* throde tha ey stort
pa th*e*n frid the hade j gotla*n*d giort
k*onung* k*arl* sida*n* br*e*ff sende
j norg*is* rike alla ende
lot th*e*m alla widh*e*ruara
at ha*n* wille th*er* in fara
oc hade forramat sa j lag
j b*is*copshamar wara xj^{M} [11000] jo*m*f*ru* dag
alla the su*n*nan fielz äre
th*e*m bad ha*n* sik möta thär*e*
oc ko*m*ma til ha*no*m vta*n* men
oc felige j the*ra* behol j gen
haa ha*n*s ma*n* wil th*er* ey wara
likauel frij skal ha*n* hemfara

Sida*n* drog ha*n* j thz sin
gönom *wer*mela*n*d j solöyar in
212 th*er* nest in j hedm*a*rch
the bönd*er* mötte ha*n*om starch
oc bade ha*n* gudj wäl kome*n* vär*e*
hwar ha*n* ko*m* the hyllade*n* thär*e*
the h*er*ra ha*no*m haffde ma*n*skap sagt
ko*m*mo ey tha so*m* for*e* war lagth
vta*n* wor*o* ha*no*m moth aff alle makt
a br*e*ff oc edhe hade the ey akth
ij^{c} [200] loth k*onungen* tha th*er* qwar
the skulle tagha th*er* la*n*d*i*t war
oc hielpa almoga*n* th*er* at wäria
at fogotane th*e*m ey forhäria
Sida*n* drog ha*n* efft*er* th*er*es raade
offu*er* doffrafiel so*m* the baadhe
oc ko*m* sa til trondhem in
efft*er* mortensmessa om fredagin
tha ha*n* ko*m* byn när*e*
er*che*bi*s*copen mötte ha*no*m thär*e*
han vnfik ha*no*m ganzka wäl
oc bad ha*n* ko*m*ma heel oc säl
ä hwar k*onungen* fra*m*far
almoge*n* jo sa glad*er* war
oc alle loffua *gu*d oc ära
at ha*n* maa ther*a* k*onung* wära
än tha at oaar hade le*n*ge staat
k*onungen* war togh eyncte faat
the sworo oc alle oppe*n*bar
bät*r*e äring war ey j xx aar

än the thz aarit fongit haffde
aff konungens lykka thz wara sagde
then beste weg hade konungen then tidha
som nogor man ther kunne ridha
ther baaro alle vnder oppa
at wägen war sa godher tha
thz sworo alle the ther boo
saa aars plegde ther wara myken snyo
at engen mz hest kunne framfara 213
konungens lykka sade the thz wara
konungen saa j stadhen drogh
j konungs gorden herberge togh
sa haffde han mz sin sendebud bestelt
the han the ärende hade befelt
som langt for hanom j landit ridhe
oc bestelte hans stykke pa alla side
almogen nordan fiel sik sampna
konungins komo the alle fangna
han loth kosteliga redha j alle matha
som han wil sik ther crona latha
en stor deel aff ridderskapit mz almogan hyöllo
oc mz them til konungen fyöllo
ey monga flere moth hanom standa
vtan the slotten hade j handa
hade the hollit ära oc thro
tha haffde the ekke giort saa

Torsdagen for katerine sa redho är 214
Archebiscopen aff trondem crönte honom tär
biscopen aff hamar hiölt mz pa

prelata oc klerke giorde oc saa
han vigdes tha oc hylladis tär
rät som norigis konung bör
xv riddare han ther slog
ther effter ater til suerige drog
oc satte thom höfdinge nordmän
herre aslac thureson sa het een
herre enar flvgo oc ther meder
at landit skulle forwaras tes bäther
han befol archebiscopen oc thom badha
beskerma almogen for al onadhe

Sancte katerine affton villen aff dragha
ofuer forsfiäl genast tagha
alla bönder afradde thz han
ok sworo j komben thz ingelund fram
aat stoyra älff skolen i ridha
hon frys aller saa betidhe
aldrey nogor födder waar
thz mynnes at hon saa aars baar
man pläger henne ekke ridha
for än om fastagans tidha
tha fylles hon mz snyo sa
at ysen lägs ther ofwon aa
aff clart watn hon ey frisa kan
thz hon bär antigge häst eller man
at älfwe brädden kan engen draga
the stora jsbergen thz fortagha
konungen swarade then vägen iac vil
gud oc sancte olaf tror iac ther till

the holpo oss hit vtan meen
the hielpa oss väl til sue*r*ige igen
laten th*er* gengiärd sama*n* tagha
anna*n* vägh vilia wy ey dragha
S*anc*te kat*er*ine afton kon*un*gen vtdrog 215
then sama väg aff t*r*ondem togh
g*u*d giorde hono*m* then saa rät
huart ha*n* bögde baar alt slät
huat thz war antige*n* ström eller fors
thz bar tha bade häst oc hoors
Clarar*e* c*r*istal man ald*r*ey saag
än then ysen for hono*m* lagh
alle älfwena vti ände
syntes alt thz a g*ru*nden wände
offu*er* x syn i then tidhe
skulle k*onungen* twert ofuer älfuen mell*e*n forsena tridhe
ysen laa ey bredar*e* än en bro
forsanna maga thz alle thro
i fäm stunder k*onungen* reedh
thz war andro*m* iij daga ledh
so*m* tha drogo st*r*ax til baka
the komo fram mz stoor omaka
dage*n* eft*er* k*onungen* f*r*amreden waar
gik st*ra*x ater elfuen claar
the til ryggio d*r*ogho tygat mz skäl
the hade fult när sultid i häl
J fäm stunder k*onungen* redh
aat stiordal aat elfuen th*e*n led
ok in til möraker
litzla stund th*er* huila taker

oc kom än til dwfede
for rät mynnatta skede
thz vndrade huar th*e*n thz fornam
at ha*n* kom th*e*n vägen fram
thz är huarken hört eller sport
at nogor hafu*er* sa förr*e* giort
Sid*e*n drog ko*nungen* geno*m* jempteland
almogen gik hono*m* *ger*na til hand
geno*m* helsingia oc gest*r*ingia ha*n* faar
xij daga for jwl i stocholm waar
Sit rad ha*n* tha budh sände
216 at koma til hono*m* aff alla ände
sa komo the oc til saman
oc lifde the jwl mz glädi oc gaman

Sa brat fiärde dag forleed
k*onungen* ater til Norige reedh
geno*m* v*er*meland aat oslo drog
th*e*n oärlige c*r*omedike hagade illa nog
ha*n* war k*onung* karls rätsworen man
oc gik mz oära tha mot han
mz k*onung* c*r*ist*ie*rn aff da*n*mark holla
kon*ung* karl lot hono*m* tha bestalla
tha ändades thz th*er* saa
at thz skulle i fridhe staa
h*er*re hartik skulle huarien fara
pa no*r*ig*is* inbiggiara skada wara
til halmstade degti*n*ge hade en ände

K*onungen* ater aat swe*r*ige wände
geno*m* viken til suerig*is* faar

om fastegang i lödesa waar
Sit radh screff han tha mz hasta
möta honom i arboga om midfasta
ther mz thom ofuer ena wara
huilke til Halmstade skulle fara
xij tit sände wordo the ofuer een
herre niels iönson folgde mz oc her gren
konungen än tha ey a hiärta ladhe
hurw gren gotland forrat hadhe
the foro tit mz fulla magt
konungen gaff thom sa dana krafft
om norige oc gotland i rätte sta
hwem pawen wil sigiat til eller fra
oc siden frid mellan riken holla
högre degtingen hade the ey volla
wid lydna forböd konungen tha
them ey degtinga hanom norge fra
han bad them för läta j fara staa
ä huru gud tektis thz kunne gaa

The xij skynda sik til wissa
ok woro j halmstada om walborgamissa
ther giorde the en dagtingan saa 217
mellen riken j ewig frid at sta
oc hwat herrene hade om at trätta
skulle sta om midsomar offuer j [1] ar til retta
konung karl skulle tha j Calmarna wäre
konung Cristiern i rotnaby ther näre
sidan skulle baden raaden forramen
hwar herrene best maga koma samen

forenas the ey a*nn*ars i ty
tha skulle thz wa*ra* j rotnaby
hwe*m* gotla*n*d sigs til tha
fridliga ha*n* thz holla ma
for thz and*ra* rik*i*t vta*n* kiiff
behollat j ewi*n*nelig tidh
dyra eede sworo the th*er* aa
alt stadigt oc fast at holla sa

Än giorde the et werra tal
k*onung* *cristiern* norge beholla skal
k*onung* ka*rl* skal ha*no*m sin rät opd*ra*ga
om ha*no*m th*e*n degti*n*ga*n* ey behaga
tha skola the xij til helsi*n*gborg fara
the da*n*ska eth fängilse plictoge wa*ra*
Hade k*onung* ka*rls* rad alle warit thro
the hade ey degting*et* saa
nw woro th*er* so*m*me so*m* sa vttrykte
oc wlto at the and*ra* thz samtykkte
aff the xij woro iij ell*er* fleer
so*m* ste*m*plade stort forrädilse meer
the da*n*ske th*e*m jngiffua
ther*a* retta h*er*re k*onung* ka*rl* fordriffua
h*er* niels jönso*n* oc gren th*er* til
fle*re* jac ey ne*m*pna wil
mz da*n*ska offu*er*drogo the thz tha
k*onung* karle skulle swe*n*ske raada saa
at skiffta alla slot efft*er* rike*n*s radz welia
oc enge*n* fra nogot slot skilia
vta*n* ha*n* sik forbryter saa

thz rikens rad rader hanom taga thz fra
ok loffuade the danske tesse thäre
mz liff oc macth til hielpa wäre
ä hwat konung karl vil taga oppa
tha skal thz radhit jo framgaa
hade thenne list sa framgongit
oc konung karl hade sa slotten vtfongit
the mente rada slotten them at faa
som j thera welia wille staa
Sidan war thera fulla akt 218
j calmarna manskap oc troskap opsakt
oc hyllat konung cristiern
oc sat sik moth konung karl til wern
lydde konung karl ey thera rade saa
ij [2] breff wille the göra ther oppa
mz alle radzens incigle forhengia
sa meenthe the sin herre trengia
thz ena skulle konung karl j arboga faa
thz andra wille the göma tha
til tess the alle j calmarna ära
konung cristiern thz andra breff tha bära
oc sigia wor konung haffua wy sa rad giffuit
som j thetta breff är scriffuit
wort rad han ey holla wil
ty spöria wy nw idher til
welen j oss effter thz breffuit holle
manskap oc tienst sigia wy idher alle
sa mente the konung karl aff rikit forrade
hwat han lydher eller ey at thera radhe
ther mz the aff halmstada fara

oc lotho konung karl saa at wara
sit rad alt saman kalla
mot midsomar j arboga alla
the hade en frid mz danska fongit
tog kunne the ey scriffua huru thz war gongit
för alt radith j arboga äre
tha wille the forkynnat thäre
wille konungen ther ey sielffuer wara
tha lathe jo alt sit rad tith fara
the scriffuo oc sielffue alt radit om kring
at the jo komo til thz tingh

Tha the drogo fra halmstad j geen
her niels sagde til biscop een
wy haffua nw mz the danska j [1] frid
got regement törffue wy nw widh
käre herre jac spör idher saa
huru wy best taga ther oppa
219 biscopen swarade tesse lunde
gud gaffue wy rikens besta kunde
mz raad oc snille gerna gör
jac thz saa nw som för
mich hopas at rikit skal wäl ga
ty haffuer jac ey ytherliga tenkt ther oppa
her niels swarade welen j thz tigia
thz besta radh wil jac idher sigia
til rikesens bestand thz besta tilfelle
togh skulen j swäria mich ey melle
biscopen swor j [1] eed sa braad
at aldre welia melle thz raadh

h*er* niels sagde ha*no*m tha thär
so*m* h*er* fore sc*ri*ffuat är
tha bi*s*cop*e*n hörde tolk*i*t snidh
wart ha*n* saa illa widh
oc swar*a*de h*er* niels at*er* saa
tolke*n* ärende jac ey forsta
söke*n* the radh när andro*m* fi*n*ne
the gaa for högt vtoffu*er* mit si*n*ne
tha k*onungen* til arboga kome*n* waar
bi*s*copen st*ra*x til ha*no*m gaar
sokkade oc gaff sik sa horda
oc sagde jac skal nw meeneda*re* worda
oppa mina gambla dagha
hwilk*i*t mich sa illa behaga
Jac weth idh*er* skada om jac thz tigh*er*
tha bliffu*er* jac meeneda*re* moth idh*er*
meller jac oc th*e*n mich tedhe
moth ha*no*m är jac j meeneede
go*n*git om eedh*e*n so*m* thz kan
jac wil wa*ra* idh*er* j [1] thro man
sida*n* sagde ha*n* k*onungen* thär*e*
the orde*n* ha*no*m sagde är*e*
k*onungen* swar*a*de jac trode aldre paa
at the wille mich forrada saa
jac trodhe th*e*m for myna beste män 220
oc vnthe th*e*m my*n* besta län
bi*s*copen swar*a*de fare*n* sakta
haffue*n* thz hemliga j idh*er* akta
oc late*n* th*e*m sin welia ganz vttrykke
saa maage*n* j swa*ra* so*m* idh*er* tykke

Sida*n* the xij for k*onungen* framlade
huru the j halmstada endat hade
k*onungen* sporde sida*n* alt raadit til
hwat the ha*no*m raada wil
the*n* degtinga*n* at holla saa
ell*er* oc th*er* mothe staa
the raaddo ha*no*m alle
the*n* degtinga*n* jo at halle
om j th*er* aff wike
the öppeste xij j idh*er*t rike
the danska th*e*m j fe*n*gilse haffua
ther*a* wen*er* h*er* he*m*ma thz illa taga
k*onungen* samtykte ther*a* rade thaa
oc gaff sith opna b*re*ff th*er* oppa
at holla the da*n*ska so*m* tha war sagt
hwat ha*n*s radh hade loffuat skal bliffua wid kraft
oc se*n*de b*re*ffu*i*t til helsi*n*gborg tith
sa woro the xij thz fengilse quith

Sidan lagde the thz äre*n*de fram
som b*is*copen hade warnat han
k*onungen* hörde vt al ther*a* liste
oc loth so*m* ha*n* ey th*er* aff wiste
vta*n* wille m*er*kia hwars ma*n*s par
haa ha*n*s wen ell*er* owen war
er*che*b*is*copen ku*n*ne ey y*n*ne holle
k*onungens* wersta göra aff all sin wolle
oc drog th*er* fle*re* b*is*copa til
th*e*m halp togh ey thz forräda*ra* spil
k*onungen* tok oc tha ey seen

aff er*che*bi*s*copen sin län j geen
saa aff bi*s*cop sigge j stre*n*gnes medh*er*
han war k*onungen* oc ey bedh*er*
mz wishet flydde thz k*onungen* saa 221
at the the br*e*ffue*n* ey göra faa
han tok Abo aff h*er* magn*us* gren
oc fik thz h*er* eric axels*on* j gen
aff thz ypasta slecthe war han
som j da*n*m*a*rch wara kan
thz giorde k*onungen* th*er* oppa
at willen abo ey fra sik faa
tha skulle ha*n* sik ey forlatha
til däners hielp j nog*re* matha
aff h*er* niels togh ha*n* örabro
oc loth ha*n* sithia j sorg oc oro
h*er* äringisl niels*on* fik thz th*er* nest
k*onungen* trodhe ha*n*om th*er* til best
ha*n*s hust*ru* war h*er* olaff axels*ons* dott*er* til ekta
k*onungen* meenthe ho*n* skulle a fadre*n* ey slekta

Gren skyndade til Abo sik
h*er* eric axels*on* han thz fik
gren hade kostlich skip oc swäna
th*er* mz meente*n* k*onung* c*ri*stiern tyäna
oc wille pa sin retta h*err*e skada wara
sa mo*n*de ha*n* til danzke fara
tok th*er* iij köpma*n*na skip
oc meente til k*onung* c*ri*stiern fela sik
gud so*m* alla kende
fik ha*n*om a*n*nat ende

oc fögde thz tha swaa
ther kom en skiper aff lybeke thaa
som heth skipper gwtan
gren oc hans tyänara han offuerwan
han grep her magnus i hans holk
wäl mz ij^{c} [150] folk
oc flere hans tyänara j andra smaa skippe
the mondo oc ey heller slippe
sielff xxiiij^{de} han hanom läste
i sinne bartze them wäl fäste
them förden til lybeke mz sik
xx han raadit j danzeke fik
222 the miste thera huffuud ey mindre köpa
flere setten a land oc loth löpa
radit j lybech han her magnus fik
konung cristiern degtingaden sidan til sik
jlla behagde mena köpmen thaa
at gren skulle ey sin rät ther staa
hanom ward tog ey stort wäl til maatte
han hade tha mist mest thz han aatte
oc fik aff engom nogot j gen
gud giffui hwar forrädare sa dant meen

Natiuitatis marie afftan ther nest
miste *konungen* then han vnte best
thz war hans drotning oc forstinna
nepliga han töliga aater finna
aff alla the frur man kan leetha
skal man aldre skönare qvinna wetha
gud hade henne sa wäl skapat

at engen fägrind war a henne tapat
liff oc anlith hade hon e
oc the skönste hender man wille see
Allom lagde hon goth til
oc engens wersta wetha wil
engen man saa sörgiande är
kom han ther som hon war när
sina sorg han snart forgat
saa blid war hon aff tal oc lat
til danz oc gläde altid redhe
man saa henne siellan nogon tid wrede
the folk finnas oc ey än nw
mere kerlich hade saman än baden the tu
thz war aldre mz mindsta orde
thz nogot thera moth annat giorde
for sanna scriffuer jac thz här
saa danth par folk nw ey är
som gud haffuer sa begaffuat j alle stykke
mz fägrind wisdom oc gode lykke
thz skulle tog en tid effter gudz welia
thera samwara mz döden skilia
hon döde j stocholm som för är sagt 223
oc ward en stund til swartbrödra lagt
J xj aar the saman bliffua
iiij söner oc v dötter munde gud them giffua
the döde tog for henne saa när
at vtan iiij dötter ey liffuandis är
konungen sidan til wadstena foor
oc loth ther byggia en nyan koor
woorfru koor man hanom kalla

skōna*re* war ey tha j kirkione alle
oc loth en hōg skōn g*ri*fft th*er* gōra
om winthren efft*er* tith at fōra
oc loth h*e*nne th*er* beg*ra*ffua thaa
mz b*is*copa oc klerke erliga begaa
saa at nepliga skede j ma*n*gt aar
en forsti*n*na erliga*re* bego*n*gen waar

Sidan komo til k*onungen* the b*isco*pana twa
lofuede ok sworo dyra edhe oppa
at ald*re* skulle engen me*re* finne
th*e*m wara mot k*onungen* nogot sinne
ville ha*n* tho*m* then owilia ford*ra*ga
the blifua ho*no*m thro i alla the*ra* dagha
k*onungen* giorde so*m* han plāgade māsta
at gōra g*er*na fōlia al ting til bāsta
ok trodde the*ra* fag*er*talan tha
the lānen ha*n* thom aterfaa
oc ater til sin kerlek tagha
tog villen th*e*m ey til cal*mar*na haffua

Sida*n* lot k*onungen* redha forsan
mongt skōnt skip ma*n*g rask en man
so*m* mz ho*no*m skulle til cal*mar*na fara
midso*m*mar mu*n*de ha*n* th*er* wara
stād*er*ne sāndebud mōtteno*m* thār*e*
ha*n* vnfik oc giorde tho*m* stora ār*e*
bōd tho*m* til gāst oc begaffua
mz skōna hāsta oc and*ra* haffua
the gafuo hono*m* tha tess priis

then herren war däglig mild oc wiis
Oc sagde the sagho aldre i thera dagha 224
en herre däggligere män at haffua
konung cristiern kom i alla ty
mz sit folk til rotnaby
konung karl aff sit folk tit sände
som the ärende skulle ände
som degtingan i halmstade waro giorde
tha konung cristiern oc däner thz sporde
at konung karl i calmarna waar
tha giordo the eth annat paar
the lagde til agaskär calmarna näre
oc mente konung karl saa forfäre
ty the manga edhe giorde
at konung karl ey til calmarna torde
oc begynte ther degtinga
som offuerlagt war konung karl at twinga
the konung karl tit tha sent hadhe
et annat swar the framlade
oc wille widh degtingan sta
oc hwargen vtaff retten gaa
the danska behagde illa thäre
the swenska forrädara war engen näre
som them hade i halmstada sakt
forrada konung karl effther theres akt
oc begynte tha fast wrida oc wrengia
oc wille jo fra rätten trengia
ä hwat draffwils swar the giffua
widh retta wilde the ey bliffua
tha konung karl thetta spordhe

en appellac*io* han th*er* giorde
om thera tretta alla släth
sköt han alt for pawans ret
oc lot syn skip r*e*da wara
rät som han mente nogors fara
ena resa han til moratorp redh
tha däner thz sporde ward th*em* sa ledh
the me*n*te han wille st*ra*x til th*em* drag*i*t
oc wille th*em* th*er* haffua slagit
the skynde sik sa snart aff by
j thera skip i alla thy
225 k*onung* *cristiern* fik ey effth*er* hesta dwala
han wodh i siön som j [1] ode*n*swala
oc takkade gudh han fik skippe*n* naa
oc torde ey sid*en* a landit gaa
the fälte ther*e*ss sägil som snarast the ku*n*de
oc seglde ther*a* weg mot örasu*n*de
halmstada degtingan lyde saa
hurw thz ginge skulde f*ri*d*e*n jo sta
ty lot k*onung* k*arl* the däner sa fara
oc wilde hwargen pa ther*a* wersta wara
konu*ng* k*arl* dwaldes sidan thär
väl wid viij vikor när
til tess hono*m* visselige sade
thz dän*er* sa*m*pning at skilt hade

Thz and*ra* jomf*run* spadde sa*n*ned*is* tha
thz war sa stor pestilencia
J stocholm ou*er* ix^{M} [9000] dödde
A landet stodo ma*n*ga stadz gardana ödhe

thz rönt*is* nog wist om örlig*i*t i ty
ty waro the san alla try

Om michael*is* eft*er* k*onungen* til vadst*ena* kom
bradlige han ther fornaam
aff wiken war en hop i v*er*mela*n*d y*n*ne
so*m* ther bade röffua oc skinne
the waro th*er* ey mykit seen
vtan packade sig st*ra*x vt igen
k*onung* k*arl* k*onung* cr*i*st*ie*rn tha tilsc*re*ff
th*e*n skade hans folk i v*er*meland dreff
oc bad ho*no*m sa th*er* ofuer rätta
at mellan riken kome eng*en* trätta
k*onung* *cristiern* swarade sit radh saman kalle
th*er* om göra so*m* the radde ho*no*m alle
th*er* mz blef tha sa täth
th*er* wart ey mer ofuer rät

Sid*en* sände gren sina tiäna*ra* mz liste
som alla wägha i suerige wiste
Vid colmard lagde the til strandh 226
oc gingo sa fra baathen i landh
Röfuade oc grepo gode män
oc gingo sa skogxled*is* tän
jn i bleking til rotnaby
k*onung* *karl* sc*re*ff strax ath*er* i ty
k*onung* *Cristiern* hurw thz tilgik
Annor swar ha*n* tha ey fik
vtan at gren tho*m* tilstodh
so*m* i suerige hade giort thz hogmodh

tolmodlige led konung karl thetta
ty han ville aldre gerna trätta
oc ey lata cristna blod forspilla
eller forderfua almogen illa

Jwlen nest konung karl a nycöping är
for sanna fik han spöria thär
at en hop konung cristierns hofuesin
waro lagde när stäkholm jn
röfuade oc skinade twnalän
oc brende ther monga garda än
herre olaf axelsons swena thz mz them giordo
huat the röfua til gotland fördo
ix dag jwl konung karl war mätta
tha fik han at weta thetta
sa wida han tha boden sände
sit rad oc folk til honom wände
xiij dag jwl til honom fara
han ville tha sielf til stocholm wara
han hade them oc sa for tilscriuit
for thz fridbrot i hans rike war drefuet
the samnadis alle i stocholm tha
then stora skade lot han them forsta
som däner i friden a riket giorde
thera radh han ther om sporde
oc sagde vil gud vnna oss licko oc ämpne
then stora orät mena wy hämpne
han fik oc tha nogor breff
som konung cristiern til norige screff
227 syna ämbetzmän til honom fara

til malstrand thz mäctigste the kunna wara
oc möta honom ther om walborgmässo
the skolo honom finna ther til visso
han oc hans rad vilia fly sa
konung karl alt suerige taga i fra
ynnan michelmesso skal thz ända taka
han vil them ther om ey mer omaka
the radde honom tha alle slät
at manlige hämpna then orät

Sit bod han tha om riket sende
at alle the sit frelse kände
oc taal köpmän aff huar stadh
bergxmän oc bönder teslikis badh
pa en dag möta vid landamäre
Skane oc halland mente han forhäre
konungen aff danmark han til screff
oc sende honom sit forwaringe breff
vid madkaröd tha saman koma
sa monge raske häleda froma
thz myntes engen i nogors dagha
sa dana här aff suerige dragha
Tog waar folket ey sampnat näre
konungens radh radde honom bidha täre
han swarade thom i sama stund
tha derfua wy vort land i grundh
bäther sampnas wy i fiende lande
än göra wor almoga sa dana wonde

Konungen skickade sieluer syn skara
hwar som han skulle i stridenne wara

ty th*er* war ey a*n*nor i thz synne
som folk i strid rät skicka ku*n*ne
Tha k*onungen* hade i vngdom waret
gemen frömande land sa wide faret
beyaren vngaren palen oc österrike
Rin midzcen saassen oc fler*e* land slike
tho*m* hade han alt igeinen fåret
ok i mo*n*gom stormo*m* oc strido*m* waret
228 Th*er* sag han sa mang manz kynne
ty ha*n* bäst striden skicka kunde
han ku*n*ne maalen tala oc wäl forstaa
aff alla the land for*nämp*de staa
han loth thz alt j en sc*ri*fft opsc*ri*ffua
som hwar i striden skulle bliffua
oc fik thz saa sin m*a*rsk thär*e*
ha*n* sagde sida*n* hwario*m* som ha*n* skulle wäre
fforst skyrä*n*nar*e* sa rännebaaner
*sanc*ti örians belete ma*n* th*er* i seer
J sköttebanridh ma*n* sa
*sanc*te eric oc *sanc*te olaff malade staa
th*er* redh ha*n* tha sielfu*er* näste
mz ij^{c} [150] ferdoge män oc häste
228½ wid xx kerrebössar hade ha*n* mest
the foldo sida*n* th*er* nest
mz pulu*er* oc stena so*m* th*er* til höre
mz slädha the th*em* aff swe*ri*ge före
(228) Hans hofwdbaner th*er* nest eft*er* faar
Jo*m*fru ma*ri*a i solgislen th*er* i waar
syn son hade ho*n* malad i fa*m*pnen tär*e*
xxiij lidh for thz baneret är*e*

the baner waro sa kostelig vten flärd
the waro väl monga nobla wärdh
a hwar heren j landit ridha
the baner synas om marken wida
ok huat i baneren malat äre
iij cronor skulle joo mädher wäre
Sidan the ther tilhöre pa bade sidhe
riddara oc swena ther nest vnder banrit ride
the baner waro täkt mz sa dana akt
the reddes ey alla danmarks magt
köpstadzmän ok almoge sidan efter dragha
iac kan ey tälia the baner the hafua
ther efterst waro skickade i hinnenhode
vel ij^{c} [200] riddara oc swena godhe
som hären skolo forwara saa
at thom skal engen a ryggen sla
ther äre vid iiij^{M} [4000] riddara oc swena meder
mz wapnnade köpstadzmän oc än beder
then andre almoge kunde engen forsla
some sagdet lx^{M} [60000] wara tha
some meer ok some mynne
rät taal aff thom kunde engen finne
the waro en dels mz harnisk oc häst
ferdoge som hofmän bäst
man torfte a thom eyncte twika
for danska hofmän the ey wika
the kunna wäl skywta oc spänne til hest
som nogra hofmän aller bäst
Thera dalapila waro sa hwaas forsan 229
the gingo bade ginom häst oc man

Sa rykte konungen j skaane jn
oc war saa frij vtj sit sin
J heredzwada closter tog han först hwila
at folkit tess raskare effter hanom jla
J twa nätther han ther laa
ther mz sampnadis folkit thaa
strax the offuer landamerkit winna
begynte the bade brenna oc skinna
then tridia dagen drog han thäre
helsingborg pa ij [2] mila näre
then fierda dag til helsingborg
fogothen ther fik tha sorgh
konungen felade hanom til sik gaa
fogoten swarade han torde ey saa
sidan loth konungen eld j byn tenda
oc brenden op j alla enda
229½ Thz spot kom tha for däner dör
som the hade om konung karl för
j vgnom oc benkiom the plägde han leta
hwar han tha war finge the nog weta
(229) ther dreff tha ys j örasund
tha ondskade konungen j hwarie stund
at isen skulle sa starker wära
at han kunne hanom til seland bära
han wille forhäred saa i grund
thz skulle ey faat böter j mangen stund

Sidan rykte konungen tädhen j ty
in moth landzcrona j en by
the nattena hwilte han tha thäre

hwem thz let eller liwfft kan wäre
morgonen aarla han tedhen reed
til landiscrona then rätta leed
J iij nätther han ther hwila
hanom hastade ey mykit tädhen ila
erchebiscopen oc skaninga hans bud finge
at komma til hanom ther oc tinga
thera talan kunne ey saman falla
the wille alt mz *konung cristiern* halla
borgarana j landzcrona lot han sik hylla 230
the loffuade oc sworo göra hwat han wille
thedhen for han tha mz ty
oc laa j biscopsgorden j borby
om moranen aarla han theden wende
gorden oc ther om kring alt brende
drogh saa thedhen til lund
oc lot thz brenna nid j grund
oc laa the nath wid opaker
om mornen aarla han sidan opuaker
war han aa wegen til malmö fara
hanom sagdis aff en sampning wara
wid dalby closter näre
baade hoffmen oc almogen the äre
sit rennebaner haden fra sik sänth
oc sköttebanerit a the andra side wänt
the plegde saa fara pa baada sida
brenna oc skinna hwar the fram ridha
hwat for hanom j wägen laa
forhärede the baner hanom folde thaa
tha han hörde then sampning wara

ha*n* we*n*de sik st*ra*x tit mot th*e*m fara
oc gaff sik ey sa lenge bida
at the and*r*e baner til ha*no*m ridha
vtan st*ra*x ha*n* sina fiende saa
j hopen rende ha*n* til th*e*m tha
ha*n* hade ey offu*er* l [50] mz sik
thz maa jac sigia sa*n*nerlich
ha*n*s fiende warde sik ma*n*liga tha
thz ku*n*ne th*e*m togh litit forsla
han stach oc hyög a bada hende
the fienda fiölle ä hwart the we*n*de
th*e*r döde ij^{c} [150] oc än mer*e*
oc grepos ij^{M} [2000] ell*er* fler*e*
thz war ther*a* lykka oc liff thär*e*
at k*onungens* sköttar woro ey när*e*
hade the wa*r*it j slagit mädh*en*
ey en hade ko*m*mit thädh*en*
231 the th*er* liffde loffuade k*onungen* en skatte
oc starka gisle th*er* fore satte
the gislame*n* lot ha*n* til stocholm gaa
the natten ha*n* j dalby laa
folkit fik tha sa onda laat
th*e*m brast baade dryk oc math
til wä drogh ha*n* thz geneste tha
ij [2] nätth*er* th*er* j mellen laa
then tridie nat th*er* hwila nöth*er*
om morne*n* brendis wä j röth*er*
härdleff oc h*er*ragorda fler*e*
brend*is* mz a*n*nar gotz the mer*e*
saa drogh ha*n* til Agus jn

oc loth thz ski*nn*a j thz sin
fore the*ra* hws the tha tinga
at the th*e*m beholla fingo
en hop ha*n* fraa sik sende
so*m* silffuisborg opbrende
the forste nat ha*n* tädh*e*n drog
thaa laa ha*n* j bekkia skog
.gydinga hanu*m* wäl vnfingo
for the*ra* he*re*d the tha tinga
the loffuade ha*no*m M lödigmarch
oc satte th*er* fore gislan stark
ha*n* loffuade th*e*m bliffua vta*n* wonda
iij nätth*er* skullo the ha*no*m forstonda
ha*n* wille th*er* gönom j wäre*n*d draga
kost oc fod*er* skulle ha*n* jo haffua
ä hwar k*onungen* om natten laa
om morgone*n* bidde ha*n* sielff jo saa
at ha*n* ey aff staden far
för hwar är th*er* ha*n* skikkad war
stundo*m* hyölt ha*n* ij [2] tima ell*er* thre
ha*n* wille jo hwar j sin stad see
almoge*n* takkade ha*no*m saa saara
at han th*e*m saa sielff forwara
thz besta före tha oc war
hwar ha*n* tilbögde thz alt bar
baade syoa elffu*er* maasa oc kär
gud vägade sielffu*er* for ha*no*m tär
alle the ha*no*m folde j skane in
ha*n* miste ey x at thz sin

hade the welit sik sielffue foruarit
alzenge*n* hade th*er* illa farit

Sidan han j wärend lende
ij [2] starka här*e* ha*n* fra sik sende
232 th*en* ene skulle j halland draga
th*en* and*re* skulle til bleking taga
j halla*n*d satte ha*n* höwidzme*n* thre
h*er* twr*e* tur*esson* h*er* egg*er*d oc h*er* gödstaff olfs*on*
k*onungen* trode th*em* alla beste   thetha the
ty hwar ther*a* hade jo et feste
h*er* tur*e* axeual h*er* egg*er*d ru*m*blaborg
oc h*er* gödstaff olfs*on* eluisborg
k*onungen* satte til th*em* sin högste thro
for alla the j west*er*götla*n*d boo
the rede j halla*n*d wid eluisborg när
oc fortingade nogor tw her*e*de thär
oc th*er* mz th*en* sa*m*pni*n*g str*a*x atskilde
oc hwar red sida*n* tit ha*n* wilde
nar k*onungens* hoffuesin wille fie*n*dena omaka
the höwidzme*n* th*em* thz fortaka
oc forbudo th*em* wid liff oc ära
pa fiendena skada mer at wära
tha k*onungen* th*em* fra sik senne
alt halland böd ha*n* th*em* bre*n*ne
oc bad th*em* sida*n* til lödissö rida
oc sigia the borg*a*r*a* j sama tida
at flytia ther*a* gotz j rik*i*t in
oc bre*n*na byn str*a*x j thz sin
the giorde ey efft*er* k*onungens* my*n*ne

vta*n* hade et a*n*nat forrädar*e* sy*n*ne
än tog at the thz lönte
k*onungen* thz tog sida*n* rönthe
the andr*e* so*m* til bleking fara
h*er* gödstaff karls*on* skulle höffuidzma*n* war*a*
ha*n* atte k*onungens* systh*er* tha
h*er* b*ir*ge trulle folde ha*no*m oc saa
ha*n* haffde wärend ynne
h*er* gödstaff cal*mar*na j thz sy*n*ne
the drogo st*ra*x til lykkaa
gud gaff th*em* lykka thz at faa
thz anamade h*er* birge j th*en* stu*n*de 233
at forua*r*at thz besta han kunde

K*onungen* sidan til stocholm wände
eft*er* alla the skip i finland sände
so*m* til nogro fälte wara
mz förste opet watn til stocholm fara
th*er* mz alla riddar*a* oc swena
so*m* aff finland ku*n*de rik*i*t tiäna
for än isen wäl affgik
for k*onungen* thom til stocholm fik
v oc xl holka oc Creara
mo*n*ge raske män aff fi*n*land th*er* i waro
sa mong skep k*onungen* kunde pröfua
at syd*er*män oc ösgöta behöfua
sende k*onungen* aat thz sin
til nycöpi*n*g oc sud*er*cöpi*n*g jn
the andr*a* skipen mer*e*
bema*n*nad*is* i stocholm oc mo*n*ga fler*e*

sa at konungen war redho mz al sin skara
mot pingsdaga til sios at fara
wid norra ölandz vdd skulle honom alle möta
saara han the däner höta

Söndag for pingxdage skulle han vtlagt
fredagen for war honom sagt
hurw konung Cristiern aff danmark
war dragen jn i suerige stark
mz monga herre grefua oc förste
redh sig vt mz magt aller största
Grefuen aff hwnsten oc greuen aff like
grefuen af oldenborg oc flere slike
ther til tydzke riddara oc swena
som j stridh wäl kunna tiäna
ok sollenär aff monga land ther j thz sinne
ok swor suerige strax at winne
233½ Oc j eth aar ther ey vtdraga
eller han skal swerige haffua
the tydzka sworo oc j thz sinne
the swenske vtan we at winne
oc hade al rede byt mellen sik thäre
all land oc slot j swerige äre
(233) sin marsk lot han aat kindeholm draga
han swor thz winna ynnan iij dagha
han stormade ther til i daga fäm
Jac menar han wan thz tog ey än
han sköt ther ofta eld oppa
ok mented ther mz winna saa
234 han fan ther bonda söner rösta

the mage prisas for hälede trösta
the wiste th*e*m aff mz bössor oc piila
the wa*ro* fulglade ted*e*n jla
oc satte thz sa j et lagh
jn til pet*ri* adui*n*cula dag
om the th*e*r fori*n*nan ey vnsetti*n*g fa
tha skulle the aff husit ga
the vtan wa*ro* glädj fingo
at the faa then degtinga
the skulle ellerst likewäl hafua
mz skam oc skadha ted*e*n dragha
mo*n*ga döda the th*e*r joorda
oc döde oc saara ted*e*n forda
th*e*r mz the til halmstade fara
ey prisade thz the for kindholm wa*ro*
k*onungen* tha aat wordb*e*rg tog
oc sid*e*n jn for elfuesborg drog
en mäctog tydzk främ*e*rst faar
oc ville grant se hulk*i*t huset war
striden at skicka skulle ha*n* forsta
sa clokan hiölt ha*n* sig th*e*r aa
ha*n* hade et gulspan for i sin filthaat
sa g*er*na matten jernhat opsat
fogeten sköt til hono*m* saa
mit mella*n* öghone*n* rakad*e*n tha
garpe*n* fiöl st*ra*x död aff hest*e*n nidh*er*
sa ylla gafs aller hären vidh*er*
sid*e*n the sago thz sa raka
enge*n* the*ra* tord*is* slotted naka
sid*e*n the mz fogten degti*n*ga sa

at om han ey vnsätting fa
ynnan vincula petri ther neste
tha skulle han them fa thz feste
han het herre göstaff olsson
strax han thz spöria mon
at konung cristiern tit wände
konung karl han budh sände
aff the danska makt alla
oc huat dag the ville han bestalla

235 Siden konung karl thetta hörde
syna gode män alla sporde
huat bäther ware til skips at wara
eller strax i mot fiendena fara
tha radde honom alle i sama stunde
at drage mot fiende alt thz han kunde
han ouerdrog sa mz thom i et lagh
at mötas vid tiweden pa j [1] dag
siden screff konungen herre göstaff til
at han honom strax vnsätte vil
ok bad honom pa engen degtingan ganga
han skulle fulsnart vnsetting fanga
oc screff i bland orden thaa
at iiij syn sa mykit folk [han] i skane sa
ville konungen visselige mz sig hafua
oc strax mot konungen aff danmarch dragha
thz sama bud som brefuet förde
fik konung cristiern oc brefuet hörde
som han hade degtingan giort
for elfuesborg som för är rört

Sida*n* drog ha*n* som snarest ha*n* ku*n*de
til lödesa i sama stunde
ok forent*is* mz borga*re*na i thz sin
the loton strax i staden jn
th*er* loth ha*n* bade plancka oc *gra*fwa
so*m*. han ville ther läger haffua
mong skip lot ha*n* tit mz spisni*n*g fara
so*m* han ville th*er* länge waara
Alt thz om kring lödesa äär
thz röfuade oc skinade dän*er* thär
tha the th*er* ey mera hafua
ou*er* kattu*n*gen the tha d*ra*gha
ä huar the vtaf wägen raaka
the vestgöta mot th*e*m taka
the löna tho*m* sa tolket meen
thz the komo aldre til k*onungen* igen
ij [2] bröd*er* bode wid lödesa när
bade i eno*m* garde thär
the*ra* gard the fortinga
at ha*n* skulle ey ski*n*nas ell*er* bri*n*na
Tha the tingelsen waar vt til ända 236
däner tho*m* sidan ski*n*nade oc brände
the bönder sidan i kattungen fara
ok togho the däner ther til wa*ra*
Jac ma thz sc*ri*ua for wisse skäl
the ij [2] slogho wid lxx i häll
harnisk oc ting the sama*n* lade
x folt fult for theri*s* hade
ä huart däner i landet wända
sa plockades aff th*e*m i alla ända

J sama mato k*onung* *Cristiern* är thär
komo olaf axels*on* oc gren i stocholms skär
oc sporde k*onung* k*arl* mot k*onung* *cristiern* tagha
th*er* mz the st*ra*x for staden dragha
wid vj oc xl skip hade the mz sik
ok ofu*er* xix^{c} [1900] folk sa*n*nelich
Tha the jn for stocholm röckia
st*ra*x jn at bomen the tha tröckia
mz xvj snäcker oc sköttebaata
jac menar the wordo so*m*me wata
the j staden möta tho*m* mz bössor oc piil
th*er* trötnade mo*n*ger so*m* aldr*e* vort huil
Th*er* storte mo*n*ge ofuer bordh
som aldr*e* talade sidan ordh
mo*n*ge döde oc saare i skepen blifua
sa loto the fra bomen drifua
thz skip so*m* tilröchte mz xxx män
thz for mz xx noge ferdige tän
sida*n* lagde the til waangsö
mo*n*ge tidzke oc dän*er* fi*n*ge th*er* dö
J [1] dag foro the aa käplinge
ena ga*m*bla skute the th*er* finge
mo*n*g vnderlat drifua th*er* the
the suenske bönder fingo thz see
ena bro jn at käpling*en* byggia
at sla the da*n*ska ted*en* til ryggia
tha the da*n*ska sea fonga
at the bönder a käpling*en* go*n*ga
the r*e*dde st*ra*x vtt en stora*n* skara
oc loto tho*m* in a käpling*en* fara

tha bönd*er*na fingo thz see
brat aat malmen rympde the
oc begynte saara til at öpa 237
the da*n*ske efter th*e*m fast löpa
rögted kom i staden lutt
the skynde sig snart aat port*e*n vtt
the sökte the da*n*ska i alla ty
jac wänter tho*m* borde tha at fly
thz waar the da*n*ska tha sa leed
at broon war them ey öfwert bredh
the fingo ey them at dwälias lenge
huar thera a*n*nan i svndit t*r*engde
the plompade vt som and*ra* hunde
bönder slogho efter huat the kunde
the loto th*e*m smaka polöxe nacka
oc agtade ey hwem thz war til tacka
dänen ropade stat mic for liif oc sund
bonden swor iac gör thz eng*e*n lundh
word*er* tw fangen tw komber igen
dör tw nw thw gör mic ald*r*e meen
Jac wänte the tydzke sollenäre
betalade en deels sollet thäre
mong en tydzk tha sigia nam
Jadut dat ich to sweden qwam
ofuer xxx strax i sundet blifua
the andra tha til wa*n*gsön drifua
thz tögte tho*m* wara jämm*er* oc skam
at ij [2] the drogho then tridie fram
the wordo sa qwastad a the*ra* ro*m*pa
the budho ey sidan a käplingen sko*m*pa

thz sundit fik thz nampnet tha
brämersund heta medhen wärlden staa

Tha konung karl til tifweden kaam
oc thenne tidende ther fornam
at konung cristiern i lödesa lot plancka oc grafua
oc ville ey jn i landet draga
mz sit folk radde han tha
huat som bäst är sla oppa
men konung cristiern är sa i lödesa ynne
wy kunna honom ingeledes ther vtwinne
wy skolo ther bade storma oc stridha
han hauer got i staden bidha
wy vete oss ther gangn engehanda
vtan at foröda wora engna landa
238 wy hafua oc nw fanget tidende häre
at däner mz magt for stocholm äre
töcker ider rad at wy tit röckie
gud ma vnna oss ther then löcke
at wy then hoopen nidher sla
et wnnet spil hafua wy tha
thz radet thom väl alla behagha
om torsdagen konungen fra tiweden dragha
om mondagen näst for sol oprinne
konungen war i stocholm ynne
än waro sa dana forrädare när
fore wiste danske än han kom tär
Herre olaf axelsons dotter aff örabro
giorde mot konungen then othro
konungen sik sa ey wände

at hon the da*n*ske jo bud sände
hurw stark oc huart k*onung* k*arl* vil vtfara
k*onung* *Cristiern* hon jo ther at wara
strax the da*n*ska thz fornomo
at k*onung* k*arl* ville til stocholm koma
the baro til skips i alla stunde
oc ski*n*da sig teda*n* huat the kunde

Tha k*onungen* kom stocholm när*e*
vid stigesund tha dän*er* är*e*
k*onungen* badh skepen tha r*e*de war*a*
han ville sielfuer efter fara
hono*m* kunde tog ey sa snart lidha
ha*n* skulle jo efter folket bidha
tha so*m* folkét kom fraam
the tidende k*onungen* sa fornaam
at dän*er* war*o* longt vtj skär*e*
ha*n* fwnne tho*m* huarg*e*n när*e*
ty redde ha*n* sit folk astad
oc efter däner leggia badh
the swenske waro en fulfager skar*e*
vj oc xxx m*er*seskip the ware
oc mo*n*ge sköttebata oc snäck*er* til
for sanna iac thz sigia vil
k*onungen* fik tho*m* oc höfuidzmän tha
so*m* ha*n* fulwäl trodde oppa
oc bad tho*m* alla i thz synne
at the joo skulle däner finne
skulle the än sökia tho*m* a gotlande 239
the skulle jo koma tho*m* j wande

Konungen fik ther ey länger wara
ty han skulle til wadzstena fara
the fogte han ther stämpna ladhe
som mz konung cristiern degtingat hadhe
at worda ofuer ena mz thom thetta
hurw han bäst the slotten vpsätta
konungen for bort oc wiste tess ey göm
at däner än lagho i windeström
haden wist thom sa när waret
for vsigligt gul haden ey bortfaret
the swenske efter the däner löste
the waro tog ey alla tröste
tha the fingo the däner see
thera anchkar satte the
oc skutos mz thom i liten stunde
the däner siden thera sägel opwnde
oc skynde sig aat hafued teden
suenske lagho quarre oc trätte meden
the däner motte gud tacka oc äre
at konungen war tha ey sieluer näre
hade konungen sielf warit i then stadh
the däner hade faat et sorge badh

Däner siden til westerwik lände
the wnno then stad oc honom brende
lika giordo the ther fore tha
ofuer lx dödha the ther fa
for vtan the ther saare äre
bymännena fingo ij [2] döde täre
en fatigen fanga the danska beholla

thz andra folk vtkomo alla
mz baata the ted*e*n lade
tit the ther*a* gotz for gömt hade
til öland lade the da*n*ske tha
oc mente ther a landet gaa
öni*n*gie thz sa manlige worde
at däner ey a landet torde
the gripo ther vij slogo x i häl
the da*n*ske behagde thz ey wäl
The budho fler*e* stadz a landet gaa 240
öni*n*gia tho*m* io altid aff sla
däner ku*n*no ey war*a* sa köna
at the fi*n*go af landet sa got so*m* en höna
th*e*r mz the til gotland lade
oc forslogo th*e*n skade the tagit hade
thz war mic sagt oc sworet forwist
ofu*er* iiij^c [400] hade the mist
the tydzke sollenär*e*
ku*n*no wäl i stocholm d*ra*ga oc bäre
hade k*onungen* tho*m* ey fanget
thz aaret hade bygni*n*gen ey sa framgo*n*git
J the mato rögte oc da*n*ske for lycka
ofuer ij^c [150] saara oc döde th*e*r faa
mer*e* fordel the th*er* ey hade
vta*n* drogo th*er* aff mz skam oc skade

Tha k*onungen* i wadstena äär
the for*scrif*na fogte mötte hono*m* tär
ha*n* sporde tho*m* til radz aat th*etta*
hurw ha*n* bäst sin slot vnsetta

om ha*n* skulle tit röckia mz magt
med*e*n k*onung* *cristiern* hade i lödesa lagt
ha*n* torfte th*er* mz ey stort forwärfua
vt*e*n sin egen landh forderfua
fortär*e* oc ödha tho*m* i grundh
the da*n*ske röckia ey vt i th*e*n stundh
vt*e*n tho*m* thz wäl behagha
til th*e*m for lödesa duger oss ey d*ra*ga
thz är tho*m* fordeel ther at bidha
wy skolo tha bade storma oc stridha
the fogta radde hono*m* tha th*et*ta
mz penin*ge* oc möglicht folk vnsätta
at köpa huat the skulle holla pa
oc löna the swena the hadde tha
k*onungen* skulle sa wa*ra* vt*e*n wonda
the hiöllo väl slott*e*n til ha*n*s honda
k*onungen* skipade tho*m* tha thär*e*
huario*m* eft*er* ty ha*n* begär*e*
bade aff folk oc penin*ga*
redelige the thz strax fingo

241 K*onungen* sporde oc tha thär*e*
at some i opland ey th*ro* är*e*
ty ski*n*den sig teda*n* i sama stunde
til stocholm thz snarast ha*n* kunde
oc sc*re*ff sit rad st*ra*x sa til
vta*n* töfring til hono*m* koma vil
Ar*che*bis*co*pen biscope*n* af st*re*ng*nes* sc*re*ff ha*n* oc sa
at the oc bade koma tha
the loto ater hono*m* swara

at engelund ville til ho*no*m fara
väl iiij synne bad ha*n* tho*m* sa
thz ku*n*de tog alzencte forsla
mo*n*ga sit radh ha*n* til tho*m* sände
at the ville sig bäther wände
ha*n* bödh tho*m* starka leyde tha
ä hwem the ville til gisle staa
sa war jo altidh the*ra* sagha
til hono*m* ald*r*e koma i sina dagha
sa war the*ra* meni*n*g oc wele stalt
at k*onung* *cristiern* skulle fat riket alt
mz fler*e* the sig nog forwiste
so*m* hiöllo mz tho*m* i th*e*nne liiste
The biscopa hade sa mo*n*ge swena
so*m* k*onung* k*arl* hopades hono*m* at tiäna
thz war alt a*n*nat ha*n* tha fan
Er*chebiscop*en hade väl iij^{c} [300] män
biscop sigge C oc en bäder
k*onung* *cristiern* mente the tiäna th*e*r med*e*r
mz k*onung* k*arls* län the folk*i*t sa*m*pnad hade
ey ty the sig sa mot ha*n* ladhe
Ar*chebiscop*en lot stäket plancka oc g*ra*fua
the pipade oc drucko nätter oc daga
at the i sa mato gladdes thäre
motte k*onung* k*arl* töckia ylla väre
ha*n* mente tho*m* mest sig at hielpa
the villen tog sa swiklige stiälpa

Som k*onung* k*arl* är i thenne wonda
än mer*e* sorg fik ha*n* til honda

vestgöta sig alle fra hono*m* lagde
ma*n*skap oc tiänist hono*m* opsagde
thz wlte en dels the fogtena
so*m* waro när hono*m* i wadstena
242 jlla togho the hans pen*in*ge oc gul
oc wa*ro* hono*m* sida*n* sa ohull
the sagde the däner fullelige tha
at er*che*bi*sco*pen oc flere mot k*onungen* staa
ty k*onung* *cristiern* st*ra*x til ekholm drog
oc nogra stund ther for*e* log
th*en* foget th*er* waar mz hono*m* degt*in*ge
om ha*n* ey vnsetting finge
ynna*n* vi*n*cula pet*ri* nest
tha skulle ha*n* hono*m* fa thz fäst
k*onung* *cristiern* sida*n* jn i vest*er*gotland tog
ok jn i warnema closter drog
klerke ridd*ara* oc swena ha*n* bud sände
the oc alle bönder til hono*m* wände
oc i warnema closter alla at fi*n*na
eller ha*n* vil thom b*r*enna oc ski*n*na
the vestgöta mestdels til ho*no*m fara
bi*sco*pen monde oc medh*er* wara
the degt*in*gade mz hono*m* i warnem sa
i en frid til vinc*u*la pet*ri* staa
kornber k*onung* k*arl* i sin egen p*ersona* ey tär
tha skolo the alle wara när
k*onung* Crist*ie*rn i jonecöpi*n*g tha
oc ma*n*skap oc tiänist sigia hono*m* saa
then fogten axewold *in*ne haffde
ha*n* for tha mz listelige bragde

oc lotz wara konung karl hull
tog haden sagt konung cristiern axewol
mz lämpe sig sa fra konung karl drager
thz nar konung cristiern flere slot hafuer
tha skulle han for vtan twonga
visselig axewol fonga
the hade thz oc sa ofuerlagt
at konung cristiern skulle draga mz magt
strax ofuer holfwiden jn
oc sa aat opland i thz sin
nar almogen honom mäst handganga
slotten i vestergötland skullen vel fanga

Siden konung cristiern at jönecöping wende
vnder tifweden han en hop sände
som ther skulle forwara
konung karls folk ey j vestergotland fara
konung karls hofuesin i Näreke äre 243
oc sporde tesse tidende täre
the rögte strax ofuer tiweden tha
the danske bade gripe oc sla
the fingo wid xxx sadlade hästa
oc sa monga fanga i thz nästa
konung karls folk blifuo i vestergotland saa
the danska ther bade gripa oc sla
sa at some fa tess aldre böter
ty finge the teden snara föter
oc packade sig til konungen honom thz sagde
ful ylla honom tha behagde

Ta k*onung* *cristiern* i jonecöpu*n*g är
en hop sände ha*n* st*ra*x fra sig tär
so*m* fore skulle ofuer holfwide*n* taga
sielu*er* ville*n* st*ra*x efter draga
the skulle tho*m* forst alla g*ri*pa oc sla
so*m* pa holfweden war*o* tha
wid jonecöpi*n*g war for sa giört
spisni*n*g oc gotz alt tedan fört
sa i bygde*n* alt th*er* om kringe
k*onung* *cristierns* folk ey myket finge
huarken til fisk öl eller brödh
aff hunger lidhe the stora nödh
thz so*m* tho*m* h*erre* egg*er*d spiise
war tha the*ra* bästa liise
sa het th*e*n foget slotted hade i hände
xvj lester öl han tho*m* sände
iiij lester smör oc ther til brödh
tolg*i*t halp fast for hu*n*gers nödh
thz kunde tho*m* tog litid forsla
the war*o* sa mo*n*ge th*er* litte pa
än huat so*m* öled th*er* ey klachte
wäter thom tess bäther ragte
å huar the ther efter foder sända
the fingo jo skade i alla ända
so*m*ma daga xxx so*m*me meer
miste the the*ra* folk oc stundo*m* fleer
å huart vt the aff byn taka
bönder tho*m* sa bradlige raaka
244 The drapo tho*m* strax i sama stundh
oc stodo fulfaa for liiff oc sundh

Tha the däner aat holfwiden d*ra*gha
sa myken pra*m*peran the haffua
mz basswnor bomber oc mo*n*ga pipa
the finge ful snart bade grata oc flipa
the drogho ther fram i stora käte
oc hade sa mo*n*ga vnderläte
huar sagde a*n*nan wy mage glade ridha
ty engen i suerige toor oss bidha
som the jn mot broton lade
h*erre* eric nyp*er*tz sig mot tho*m* skickat hade
ha*n* hade ösgöta mz sig meder
dänerna wisa ludde ey tes bädh*er*
the vnfinge th*er* tha the glada gäste
the*ra* polöxer oc pila a thom fräste
tha röntes däner i sorg oc quidha
at suenske torde thom väl bidha
h*erre* eric nypertz rörde sig tha so*m* en man
ther bade hugga oc stinga kan
sa giordo oc the suenske fleer
at dän*er*na hop mi*n*skades tess meer
wid ij^{c} [150] the ther dödha sla
oc ridda*ra* oc swena wordo fangne tha
en del aff k*onung cristierns* radh
the and*ra* flidde tha sa bradh
some löpa oc some ridha
th*er* torde tha enge*n* sue*n*ska bidha
some hade vj [6] pila i sig some three
tho*m* lyste tha mera grata än lee
ma*n* hörde tho*m* tha huarke*n* baswna ell*er* pipa
huar a*n*nan tha til bacha slipa

then ene drog th*e*n and*ra* fram
oc sagde hafua wnnet sue*r*ige i fänd*ens* na*m*pn
Hade tha h*erre* egg*er*d cromedike
waret h*er*re eric nyp*er*tz like
tha the rögte igen for Ro*m*bleborg
ha*n* matte giort tho*m* me*ra* sorg
oc matte giort tho*m* thz meen
at enge*n* the*ra* hade komet til k*onungen* igen

Tha k*onungen* fik at weta ther
hurw pa holfuiden gonget är
245 han sagde til the and*ra* alla saman
jk sal daar ofuer in M valen dyfwels namen
the and*ra* swara i ku*n*na thz ey ända
j mage heller til röggia wända
oc draga ʂnart at da*n*mark igen
heller i fan her mer*e* meen
the tydzke sworo oc om godes dodh
wy weren nj jn sulcher nodh
the tordo ey heller skogen naka
än the tordo i döden raka
the loto sig tha ey fortryta
at k*onung* k*arl* sin land oc slot väl nyta
so*m* the förr*e* melle*n* sig bytte
the lofuade gud the wordo tho*m* qwitte
g*u*d sende tho*m* oc twa harda gäste
mz blodsot oc pestile*n*cia ha*n* them freste
aff thenne sama store nödh
blef th*er* mo*n*gen aff th*e*m dödh
the tidzke th*er* st*r*ax fra k*onungen* röcte

å huat hono*m* wål eller ylla tögte
wy weren daren wy deden dat nicht eer
jn sueden komen wy ny*m*mer meer
wy hebben hir vrunt vn*de* mage vorlaren
perde vnde harnisk hir ombaren
jch qwam hir mit hingste grote
nw most ich lopen van hir to vote
The danska sagde til k*onungen* oc j thz synne
mz magt wy ald*r*e suerige wynne
velen i her nw länger wara
tha vilia wy likwål hemfara
tho*m* wart ok tha for visso sagt
at k*onung* ka*r*l kom draghande mz sto*ra* magt
sid*e*n the tha teda*n* yla
mell*e*n halmstade oc th*e*r ey mik*i*t hwila
tha the jn aat halmstade d*ra*gha
vid C rossabara the mz sig hafua
th*e*r sara oc sywke fördes aa
so*m* huarken formato ride eller gaa
sida*n* the ther ofuer lade
myket folk af th*e*n hopen mist hade
thz sworo the*ra* eghna ok sagde for vist
at the*n* hopen hade xix^c [1900] misth

Tha k*onung* ka*r*l the brefuen hade 246
at västgöta sig fra hono*m* sadhe
oc thz for visso sporde
at k*onung* *cristiern* ey ofuer tiweden torde
vta*n* ville ofuer holfueden d*r*aga
k*onung* ka*r*l tog sa saara mishaga

at biscopana giorde hono*m* tolket swik
ha*n* viste ey for hwem at wakta sig
the ha*n* bästh trodde pa
beuiste ho*no*m tolka falshet tha
ha*n* märgte oc wäl then liste
at b*isco*pana mz fler*om* sig foruiste
ty westen ald*re* hwem ha*n* skulle thro
vta*n* then ofuerste gud i hym*er*ike boo
oc hans moder marie reen
so*m* ha*n* ofta hade besk*er*mat i tolchet meen
oc bad tho*m* sig frälse aff then wonda
so*m* hono*m* war tha komen a handa
ha*n* plägde oc altid göra saa
nar hono*m* kom nogor bedröfuelse pa
sidan forwarad*e*n stocholm thz bäste ha*n* ku*n*de
oc drog aat holfuiden i sama stunde
oc rögte tit mz alla magt
at wända the da*n*ske aff the*re*s agt
tha han kom til holfuiden när
sporde ha*n* hurw thz ganget är
some wa*ro* grepne some slagne dödh
ha*n* tackade g*u*d ho*no*m halp i th*e*n nödh

Tha k*onung* *cristiern* sporde k*onung* k*arl* koma
tha röcte ha*n* tedan som för är sagt ⌊mz magt
k*onung* k*arl* almogen tha aatskilde
j wadstena han än dwälias vilde
oc redde ther strax vt en ska*ra*
h*erre* tord bonde skulle the*ra* höfuidzma*n* wa*ra*
han war en vnger man sa röst

oc til sit liiff en hälade tröst
ha*n* war k*onungens* fad*er*broder son näste
ty trodde han tha hono*m* bäste
sit hofuesin fik han hono*m* i ty
so*m* han viste at fra hono*m* ey fly
oc bad hono*m* rida til lödesa ey seen
oc see om ha*n* finget ater igen
k*onungen* wiste mesta borga*re*na vilia
the ville sig nödogt frane*n* skilia
sa drog h*er*re tord aff ther näst 247
aat lödesa huat han kunde mäst
k*onungen* hade bud i thz synne
eft*er* thu*re* thur*eson* so*m* axewol hade ynne
h*er*re thure kom tha han wäl viiste
thz k*onungen* ey vet aff hans liiste
k*onungen* sade hono*m* hurw ha*n* hade änt
oc h*erre* tord bonda til lödesa sänt
oc befol h*er*re twr*e* i höge mata
h*er*re tord oc ha*n*s hofuesin pa axwold latha
ther mz foor h*erre* thure ater heem
oc k*onungen* strax aat stocholm igen

Tha screff k*onungen* h*erre* torde saa
efter h*er*re thur*es* rad alt sla oppa
ty at k*onungen* tha for visso fan
at h*erre* thur*e* war hono*m* en thro man
h*er*re tordh tha at lödesa rykke
gud gaff ther k*onungen* gode licke
h*erre* tord kom wäl i staden thär*e*
oc grep the da*n*ska ther jnne är*e*

ther blăste oc r*e*ngde at nider slogh
tha h*erre* tord aat lödesa drogh
so*m* for dagen grydde oc natten ey ragte
h*erre* tord tho*m* op aff sompnen wagte
the war*o* sa glade the matte liffua
til fanga the sig g*er*na giffua
ha*n* fik ther lx mz ther*es* hästa
ridd*ara* oc swena aff the bästa
ij [2] da*n*ska ridd*ara* fingo the tăr*e*
oc mo*n*ga swena sa gode ăre
the mana tho*m* til vest*er*aars i thz sy*n*ne
the hade tog fŏrr*e* tănkt thz wi*n*ne
th*er* mz the da*n*ska til vest*er*aars trafua
the swe*n*ska wăga tho*m* tha illa behaga
tha the suenske komo th*er* jn sa waate
tho*m* tŏckte thz kom th*em* văl til mate
k*onung* *cristierns* gode win oc myŏdh
the forgato snart bade sorg ok nŏdh
byssor spisni*ng* harnisk oc gode wăr*e*
finge the sue*n*ske til bytes tăr*e*
H*erre* tord ther ena tasko fik
th*er* i fan ha*n* mongs forrăda*re* swik
oc fan ther i bland annor br*e*ff
mongh the h*er*re thur*e* the da*n*ska sc*r*eff
248 hurw han the*ra* băsta veta ville
pa k*onung* *karls* sidho the ludde ylle

Sidan dwalde h*er*re tord ey longa stunde
vtan redh til axewold huat ha*n* ku*n*de
the komo ther op vidh iiij oc făm

til tess the waro xxx män
herre thure hade ther xx flere
thz actade herre tord ey tess mere
om aftonen som the kal inbära
herre tord han sporde herre twre tära
om thz forrädelse han bedreff
tha han the danska sa tilscreff
oc grep han strax vidh hans hals
han hiölten hart for vtan fals
oc sagde styrer tw ey thetta kiiff
vist tha skal thz gälla tit liiff
herre thures swena sprungo op ther före
herre tordz forgato ey huat the hade göre
the slogho thom sa a hals oc nacka
the fängelse nywta togot til tacka
han grep herre thure tesse lunde
oc manaden til warnem i sama stunde
han lofuade wid äro i thz synne
aldre fara teden vtan her tordz mynne
swenana manade han en del til skara
somme vnten när her twre wara
siden scref han breff oc konungen sände
hurw thenna reesa war gan i ände
the forrädare brefuen senden oc han
som han i then taskan fan

Tha konungen vtaff vadstena droo
for han strax til örabro
han hade tha fonget noger breff
som her eringisle hustru danska screff

hurw the skulo aat opland fara
ok alt huar k*onung* k*arl* mo*n*de wara
oc hurw the b*isco*pa mot k*onungen* trätta
mo*n*gt sa dant forr*e*delse ho*n* i br*e*fu*i*t sätte
hon scr*e*ff oc at thz waar tha tiit
at leggia aat opland all ther*a* fliit
k*onungen* lot hörana br*e*ffuet thär
sa at h*e*r eringisl war th*e*r när
hon kunde ther ey a mote swara
thz monde joo h*e*nne g*e*rning wara
249 H*e*r eringisl lofuade for hona tha
k*onungen* i stocholm ater faa
ther nest om xiiij dagha frest
vtan alla argha liist

Sida*n* biscopa giorde k*onungen* tolken wadha
tog ha*n* sin län fra tho*m* badha
oc scr*e*ff til capitelen sa
bade aff st*r*engnäs oc vpsala
nar ha*n* ville i stocholm wär*e*
at the waro oc tha tär*e*
ha*n* screff oc sit rad i stadh
ther at möta sama dagh
the ij [2] b*is*copa fornempde
mz sin breff oc tiit tha stämpde
ha*n* var i stocholm sama ridh
the andra komo oc tha tidh
the b*is*copa bade tha om leẏde
oc sagde the r*e*ddes stora feyde
the komo tha aa et papers br*e*ff

i hulket konungen thom leyde screff
for ville the ey ther a fara
vj [6] riddara for sig til gisla wara

Konungen gik i warfrugilstuga
thz töchte frw birgitte ylla dugha
herre eringisle hustru thz är
hon kom tha for retta tär
sa oc then ther brefuet hade fört
om then forrädelse for är hört
xij fribornemän konungen i nempden satte täre
sa oc hans radh ther waro näre
domen ofuer the forrädare gik
then brefuet förde stäglas fik
ffru birgitte the a elden döma
sa sattes hon i hägte at göma
the biscopa for konungen komo täre
han lot tha ludha syna käre
hurw the hade giort honom bade
oc ville han aff riket forrade
thz ändades ther mz saa
at rikens rad oc capitelen lofuade tha
for bade biscopana täre
a konungens wärste aldre mer at wäre
oc thz mycla folket fra sig skilia
oc wara plat efter konungens vilia
thz lofuade oc sworo the biscopana bade
sa tog konungen thom til nadhe

Siden skynde sig konungen i alla stunde 250
at vestergotland som han snarast kunde

tha herre thure thz sporde
fulsnart han sig aff clostret forde
äro tha meer i hiärtad ey ladhe
än han förra bewiist hade
han lop til herre eggerd cromedike
ok viste wäl huar han fan sin like
xxiiij swena han mz sig hade
thom han quarra pa rumbleborg lade
Herre eggerd oc han i sama stunde
ridha aat danmarc huat the kunde
oc befolo thera swena slotted sa
engeledis lata konungen ther oppa
konungen viste ey huat her eggerd bedreff
hurw herre thure hade giort han honom screff
badh honom wara om i alla stunde
at han herre thure gripa kunde
Tha boden komo til rumbleborg täre
bade the forrädare bort ridhne äre
j vj [6] daga töfrade the smasuena ther waro
oc loton sidan til konungen fara

Tha konungen pa axewold är
herre tord bonde antwordäden slotted tär
och befol honom wara höffitzman tha
och alla vesgötha fore sta
han bödh oc capitell aff skaara
alla tit til sin fara
oc kärde the forrädelse stark
at biscopen hillade konungen aff danmarc
J sama stund han thom badh

sätia en annan i biscops stad
the satte ther til en dandeman
herre peder laurenson sa het han
konungen bödh vid lydeno tha
biscopen aff biscopsdömit ey j [1] pening fa
lagmannen war oc til danmarc meder
han satte i hans stad en annan bäder

Pa axewol konungen sporde
hurw the forrädare giorde
han redh teden i sama stunde
til jonecöping alt thz han kunde
the swena af huset lot han forsta
at han ville liggia a huset tha
The swarade ligge annorstadz i thetta sin 251
här thoro wy honom ey latha jn
herre eggerd forböd oss i höge mata
engelund konungen her oplata
om morgonen konungen for huset redh
oc beddes ther jn än samuledh
mz byssor oc pil the til honom skywta
sin kerlek munde han jlla nywta
stor thro han til herre eggerd sätte
a hurw ylla lönte han honom tätte
hans fiende spisade han öl oc brödh
oc beuiste sin herre tolka nödh
alla herre moga vel fara bära
for tolka forrädara ä hoo the ära
siden lot konungen thz bestalla
om kring slotted a sidher alla

at the ey skulle göre i landet men
oc redh sa sieluer til wadsteen
tha the hade iij viker ynne bit
konungen sände herre eric nypertz tit
han degtingade mz thom saa
herre thures swena skulle strax afga
oc alt thz the hade mist
skulle the fa igen for wist
tha the andre pa slotted forsta
at herre thures swena fra thom ga
the reddes tha for mere twinga
oc mz her eric sa degtinga
fa the ey vnsetting jnnan x dage neste
tha skolo the konungen fa thz fäste
huat herre eggerd ther pa tilhöra
frit skolo the thz teden föra
oc i frid en manad sidan wara
at the aff slottedh fara
the dagha sa forgingo
vnsetting the ey fingo
the antwordade konungen slotted frit
han tackade gud han war thz forrädelse quit
Thz war om sancti calixti tiidha
konungen munde til stocholm ridha
Efter gudz byrd xiiij^{c} [1400] aar
fämtigi ok oppa thz andra thz waar

Hoo som alt skulle sc*ri*ua här
thz forrädilse k*onung* k*arl* giort är
for sa*n*nind iac thz sigia vil
th*er* skulle mykit paper til
gud halp hono*m* tog i alla stunde
at thera forräderi ey vi*n*na kunde
Oc giorde hono*m* stora nade saa
at ha*n* ku*n*de sa mote staa
alla da*n*ska ok Norniske magt
oc alla the sue*n*ska forrädar*e* agt
Saa oc the tydzka h*erre* flere
oc the mykla tydzke sold dän*er* hade mer*e*
hade g*u*dz nad ey sond*er*lige waret
th*etta* fordärff hade*n* aldre vnfaret

Herre g*r*en war skickader i alla ty
aff k*onung* c*ristierns* vegna i ṙotnaby
litid efter ha*n* tit komen är
tha for ha*n* til Aghaskär
mz xvj snäcker eller vid thz si*n*ne
oc me*n*te Ageskär at wi*n*ne
ha*n* fik th*er* vel xxx sara oc döde
oc gladdes ha*n* sielf vnslap th*en* nöde
Andr*a* reso ha*n* i möre drog
vidh vj^{c} [600] ha*n* mz sig tog

H*er*re göstaf karllso*n* a kalmarnaa
mötte hono*m* i wägen sa
h*er*re g*r*en fik hugg men ha*n* ku*n*de bär*e*
en finger glömde ha*n* q*ua*rren täre
ha*n* miste th*er* l oc än fleer
faar ha*n* tolka resor meer
hono*m* möter en tidh sa dant meen
ha*n* komber ald*r*e lefwandes igen

Författarens Ändringar.

Hufvudcodex, skrifven af flera händer, är till större delen behandlad som concept, hvari en stor mängd ändringar, utstrykningar och tillägg blifvit samtidigt gjorda, för att iakttagas i en ytterligare renskrift. De förra äro temligen likgiltiga och för innehållet oväsendtliga, samt tyckas ensamt hafva berott på författarens eller redaktörens smak. De strukna ställena äro deremot ofta af vigt och synas stundom hafva blifvit utelemnade på grund af en politisk censur, företagen med afsigt att utmönstra vissa namn och händelser. Dessa uteslutningar, af hvilka de vigtigare finnas anvisade i den tryckta texten, så att de kunna läsas i sammanhang dermed, meddelas här främst jemte redogörelse för tilläggen, som alla äro upptagna i trycket. Sedan följer ett urval af de mindre väsendtliga ändringarna; dock äro de som förekomma i de första 2000 verserna fullständigt upptagna.

Till förklaring af alla dessa ändringars ojemnhet och olika mängd i skilda delar af arbetet, må här anföras följande. Handskriftens första lägg, verserna 1—1261, är en renskrift, hvari endast helt få rättelser blifvit gjorda. Det andra och första hälften af det tredje, verserna 1262—2765, tillhörà ett föregående skede och utvisa ett flitigt omändringsarbete. Senare hälften af tredje lägget och hela fjerde, verserna 2766 —3887, äro renskrifna, i det närmaste utan någon än-

dring. Femte och sjette läggen, v. 3888—5597, äro rika på ändringar, uteslutningar och tillägg. Sjunde lägget, v. 5598—6543, har blott små ändringar, men inga uteslutningar och tillägg; de följande, åttonde t. o. m. elfte läggen, v. 6544—9628, hafva åter hvarjehanda ändringar och tillägg, men inga egentliga uteslutningar. Läggen 2, 3: första hälften, 5 och 6 hafva således egenskap att vara sjelfva det omarbetade conceptet, under det att 1, 3: senare hälften, 4 och 7 äro renskrifna efter det omarbetningen blifvit gjord i ett annat exemplar; läggen 8, 9, 10, 11 äro åter af ett tredje slag, företeende en tillökad renskrift.

A: Större Ändringar.

1230, 31 ther kum h*er* bo stenss*on*
lydde först karl knutzs*on* och bo knutss*on*

1250—61 *förekomma äfven i äldre concept, början det 2:a lägget och utstrukna såsom öfverflödiga, emedan de vid omskrifningen af det 1:a fått rum derå. Hvarjehanda skiljaktigheter finnas här, såsom en vers före 1250:*

½ the mu*n*de th*er* ma*n*lika alla til gaa
hvilken åter blifvit ändrad till
oc gingó manlige alle til thaa

1253: 1 ha*no*m kom til hielpa magnus green
2 ha*n* steegh jn til ha*no*m oc war ey seen

1259 the slogho oc skuttu oc giorde th*e*m plaga

1261 Swa mu*n*de thz at qwäldit lijdha
½ the togho skadha vppo bade sijda

1299: 1 th*e*r fic olaff Rawaldzss*on* tölka sorgh
utstr. so*m* lanke*n* hafde förr*e* vppo trullaborgh
vppo ena sidha m*e*dh*e*n ha*n* mz th*e*m dechti*n*ga
bönde*r* vppo the andra sido eld vppo sti*n*gha
5 Nar olaff Ragwaldzs*on* sich vm sa
tha mu*n*de husit j liwsa*n* lugha sta
ha*n* war swa gladh ha*n* ko*m* wt aff th*e*n port
8 Bönde*r* giorde ha*no*m ey förwari*n*gh stort
1300, 01 *äro tillagda i ersättning för dessa 8 utstrukna verser.*

1304—7 Strax til örabro tha for ha*n*
lydde först ½ th*e*n ädla wijsa köna ma*n* *utstruken*
ginsta*n* vppo slottet krafde ha*n* tha
oc badh claws kötelbergh sik thz fa
ha*n* hafde mz ha*no*m th*e*n dechti*n*gen giort
½ so*m* j haua förr*e* vm örebro sport *utstruken*

1403: 1 Til laalandh mu*n*de ha*n* at*e*r fara
utstr. 2 thy at ha*n* mu*n*de th*e*r födder wara

1463: 1 the räddis ha*n* wilde j skana fara
utstr. the lagdis th*e*r oc willet förwara
thy lagde alle th*e*r vm win
4 the wille ha*no*m icky städhia th*e*r jn

1479: 1 Medde*n* eng*e*lb*e*rt rykte j lande*n* wth
utstr. tha fic at weta biscop knwt

at ha*n* matte rönö wel fa
thy th*e*r waro ey meer än fyra vppa
Albrecht styke thz af konu*n*ge*n* hafde
fa swena ha*n* th*e*r lagde
Til nyköpi*n*ge hafde ha*n* fört thz besta
vt af thz sa*m*ma fästä
Biscop knwt loth wakte görlä
thz skede vm en morge*n* arlä
Biscope*n*s sweena vte*n* för rönö laa
the vppe waro mu*n*de the*n* windab*r*o nidh slaa
Tha strax komo vpp biscops swena
Stykens folk th*e*m thz ey meena
Swa mu*n*de the tha rönö fa
the vppe waro the sculle af ga
Biscope*n* fic erik stenss*on* Rönö at wolla
Til lincöpingx k*ir*kia sculle ha*n* thz holla
vm biscop knwt fiölle fra
enge*n* vta*n* cappittell sculle ha*n* thz fa
thz mu*n*de ha*n* för thy göra
thz erik mu*n*de ha*n*s brod*er*ss*on* wära
ha*n* trode th*e*r enge*n* til swa wel
thz slot til k*ir*kio*n*na holla scal

1500½ ther fore fic han meere mödha *utstruken*

1503: oc kon*un*ge*n* mu*n*de th*e*r sielffu*er* j wara
utstr. ha*n* kom sidha*n* j störrä fara
jnne vidh skeggenäs brödh the*n* hölk
kon*un*ge*n* badh rädde sich oc swa sit folk
1504, 05 *äro tillagda i utbyte mot dessa 4 verser.*

1595: utstr.
wille*n* j höra hwo the ära
tha ma ma*n* idh*er* nä*m*pna hära
Aff Swärige biscop magnus aff abo
Biscop Sigge af Skara swa mage*n* j tro 39
h*er* cristiern nicliss*on* en ridder wijs
hans kröplin giffw*er* ma*n* thes oc prijs
Aff Da*n*mark Biscop Jönis aff Roskilde
h*er*ra Erik kru*m*mediike kon*ung*e*n* oc haua wille
h*er*ra sten basse oc h*er* marte*n* jönisson
oc skal ma*n* ne*m*pna the h*er*ra from
Biscop olaff aff Berwen
Swa oc h*er* ändrit ärlendzsson
Olaff haquo*n*ss*on* oc sigurdh joanss*on*
nw äre nä*m*pde the h*er*ra from

1623: utstr.
j vpland sättis enge*n* a*n*ne*n* til
thy engelb*er*t thz sielff förwara wil
j öst*er*götlandh h*er* niclis äre*n*gizslass*on*
j westergötland biscope*n* oc knut joanss*on*
Niclis stenss*on* sculle smalandh första
vppo klekkabergs k*ir*kia lagde ha*n* sich tha
ha*n* loth he*nn*e byggia swa
för konu*n*ge*n* frukthadhe ha*n* litet tha
Bo knutzs*on* sculle thiwst at wäria
at the af Stäkeholm sculle thz ey häria
Knwt karls*on* sculle sud*er*ma*nn*alandh förwa*ra* 40
at the j nycöpi*n*ge sculle ey j land*i*t fara
thz mu*n*de albr*echt* styke wolla
ha*n* wille eng*e*lb*er*te ey th*e*n dechti*n*ge*n* holla

1635 greg*er* magnuss*on* oc joan karlsson war thz befäldt
är utstruken och versen utan namn införd.

1661: karll knwtzs*on* oc wdder wlfson the th*er* til taga
utstr. the reedhe th*e*m til wel j fa dagha

1725: vm sa*m*bindelsä breff mu*n*de the swa röra
utstr. kon*un*g*en* sculle thz til Stocholms föra
thz ludde thz rike*n* sculle sa*m*ma*n* bliffwa
oc ey atskilias til äwijgha tijda

1757½ the badhe the sue*n*sca sätte thz vti thz lagh
utstr.
1758 til nati*ui*tatis ma*r*ie förlenghia th*e*n dagh
med ny ändring och ny strykning:
the bade th*e*m swenska forlenge th*e*n dag
åter ändradt till thz lag
1759 The sue*n*sca oc swa giorde (*urspr. lydelsen*)
1759: ma*n* thera rät thes wijdare spordhe
utstr. the sue*n*sca wille thera tugt ey spara
loto thera sendabudh mot ko*nun*g*en* fara
Biscop Magnus af abo
karll knwtzss*on* niclis jöniss*on* the giorde oc swa
the sculle vth mot kon*un*g*en* fara
oc bidhia ha*n*om welko*m*pna*n* wara
oc latha ha*n*om vnd*er*sta*n*da
dechti*n*g*en* wille the holla sa
so*m* j halmstadha war giort
so*m* ha*n* hafde förr*e* sport
ginste*n* giorde the th*e*ra skip til reedha
hans kröpelin sculle th*e*m beleedha

ha*n* sculle oc mot kon*ungen* fara
oc bidhia ha*no*m welkome*n* wara
the foro tha vth til aspasund
th*e*r bidhe the swa longo stund
at kon*ungen* kom tha sigla*n*de thär
ha*n* hafde mz sich en stora*n* här
wel siäxthigia skip vti en flöta
ha*n*s kröplin mu*n*de ha*no*m först möta
oc sagde huru the sue*n*sca hafde endt
oc the hafde th*e*ra sendabudh mot ha*no*m sendt
Som ha*n* siglade j daallärns skär
si*n*ne besta barse miste ha*n* th*e*r
ho*n* bar wel ottethigia läst*er* swaar
ey fårdog*ere* skip j th*e*n flota war
J dalärn togh tha kon*ungen* ha*m*pn
oc sporde hu*at* the sue*n*sca heta widh na*m*pn
oc loth the sendabudh til sich kalla
the sagde ha*no*m th*e*ra äre*n*de alla
ha*n* mälte tha mz snillä
at ha*n* th*e*n dechti*n*gen holla wille
til stoch*o*lm for kon*ungen* tha
the sendebudh skild*is* ha*no*m th*e*r fra
til rikese*n*s radh the tädde*n* fara
oc sagde th*e*m aff kon*ungen*s swara
1760—63 *äro tillagda i stället för dessa 37 verser.*

1798: 1 Än haua the sue*n*sca meer rät hafft
utstr. thz hafde kon*ungen* oc aff laght
drotzst oc marsk sculle mz kon*ungen* raadha
4 oc styrä riket af all onadha

1807, 8 *äro tillagda.*

1811½ hwem the wille keesa tha *utstruken.*

1812½ hwem the ther til hafwa wil *utstruken, i sammanhang hvarmed* ta *är insatt uti 1812 i stället för det ursprungliga* til

1835½ vm konungen täkthis them hanom at fa *utstr.*

1913: *utstr.*
han fic thz tha en dään
jak tror ey rättare thz angrer hanom än

i sammanhang hvarmed en dansk man *är infördt i 1913 i stället för det ursprungliga* swa heet han

---

1916: *utstr.*
Swa hafwa the opta fat röna vppa
fyrehundrat munde the wel wara

hvarvid märkes att i 1915 v[c] [500] *blifvit insatt i stället för* flere *som var första läsarten.*

1959: *utstr.*
Herra gudh sich ther öffuer förbarme
thz man swa liffuer mz then arma
En hoop munde j grabrödra closter liggia
hwat sancti francisci brödre kunne thiggia
thz munde the bort mz sich föra
Swa illa the mot thz closter göra
herman van hagen ther höffuitzman war
thz clooster hafde han ospaar
gudh sende hanom thz för hämpde
thz the kirkior closter oc allmogen swa skämde

1971: utstr.

Engelbert hafde en thiänare förstblandh sinnä swena j kerlek störst
Magnus beyntzsson munde han heeta
klädhe oc penninga han hanom fic
frakkast altijdh när hanom gik
wel munde han hanom weeta
han fic hanom landh oc län
han lönte hanom thz swa illa i gen
thz mangom maa förtreeta
j nycöpungs klostre togh han til
Engelbert thz ey förstyrä will
han hafde mz hanom sin wilia
then samma magnus orloff toogh
oc ater til sin fader droogh
fra engelbert munde han sich skilia
Her Beynct Magnus oc Engelbert
the waro osaatte j tweedräght
Rikes Raadh munde them förlijka
the twe drogho thoch en onda grund
til engelbert swa mangalund
mz fals hiölde the sämmio slijka
Her Beynct stensson thz at wita fik 49
af lybeke war ther kommen jn skip
her beynct loth gozet thagha
thz war förre laffwet af Rikens Raadh
at sigla ther jn vppa therra Naadh
köpmen togho thz at klagha
Sara engelbert oc erik maa thz förthryta
at köpmen matte icky breffuom niwta
thz Rikes Raadh munde them giffwa

her beynct oc magnus besiglade thz mz
oc wille ey holla huat the hafde jätt
Rikens Raadh maktbreff fördrijffwa
po telge bliffwa badhe fader oc son
Erik puke togh granneligha war then mon
huru han munde telge winna
her beynct oc magnus ridha bort
frugh cristin wakter ey telge stort
swa munde han wel befinna
Erik puke rende hard för then port
thes war engen war nokot stort
förre än elden togh til at brinna
frugh cristin tha thz husit gaff
hon skildis ther widh oc foor ther aff
eller hafde hon brendt ther jnna
tha Erik puke hafde telge fongit
oc war wel äfter hans wilia gongit
tha for her beynct til stocholm jn
oc beddis hielp af hans kröplin
af Radit oc aff her Erik niclisson
aff them fic han altzengen mon

2077 Marsken swardhe tha ther til *ursprunglig läsart, hvarefter följde*

2077: 1 som jak idher säghia wil
utstr. 2 ää huru konungen haffuer thz beställdt

2082: 1 han togh hanom hard vti hans nakka
utstr. 2 han sporde ey vm thz war til takka

2128: *utstr.*
The som förre sköffla willa
än wunnet är pläga gerna förspilla
thz raadh sculle tagha til wara
alle the mz hoffwärk fara

2238: *utstr.*
Engelbert hafde twa swena när sich
the thiänte hanom mz fals och swik
the thienthe hanom alt tidh ther oppa
huru the hanom förradha ma
han hafde them gantz kär badha
oc trodhe ey at the meynte förradha
Mädhan the kunde engelbert ey winna
the frukte at nakar sculle thz förfinna
then ena heet beynct skaning han torde ey bijda
bradeligh munde han til danmark ridha
Tord päderson heet then andra
opte munde han widh husit wandra
engen togh sich ther för wara
at han wilde mz förrädilsa fara

i sammanhang hvarmed omedelbart kommer den qvarstående versen: Vm qwindelmesso apton thz skeedhe *samt följande uteslutning:*

2239: *utstr.*
sit förrädilse han tha teedhe
han lop vppo husit jn
oc förreedh the borgare j thz sin
han badh the danska vtsenna
oc köthboderna maghen j nw brenda
thy köpmen mona ey mykit fara
the mona nw mest widh maltijd wara

The danska lopo af hus*i*t nidh
vppo köpma*n*na hold giorde the eth snit
2240 *är tillagd i stället för allt detta.*

2392: oc stadhe*li*ga mz Riket bliffwa
utstr. oc hielpa the vthlendzska fogda fördrifwa
thy ä hu*a*t th*e*m oss wardh mz dechti*n*ge*n* jätt
bebrefuet oc lafuet at Rikese*n*s rätt
sculle wj strax at niwta fa
thz hiöltz ey vta*n* wordho*m* th*er* tre*n*gde fra

2435 Jusse knwtzsons *ändradt till* kon*un*g erics
2436: Jusse knwtzsson thz full illa an
utstr. at nisse bagge sculle bliffwa th*er* höffuitzma*n*

2462: Tha jusse skullass*on* the tijdha*n*de fic
utstr. at thz swa j Rothnaby gik
ha*n* toogh mz clawes swa en fridh
och satte th*er* thera troo widh
Enge*n* th*e*ra scullä a*n*ne*n* argt göra
ell*er* fiande a mote föra
ell*er* naka*n* halla vppo a*n*nors schada
vta*n* sculle swa sithia j frid oc nadha
ell*er* seghia jo a*n*ne*n* til före*n* til
naar hwar a*n*ne*n* schada wil
Olaff bingh screff tha clawese til
thz ha*n* ha*n*om schada wil
och sendhe sina swena pa elholms slot
thz thykte jusse scullass*on* wara fult got

Tha clawes fic thz förstanda
at ha*n* hafde swa falsa gra*n*na
oc hafde fat förwari*n*gx breff
clawes Lange thes lig*is* olaff bing til screff
Cla*us* lange redde sich mz makt
til eleholm droogh ha*n* sin akt
för eleholm mu*n*de ha*n* koma
thz war juss*e* skullass*on* til lite*n* froma
Cla*us* lagde sich hard widh eleholms pala
husfogde*n* mu*n*de tha til cla*us* thala
Swa wil jak *ger*na mz thic dechti*n*ghia
thz jak mz mich mi*n*a hafwar af finge
th*er* til mi*ns* h*er*ra Erchebiscope*ns* swena
Clawes sagde Ja och wordhe swa ena
hu*at* Erchebiscope*n* mu*n*de til höra
loth husfogde*n* allt af hus*i*t föra
vta*n* the swena so*m* olaff bingh
hafde th*er* vppe oc thera thingh
thz sculle th*er* vppe blijffwa
Swa mu*n*de ha*n* hus*i*t giffwa
Cla*us* ko*m* sich vppo elaholm snart
mz wäria*n*de hand blef ha*n* th*er* hardh
ää mädha*n* ha*n* hus*i*t spiisa gat
the blekinghia giordhe eth vpsat
Juss*e* skullass*on* olaf bing oc päd*er* bild
the sa*m*pna en här stor äft*er* sin wild
th*er* mz the eleholm bestalla
Cla*us* lange the tha til sich kalla
the badhe sich hus*i*t giffwa
ell*er* the wilde ha*n* th*er* af driffwa

the ginge th*e*r ena dechti*n*gia vppa
ha*n* sculle th*e*m at*e*r hus*it* fa
Sina haffwar sculle ha*n* biholla
wille ha*n* thz sielffu*e*r walla
Tha ha*n* thz hus*it* gaff
tha togho the ha*no*m ha*n*s haffwar vtaff
oc lotho ha*no*m sin wegh at fara
fals haldni*n*g the widh ha*no*m ey spara
ofangna sculle the thäddan fara
toch sculle thera haffu*e*r qwarra wara
oc takkadhe gudh the finge thz niwta
ööl oc matt mu*n*de th*e*m tryta

2478 *Efter* h*e*r bo *är* stensson *utstruket; likaså* 2576.
2497, 98 *äro tillagda.*

2530: 1 och förwissadhe ha*no*m tha thz guld
utstr. Niclis stens*on* war suer*ige* i th*e*n dechti*n*ge*n*
Mesta wolte ha*n* thz tha thuld
4 at eng*e*lb*e*rt mu*n*de th*e*n dechti*n*ge*n* fa

2531 oc niclis *utstr. efter* Eng*e*lb*e*rt; war *ändr. fr.* wara

---

2536: 1 the skanu*n*gha wordho tha swa flata
utstr. 2 th*e*m vntföl tha alla latha

2572: 1 thy at ha*n* hafde sa*n*neligha spoort
utstr. huru h*e*r axel hafde mz nyä wardbergh giort
Sidha*n* j stoch*o*lm war dechti*n*get

tha reedh h*er* axel thingat 64
oc badh the borga*re* latha sich jn
the giorde oc swa j thz sin
vppo stocholms dechti*n*ge*n* the stadeliga trodhe
oc achtede ey thz the j da*n*mark botho *tillägg*
oc ondt thy sich ey förmoddä
thz förwissadis mz dechti*n*gen vti
at sue*n*scas m*ed*hielpa sculle alla wara frij
oc enge*n* pa konu*n*ge*n*s sijdha
sculle th*e*m göra schadha ell*er* qwiida
h*er* axel th*er* enchte atspordhe
Stora*n* schada ha*n* th*e*m giorde
ha*n* loth skiöfla oc ski*nn*a thera gardha
the fatige borga*re* han enchte sparde
thera hws lot ha*n* huggä nidh*er*
fatika borgara the gafuos th*er* illa widh*er*
ha*n* loth at*er* fylla stadzsens graaffwa
oc loth the borga*re* til fanga thagha
j wardhbergs torn loth ha*n* th*e*m föra
oc stora pina mu*n*de han th*e*m göra
Jlla hiölt ha*n* sit löfte tha
ha*n*s jncig*e*ll mu*n*de mz för dechti*n*ge*n* sta
Swa litet wille ha*n* thienkia
sins h*e*rra dechti*n*ge*n* burdhe ha*no*m ey kre*n*kia
thz ha*n* sy*nn*e*r*ligha hafde sielffu*e*r jätt
mz breff oc jncig*e*lla fore sätt

2654½ tha melte ha*n* och sagde swa *utstruken*
och han sade *tillagdt i 2655.*

2688: Thz ma wel lenge swäriä kära
utstr. thz the slogho han swa jemmerligha thära

2737: Ryktet kom man behagdet ey wel
utstr. Magnus beynctzson hafde engelbert slagit i hiel

2747: the giordhe sich tha alla reedha
utstr. för göxholm drogho the mz wredhe
i sammanhang hvarmed for göksholm *blifvit insatt i 2746, som ursprungligen lydde:*
Engelbertz swena oc almogen rykte samman

3979 fogoten *ändradt från* benkt gunnarsson

3981: fulbrat vordo the til redhe
utstr. thz kom the hallara tha til ledhe

3991: haffde the tha vilith stadhen brent
utstr. thz haffde the väl kunnit änth
än gripa the tha en bonda thär
then arghasta skalk j hopen är

4123: han ville jw skipa sina hoffmen byta
utstr. at the scullo lata sich ey fortryta

4169½ tha eriks örlegh wardh *utstruken.*
4160—63 *äro tillagda.*
4172 *ändr. fr.* han haffde vel try twsan reddhe män

4373: vpa kelka hafde m*a*rsk*e*n byssor thär*e*
utstr. the mo*n*dho alla ferdoghe wäre
han loth th*e*m löss skiwta alla
wel hwndbr*a*da böndh*e*r nidh*e*r falla
wid hwart thz skot th*e*r byssan smal
the böndh*e*r ropadho vp j gaal
och takkade marsk*e*n jnnerlig
ath ha*n* war th*e*m sa nadh*e*rlig

4388 ragwaldh puche och hol*m*sten jonss*on* thz hörde *var första lydelsen.*

4428—33 *äro tillagda på en instucken lapp.*

4540—55 *äro tillagda på en instucken lapp, sedan de första 8 verserna blifvit tillskrifna i kanterna men åter utstrukna, emedan utrymmet blef för knappt.*

4566, 67 *äro tillagda.*

4604, 5 *äro tillagda.*

4643: thz giorde drosten alt th*e*r oppa
ha*n* mente sa dala oc ver*m*eland faa
marsken ha*n*s meni*n*g väl wiiste
ty bötte honom litid then onda liste
äro tillagda men åter utstrukna.

4870, 71 *äro tillagda.*

4886 Niclis niclisso*n* *ändradt till* Fogeten aff örabro

4894: at ha*n*s folk j vermela*n*d är*e*
utstr. iij[c] [*ändr. fr.* xiij[c]] ha*n*s swe*na* först tiit jnkoma

the vorffuo th*er* priiss oc stora*n* froma
the mötto torsten och ha*n*s här
swa jämb*er*lica flyde torsten (the alle) thär
the bönd*er* fingo tha jämb*er*lich laat
oc skild*is* alle sama*n* aath
th*e*n for tiit och th*e*n for tiit
engin gath tha leng*er* biit

4895—97 *äro tillagda i stället för dessa 9 utstrukna.*

4923: och loth thz alla swena*na* forsta
utstr. at bönd*e*rne ville göra swa
Och mälte bätre är ath vy oss wä*r*ia
än lata oss swa forhä*r*ia
thz tykte och alle wa*ra* radh
th*er* medh vordo the redho bradh
moth the bondh*er* the st*ra*x ridha
th*er* effter fingo bönd*er* quidha
129 the hoffmen ridho alt thz the ku*n*no
tiith the the bondh*er* fu*n*no
och komo offu*er* en skogh swa brath

4924, 25 *äro tillagda i stället för dessa 9 verser.*

4938: tha hoffme*nene* komo th*em* när j moth
utstr. tha fiöllo the alle aff til footh

4950: aff bondh*er* wordo ma*n*ge sär*e* och dödhe
utstr. och sworo the komo aldrey j slika nödhe

5034 h*er* martin jönss*on* nisse jöns*on* af hamar mz
them är*e* *var första lydelsen.*

5039—44 *äro tillagda.*

5062: Droztin och marsk*en* the kraffde tho
utstr. Calmarna aff h*er*ra benkt och h*er*ra bo
the swa*ra*dhe th*e*m ey seen
vy faam thz engom vta*n* konu*n*ge*n* j gen
niclis stenss*on* var th*er* och mådh*er*
thz var tess vår och ey båth*er*
ha*n* loth tha th*er* skina vppa
at ha*n* ville fra riketh ga
ha*n* monde och måst valda
at ha*n*s brödh*er* slott*i*t for marske*n* halda
tha droztin och marske*n* ey husith fa 133
sara vredhe vordo the tha
siden lotho husith bestalla
och mentho th*e*m jnne halla
tha wordo the th*er* vidh*er* war*e*
at niclis medh al sin ville pa hus*i*t far*e*
thy togho the th*er* ena sona tha
slika som the ku*n*no fa

5066: Om kring alt Swerighe söchte ha*n*s si*n*ne
utstr. huilka ha*n* ma th*er* til fi*n*na
Mange raddo hono*m* tha
at ha*n* sculle sich ena vtlendzka fa
ha*n* swaradhe jach gör thz aldrey j mi*n*a dagha
naghra vtlendzka jn j riketh dragha
Jach ville för mi*n*a la*n*dbo dott*er* taka
om jach kunde ey andra raka
för ån rik*i*t sculle ko*ma* j naghra nödh
hell*er* lidha qual efft*er* mi*n* dödh
thy om jach ena vtlendzka finge

effter min dödh henna frendher til rikit ginge
fingo the tha ey mykit godz at ärffwa
tha mentho the vilia rikit fordarffwa
thz scal aldrey ganga swa
ä medhan jach mith samwith niwta ma

5072: 1 henna fadher heth karl ormsson och hon katerin
utstr. 2 sielff war hon edhla en jomfru fiin
hvilken sista vers åter blifvit ändrad till
hon war en jomfru ädhla och fiin

5097—5109 *äro tillagda.*

5193—5200 *äro tillagda.*

5309, 10 *äro tillagda.*

5317: 1 mattis ödhgislasson monde han thz fa
utstr. Aswnda heradh her niclis äringislasson fich
effter droztins vilia thz ey gik
twre stensson fich och laghund tha
droztin ther om swa illa sa
the andra län droztin haffde j valde
them sculle han sielffuer behalde
Niclis stensson war och thäre
och kärde han kunne sich ey näre
aff al the län ther han tha haffde
Marsken han tha mere kraffde
Marsken badh honom tha
at halla swena som han forma
och ey ridha medh swa manga hästa
almoghan och landit swa forgästa

ăn sagde marsken ena sagha
vill tu skălica fore tagha
ă medhan jach haffuer en pening til
jach honom medh tik byta vil
niclis stensson thz sara forsmadhe
at marsken honom thz radhe
sina swena fra sich skilia
och ey lata them al sin vilia

5320, 21 *äro tillagda.*
5329 benkt gunnasson *ändradt till* marskens foget
5456, 57 *äro tillagda.*

5495: Swa och sanctj ŏrian then riddare vărdh
utstr. at hielpa honom j then fărdh

5522 sin brodher twre stensson *var första lydelsen.*
utstr. sin swagher erik twresson
folke twresson och herman berman
sattin tha til gisla for han
sidhan redh niclis til sudercopung vtan dwala
Marsken monde tha til han tala
5523 *är tillagd i stället för dessa 5 verser.*

5539: Marsken sidhan tădhan redh
utstr. moth lincopung then genista ledh (*jfr.* 5556, 47).

Verserna 6452—6543, som ursprungligen började åttonde lägget, hafva vid renskrifningen af det sjunde blifvit inrymda derpå och kasserade

i sitt första skick. Ett blad, v. 6452—6513, är till största delen bortklippt; dock synes deraf att efter 6471 hafva följt 4 verser, som icke ingått i den omskrifna texten; efter 6478 likaledes 3 verser, samt 2 efter 6507. Verserna 6514—43, hela sidan 173, äro öfverkorsade, och återgifvas här med alla sina ändringar, såsom ett särdeles upplysande prof på arbetets mekanism och författarens, eller redaktörens, sätt att gå till väga.

struken variant i kanten { niels til norcöping forde the
han döde ther ynnan daga thre }
til norcöpung fördo the niclis tha
ther monde han sin hälsoth fa *ändrad till*
ther dödde han aff pestilencia
tillägg i kanten { han waar ok sywker for än the honom fanga
efter gudz (*ändr. t.* marskens) vilia munde thz ganga }
gudh monde tha effter sin vilia
marsken och honom swa (*str.*) väl atskilia
gudh sielffuer monde then dödhen välia
at han sculle ey mere rikit quälia
tillägg i kanten { nielses swena sände marsken tha
til sudercöpung thera rät at staa
for thz the hafde giort almogen omaka
sändis (*ändr. t.* sattes) aff (*str.*) nyio thera hofuud al
offta lot marsken them viderwara [(*str.*) pa staka
wände the ey at (*str.*) röfua the skulle sa fara }
Marsken sidhan for (*till.*) vissa tidhande (*str.*) sporde
huat niclissa swena vidh gotland giorde
fra en skiper röffuadhe the thäre

hwat ha*n* redhast haffde när*e*
skipar*e*n monde tydzk*er* wara
togh monde (*ändr. t.* ville) ha*n* til stokholm fara
ha*n* sielffu*er* (*str.*) thz sidha*n* for marske*n* kärde
nödhen hono*m* thz väl lärde
och haffde huarke*n* niclis hell*er* h*er* bo
saght konu*n*ge*n* vp ma*n*scap och tro
vta*n* loffwadhe hano*m* badhe thär*e*
the ville hono*m* til tiäniste wär*e*

särskildt struket
h*er*ra bo loffwadhe och tha
hono*m* calmarna at*er* fa
ha*n* ville thz göra vta*n* meen
thz första th*er* sion vorde reen
konu*n*ge*n* trodhe thz och swa
tusa*n*da m*a*rk*er* gota gaff ha*n* ho*no*m tha
j [½] lest miöl och en lest malt
konu*n*gen gaff hono*m* thz alt *ändrad till*

herre bo han tog thz g*er*na alt

struken variant i kanten
ty gaff konu*n*gen hanu*m* i gen
M m*a*rch gotha j lest myöl oc j lest malth
gerna tok h*er* boo thz alth

särskildt struket
thz giorde ha*n* alt th*er* vppa
ha*n* loffuadhe hono*m* calmarn*a* at*er* fa
the waro thz badhe licha när*e*
marske*n* haffdith tha j sina wär*e*

sista red. i kanten
h*er* boo loffuade hanu*m* oc thaa
Calmarna ath*er*faa
thz forsta syön worde reen
ty gaff konu*n*ge*n* hanu*m* i geen
M m*a*rch j lest myöl oc j lest malt

sista red. i kanten. gerna took han thz alth
the woro thz tha bade lika när*e*
m*a*rsken haffd*i*t (*ändr. t.* haffde) redhe (*ändr. t.* calm-
*a*rna) j sine wär*e*

6631: 1 ok worfuo til m*a*rsken oc rik*es* rad tär*e*
utstr. 2 Ar*che*bi*sco*pen aff lund ok andra flere

6653: 1 Th*er* mz the sig ther aat skilde
utstr. 2 om kon*un*gen swe*n*ske sig berada wilde
förekomma senare som 6694, 95.

6678—81 *äro tillagda.*
6690, 91 *äro tillagda.*
6732—35 *äro tillagda.*
6742—51 *äro tillagda på en instucken lapp; i slutet deraf står en uppmaning till renskrifvaren:* Scriua nw my*n* kär*e* son
7044—49 *äro tillagda.*
7126—29 *äro tillagda; häraf förekommer 1:a versen senare, struken uti texten, efter v. 7143.*
7294—7303 *äro tillagda.*
7314, 15 *äro tillagda.*
7356, 57 *äro tillagda.*
7372, 73 *äro tillagda.*
7476—83 *äro tillagda.*
7516—25 *äro tillagda på en särskild lapp, sedan början blifvit skrifven i margen, men åter utstruken i brist af utrymme.*
7566, 67 *äro tillagda.*

7594, 95 *äro tillagda.*
7676—81 *äro tillagda.*
7692 *är tillagd.*
7727—30 *äro tillagda.*
7739—46 *äro tillagda.*
7778½ thz tog her magnus til sto — — (*oafsl.*) *utstr.*
7827, 28 *äro tillagda.*
7884½ then natten bleff — — (*oafsl.*) *utstruken.*
7937—40 *äro tillagda.*
7994½ å hwar han kom the gladj äre *utstruken.*

Verserna 8047—64 äro öfverkorsade och omskrifna på bladets 2:a sida, der en annan handstil vidtager. Den första redaktionen lyder sålunda:

8047—64 torsdagen for katerina sa redha är
at erchebiscopen biscopen aff hamar krönte
oc ther til flere gode prelata [honum thär
han hyll (*str.*) vigdis oc hylladis j alle motha
som retter norgis konung bör (at wara *str.*)
xv riddhara sloo han ther } *tillagda.*
ther fik han ey lenger wara }
sidan wille han ather til swerge fara *ändr. till*
vtan strax ath swerge fara
oc satte them höffdinge en nordman
her aslac twresson hether han
her enar fluga oc ther medher
at landit skulle foruaras tess bädher
han befol erchebiscopen oc the baade
beskerma almogan for al onadhe
sancte katerine afftan munde han affdraga

oc offu*er* forsfiel willen taga
alle the bönd*er* affradde thz han
oc sworo ha*n* ku*n*ne ey ko*m*ma thz fram

8173, 74 *äro tillagda.*
8197—200 *äro tillagda.*
8585—90 *äro tillagda.*
8597—600 *äro tillagda på en särskild lapp.*
8607, 08 *äro tillagda.*
8651—54 *äro tillagda på baksidan af nyssnämnda lapp.*
8747—54 *äro tillagda.*
8827—32 *äro tillagda på en särskild lapp.*
9535, 36 *äro tillagda.*
9603—08 *äro tillagda.*

B: Mindre Ändringar.

10 saman *ändradt, sannolikt af författarens egen hand, från* mz daghtinga 19 the *struket efter* lagh 23 tha *str. eft.* fingo 38 me*n* tha *ändr. egenh. fr.* makt ther 43 til thöm *str. eft.* rykto

115 hvat *ändr. fr.* huru 33 tu*n*ga *ändr. fr.* olagh 35 örlogh *ändr. i sjelfva raden fr.* fiendhe 40 tha *str. frf.* thera 41 al *str. frf.* almogen 55 hvar *ändr. fr.* huru; *likaså* 330, 782. 93 mate *ändr. egenh. fr.* matw 96 a *ändr. fr.* och

200 at *str. frf.* fara 16 er *ändr. egenh. fr.* war 18 sit *tillagdt egenh.* 73 storan *ändr. fr.* mygit folk 87 vt *str. frf.* aff 95 thöm *str. eft.* sidan

329 thõm *str. eft.* stadde 87 ther *str. eft.* sik

409 vt *str. frf.* fore 14 ther *str. frf.* epter 59 vt *str. frf.* tha 65 kunne *str. frf.* the

519 almogan *ändr. egenh. fr.* sculle han them 71 tha *str. frf.* giorde

605 wille *str. eft.* ey 31 at *str. frf.* wenda 76 fatige *str. eft.* the

709 swa *str. frf.* mangaledh 11 han *str. frf.* them 19 aga *ändr. egenh. fr.* plaga 33 gantzka *str. frf.* omerdh 55 for *st. frf.* vtan 67 han *str. frf.* reedh 78 gran *ändr. fr.* grand 79 ful *str. frf.* san; san *ändr. fr.* sand 92 tha *ändr. fr.* til 93 ut *str. frf.* aff

807 thz *str. eft.* behagade 18 sampnades alla *ändr. egenh. fr.* sampnada alla sik 40 bõnder *str. eft.* the 65 thz *str. frf.* tridia 73 jn *str. frf.* til; *likaså* 74 85 goda *str. frf.* riddar, *som är ändradt fr.* riddara

903 war *str. frf.* fryheet

1049 her epter *str. eft.* monde 66 han *str. eft.* hans

1159 lude *ändr. fr.* ludede

1245 och bo *str. efter* karl knutzsson 46 han *ändr. fr.* the 58 the *str. frf.* vnder och te *egenh. tillagdt efter* palana 62 thz *str. frf.* slottet 66 ens *ändr. fr.* õffuer ena 67 sculle thz *str. frf.* j 68 annan skadhe *ändr. fr.* annors skadha wara 69 *ändr. fr.* swa munde the suensca fra slottet fara 75 Tu scalt *ändr. fr.* J scolle; slotted *fr.* husit 76 swa *str. frf.* ther 79 thetta *str. frf.* husit 80 mz *ändr. fr.* oc wordhe 82 badhe *str. frf.* wasa 84 swa *str. frf.* ful 85 fyrä *st. frf.* enda 88 nw *str. frf.* fõr 92

lot honom sik *ändr. fr.* munde sik hanom 95 sara *str. frf.* mistykte 97 fik — tha *ändr. fr.* munde — fa 98 straxt *str. eft.* thz

1310 at *str. frf.* han 11 swa *str. frf.* ens 12 at *str. frf.* mathies 13 swa *str. frf.* stark 15 thz *str. frf.* sin; hanum *str. eft.* trodhe 17 lot *ändr. fr.* munde 22 the *ändr. fr.* munde; ther *tillagdt.* 26 thz *str. frf.* vtan 33 til *str. frf.* wara 34 there *ändr. fr.* ther qwar 35 skulle han ware *ändr. fr.* han ther tha war 38 tessa lundh *str. i slutet.* 39 fasta standa *ändr. fr.* sich sampna j samma stund 43 store *str. frf.* fare 47 vppo *str. frf.* tha 50 ok *ändr. fr.* the; oc *str. frf.* lotho 54 oc *str. frf.* the 68 at *st. frf.* wagha 70 the *str. frf.* ther 74 the hafde *str. eft.* än 82 munde *str. eft.* Sidhan 83 at *str. frf.* wara

1410 han reedh sidhan til wardhbergs slot
11 oc sende ginstan her axel budh
12 han badh hanom wtkoma oc thala widh sich
13 Swa giorde her axel sannelich

19 husit *str. eft.* thz 21 sa *ändr. fr.* them 38 stormde *str. frf.* the; gingo *ändr. fr.* tha 39 munde *str. frf.* the; fingo *ändr. fr.* fa 41 wilde *str. eft.* fianda 43 hws *str. eft.* thz 48 han *str. frf.* toogh 49 oc *str. frf.* tende 55 ther *str. frf.* för 57 the *str. frf.* byämen(*ene tillagdt*); ginstan *str. eft.* giorde 58 lothon *ändr. fr.* oc lotho hanom 60 at *str. frf.* höra 61 munde *str. eft.* the 67 thz *tr. frf.* j 83 swa *str. eft.* stark 84 jn *str. frf.* til 82 altz *str. frf.* enchte 89 ther mz *str. eft.* han 91 oc

str. frf. tha 95 munde *str. frf.* ther 97 *ändr. fr.* meden the foro af stadh the ware ey wiis 99 gantz *str. frf.* lithen

1501 löda *ändr. fr.* läggia sa 03 han munde ther j storm för gaa 08 hempdis *ändr. fr.* munde hempnas 11 hagelrwm *ändr. fr.* oc (*kanske är det ämnadt att blott stå i margen såsom rubrik*) 17 ther *str. frf.* enchte 25 swa *str. frf.* til 30 thz *str. frf.* spoordhe 33 at *ändr. fr.* oc wille 35 tha *str. eft.* han 36 vp thre sidhor han ther fore rykte 39 jo at *str. frf.* ᵛo. *eft.* hanom 41 han *str. frf.* mz 43 haffde *ändr. fr.* haffwa; oc *str. frf.* swa 46 thz *str. frf.* förfara 47 at *str. frf. och* munde stark *eft.* engelbert 50 strax *ändr. fr.* loth alt; bar *ändr. fr.* at bära 51 var *ändr. fr.* munde vära 52 han hafde *str. eft.* tha; var *tillagdt.* 54 thz bran *ändr. fr.* han brende slotet 55 han *ändr. fr.* oc 57 full wäl *str. eft.* han 61 hans *str. frf.* swa 63 sculle *str. eft.* suensca 67 slotet *ändr. fr.* thz slot 70 vm *str. främst;* han thz *str. frf.* slottet 82 thz *str. eft.* swardhe; een tijdh *str. eft.* them 89 sculle thz *str. frf.* j 94 fornempda tillagdt 96 munde *str. frf.* the; oc *tillagdt egenh.*

1600 martyny *ändr. fr.* sancti martens dagh
08 Swaleedis tha the suensca atskilde
09 En dagh the samman holla wilde
10 (11) j arboga sculle then dagen wara
10 thz vara *ändr. fr.* alle thiit fara 14 the *str. frf.* ther 17 at *str. frf.* nögdhe 18 han *ändr. fr.* at then häladh 19 alla *str. frf.* prijs 25 gerna

str. frf. widh 26 hanom *str. frf.* en 30 tha *str. frf.* alle 31 ath *ändr. fr.* ther sculle 37 j wegen *str. frf.* feygde 40 munde *str. frf.* the; *likaså* 1749, 55, 87, 92, 1800, 34. 52 munda *str. frf.* tha 59 godhe *str. frf.* leydamen 62 thz *str. frf.* första 83 at *ändr. fr.* oc loth? 89 munde *str. frf.* mz; ära *ändr. fr.* wära 95 sculle han *str. frf.* ther; at *tillagdt.* 97 ginstan *str. frf.* strax 98 skulle *str. frf.* wara 99 ther *str. frf.* meer; af *str. frf.* lida

1707 munde *str. frf.* fa 15 fulmektige *str. frf.* konung 39 munde *str. frf.* til 45 thz *str. frf.* swa 48 tith *ändr. fr.* til stocholm 59: 8 loto *ändr. fr.* badhe 59: 9 sa *ändr. egenh. fr.* j alla handa 64 sampnas *ändr. egenh. fr.* sampna sich 66 taga til *utstr. frf.* wara 67 *är hopdragen af två verser*

oc sendä them til sancte clara
po worfruga dagh the ther wissaliga wara

70 fan *ändr. fr.* fant 72 at *str. frf.* ganga 73 at *str. frf.* vnna 74 ther *str. frf.* swa 76 moth rätten *ändr. fr.* mz orätten 77 the *ändr. fr.* tha; the *str. eft.* swaradhe 94 them *str. frf.* ey 97 wara *str. frf.* nytta 99 sa *ändr. egenh. fr.* ater fa

1800 förentäs *ändr. egenh. fr.* (munde) förenas 02 munde the *str. frf.* hanom 04 lagen liffua *ändr. fr.* then dechtingen blifua 05 them *str. eft.* han 06 gerna *str. frf.* göra 11 suensca *str. eft.* the 12 ta *ändr. egenh. fr.* til 19 tha *str. frf.* swa 27 wt *str. frf.* af 31 wäl *str. frf.* mädher 38 at vnna *str. frf.* af 41 munde *str. frf.* han; *likaså* 1931. 46 tha *str. frf.* til 51 at *str. frf.* göra 54 han *str. frf.*

huru 57 kan *str. frf.* han *och flyttadt till slutet.* 58 swa munde han ater til the herra ga *första lydelsen.* 67 fik *ändr. fr.* gaff 70 oppe *ändr. fr.* pa 73 at *str. frf.* thu 82 töm *ändr. fr.* the suensca 85 suensca *str. eft.* The; the *str. frf.* danska

1903 sa jnneliga *str. frf.* vın 04 at *ändr. fr.* han sculle them; them *ändr. fr.* wt 09 lyste *ändr. fr.* lystedhe at 12 som *ändr. fr.* tha hwem 13 en dansk man *ändr. fr.* swa heet han 15 oc *ändr. fr.* han; v^c^ *ändr. fr.* flere 16 ty *tillagdt* 23 fik *ändr. fr.* munde 31 aldrey *ändr. fr.* ey 33 hade *ändr. fr.* haffuer 54 hans *ändr. fr.* han munde 59 sathe *ändr. fr.* sithia 59: 8 hafde han *ändr. fr.* munde han hafua 61 fulsaare *str. frf.* plagde 62 tha *str. frf.* en 64 swa *str. frf.* mangen 67 ok *tillagdt;* oc Erik puke *str. frf.* hafde 69 almoghan *ändr. fr.* then almogha 71 oc *ändr. fr.* thy; at *ändr. fr.* the 72 Oc *tillagdt;* thz *str. frf.* förfunno 73 swa *str. frf.* mangelunda 88 ta *ändr. fr.* swa 89 saa *ändr. fr.* ma 91 sich *str. eft.* tha *och flyttadt frf.* än 94 wolla *ändr. frf.* beholla 98 fullaliga *str. frf.* första

2005 nar *str. eft.* ginstan; kunde *ändr. fr.* munde 07 thiit *str. frf.* mz 11 rikit *ändr. fr.* Suerige 13 vtan *tillagdt;* wille wj *str. frf.* alla 24 wille *str. eft.* oc 25 vtan *tillagdt;* the *str. eft.* alla 41 ok *ändr. fr.* the; *likaså* 2096 *och oftare.* 50 gingo the tha *ändr. fr.* munde the ga 59 wilde the *str. frf.* sich 77 hwat k haffuer bestelt *ändr. fr.* tha ther til 79 ok *ändr. fr.* marsken; en borgmester *ändr.*

fr. han 85 läste *ändr. fr.* slo then 86 oc *ändr. fr.* han; och war *str. frf.* ey 90 ganst *ändr. fr.* sara

2119 marsken *ändr. fr.* Engelbert; *likaså* 2139 26 at *ändr. fr.* huru the sculle 27 huar then *ändr. fr.* bade 43 manscap *str. frf.* och 52 skulle *ändr. fr.* munde 65 kunde *ändr. fr.* ma 72 matte *str. frf.* thes 80 Razsk *str. frf.* hälad 82 nala *ändr. fr.* benala 97 giort *str. eft.* ther 98 Moord *str. frf.* kular; matta *str. frf.* j

2214 *ändr. fr.* thy the wilde schadha the suenska 24 slektis *ändr. fr.* slekkia 26 huarien *tillagdt.* 33 Rikens *str. frf.* slot 34 te *ändr. fr.* fogatana 41 sata oc *str. frf.* finge 44 swenska *ändr. fr.* munde the 47 mz tordh *str. eft.* thz 55 stormen *ändr. fr.* wädrit 62 vtloop *ändr. fr.* snidh 65 bade *str. frf.* nat 70 mykin *str. frf.* qwala 79 endhaliga *str. eft.* en 84 öffuer *str. frf.* cena

2317 oc fast *ändr. fr.* munde 34 thera *str. frf.* rät 40 ville oc *ändr. fr.* munde 41 lot *ändr. fr.* munna; *likaså* 2383 73 illa *str. frf.* saar 77 östgöta *ändr. fr.* samman 85 oc *ändr. fr.* han 96 haffuer slotted *ändr. fr.* scal öuer os

2410 agha *ändr. fr.* omaka 16 för *str. frf.* meena 17 thera *str. frf.* höxsta 50 ter samman rat *ändr. fr.* tha samma stadh 54 som han ville *ändr. fr.* oc got förskylla 56 *ändr. fr.* the munde ther om leggia al sin win 63 han *ändr. egenh. fr.* engelbert sin 76 oc *tillagdt egenh. samt str. frf.* mz; jak *str. frf.* thic 99 sidhan *str. frf.* kalldhe

2505 rijdha *str. frf.* badh 22 ater *ändr. fr.* hanom 31 oc niclis *str. eft.* engelbert; war *ändr. fr.* wara 32 redh *ändr. fr.* oc ridho 37 tha en *ändr. fr.* en godhan 52 honom *ändr. fr.* munde ther 68 finge *str. frf.* thz 73 Siden *ändr. fr.* thy 74 bäder til *str. frf.* wara 76 thera *str. eft.* sculle 88 eller *tillagdt;* altzenchte *str. eft.* sich 92 strax *str. eft.* thz 95 stor *str. frf.* qwijdha 97 sa *ändr. egenh. fr.* tha 98 fik *ändr. egenh. fr.* munde 99 sich *str. frf.* til

2635 oc *ändr. egenh. fr.* Engelbert 37 sich tre *str. eft.* loth 47 vtan *ändr. fr.* oc 48 stensson *str. eft.* beynct 50 liten *ändr. fr.* ey mykin 51 är *ändr. fr.* munde — — wara 52 kom — — tär *ändr. fr.* munde — — fara 55 han sade *tillagdt.* 74 ende *ändr. fr.* wanda 75 wilde *str. frf.* ey 80 hende *ändr. egenh. fr.* hender 91 beste *ändr. fr.* sculd

2713 ther wara *ändr. fr.* thiit fara 22 mz *ändr. fr.* mzdher 43 *ändr. fr.* Allmogan toogh tha sara qwijdha *samt* Allmogan *ändr. till* Ridderscappit; *sedan till* Rikesins män 46 *ändr. fr.* Engelbertz swena oc almogen rykte samman 61 ater the *str. frf.* ther 65 vil iak *ändr. fr.* scal man; iak *ändr. fr.* man förre

3053 jo *ändr. fr.* dagliga

3448 *lydde först:* Sin slotzloffuen sculle han forklara

3698 *lydde först:* the tenktet ware eric

Båda dessa verser äro omedelbart under nedskrifvandet strukna och omskrifna på följande rader i texten.

3899 är *ändr. fr.* ligger
3908 til *tillagdt;* alla *str. eft.* them 17 sig *ändr. fr.* oss 19 hwat *ändr. fr.* alt thz 23 sara ta *ändr. fr.* bradhe*lic*a mondo 28 bade *str. frf.* gripne 72 viliom *str. frf.* vy 75 honom fölgde *str. frf.* thz 78 pa *ändr. egenh. fr.* aff 83 i hiertat *str. eft.* gaffuos 89 fra *ändr. egenh. fr.* fra badhe 92 offuer borde *ändr. fr.* j största glädhi 96 lido *ändr. fr.* haffde
4001 tenkte *ändr. fr.* trodhe; mykit *str. eft.* ey 05 mere *ändr. fr.* hierta 22 mera *ändr. fr.* sara 29 illa *ändr. fr.* och önkelich 30 forfört *ändr. fr.* forraath 31 bhorth *ändr. fr.* braath 37 dagh *str. eft.* lucie 44 sagde *ändr. fr.* tenkte; fra *ändr. fr.* medh 51 j verdlinne *str. eft.* jach 55 häller moth *str. eft.* medh 56 swaradhe och *str. frf.* sworo 64 toght och *str. frf.* snille 65 rikit *ändr. fr.* honom 71 vtan *ändr. fr.* medh engin 77 honom *str. frf.* giorth 91 oc lot *ändr. fr.* han ville — — latha 96 at jnthe scullo *str. eft.* och
4106 aff *ändr. fr.* farne a 25 honom *str. frf.* tess 27 til sich *str. frf.* kalla 29 loth han ther *str. frf.* vtbäre 37 *ändr. fr.* the haffde tha sorgh som för haffde gaman 42 honom *str. frf.* tha 59 slagne *str. frf.* mz 84 jach venther *str. frf.* thz 87 ter *tillagdt egenh.;* the tidhende *str. frf.* viste
4210 wäre *ändr. fr.* her bliffua 25 och ey *ändr. fr.* alz jnthe 54 fundh *ändr. fr.* stundh 57 *ändr. fr.* owenskap skal jach aldrigh moth idher tee 63 aff strengenes *ändr. egenh. fr.* thomas 88 stora eda *ändr. fr.* j flengh 89 om *ändr. fr.* the skuldo; breda *tillagdt.*

4301 at*er* *ändr. fr.* vt 13 ath the skuldo *str. frf.* tha 27 oc begynte *ändr. fr.* jach venth*er* ha*n* togh 36 seer *ändr. fr.* venth*er* 47 godha *str. frf.* modh*er* 59 myk*i*t *ändr. fr.* tolk*i*t 67 the skuldo *str. frf.* aldrigh 73: 7 marsk*en* *ändr. fr.* hon*o*m swa 78 *ändr. fr.* erik ko*m* och om morgone*n* th*er* 79 war oc th*er* *ändr. fr.* medh hon*o*m är 83 talade han *ändr. egenh. fr.* mwnde han tala 87 göra *str. frf.* eth 96 th*et*ta örlog *ändr. fr.* jach thz 98 badha *str. frf.* legia

4403 lot sik *ändr. fr.* mw*n*dhe strax; lida *ändr. fr.* rida 45 tha strax *str. frf.* alle 46 trykgan *str. frf.* troskap 47 magha *str. eft.* the 49 ende *ändr. fr.* endadhe 50 war *ändr. egenh. fr.* monde — — sta 54 lot *ändr. fr.* loffuade 56 saa *ändr. fr.* tha mo*n*dhe 61 rath *str. frf.* idhert 67 sa*m*na *ändr. fr.* sa*m*nadhe 69 j*n*ne *str. frf.* fingo 71 kloster *ändr. egenh. fr.* romara

4519 fik — — ta *ändr. fr.* munde — — faa 27 at*er* *str. frf.* foor 28 at*er* *str. frf.* til 70 at swenske me*n* (*ändr. till* rad*i*t) scullo til *utstr. och ändr. till* at naghre scul *äfven utstr.* 71 aff Abo *str. eft.* magn*us* 79 däner *ändr. fr.* the danska 85 th*e*ra *str. eft.* the 93 calmar *ändr. fr.* calmarna; *likaså* 4600 95 pakka *ändr. fr.* pakkadhe

4602 foro *ändr. fr.* monde — — fara 03 *ändr. fr.* lit*i*t effte*r* monde en dagh j arbog*a* wara 08 sig *ändr. fr.* sidha*n*; stort *tillagdt.* 09 *ändr. fr.* hurw dalakarla giordo hono*m* oär*e* 10 oc *ändr. egenh. fr.* at the 13 ville *str. frf.* vnna 22 hono*m* *ändr. egenh. fr.*

monde 25 ther *str. frf.* wara; i dala *tillagdt.* 60 valda *ändr. fr.* göra 79 *ändr. fr.* han reddis ey for naghat swik 83 bade *str. frf.* drukko 87 godh *str. frf.* stwffua 97 saka *ändr. egenh. fr.* sacha

4731½ Annars kan *str. i en börjad vers, genast vid nedskrifningen.* 56 ater *str. frf.* fich 73 kloca *str. frf.* list 77 hans *ändr. fr.* droztins 95 godh *str. frf.* man

4800 swa for *str. frf.* mich 03 för *str. frf.* vtan 20 nade *ändr. egenh. fr.* hyllist 39 fra daal oc vermeland *ändr. fr.* swa vidh dalana 52 saman *str. frf.* alla 73 sich *str. frf.* redho 88 *ändr. fr.* och sagde at the äre ekke pa fiärre thäre 89 än alle *str. och* op *i st. tillagdt.* 98 vtan *tillagdt;* j landit *str. frf.* jn

4900 sidhan *str. eft.* swan 21 gripa *ändr. fr.* bränna 23: 4 skämelica *str. eft.* swa 30 broto *ändr. fr.* trä 34 *hade först plats frf.* 4933 *och började:* hwar tenke 55 *ändr. fr.* Mange aff bönderna &c 60½ Alt thz landit *str. i en börjad vers, genast vid nedskrifningen.* 76 och loth *str. i början.* 86 mena *ändr. fr.* menthe 88 herrena *ändr. fr.* herra

5020 *ändr. fr.* om sanctj johannis dagh sculle daghen wara 23 karl *str. eft.* jönsson 31 j *ändr. frf.* til; äre *fr.* koma 32 *ändr. fr.* ther mötthe them danska herra froma 51 marsken *ändr. fr.* the swenska 52 calmarna *str. frf.* daghtingan 53 thom *ändr. fr.* alle 54 han *ändr. fr.* the 56 *ändr. fr.* at the än loto konungen forsta 62 *ändr. fr.* effter rikes radz radh sculle han them byta 62: 10 droztin och

str. frf. marsken 62: 17 togho *ändr. fr.* giorde 67 *ändr. fr.* tha tok hans vilia dragha til 72 war aa *ändr. fr.* aff 76 jach tror *str. frf.* han 89 *ändr. fr.* biscopa och riddara och godha men alla 92 soma *ändr. fr.* froma 93 stund *ändr. fr.* dagha 99 xij vikor *ändr. fr.* tid

5110—22 *förekomma utstrukna efter 5096, emedan sidorna 135—138 blifvit omskrifna med utvidgad text. Olikheterna obetydliga, såsom:* 10, 11 Droztin kärde ther sina nödhe 14 aff rikesens radh han thz (*ändr. till* mere) kraffde *struken och ändrad till* aff marsken och rikes radh (*dessa 3 ord str.*) han än mere kraffde

5102 göra *ändr. fr.* tänckia 39 *förekommer först str. frf. 5138.* 46 aat *str. frf.* sporde 98 söndagen effter *ändr. fr.* pa

5291 *ändr. fr.* at han aldrey for naghra nadhe 92 *ändr. fr.* ville sielff annor for rikit radha 96 scal jw *ändr. fr.* sculle 98 viliom vy *str. frf.* offuer

5312 the slotten *ändr. i raden fr.* slotloffwan 23 tädhan *str. frf.* til 41 wille *ändr. fr.* sculle
58 *ändr. fr.* vilen j oss jdhra nadher sända
59 *ändr. fr.* vy viliom gerna ather wända
60 oc *tillagdt;* nogor *ändr. fr.* engin 64 ytersta *str. frf.* formagho 93 och landit *str. frf.* forgästa

5402 Erchebiscopen screff marskenom *str. genast vid nedskrifningen.* 19 ey *ändr. fr.* nödogh 71 gerna *str. frf.* bidha 74 nakat *str. frf.* när 82 huss *ändr. frf.* closter 88 *ändr. fr.* ok trodhe han them bäter än swa 89 fik *ändr. fr.* monde — — fa

5504 oc *ändr. fr.* Marsken 07 han *ändr. fr.* at marsken 14 togh *ändr. fr.* tho 17 eller *ändr. fr.* och vtan 24 marsken *ändr. fr.* och; tha at *fr.* ther om 79½ ther j mellan marske *str. i en började vers, genast vid nedskrifningen.* 80 *ändr. fr.* sidhan redh marsken och tenkte mz sich 84 Och *str. frf.* en 97 *ändr. fr.* at herra cristiern ville rikit oc honom fordarffua swa

5647 inne *str. frf.* när

5742 brat *str. eft.* alt 89 hemma *str. frf.* wara

5933 oc war *str. frf.* ey 67 oc hans *str. frf.* brodhers 76 ridne *str. frf.* vp 81 stark oc *str. frf.* kloka 98 sara *str. eft.* swa

6062 litit *str. frf.* kate 66 han *ändr. fr.* marsken 67 iij *str. frf.* bata 68 sidhen *str. frf.* the 89 wist *ändr. fr.* wisseliga

6125 hans *str. frf.* fiende 26 stora *str. frf.* flota 99 for gudz skuld *str. eft.* bade

6237 wilden *ändr. fr.* wilde han

6544 mot *ändr. fr.* til 46 felade *ändr. fr.* kom 49 jac vill *ändr. fr.* vtan villa 64 fastagongs *ändr. fr.* lögerdags 67 ville *ändr. fr.* hade tãncht 81 bad gud löna *ändr. fr.* tackade 82 *ändr. i texten fr.* ok sagde tãnt liwsed iac bli – – (*oafsl.*) 90 fik *ändr. fr.* ther fanga

6602 for strax *ändr. fr.* redde sig; här *fr.* skara 03 wara *ändr. fr.* for konung eric; thãr *fr.* wara 07 borga *ändr. fr.* Cura 22 om *ändr. fr.* ynnan 31 bud *ändr. fr.* sendebud 43 alla *ändr. fr.* andra 65 bruchligt *str. frf.* pant 66 hans *ändr. fr.* idhra

75 *ändr. i texten fr.* som mic dagliga efter ga 93 *ändr. fr.* Hans breff at sända ther strax oppa

6724 nödh *ändr. fr.* stor twanga 28 sa stor *str. frf.* pestilentia 80 wt for dörren *ändr. fr.* i en annan gard tha 87 arffua *ändr. fr.* barn

6805 wildo *str. frf.* the; ta *tillagdt.* 10 *förekommer först str. efter 6807:* marsken til k C budh sende 14 igen *str. frf.* til 21 sagde *ändr. fr.* sigia 31 tiäniste *str. frf.* man 48 miste *str. frf.* mest 55 bade *str. främst;* flere *str. eft.* oc 74 oc hans embitzman *ändr. fr.* a husit 77 mötan *ändr. fr.* möta honom 81 winstra *str. frf.* arm 82 *ändr. i texten fr.* the bade ga sa til hopa 84 bedröffue *ändr. i raden fr.* banne

6901 *ändr. i texten fr.* han swor at wara h — — 16 *före-förekommer 2 gånger str. frf. 6915 med små olikheter.* 63 dotter *ändr. fr.* barn

7017 sina *str. frf.* daga 19 hwadske *str. eft.* oc; ey *tillagdt egenh.* 30 *ändr. i texten fr.* ther til borcholm oc — — (*oafsl.*) 36 *ändr. fr.* konungens tyänara &c. 53 faa thz *ändr. fr.* haffuat 78 *ändr. i texten fr.* marsken sidan pa sl — — (*oafsl.*) 93 alle *str. frf.* nordmen 94 förden *ändr. fr.* förde hanum

7130 *ändr. fr.* thetta bröllop monde j köpmanna haffn standa 97 *ändr. i texten fr.* ther mz öddis almogen rath

7342 boriade *tillagdt;* böria *str. i slutet.* 43 *ändr. i texten fr.* tha kom then skade thz the sör[ia]

7459 at *ändr. fr.* huru

7516—19 *äro först skrifna i kanten och utstrukna; 7518 slutar der med* tha *och 7519 lyder:* aldre offtare moth hanom staa 22 *ändr. i texten fr.* k forl (*str.*) fik hanom tha i hand 28—30 *lydde först sålunda:*
oc krōntis sancti peders dag i vpsala
sōnnedagen ther nest vtan dwala
wigdis erkebiscopen oc song thāre
62 bōd *ändr. fr.* screff; til *str. frf.* saa 65 *ändr. i texten fr.* al then stund — — (*oafsl.*) 77 *ändr. fr.* oc takkado gud at the bliffua vtan mere wanda

7616 *ändr. i texten fr.* tha the swenske fingo sporth 18 *ändr. i texten fr.* eth manligt sin — — (*oafsl.*) 19 *ändr. i texten fr.* ā huru thz them kunne gaa 22 *ändr. fr.* oc kliffue ther in mz toliga liste 23 *ändr. fr.* sa at the j byn ey wiste 29 *ändr. i texten fr.* the fruktade th — — (*oafsl.*) 62 snyo *ändr. fr.* storm 74 *ändr. i texten fr.* sin jwl hyō[lt] — — (*oafsl.*)

7719 wisborg *ändr. fr.* slottet 26 en deel *ändr. fr.* nogot hans 36 sworo *ändr. fr.* ganga 45, 46 *ändr. i texten fr.*
thz brukade danske til swergis forderffua
oc mentet ther mz vnder sik foruerffua
61 *ändr. i texten fr.:* the rōffuado skinnade oc brende 79, 80 *förekomma först str. frf. 7777.* 97 *ändr. i texten fr.* mang dyr eed ther aa fors — — (*oafsl.*)

7804 swenske *ändr. fr.* goda men 18 *ändr. i texten fr.* oc hollit sik sidan j bätre skäl 31 tha *ändr. fr.* til 32 *ändr. fr.* om han then degtingan holla wil

53 iij^c *ändr. fr.* v^c 54 at the swenske *ändr. fr.* j staden

7907 *ändr. i texten fr.* oc bundo ther en frid 11 *ändr. i texten fr.* haa beest rät — — (*oafsl.*) 25 skylla *ändr. fr.* takka 34 *ändr. i texten fr.* xl pa thz nienda — (*oafsl.*) 57 manga *str. fr.* breffue 70 *ändr. fr.* som hwar ferdigest kunne 73 v^c *ändr. fr.* vj^c 90 frij *ändr. fr.* felig 91, 92 *förekomma förut str. frf. 7979.*

8001 ij^c *ändr. fr.* en hop 30 synderliga *str. frf.* lykka 69 ekke *ändr. fr.* huarken aka eller 74 antigge *ändr. fr.* huarken 98 nog *str. frf.* iij

8103 tygat *ändr. fr.* tyga thz 13 aldre *str. eft.* är 44 magnus *str. frf.* gren; *likaså 8189.* 50 sigiat *ändr. fr.* sigia thz 53 högste *str. frf.* lydna 84 wlto at *ändr. fr.* komo 94 aldre *str. frf.* engen

8210 besegld *str. frf.* breff 31 än *str. eft.* för 83 sin *ändr. fr.* thera 84 saa *ändr. fr.* sidan

8326 däners *ändr. fr.* danmarcs 99 konungen sidan *ändr. fr.* meden konungen

8443 ther a *str. frf.* giorde

8549 fly sa *ändr. fr.* sa foretaga 50 fra *str. i början;* taga ifra *ändr. fr.* hafua 70 derfua *ändr. fr.* forderfua

8737 *ändr. fr.* han wille then wägen gönom wärend rida 74 ey *str. frf.* mer 75 senne *ändr. fr.* sende

8882 syna *str. frf.* fiende *na tillagdt.* 89 degtingan *ändr. fr.* vnsetting

8903 loth *ändr. fr.* beginte 04 sit *str. frf.* läger 70 svndit *ändr. fr.* sioon 88 käplingen *ändr. fr.* land

9010 tog *str. frf.* k 11 for *ändr. fr.* som; oprinne *ändr. fr.* opgår 12 war *ändr. fr.* tha; ynne *ändr. fr.* är
9142 sina *ändr. fr.* thera
57 *ändr. fr.* at the sa dana glädj taga
58 *ändr. fr.* motte k k ganst ylla behagha
9250 stodo fulfaa *ändr. fr.* staa alzengen 52 myken *ändr. fr.* sara 92 jk sal daar *ändr. fr.* jac skal ther 98 *ändr. fr.* thz the koma aldre jn grotter nodh 99 naka *ändr. fr.* nalka
9331 *ändr. fr.* thz sworo the som thz viste 32 *ändr. fr.* at the xix[c] miste 93 sa monde *str. i början.*
98 *ändr. fr.* alle the mz herre tord tiit drog
9534 antwordaden slotted *ändr. fr.* fik han thz
9600 *ändr. fr.* thz rächte napt ij böker til 10 *ändr. fr.* theres forredilse hade han aldre vnfaret 26 mic hopes *str. i början.*

Då det ej varit tjenligt att uppräkna alla de mångfaldiga små ändringarna, må här blott anmärkas, att följande ord ofta finnas utstrukna, uppenbarligen emedan de blifvit ansedda såsom likgiltiga och öfverflödiga: alla, alt, at, for, ful, ginstan, han, munde, oc, och, sa, swa, sculle, som, strax, tha, the, them, ther, thet, täss, vt, wel, wäl, ä, än. *Ändrade äro ofta* munde *till* kunde, looth, sculle, ville; pa *till* a; vppe *till* vpp, vtaff *till* aff, vti *till* i *o. s. v.*

Rättelser i texten

vid dess aftryckande ur handskriften.

Vers.

15 waro *rättadt från* wara
Sådana ändelser på **a** *för* **o** *äro här talrika; sålunda förekommer det oriktiga* wara *vidare i v.* 166, 187, 372, 405, 409, 622, 700, 903, 940, 1023, 1161, 1479: 16, 2002, 2088, 2134, 2156, 2209, 2230, 2349, 2433, 2478, 4239, 5109, 5171, 8437, 8605, 6, 13, 17, 27, 8804, 42, 47, 54, 9033, 9168, 9226, 40, 9359, 9401, 9531.

22 öpedes *rättadt från* öpedas
Oriktiga ändelser på **a** *för* **e** *äro äfven ganska vanliga i denna handskrift; om dessa former der voro de enda, eller förherrskande, hade de må-hända bort införas i trycket; men då de rätta dock äro öfvervägande, har man ansett det vara klokast, att utbyta de felaktiga, som möjligen haft sin orsak i något för skrifvaren egendomligt uttal.*

40 komo *rättadt från* koma
Likaså v. 172, 183, 185, 270, 378, 452, 846.

41 af pryssen *är hopskrifvet med* f *och* p *som en bokstaf.*

43 rykto *r. fr.* rykta

44 wu*n*no » wu*n*nen

57 huar » huru
I handskriften är hvat *ändradt från* huru (v. 115) *och* hvar *likaledes från* huru (v. 155, 330, 782).

103 sende *r. fr.* senda *Likaså* 349, 868, 1228, 1338, 1682, 2462: 13, 6253.

149 wisa *r. fr.* wiso
170 lotho » lotha
176 redha » redho *Likaså* 178.
177 bröllop » brollop
189 högelica » hogelica
205 mangen » mangan *Likaså* 385.
222 margareta *utfyldt från* mar
239 höra *r. fr.* hören. *Likaså* 1239 *fr.* horen
261 lyste » lysta *Likaså* 1912.
265 huxade » huxada *Likaså* 2636.
267 lankt » lanlt
288 wordit slagen *är skrifvet* worden slagit *och sedan ofullständigt ändradt.*
291 vtinnan *r. fr.* vtan
298 kastade » kastada *Likaså* 573.
300 fiol » foil *eller* feil
309 reisor » reisar
315 tith *är i hds. oredigt genom ändring till* tidh *tyckes det, hvarmed man kanske åsyftat att med föregående få* altidh
321 lopo *r. fr.* lopa
— fanta » famta
325 woro » wora *Likaså* 7138, 7255, 7534, 7624, 7999, 8158.
326 foro *r. fr.* fara
329 oräth » orräth
346 screffuo » screffua *Likaså* 796.
354 plägde » plägda *Likaså* 2633.
384 lydo » lyda
390 förde » förda

402 scullo *r. fr.* sculla *Likaså* 504, 1979, 2384, 3048.
406 möderne » möderna
— satto » satta *Likaså* 1959, 2371, 2381.
407 röntho » röntha
433 the *tillagdt af utg.*
434 fortärde *r. fr.* fortärda
442 sidhe » sidho
443 tijdhe » tijdha
453 driffuo » driffua
454 huggo » hugga
462 misto » mista *Likaså* 1911, 2273.
477 xxx » xx
508 h*er*tog » h*er*toga
509 dödhe » dödha *Likaså* 2567.
530 ärffwode » ärffwada
531 rothnado » rothnada
544 wilde » wilda *Likaså* 1053, 1192, 1884, 2304.
562 spordhe » spordha *Likaså* 1759: 1.
563 giordhe » giordha *Likaså* 1759, 2310, 2595, 2631.
566 Argere *r. fr.* Arger
567 liffu*er*ne » liffu*er*na
— bevijste » bevijsta
571 oro » orö
576 wars » hwars
583 wredhe » wredho
— mötte » mötta *Likaså* 879, 1688, 2185, 2365, 2469, 2508, 6865.
586 the *tillagdt enl. D.*
— forde *r. fr.* forda

587 spurde *r. fr.* spurda

590 tholde » tholda

592 allan *synes vara i hds. rättadt från* alt *till* alan

595 then *r. fr.* them

617 forderffuade » forderffuode

624 köpman » köpmän

635 tijden » tijdan

645 mz *tillagdt enl. D, F.*

648 stichtade *r. fr.* stichtada

649 dichtade » dichtada

656 bönder » bonder *Likaså* 669, 688, 691, 700, 792.

671 stockade *r. fr.* stockada *Likaså* 695, 1019.

672 grepo » grepen

673 sparde » sparda *Likaså* 2572: 17.

674 skattade » skattada *Likaså* 719.

683 matte » matta *Likaså* 697, 1721, 1971: 29, 2074, 2689.

688 konungen *r. fr.* konung *Likaså* 768, 6904, 8.

690 sagho » sagha

704 skötade » skötada

— töfrade » töfrada

722 han *tillagdt enl. F.*

725 födhe *r. fr.* födha

728 alle » allo

729 wille *är i hds. öfverstruket.*

733 hiollo *r. fr.* hiolla *Likaså* 8041.

754 retten » rettan *Likaså* 759, 833, 8450.

760 swaradhe » swaradha *Likaså* 928, 1066, 1183, 1276, 1328.

778 ranzsakade *r. fr.* ranzsakada
780 löste » lösta *Likaså* 1780.
800 keste » kesta *Likaså* 905.
805 hopadis » hapadis
818 sa*m*pnades » sa*m*pnadas
832 wento » wenta
835 konu*n*gen » konugen
842 wu*n*no » wu*n*na
— brendo » brenda *Likaså* 1331, 2757, 8920.
852 rände » rända
859 brände » brande
875 hälade » hälada
879 grötte » grötta
883 morgon » morgan
914 kallade » kallada *Likaså* 1131, 1216.
964 reeste » reesta
975 pugge *står i hds. framför* bendict*us och tyckes vara öfverstruket.*
983 hyllest *r. fr.* hyllast *Likaså* 1785.
989 for*e* » forr*e*
— meente » meenta *Likaså* 1321.
1009 omilleliga » omillaliga
1012 ökte » ökta *Likaså* 2184.
1013 vtsökte » vtsökta *Likaså* 2183.
1014 luppo *r. fr.* luppa
1029 fingo » finga *Likaså* 2114, 2250, 2516, 4431, 8726, 31, 8847, 9124.
1031 gripsholm *r. fr.* gripshom
1058 giorde » giordo
1062 oordhe » oordho

1063 atsporde *r. fr.* atspordo
1110 talade » talada *Likaså* 1324, 2072.
1122 ramado » ramada
1132 mälte » mälta *Likaså* 2407.
1215 södd*er*köpinge » sodderköpinge
1225 laga rödz » lagarödz
— grepo » grepa
1227 vppa » vpp *Likaså* 1260, 1698.
1250 bro » bra
1258 lagho » logha
1259 plaga » ploga
1260 sidha » sidho
1261 lidha » lidho
1287 ropadhe » ropadha *Likaså* 1377.
1303 sielff mu*n*de *är i hds. utstruket, men här upptaget.*
1317 slot *är i hds. utstruket, tyckes det.*
1320 harnisk *r. fr.* harnsk
1336 ku*n*de *är i hds. utstruket.*
1348 mu*n*de » » » *Likaså* 1299: 6, 1849, 1897, 2238: 10, 2348, 2731, 2764, 3994, 4306, 4318, 4336 (mon), 4376, 4849, 4858, 5340, 6028, 6157.
1350 oc *är i hds utstruket.*
1368 at » » » *tyckes det.*
1375 stickadhe *r. fr.* stickadha
1376 thienkte » thienkta
1398 dechti*n*gde » dechti*n*gda
1428 dechtinghe » dechtighe
1444 lagho » lagha
1479: 19 fiölle » fiölla
1485 huxste » huxsta

1497 före *r. fr.* förre

1623 wiste » wista *Likaså* 2227, 2274.

— toge » togo *Likaså* 1645.

1623: 8 fruktadhe » fruktadha *Likaså* 1902.

1627 kome » komo *Likaså* 2290.

1673 huat *tillagdt af utg.*

1679 han tha *är i hds. utstruket.*

1724 sworo *r. fr.* swora *Likaså* 5375.

1725 koro » kora

1759: 1 wijdare » wijdara

—: 21 munde » munda

1799 loffwadhe » loffwadha

1817 tre *är i hds. utstruket.*

1944 trodhe *r. fr.* trodha *Likaså* 2193.

1956 them » then *Likaså* 5774.

1972 förfunno » förfunna

2026 förnomo » förnoma *Likaså* 2486.

2118 the » them

2134 takkadhe » takkadha *Likaså* 2462: 55.

2154 wille *är utstruket i hds.*

2191 bolwerk *r. fr.* balwerk

2194 stodho » stodha *Likaså* 9250.

2208 anamadhe » anamadha

2214 stadhen *är i hds. ursprungligen* schadhan *och sedan ofullständigt ändradt.*

2232 badho *r. fr.* badha *Likaså* 2333, 7875.

2238: 8 sculle » sculla *Likaså* 2462: 8.

2239: 6 mona *är utstruket i hds.*

2253 teendhe *r. fr.* teendha

2254 wende » wenda *Likaså* 2437, 2679, 5319, 6344.

2256 blestet *r. fr.* blestat
2262 teedhe » teedha
2272 sculle *är i hds. utstruket. Likaså* 4365.
2284 wardha *r. fr.* wordho
2309 hördho » hördha *Likaså* 2429, 2734.
2318 fullo » fulla
2326 hafde » hafda
2361 reedde » reedda *Likaså* 2462: 19.
2380 fore » fora *Likaså* 2572: 29.
2384 han *är utstruket i hds.*
2394 wi mona jo *är utstruket och ändradt till* at the
2429 afbleste *r. fr.* afblesta
2430 vpläste » vplästa
2440 lagho » lagha *Likaså* 2447.
2462: 4 satte » satta
2463 suderköpinghia » suderköpighia
2470 bötte » bötta *Likaså* 2649, 2676.
2509 lägradhe » lägradha
2513 wilkor *är i hds. ofullständigt och oredigt.*
2552 hende *r. fr.* henda
2560 winner » winnar
2564 hardare » hardara
2566 kienner » kiennar
2572: 24 löfte » löfta
2584 sich *är utstruket i hds.*
2631 beynct *r. fr.* beync
2650 nötte » nötta
2666 faradhe » faradha
2668 swerie » sweria
2675 höte » höta

2694 lathe *r. fr.* lätha

2695 Ju*n*cf*ru* » Jucf*ru*

2702 xxxvi » xxxv

2707 thiente » thienta

2714 mont *är utstruket i hds.*

2732 ski*n*nadhe *r. fr.* ski*n*nadha

2747: 2 wredhe *r. fr.* wredha

2764 sich *är utstruket i hds. och ändradt till* en.

2771 ok *tillagdt enligt D. Likaså* 3331.

2892 tende *r. fr.* stende

2921 döde » dode

2988 Eriks » Erik *Likaså* 7099.

3062 redhe » redh

3072 kungöre » kungore

3084 sin *tillagdt af utg.*

3091 dö *r. fr.* di

3149 ordh » ördh

3186 mat » mät

3332 nykopu*n*gh » nykopugh

3418 kröpelin » kropelin

3477 nöye » nöy

3496 oc » öc

3635 köpe » kope

3641 thz » th*e*m

3672 rört » rort

3721 erik *tillagdt enligt öfriga handskrifter.*

3725 i haffw*en* *dubbelt skrifvet i hds.*

3732 han *tillagdt af utg.*

3755 breff *tillagdt af utg.*

3759 alla *tyckes vara skrifvet* allom

3844 the *r. fr.* thz
3920 tăss *är utstruket i hds.*
3928 ma*n*ge *r. fr.* mage
3946 vy *är utstruket i hds.*
4031 borth *är i hds. oriktigt ändradt till* bhorth
4195 hălad*e* *r. fr.* hăland*e*
4244 falskhet » falsket
4246 en » ăn *Likaså* 6039, 7613.
4263 biscope*n* » biscop
4297 spurdhe » spurdho
4366 loffuadhe » loffuodhe *Likaså* 6322, 6416, 6659, 9304, 9443, 65, 9504, 9.
4367 wăra *r. fr.* wăro
4377 ath *är i hds. ändr. till* oc *samt* menthe *str. derefter.*
4421 ha*n* *är utstruket i hds. samt* hanu*m* *ändr. fr.* ha*n*
4468 gingo *r. fr.* ginga *Likaså* 6789.
4496 sundax » sındax
4507 swe*n*sche » swe*n*che
4530 natiui*tatis* » nattiui*tatis* *Likaså* 4539.
4586 swensca » swensco
4829 ve*n*scap » vescap
4846 fang*i*t » famg*i*t
5051 togh » togho
5122 armer » armeer
5176 hălethe » hăle the
5196 ha*n*s » ha*n*
5611 skulin j » skuli *enligt D.*
5708 vnte » vnta
5890 laga duss » lagaduss
5914 oc *är utstruket i hds. genom ändring af* oc til *till* i

5944 gik *r. fr.* gig

5979 bermans » bersmans

6070 marskens » marsken *Likaså* 6937.

6134 watnit » watnint

6168 elffuizborg » elffuilzborg

6197 fiollo » fiolla *Likaså* 8042.

6198 soma » sama

6212 the *tillagdt efter andra hds.*

6213 vnslippa *r. fr.* vnlippa

6216 åta » åto

6251 är » åre

6334 ok *tillagdt enligt D.*

6469 opsla *r. fr.* opla

6540 m*a*rk » m*a*rsk

6587 tilkoma » tilkomo

6682 lofuo*m* » lofuo *Likaså* 6684, 6692.

6720 Ju*m*fr*un* » Ju*m*fr*ur*

6726 warda » wardo

6740 ga*n*ge » ga*n*ga

6765 mote » mota

6781 beradde » beradda

6834 alt thz » althz

6867 v*n*tfikken » v*n*tfikkit (?)

6888, 89 ty *och* fly *synas vara i hds. ändrade till* ti *och* fli

7029 faa *är bortnött i hds. och upptaget ur D.*

7041 kun*n*e *är utstruket i hds. och ändr. till* matte *som äfven är utstruket.*

7087 ville *är utstruket i hds.*

7106 wore *r. fr.* wor

7139 omboro » ombora

7172 thz *r. fr.* the
7174 the *tillagdt af utg.*
7243 han *tillagdt enligt D, F.*
7299 *Versen är i hds. bortnött; upptagen ur D.*
7335 tha *r. fr.* the
7383 *Versen är i hds. bortnött; upptagen ur F.*
7473 tenkth *tillagdt enligt D.*
7476 fa*nn* at *r. fr.* fa*nn*at
7529 slogh » slagh
7622 *ett dubbelt* a *utelemnadt framför* in
7647 the *r. fr.* tha
7758 ån » at
7902 the *tillagdt af utg.*
7974 at *är utstruket i hds.*
8007 trondhem *r. fr.* tromdhem
8120 koma » komo *Likaså* 8166, 9022, 46, 9130, 32, 42, 9361.
8160 ewig *r. fr.* ewid
8331 til » tik
8424 midso*mm*ar » midso*mm*or
8564 håleda » hådela *Likaså* 8840.
8689 sida » sidaa
8706 grepos » grepas
8897 han *tillagdt af utg.*
8915 bode *r. fr.* bade
9091 war » waret
9331 sagde *och* vist *äro i hds ofullständiga genom afskärning.*
9438 forgato *r. fr.* forgata

3 2044 009 627 787

